Л.Б 2 4/81

СБОРНИКЪ

НѢКОТОРЫХЪ ВАЖНЫХЪ ИЗВѢСТІЙ

И

ОФИЦІАЛЬНЫХЪ ДОКУМЕНТОВЪ

КАСАТЕЛЬНО

ТУРЦІИ, РОССІИ И КРЫМА.

ИЗДАЛЪ

СЪ ПРИЛОЖЕНІЯМИ

В. Д. Смирновъ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
1881.

№ 2 4/81

СБОРНИКЪ

НѢКОТОРЫХЪ ВАЖНЫХЪ ИЗВѢСТІЙ

И

ОФИЦІАЛЬНЫХЪ ДОКУМЕНТОВЪ

КАСАТЕЛЬНО

ТУРЦІИ, РОССІИ И КРЫМА.

ИЗДАЛЪ

СЪ ПРИЛОЖЕНІЯМИ

В. Д. Смирновъ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
1881.

Печатано по опредѣленію Факультета Восточныхъ Языковъ.

Деканъ *В. Васильевъ.*

БИБЛИОТЕКА
Государ. Историч. Музея
№ 13390
„31“ VII 1932 г.

Въ университетской типографіи въ Казани.

ПРИЛОЖЕНІЯ.

I.

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Предлежащее изданіе, какъ значится въ оглавленіи, есть сборникъ. Другого названія, за неимѣніемъ собственнаго заглавія, и нельзя было дать турецкой рукописи, по внѣшности представляющей какъ будто одно цѣлое, вдѣйствительности же заключающей въ себѣ самыя разнообразныя вещи. Въ числѣ 124 отдѣльныхъ статей есть историческія повѣствованія, и бытоописательныя, и анекдоты, и цѣлые международные трактаты съ дополнительными къ нимъ документами, ноты европейскихъ дипломатовъ Портѣ, допесенія ея собственныхъ пословъ и другихъ агентовъ, статистическія таблицы и пр. При такомъ разнообразіи содержанія сборника ему придаетъ нѣкоторое единство та выдающаяся черта въ немъ, что большинство фактовъ, сообщеній, офиціальныхъ документовъ относится, за немногими исключеніями, къ извѣстной эпохѣ—ко времени первой изъ екатерининскихъ войнъ Россіи съ Турціею; такъ или иначе касается взаимныхъ отношеній Россіи и Турціи по поводу Крымскаго ханства и, вчастности, имѣетъ въ виду это послѣднее. Правда, есть вещи, какъ и во всѣхъ посторонныхъ произведеніяхъ, составляющія чистый балластъ по своей банальности, каково, напр., краткое изложеніе нѣкоторыхъ событій изъ временъ калифовъ, или описаніе церемоніальнаго марша отоманской арміи съ поименованіемъ всѣхъ придворныхъ и воинскихъ чиновъ, участвовавшихъ въ парадѣ, и т. п.; ихъ можно бы было, пожалуй, и вовсе выкинуть, но не хотѣлось дѣлать пробѣловъ въ изданіи, чтобы уже

дать совершенно полное понятіе о рукописномъ экземплярѣ сборника.

Начало сборника показываетъ, что составитель его хотѣлъ, создать нѣчто цѣльное, имѣющее предметомъ своимъ Крымское ханство и его отношенія къ Высокой Портѣ. Вотъ почему опъ, какъ и подобаетъ настоящему правовѣрному бытописателю, начавши съ калифовъ и перечня всѣхъ попсламскихъ династій, постепенно перешолъ къ династіи Крымскихъ хановъ и затѣмъ уже началъ па эту пить пазывать все, что только ему казалось подходящимъ. Только этимъ авторскимъ пріемомъ составителя, памъ кажется, можпо объяснить смыслъ слѣдующихъ его оговорокъ: و ضبط كذلك محله بالادن اشبو (Сбор. ٨٦: 1—2); تحرير اولنديغى اوزره بالاى كنارده تحرير (١٤٠ : 14); اولنديغى اوزره بالاده تحرير و بيان اولنان (١٤٢ : 5); ذكر و بيان اولنديغى اوزره بالاده ذكر اولنديغى اوزره (١٤٤ : 6); وجه مشروح اوزره (١٤٦ : 15); (١٨١ : 3), т. е. «по вышеписанному», «вышеозначенный», «какъ сказапо выше», и т. п. Сюда же надо отнести и встрѣчающееся въ сборникѣ зачинательное выраженіе ازين جانب (Сбор. ١٤٠: 6; ١٤٥: 13; ١٨٠: 19). Историческое вступленіе, по справкамъ, оказалось цѣликомъ взятымъ изъ другихъ, болѣе раннихъ османскихъ лѣтописцевъ, и такъ какъ оно еще никогда не было напечатано, то мы и приложили къ нему извлеченіе изъ исторической компиляціи تنقيح تواريخ ملوك Хусейна Гезаръ-Фенна. Позднѣе же нашлись данныя, показывающія, что Гезарфенпъ, въ свою очередь, и тоже цѣликомъ, заимствовалъ статью о Крымскомъ ханствѣ отъ лѣтописца XVI вѣка Мустафы Аали-эфенди. Поэтому изъ первоисточника памъ пришлось привести лишь нѣкоторыя слпчительныя дополненія, которыя и паходятся въ приложенномъ къ изданію отдѣлѣ «Поправокъ». Хотя и Гезаръ-Фенпъ, и составитель сборника—оба цитуютъ زبدة الاخبار вышеупомянутаго Аали-эфенди, по полнаго экземпляра этого сочиненія не имѣлось въ Петербургѣ до прошлаго года, когда привезена изъ Константинополя рукопись болѣе полная сравнительно съ печатнымъ константинопольскимъ изданіемъ труда Аали-эфенди. Мы останавливаемъ вниманіе на этомъ, самомъ по себѣ не очепь важномъ, обстоятельствѣ, только пользуясь случаемъ засвидѣтельствовать своимъ опытомъ, что

Хусейнъ Гезарфеннъ доселѣ не совсѣмъ заслуженно пользовался авторитетомъ единственнаго источника по другимъ историческимъ вопросамъ, каковъ, напр., вопросъ о династіи Данышмендовъ, затронутый недавно умершимъ оріенталистомъ Мордтманномъ, главнымъ образомъ на Гезарфеннѣ основавшимъ свое изслѣдованіе объ этой династіи. Теперь намъ извѣстно, что о Данышмендахъ Гезаръ-Феннъ говоритъ со словъ того же Аали-эфенди, у котораго онъ взялъ и краткое повѣствованіе о Крымскихъ ханахъ. Любопытно въ данномъ случаѣ то, что въ повѣствованіи о Крымскихъ ханахъ вездѣ цитуется, какъ главный источникъ свѣдѣній о нихъ, трудъ Хафиза-Мохаммеда Ташкенди, полнѣе именуемаго мѣстнаго бытописателя странъ, извѣстныхъ у восточныхъ авторовъ подъ весьма широкимъ именемъ «Дешти Кыпчакъ». Неотысканный доселѣ драгоцѣнный памятникъ, по каталогу, приложенному къ изданному Флюгелемъ библіографическому словарю Хаджи-Кальфы, значится въ библіотекѣ Кылыджъ-Али-паши въ Константинополѣ; но справка, наведенная лѣтомъ 1879 года въ означенной библіотекѣ, состоящей при мечети и медресэ, носящихъ имя того же Кылыджъ-Али-паши, разочаровала наши надежды: означенной исторіи Ташкенди не оказалось: «Можетъ быть и была она когда-нибудь», сказалъ намъ старикъ-библіотекарь, «да, вѣроятно, ее украли»! Хорошо еще, коли украли: тогда хоть есть надежда, что когда-нибудь и отыщется этотъ интересный памятникъ. — Покончивъ съ историческимъ обзоромъ событій Крымскаго ханства, составитель сборника сообщаетъ далѣе рядъ описаній государственныхъ учрежденій ханства и бытовыхъ очерковъ населяющихъ его ногайцевъ. Очень можетъ быть, что и эти сообщенія составитель сборника также взялъ изъ какого-нибудь другого письменнаго источника, а, судя по имѣющимся въ сборникѣ даннымъ, онъ могъ это сдѣлать и по собственнымъ наблюденіямъ. Данныя эти суть упоминанія составителя сборника о себѣ, какъ о лицѣ официальномъ, исполнявшемъ нѣкоторыя порученія во время кампаніи и такимъ образомъ имѣвшемъ случай сноситься съ Крымскимъ ханствомъ, администрація котораго обыкновенно тѣсно соприкасалась съ дѣлами Порты во время войнъ, въ качествѣ союзнаго вассальнаго го-

сударства. Такихъ упоминаній встрѣчается до девятнадцати, хотя, къ сожалѣнію, подъ общепринятымъ у мусульманскихъ писателей-скромниковъ, нелѣпымъ псевдонимомъ بو فقير پر تقصير, بو چاكر پر قصور, بنده‌ء بيمقدار и т. п. Такъ въ 1177=1763—1764 г. онъ резюмируетъ дипломатическую переписку польскаго правительства, искавшаго у Отоманской Порты помощи противъ вмѣшательства въ польскія дѣла Россіи (Сбор. ٩٨ : 14). Говоря о пожалованіи султанской печати, знака назначенія верховнымъ везиремъ, Хамза-пашѣ событіи, имѣвшемъ мѣсто въ джемазі'у-ль-эввелѣ 1182=въ сент. 1768 г. (تاريخ عطا, II: 106), составитель сборника приводитъ подлинныя слова, *слышанныя имъ самимъ* въ пріемной залѣ въ Портѣ изъ устъ новаго садри-азама (Сбор. ١٠٢ : 13). По этому случаю онъ разсказываетъ о томъ, какъ онъ, служа мюлязимомъ въ департаментѣ счетоводства, написалъ, по приказанію своего начальника, дефтердаря Сарымъ-паши, внушеніе вышеупомянутому Хамза-пашѣ, бывшему тогда еще губернаторомъ Кутайи, и какъ Сарымъ-паша посылалъ гонцовъ воротить эту задорную бумагу, когда его подчиненный Хамза-паша вдругъ сдѣлался его начальникомъ (Сбор. ١٠٢: 15). Сообщивъ подробно о формированіи османскихъ войскъ, съ поименованіемъ всѣхъ мѣстныхъ начальниковъ, которымъ были посланы правительственныя предписанія объ этомъ, составитель сборника прибавляетъ, что объ этой организаціи «къ нему поступали доподлинныя свѣдѣнія»; по что вдѣйствительности наличныя войска, оказалось, состояли не изъ اولاد فاتحان طائفه‌سی «коренныхъ османлы», какъ бы слѣдовало согласно правительственному предписанію, а изъ арнаутскихъ зимміевъ, извѣстныхъ подъ названіями طوسقه و پيكار, и это составитель сборника «видѣлъ своими глазами» (Сбор. ||| : 3,17). Когда онъ былъ командированъ въ Хотинъ, арнауты потребовали выдачи имъ просроченнаго жалованья, по денегъ не хватило, и онъ «объ этомъ написалъ въ Порту»; арнауты же, до прибытія отвѣта и денегъ, стали переходить на сторону русскихъ (Сб. |||: 19). Въ 1182 г. составитель сборника получилъ назначеніе въ Исакчу для производства ремонта этой крѣпости, и когда онъ приступилъ къ землянымъ работамъ для расширенія главнаго фор-

та крѣпости, то имъ откопано было болѣе трехъ тысячъ кантаровъ= около десяти тыс. пудовъ сухарей, которые гнили тамъ съ 1151= 1738—39 года, и никто не зналъ объ ихъ существованіи, не исключая и самого коменданта крѣпости (Сбор. ١١٩: 1—5). Въ томъ же году, только, вѣроятно, раньше вышеописаннаго происшествія, когда составитель сборника былъ еще въ должности мюлязима счетнаго департамента, онъ пишетъ всеподданнѣйшій докладъ о благополучно произведенной выдачѣ войскамъ жалованья, какъ это всегда водилось въ Портѣ (Сбор. ١٢٠: 20 и сл.). А затѣмъ, по случаю открывшейся въ томъ же году кампаніи, онъ взялся было за составленіе сводной вѣдомости военныхъ расходовъ въ предшествующую войну Порты съ Россіею 1150—51 гг., въ видѣ извлеченія изъ дефтерей различныхъ вѣдомствъ, для представленія его величеству султану, да это оказалось рѣшительно невозможнымъ: дотого были перепутаны всѣ расходныя книги, и онъ вынужденъ былъ обратиться къ данным еще болѣе раннихъ компаній 1107=1695—96, 1123=1711, 1129=1716 годовъ, и только такимъ образомъ исполнилъ возложенное на него порученіе (Сбор. ١٣١: 13 и сл.). Въ мухарремѣ 1183=маѣ 1769 г. составитель сборника во время первой осады Хотина русскими, находившись въ должности кетходы въ бухгалтеріи Хадымъ-Ибрагимъ-паши, а потомъ, назначенный дефтердаремъ, поспѣшно былъ посланъ въ Хотинъ для составленія отчета о положеніи крѣпости, о количествѣ и продовольствіи войска и объ образѣ дѣйствія везирей (Сбор. ١٥٩: 17 и сл.). Какъ очевидецъ, онъ описываетъ подробности различныхъ происшествій во время военныхъ дѣйствій, и между прочимъ приключеніе обозныхъ верблюдовъ, у которыхъ будто бы потекли слезы изъ глазъ отъ радости, когда составитель сборника въ сопровожденіи нѣсколькихъ человѣкъ разъискалъ за рѣкою Прутомъ заплутавшихся во время отступленія османской арміи животныхъ (Сбор. ١٦١: 15 и сл.). Въ ребі у-ль-эввелѣ 1183=іюлѣ 1769 г. онъ «собственноручно» выдавалъ по одному, по два гуруша жившимъ въ Хотинѣ христіанамъ и іудеямъ въ уплату за ихъ работы по укрѣпленію старыхъ крѣпостныхъ бастіоновъ и за переноску орудій и боевыхъ снарядовъ (Сбор. ١٦٢: 18); а потомъ выдавалъ

наградныя деньги особенно старательнымъ отборнымъ бомбардирамъ во время второй осады Хотина, по 20 гурушей въ день, при чемъ одинъ ревностный пушкарь, въ чаяніи получить бакшишъ, разъ хватилъ по своимъ и ранилъ много народу на бастіонѣ Су-капусу, которымъ командовалъ Потоцкій (Сбор. ١٩٤: 15 и сл.). Затѣмъ, продолжая, какъ очевидецъ, описывать разные эпизоды этой страшной, по его изображенію, осады, говоритъ, что онъ производилъ допросъ юзъ-баши, явившемуся съ вѣстью о прибытіи скорой помощи осажденнымъ (Сбор. ١٧١: 3). Въ послѣдній разъ составитель сборника упоминаетъ о себѣ въ краткомъ докладѣ о шведскомъ долгѣ Портѣ, написанномъ имъ по высочайшему повелѣнію на основаніи архивныхъ документовъ (Сбор. ٢٣٠: 18). Благодаря послѣднему обстоятельству, вслѣдъ за вышеупомянутымъ докладомъ въ сборникѣ помѣщена цѣлая длинная реляція турецкаго посла, ѣздившаго къ Шведскому двору въ 1145=1732—33 году: роясь въ архивныхъ дѣлахъ по сношеніямъ съ Швеціей, составитель нашелъ, должно быть, и эту реляцію и присовокупилъ ее какъ официальный документъ, или же просто какъ любопытный историческій памятникъ.

Такимъ образомъ, хотя имя составителя сборника остается для насъ сокровеннымъ, но достаточно и того, что это былъ человѣкъ близко стоявшій къ высшей администраціи Порты и имѣвшій доступъ къ ея архивамъ. Мало того: это былъ, видимо, человѣкъ толковый и дѣловой, такъ какъ на него возлагались экстренныя порученія, вообенности въ такой щекотливой въ Турціи административной отрасли, какъ финансовая. Нѣкоторыя мѣста въ Исторіи Джевдета даютъ поводъ предполагать, что и онъ пользовался данными, заключающимися въ сборникѣ, хотя, можетъ быть, и въ иной редакціи. Онъ говоритъ, что государственнымъ людямъ султана Селима III, стремившагося, какъ извѣстно, къ разнымъ реформамъ, позволено было представить доклады о томъ, какія мѣропріятія они считали бы полезными для блага государства. Хотя эти доклады были обращены придворною партіею въ пеимѣвшую послѣдствій дѣтскую забаву; по тѣмъ не менѣе сборникъ этихъ проектовъ былъ таки представленъ злополучному султану и хо-

дилъ по рукамъ среди мыслящихъ и благонамѣренныхъ людей (تاريخ جودت, V: 217—218). Затѣмъ Джевдетъ передаетъ въ извлеченіи содержаніе этихъ докладовъ, называя и имена ихъ авторовъ. Одинъ изъ этихъ докладовъ довольно обстоятельно трактуетъ о финансовыхъ дѣлахъ Порты, вчастности о расходахъ во время послѣднихъ войнъ съ Россіею (Ibidem, 230 — 236). Основательность доклада, опирающагося на статистическія данныя, и тотъ, въ которомъ говорится о предметѣ, даютъ сильный поводъ къ предположенію тождественности автора этого доклада, дефтердаря Шерифа-эфенди, съ авторомъ статей нашего сборника, касающихся того же вопроса. Съ другой стороны тотъ же Джевдетъ, разсказывая о злоупотребленіяхъ состоявшихъ при иностранныхъ посольствахъ и консульствахъ драгомановъ и о вызванныхъ плутовствомъ ихъ правительственныхъ мѣрахъ, говоритъ, что онъ нашолъ это въ маленькой исторіи—تاريخچه какого-то Кэсби-эфенди (Ibidem, 351). Упоминаніе объ этомъ фактѣ, сколько намъ извѣстно, находится лишь у Васыфа-эфенди (Вѣнская рукопись, Hist. Osm. № 203: 258 recto), да въ нашемъ сборникѣ (٥٣). Кромѣ того, Джевдетъ-паша, весьма свѣдущій человѣкъ въ исторической литетатурѣ своего отечества и пользовавшійся даже архивами турецкими, вотъ еще что намъ лично высказывалъ: «Въ прежнее время много было порядочныхъ высокопоставленныхъ лицъ, радѣвшихъ о благѣ государства, которыя писали о приведеніи въ лучшее состояніе дѣлъ управленія Турціи, но иногда, не желая открывать своего мени; пускали въ свѣтъ свои сочиненія анонимными». Слѣдовательно, если составитель нашего сборника не былъ ни дефтердарь Шерифъ-эфенди, на котораго всего болѣе падаетъ подозрѣніе, на Кэсби-эфнди, то во всякомъ случаѣ тождественность содержанія нѣкоторыхъ статей сборника съ данными, приводимыми Джевдетомъ изъ другихъ источниковъ, придаетъ только авторитетности нашему сборнику. Изъ этого мы вправѣ заключать, что составитель сборника или описываетъ въ немъ факты, какъ очевидецъ ихъ, или же передаетъ свѣдѣнія, заимствованныя имъ изъ архивныхъ документовъ, а то и цѣликомъ беретъ эти документы и помѣщаетъ ихъ въ своемъ сборникѣ. Что касается до такого грубаго анахронизма,

какъ упоминаніе о побоищѣ турковъ на берегахъ р. Турлы (Днѣстра), отнесенномъ ко временамъ Гази-султана Османъ-хана (Сбор. ١٧٢), нога котораго не была на европейскомъ берегу проливовъ, то онъ совершенно случайный и легко устранимый: очевидно, тутъ идетъ рѣчь о султанѣ Османѣ II (1618 — 1622 г.), сражавшемся въ означенномъ мѣстѣ съ поляками (Hammer, Gesch. d. O. R., IV: 529). Вся бѣда въ томъ, что этому султану въ сборникѣ придапъ эпитетъ *Гази*, который принадлежитъ только первому изъ султановъ того же имени и просто сорвался тутъ съ языка у составителя сборника точно такъ же, какъ сорвался у него, въ другомъ мѣстѣ (Сбор. ||: 5), эпитетъ *Герай-ханъ* при имени золотоордынскаго хана Джанбека. Правда, онъ не чуждъ иногда увлеченій, какъ, напр., когда онъ рисуетъ картину плачущихъ отъ радости верблюдовъ, или когда совершенно серьозно трактуетъ о предметахъ чисто суевѣрныхъ, въ родѣ того что дождь былъ наведенъ чарами невѣрныхъ (Сбор, ١٧٩: 12); но не надо забывать, что это было въ прошломъ столѣтіи. Относительно дождя и понынѣ еще среди турковъ весьма крѣпко держится суевѣрное убѣжденіе въ возможности низводить его посредствомъ нѣкоторыхъ религіозно-мистическихъ обрядовъ, а именно съ помощью особеннаго камешка, который, по прочтеніи надъ нимъ молитвы, спускается въ какой-нибудъ источникъ, но непремѣнно въ мѣшочкѣ и на веревочкѣ, чтобы его можно было вынуть обратно, когда разверзутся хляби небесныя: иначе, безъ этой предосторожности, можетъ повториться всемірный потопъ.

Не зная вточности, кто былъ составитель сборника, трудно, конечно, опредѣлить и время самаго составленія: это можно сдѣлать развѣ только приблизительно. Изъ описываемыхъ въ сборникѣ событій самое позднее относится къ 1209=1794—1795 гг. (Сбор. ٥٣: 12). Историкъ Васыфъ-эфенди разсказываетъ объ этомъ же фактѣ, а именно о регламентаціи турецкимъ правительствомъ правъ и круга дѣйствій иностранныхъ посольскихъ и консульскихъ драгомановъ, вслѣдствіе развившихся среди нихъ злоупотребленій своимъ званіемъ, подъ 1200=1785—1786 гг. (Вѣнская рукопись «Прибавленія» къ исторіи Васыфа, H. O № 203: 258 г.). Но такъ какъ вопросъ этотъ стоялъ

въ связи съ нѣкоторыми правительственными финансовыми операціями, съ которыми составитель сборника обнаруживаетъ близкое знакомство, по своему официальному положенію, то можно скорѣе дать ему предпочтеніе, и не думается, чтобы 1209 годъ явился у него ошибочно. Но если даже и Васыфъ правъ, то все же сборникъ могъ быть, слѣдовательно, составленъ приблизительно въ концѣ прошлаго столѣтія, и именно не ранѣе 1795, или, покрайней мѣрѣ, 1786 года.

Нѣтъ нужды тутъ входить въ слишкомъ подробный перечень всѣхъ статей сборника: любопытные могутъ это видѣть изъ приложеннаго къ нему оглавленія. Достаточно ограничиться указаніемъ лишь на особенно выдающіяся изъ нихъ. Вопервыхъ заслуживаютъ вниманія статьи, въ которыхъ изображается внутренній бытъ и устройство Крымскаго ханства и поведеніе Крымскихъ хановъ (Сбор. ٢٤ — ٣٥, ٩٨, ١٤٥ — ١٤٩, ١٨٢); вовторыхъ статьи, характеризующія отношенія Крыма къ Россіи и Турціи (Сбор. ٤٢, ٩٥, ٧٧, ٨٢, ٨٨, ٩٥); втретьихъ статьи, дающія весьма обстоятельныя свѣдѣнія о состояніи войскъ, финансовъ и администраціи турецкой во время войны 1769—1774 гг. (Сбор. ١٠٥—١١٩, ١٢٤—١٣١, ١٣٧—١٣٩, ١٤٤, ١٥٥, ١٨٩—١٨٩ и др.); вчетвертыхъ статьи, касающіяся тогдашнихъ международныхъ отношеній Польши (Сбор. ٥٩, ٩٥, ٩٣, ١٩٢, и др.); впятыхъ извлеченія изъ донесеній дипломатическихъ агентовъ и другихъ клевретовъ Порты касательно политическаго состоянія европейскихъ государствъ, въ томъ числѣ и Россіи (Сбор. ٩٣, ٧٥, ٧٣, ٢٠٩, ٢١٥); наконецъ, вшестыхъ, цѣлые международные трактаты, какъ напр. Бѣлградскій трактатъ Турціи съ Россіею 1739 г. (Сбор. ٣٩—٤٣), еще доселѣ нигдѣ не изданный, даже въ печатномъ собраніи дипломатическихъ актовъ, предпринятомъ въ послѣднее время самими турками; затѣмъ нѣсколько договоровъ съ другими европейскими государствами, касающихся торговыхъ сношеній и святыхъ мѣстъ въ Іерусалимѣ. Въ ряду этихъ послѣднихъ документовъ особенно заслуживаетъ вниманія оборонительно-наступательный договоръ Пруссіи съ Портою, заключенный между ними въ 1790 году (Сбор. ١٩٩). Хотя онъ уже и напечатанъ Джевдетомъ въ его исторіи (IV: 348 и сл.); но это не отнимаетъ значенія нахожденія

его и въ сборникѣ, потому что есть варіанты въ турецкихъ редакціяхъ договора, подобно тому какъ эти варіанты оказались и въ текстѣ Бѣлградскаго трактата, при сличеніи его съ кодексомъ, имѣющимся въ Вѣнѣ. Рядомъ съ прусско-турецкимъ договоромъ въ сборникѣ находятся и другія статьи, касающіяся дипломатическихъ отношеній Порты и Пруссіи, а это весьма любопытный матеріалъ для изслѣдованія участія послѣдней въ восточномъ вопросѣ.

Вышеизложенное содержаніе сборника, надѣемся, вполнѣ можетъ оправдывать его изданіе. Такая оговорка не имѣла бы смысла, если бы сборникъ, при всѣхъ его внутреннихъ достоинствахъ, не заключалъ въ себѣ крупныхъ недостатковъ со стороны внѣшней формы своей. Изданіе сдѣлано съ копіи, принадлежащей Азіатскому Музею Академіи наукъ, значащейся подъ № 590^{aa}, съ такою надписью на заглавномъ листѣ: «Manuscrit turc.—Histoire de Crimée et de Turquie (ni l'auteur ni le titre de l'ouvrage ne sont indiqué).—Copié en 1861 sur un manuscrit de Paris appartenant à M. Schéfer.—St.-Pétersbourg». Копія эта написана на бѣлой бумагѣ in 4° крупнымъ почеркомъ насхи по 15 строчекъ на страницѣ, и сдѣлана, судя по сличенію почерковъ, покойнымъ муллою Фейзъ-Ханомъ, университетскимъ лекторомъ татарскаго языка. Кто знакомъ съ личностью г. Фейзъ-Ханова, какъ человѣка толковаго, много работавшаго надъ разборкою и перепискою старинныхъ турецкихъ рукописей (напр. для объемистаго собранія крымскихъ ярлыковъ, извѣстнаго подъ именемъ «Матеріаловъ для Исторіи Крымскаго ханства», изданныхъ В. В. Вельяминовымъ-Зерновымъ), писавшаго даже ученыя изслѣдованія (укажемъ на его статью «Три надгробныхъ булгарскихъ надписи» въ IV т. Изв. Имп. Археол. Общества) и составившаго недурную татарскую грамматику, тѣмъ не покажется странною довѣрчивость, съ которою мы отнеслись къ сдѣланной имъ копіи сборника. Мы никакъ не рѣшались встрѣченные въ ней пропуски діакритическихъ точекъ, цѣлыхъ словъ и фразъ и многія другія неточности и явныя искаженія приписать оплошности, а тѣмъ паче умышленной небрежности копіиста: самое большее, что казалось возможно было допустить—это желаніе г. Фейзъ-Ханова быть вѣрнымъ оригиналу

и соблюсти его неприкосновенность даже въ искаженіяхъ и ошибкахъ. Раздѣляя этотъ взглядъ, мы тоже сочли болѣе цѣлесообразнымъ въ изданіи держаться по возможности рукописной редакціи: домыслы, конечно, хороши, и даже необходимы бываютъ для перваго чтенія текста; но положительно также необходимо давать читателю полное представленіе и о подлинномъ видѣ рукописи, каковъ бы онъ ни былъ, оставляя такимъ образомъ полный просторъ его собственнымъ соображеніямъ. Въ этихъ видахъ мы не считали, напримѣръ, нужнымъ слишкомъ строго относиться къ нѣкоторымъ отступленіямъ сборника отъ употребительнаго турецкаго правописанія—напр. къ замѣнѣ однозвучныхъ буквъ однихъ другими, къ несоблюденію діакритическихъ точекъ и т. п., ибо принципы турецкой орѳографіи крайне шатки: стоитъ только раскрыть лексиконъ, чтобы видѣть, какъ рѣдкое въ немъ слово не имѣетъ двухъ, трехъ и даже болѣе способовъ изображенія его арабскою азбукою, которая совсѣмъ не соотвѣтствуетъ турецкой фонетикѣ. Сами турецкіе литераторы тяготятся этою несообразностью, и даже дѣлалась офиціальная попытка введенія другого алфавита, хотя, конечно, не имѣла успѣха, благодаря закоснѣлости буквоѣдовъ-улема, слишкомъ свято чтущихъ арабскую грамоту, которою запечатлено мусульманское слово божіе. Поэтому мы предупреждаемъ, что въ сборникѣ сплошь и рядомъ можно встрѣтить такія погрѣшности съ точки зрѣнія арабской грамматики, съ скрупулезною точностью отпускающей для каждой формы слова извѣстное количество тѣхъ, а не другихъ буквъ, какъ, напр., مذبور вмѣсто مزبور, مكس вм. مكث, حسارت вм. خسارت; или напр. صفينه вмѣсто общепринятаго سفينه, خانه‌من вм. خانه ملك, حسكى вм. حاصكى, и т. п. Что же касается до нашихъ собственныхъ конъектуръ, то онѣ у насъ раздѣлены на слѣдующія категоріи, по степени придаваемой имъ достовѣрности: 1) несомнѣнныя ошибки вынесены подъ рубрикою *Ркп.*, а въ текстѣ совершенно возстановлены; 2) подъ рубрикою *Прв.* разумѣются слова, не лишенныя смысла и въ своемъ видѣ, но заключающія въ себѣ какія-либо уклоненія или отъ употребительной орѳографіи или даже отъ строгихъ грамматическихъ требованій: пожалуй, лучше было бы вмѣсто этой

рубрики поставить абревіацію слова «*употребительные*»; 3) слова сомнительнаго свойства оставлены въ текстѣ, конъектуры же вынесены подъ рубрикою *Чт.*; 4) наконецъ не разобранныя начертанія, будучи скопированы, также оставлены въ текстѣ со знакомъ вопроса при нихъ. Къ сожалѣнію, должно замѣтить, что послѣдняя рубрика едва ли не преобладающая, потому что рукопись-копія, при всей ея внѣшней аккуратности, полна всевозможныхъ неточностей, искаженій и пропусковъ. Нѣкоторыя мѣста въ ней дотого испорчены, что даже соединенныя усилія наши съ профессоромъ-тюркистомъ, почтеннѣйшимъ Н. И. Ильминскимъ и знатокомъ офиціальной османской рѣчи, бывшимъ первымъ драгоманомъ русскаго посольства въ Константинополѣ, генералъ-лейтенантомъ Д. Н. Богуславскимъ, которымъ я обязанъ нѣкоторыми догадками, за что и считаю долгомъ выразить имъ свою признательность,— добиться смысла оказались безуспѣшны. Вынужденные провѣрить копію г. Фейзъ-Ханова съ парижскимъ экземпляромъ, давно мы обращались къ его владѣльцу, столь извѣстному богатствомъ весьма цѣнныхъ и рѣдкихъ рукописей, директору парижской Школы Восточныхъ Языковъ и академику г. Шеферу, имя котораго съ признательностью упоминается во многихъ заграничныхъ изданіяхъ восточныхъ кодексовъ; но разныя обстоятельства, вѣроятно, попрепятствовали ему, вообще весьма обязательному и любезному въ подобныхъ случаяхъ, выслать намъ свой экземпляръ не раньше какъ когда печатаніе текста было совсѣмъ уже окончено. При сличеніи оказалось, что довѣрчивость наша къ г. Фейзъ-Ханову была нѣсколько преувеличена: тамъ, гдѣ мы предполагали у копіиста намѣренный пріемъ, обнаружилась простая оплошность и даже недоразумѣніе: слова безъ діакритическихъ точекъ въ петербургской копіи зачастую имѣютъ эти точки въ парижскомъ экземплярѣ; нѣкоторыя неясныя по смыслу мѣста получаютъ полную ясность, когда восполнить сдѣланный въ нихъ пропускъ. Напр. пропущенное въ петерб. копіи слово قرالى (Сбор. ٢١٢: 4) и по догадкѣ приписанное нами въ выноскѣ, преблагополучно находится въ парижскомъ экземплярѣ. Вмѣсто двухъ какихъ-то обрывковъ съ пробѣломъ между ними بنا . . . . قلە (Собр. ٢٤٥: 1) въ петерб.

коп., стоитъ совершенно ясно написанное, хотя нѣсколько и испорченное, слово بناسلوقده, которое надо читать بناشلوقده ; или сплошной рядъ чиселъ (Сбор. ٢٣٠: 1) въ петерб. копіи образовался черезъ пропускъ слова كلوب, находящагося въ парижскомъ экз.; далѣе совершенно безсмысленное сочетаніе بررر نفر اسير اوينك يعنى و (Сб.١٨٣:16), послѣ того какъ встанетъ на свое мѣсто пропущенное въ немъ слово قاضى послѣ слова يعنى, дѣлаетъ возможнымъ видѣть въ двухъ словахъ اسير اوينك одно اسپراونيك. какъ транскрипцію русскаго *исправникъ*, заимствованное турками отъ румунъ (Cihac, Dictionnaire d'étymologie Daco-Romane, p. 287). Въ совершенно безсмысленномъ сочетаніи какихъ-то черточекъ въ петерб. копіи (Сбор. ٢٣٠: 1) хоть съ трудомъ, но можно было разобрать слово قبينلدن, которое какъ нельзя болѣе кстати въ этомъ мѣстѣ. Непонятное начертаніе похожее на شهى (Сбор. ٢٣٣: 16) оказалось совершенно очевиднымъ شمنى. Мало того: загадочныя дробныя цыфры на цѣлыхъ трехъ страницахъ сборника (٥|—٥٣) и даже путаница въ самомъ текстѣ явились въ копіи оттого, что г. Фейзъ-Хановъ не разобралъ въ париж. экземплярѣ надлежащаго отношенія цифръ къ тексту. Тамъ эта статистическая вѣдомость о количествѣ иностранныхъ дипломатическихъ агентовъ и ихъ атташе при Портѣ, написана въ два столбца и накось, какъ обыкновенно у турокъ принято писать всякія калькуляціонныя статьи, перемѣшанныя съ цифрами. Вслѣдствіе короткости строчекъ часто повторяющееся слово طشره‌ده занимаетъ тамъ цѣлую строку, такъ что относящаяся къ нему цифра приходится постоянно подъ цифрою предыдущей статьи. Старательный переписчикъ кодекса г. Шефера взялъ, для большей ясности, да и раздѣлилъ эти противустоящія цифры, черточкою; а г. Фейзъ-Хановъ принялъ это за одно дробное число и напуталъ, и потому у него слово طشره‌ده сплошь и рядомъ оставлено безъ числа, которое написано имъ въ видѣ знаменателя подъ каждой предыдущей цифрой, обращенной у него въ числителя. Если бы статья эта представляла что-либо болѣе существенно-важное, то разумѣется, ее пришлось бы просто-на-просто перепечатать; но въ данномъ случаѣ, сдѣланнаго разъясненія, полагаемъ, достаточно для надлежащаго размѣщенія цифръ,

о которомъ предварительно додуматься, не видѣвши кодекса г. Шефера, по петербугской копіи не было бы никакой возможности.

Говоря о парижскомъ экземплярѣ, мы намѣренно избѣгали называть его *оригиналомъ*, т.е. если не въ смыслѣ автографа, то, по крайней мѣрѣ, въ смыслѣ близкой ко времени составленія сборника копіи. Рукопись г. Шефера новѣйшаго происхожденія и написана, по его собственнымъ словамъ, въ Константинополѣ однимъ персіяниномъ. Написана она каллиграфически почеркомъ та'лигъ на гладкой желтоватой бумагѣ въ малую 8 долю. Но внутренній характеръ ея далеко не соотвѣтствуетъ ея внѣшности. Если сличеніе позволило намъ возстановить многія неточности и промахи петербургской копіи, то, въ свою очередь, парижская рукопись заставила насъ къ сдѣланнымъ въ изданіи подстрочнымъ конъектурамъ присовокупить еще новыя въ нижеслѣдующемъ отдѣлѣ «Поправокъ и дополненій». Видно, что писецъ персіянинъ не вполнѣ владѣлъ турецкимъ языкомъ, ибо у него встрѣчаются такія коррупціи, и въ такомъ количествѣ, что едва ли бы это могъ сдѣлать природный османлы, въ чемъ легко убѣдиться изъ перечня этихъ коррупцій въ вышеупомянутомъ отдѣлѣ: такъ, напримѣръ, вмѣсто совершенно яснаго по смыслу ويرلدكده (Сбор ٦٣١: 2), у него тоже совершенно ясно написано ويرلوكده; вмѣсто очевиднаго بوارالقده (Сб. ١٦٠: 10) онъ написалъ нѣчто въ родѣ بوارلعده ; даже такое общеизвѣстное слово, какъ يكيچرى вездѣ у него превращено въ يكنچرى . Не говоря уже о какой-то безпрестанной непонятной замѣнѣ буквы ز буквою ر, и обратно, наприм. منارعه (Сбор. ١٠٠: 21), دردار (Сбор. ١٠١: 17 и др.); يوقازى (Сб. ٧٣: 19), قازشماز (Сб. ٩٢: 9, и др.). Можетъ быть, благодаря этому же обстоятельству, и многія собственныя имена въ сборникѣ являются въ сомнительной формѣ. Правда, что турецкіе святцы не отличаются особенною опредѣленностью и разборчивостью: кромѣ собственно мусульманскихъ именъ, нерѣдко попадаются просто какія-то клички, тѣмъ не менѣе все же нельзя безусловно принять за подлинныя такія названія, какъ قوعى اوغلى (Сб. ١١٠: 7), или قولجقا پاشا (Сб. ٦٣: 8), и т. п. Сомнѣніе въ правильности ихъ возбуждается тѣмъ особенно, что прозвище извѣстнаго верховнаго везиря مولدوانجى въ

сборникѣ является въ видѣ какого-то набора буквъ, مولك و عانى (Сб. ١١٠: 9), или مولك وغانى (Сб. ١٧٠: 13; ١٧٣: 16). То же самое замѣтно и въ именахъ географическихъ, особливо иностранныхъ. Весьма извѣстное названіе قاڤلى كوبرى въ сборникѣ искажено въ قاڤلى كوبرى (Сб. ١٧٦: 14). Другое дѣло иностранныя названія: искаженія ихъ могли быть сдѣланы самимъ составителемъ сборника, хотя онъ, повидимому, вникалъ въ дѣло: такъ р. Синюху онъ называетъ كوكصو (Сб. ٦٧: 19; ٦٨: 4): стало быть, онъ зналъ этимологію этого собственнаго имени. Зато немало такихъ наименованій, которыя съ трудомъ находятъ себѣ приуроченіе въ географическихъ картахъ. Можно думать, что ارخان خور (Сб. ٦٧: 17) есть *Архангельскъ* (Семеновъ, географическо-статистическій словарь Россійской имперіи. Т. I, стр. 146); что آجه (Сб. ١٠٤: 18) есть коррупція ايو, какъ называется по-турецки г. *Эйскъ*, каковое имя встрѣчается въ сборникѣ и въ настоящемъ видѣ (Сб. ١١٢: 8); что باشينقه (Сб. ٦٩: 3) могло быть сдѣлано изъ «*Бабенка*» (Семеновъ, словарь, т. I, стр. 176); что بوخره بشيجه (Сб. ٦٨: 12) есть видоизмѣненное *Погребище* (Семеновъ, т. IV, стр. 136). Труднѣе приурочить имя مايلوه (Сб. ٦٨: 13): можетъ быть это есть *Могилевъ* (Семеновъ, словарь, т. III, стр. 280). За всѣмъ тѣмъ остается еще много именъ географическихъ пунктовъ, приуроченіе которыхъ, по справкамъ съ картами и книгами, оказалось пока рѣшительно невозможнымъ, какъ это и показываютъ поставленные при нихъ знаки вопроса въ алфавитномъ спискѣ. Кому слѣдуетъ приписать искаженіе ихъ, и еще искажены ли они въ самомъ дѣлѣ—трудно сказать окончательно.

Что касается вчастности до историческаго отдѣла рукописи на первыхъ 23 страницахъ печатнаго изданія, то насчетъ встрѣчающихся тутъ искаженій и нашего отношенія къ нимъ считаемъ долгомъ объясниться.

Въ этомъ отрывкѣ, при опредѣленіи границы такъ называемой у восточныхъ писателей دشت قپچاق, встрѣчаются такія географическія наименованія, какъ انزار, حاجى ترخان рядомъ съ حاجى تركمان и съ ازدرهان (Сб. ٨: 3—5). Относительно перваго не трудно дога-

даться, что оно есть коррупція имени извѣстнаго среднеазіатскаго города Отрара, т. е. что вмѣсто انزار слѣдуетъ читать اترار. Равнымъ образомъ и حاجى ترخان , حاجى ترکان и ازدرهان суть только варіанты одного и того же имени—города Астрахани. Но коррупціи эти оставлены у насъ какъ онѣ есть въ виду того упорнаго постоянства, съ какимъ онѣ являются въ самыхъ разнообразныхъ рукописяхъ. Параллельный отрывокъ изъ Гезаръ-Фенна напечатанъ по той самой университетской рукописи, похвальный отзывъ о которой давно сдѣланъ еще профессоромъ И. Н. Березинымъ (Шейбаніада, стр. 47, прим.). Эта рукопись написана спустя всего 13 мѣсяцевъ послѣ составленія оригинала. Въ Императорской Публичной Библіотекѣ находится экземпляръ, немногимъ уступающій университетскому по древности: его дата 1089=1698 г. указываетъ тоже на близость его появленія ко времени оригинала. Разница же въ текстѣ нѣкоторыхъ статей, какъ наприм. въ статьѣ ملوك دانشمندان (листъ 88 г.) и въ самой статьѣ о Крымѣ, свидѣтельствуетъ о существованіи разныхъ редакцій сочиненія Гезаръ-Фенна. Но и та и другая редакціи неизмѣнно сохраняютъ трактуемыя нами вышеприведенныя географическія названія. Гезаръ-Фенъ еще поздній компиляторъ, извлекшій, какъ онъ самъ сознается, свои свѣдѣнія о Дешти-Кыпчакѣ и Крымѣ изъ трудовъ Дженнаби и Аали-эфенди, которые пользовались еще болѣе ранними источниками, доселѣ пока не отысканными. Обращаясь къ Дженнаби и Лали, мы и у нихъ находимъ то же, что и у Гезаръ-Фенна: вмѣсто اترار и Дженнаби пишетъ انزار (Ркп. Учеб. Отд. при министерствѣ иностранныхъ дѣлъ, № 92 л. recto: 24 и л. 905 г.: 11), хотя въ другихъ мѣстахъ есть и форма اترا (Ibidem, л. 910 г.: 17 и 923 verso: 22). И у него рядомъ съ حاجى تارخان стоитъ ازدرهان само по себѣ (Ibidem, л. 902 v.: 19). Лѣтомъ 1879 года нами пріобрѣтенъ въ Константинополѣ кодексъ соч كنه الاخبار Аали-эфенди, оказавшійся полнѣе печатнаго изданія. И въ немъ нашли мы انزار (л. ٢٧٧ v.: 7; ٢٧٨ г.: 6; ٢٩٥ г.: 7), и حاجى ترخان одновременно съ ازدرهان (л. ٢٩٥ г.: 7). Независимо отъ этого, въ печатномъ изданіи, сдѣланномъ еще по какому-нибудь списку, также значится انزار (Кн. IV, отд. 2, стр. 17 и 19). Нако-

нецъ, и Гезаръ-Феннъ, и составитель сборника, кромѣ كنه الاخبار Аали, цитуютъ другое его сочиненіе, извѣстное подъ названіемъ فصول حل و عقد, названное въ сборникѣ حل و عقد تاريخى (Сб. V: 18). И въ немъ точно также на своихъ мѣстахъ находятся и انزار (Ркп. Спб. Унив., № 454, л. 84 г.: 17; л. 86 г.: 3), и حاجى ترخان совмѣстно съ ارژدرهان (л. 86 г.: 6).

Теперь объ именахъ личныхъ. Въ отрывкѣ рѣчь идетъ о происхожденіи Крымскихъ хановъ. Самъ ли составитель сборника или другой авторъ, у кого онъ заимствовалъ эту статью, представляетъ сводъ разныхъ сказаній о предкахъ хановъ Крымскихъ. Но сводъ этотъ крайне отрывоченъ и заключаетъ въ себѣ цѣлый рядъ именъ, написанныхъ своеобразно. Тутъ мы встрѣчаемся, напримѣръ, съ такою комбинаціею: طوغتمش خان امير ابا عرب اوغلان ابو الخير الدين (Сбор. 9: 5), или еще иначе: توقتمش خان امير ابا عرب (Сбор. 9: 13). Такъ какъ ниже самъ по себѣ упоминается ابو الخير اوغلان, то предыдущія комбинаціи не представляютъ никакой возможности къ ихъ объясненію. Говоря о воцареніи Абу-ль-Хайра, составитель сборника дѣлаетъ оговорку, которая у него повидимому относится къ послѣдующему повѣствованію объ умерщвленіи Абу-ль-Хайромъ Ходжа-Махмудъ-хана, а именно: كه بوندن اقدم سمرقنديلر تحرير ايدرلر شويله (Сб. 10: 1). Онъ, очевидно, переиначилъ слова Аали-эфенди, относящіяся къ факту воцаренія Абу-ль-Хайра: بوندن اقدم سمرقنديلر فصلنك ذكر اولنمشدر (فصول حل وعقد, (л. 86 v.: 9), и династію *самаркандцевъ* преобразилъ въ *самаркандцевъ*-писателей. Приводя другія извѣстія, составитель сборника называетъ авторовъ ихъ неопредѣленно—بعضيلر (Сб. 10: 6); у Гезаръ-Фенна же въ этомъ мѣстѣ цитуется исторія Ибнъ-Арабшаха, который названъ у него شيخ احمد بن عمرى عربشاه انصارى (Сб. 10: 14). По всѣмъ соображеніямъ, тутъ идетъ рѣчь о знаменитомъ біографѣ Тамерлана, а онъ, сколько извѣстно, величался Ахмедъ-бенъ-Мохаммедъ-бенъ-Абду-л-Ла. Между тѣмъ, кромѣ Гезаръ-Фенна, и у Аали онъ названъ не такъ: въ рукописномъ экземплярѣ كنه الاخبار (Код. Имп. Публ. Библ. л. ٣٩٥ г.: 22) имя его приведено одинъ разъ въ той же формѣ, какъ и у Гезаръ-Фенна,

въ другой же разъ (Ibidem, л. 280 г.; печатн. изд., кн. IV, отд. 3, стр. 25) еще иначе—عصام الدين ابراهيم بن محمد بن عربشاه; только въ первомъ случаѣ вмѣсто عمرى стоитъ عمر بن. У Дженнаби къ Гезаръ-Фенновой формѣ прибавляется еще въ началѣ شهاب الدين (л. 903 г.: 13). Въ فصول حل وعقد онъ просто названъ احمد. Слѣдя далѣе за самою генеалогіею Чингизидовъ, мы видимъ такія же уклоненія отъ болѣе или менѣе констатированной номенклатуры хановъ, которыя до нѣкоторой степени взаимно исправляются двумя параллельными текстами сборника и отрывка изъ Гезаръ-Фенна: гдѣ навралъ одинъ, тамъ вѣрно написалъ другой и наоборотъ. Правильно названный въ сборникѣ ханъ بركه (10: 6) у Гезаръ-Фенна измѣненъ въ بوكه (10: 15); совсѣмъ пропущенный въ сборникѣ جوجى названъ у Гезаръ-Фенна بوجى (Ibidem); تلا بغا и منكو تيمور сборника (11: 2, 3) передѣланы Гезаръ-Фенномъ въ بل بغا и منكوتمْ (11: 11, 12). Зато بداق ابن и تغان خان сборника (11: 3, 4), въ соотвѣтствіе съ которыми у Гезаръ-Фенна поставлены قزاز ابن طغاز и ارتك خان (11: 12, 13), плохо поправляютъ другъ друга. У Дженнаби вмѣсто нихъ стоятъ تدان بن طغان (л. 904 г.: 10) и ازبک خان (л. 904 г.: 17); а въ فصول حل وعقد читаемъ: بدان بن طغان (л, 87 г.: 7) и اوزبك خان (л. 87 г.: 9). Наконецъ есть еще два имени въ сборникѣ—فلان и اوغلان جان بك كراى خان (11: 5), которыхъ совсѣмъ не находится у Гезаръ-Фенна, но которыя существуютъ въ томъ же видѣ въ فصول حل وعقد (л. 87 г.: 9, 10).

Конечно, въ какомъ-нибудь فلان легко угадать имя فلاد = فولاد, а въ جان بك كراى — просто جان بك, и т. д.; но чтобы окончательно разобраться въ этомъ калейдоскопѣ собственныхъ именъ, надо произвесть массу сопоставленій ихъ изъ разныхъ источниковъ; приблизительное же возстановленіе орѳографіи всѣхъ этихъ именъ не прибавило бы ровно ничего къ вопросу о генеалогіи Чингизидовъ; тѣмъ болѣе что въ нашемъ текстѣ эта генеалогія слишкомъ отрывочна, чтобы на ней стоило останавливаться. До какой степени разноформенными являются ханскія имена въ источникахъ, можно видѣть на любой страницѣ «Geschichte der Goldenen Horde in Kiptschak» Гаммера, кото-

рый въ подстрочныхъ примѣчаніяхъ сводитъ всевозможныя разночтенія. Для примѣра можно указать на стр. 249, 261, 282, при чемъ не лишне обратить вниманіе на то, что Гаммеръ, трактуя объ искаженіяхъ имени *Узбекъ* въ *Оренгъ* и *Эртекъ* (282, прим. 4), забываетъ, что выше (стр. 249) онъ самъ же говоритъ объ *Oreng*'ѣ, нисколько не смущаясь такою, правду сказать, подозрительною формою этого слова. Въ виду такой неустановленности точной генеалогіи Чингизидовъ вообще и отрывочности ея въ сборникѣ, мы и предпочли напечатать эти имена какъ они есть, ибо эти коррупціи даютъ наглядное понятіе о той традиціонности, съ какою онѣ являются въ восточныхъ рукописяхъ; окончательнаго же констатированія генеалогической таблицы Чингизидовъ надо ждать отъ капитальнаго труда по исторіи Золотой орды, который готовится однимъ изъ оріенталистовъ, впродолженіе многихъ уже лѣтъ занимающимся этимъ вопросомъ. А съ другой стороны вотъ еще что кажется: положимъ, что всѣхъ этихъ испорченныхъ Берке, Джучи, Узбековъ и т. д. можно такъ или иначе воспроизвесть въ подходящемъ видѣ; легко и انزار исправить въ اترار ; но такой фактъ, какъ нахожденіе рядомъ ازدرهان и حاجى ترخان независимо другъ отъ друга, могъ произойти и не вслѣдствіе простой только оплошности или небрежности переписчиковъ. Еще позднѣйшіе компиляторы, какъ Гезаръ-Фейнъ или составитель сборника, могутъ быть и не принимаемы въ расчетъ; но Дженнаби и Аали, оба современники, писавшіе въ концѣ XVI в.,—тѣ едва ли заимствовали одинъ отъ другого подобныя, покамѣстъ скажемъ, несообразности: очевидно, они почерпнули ихъ независимо другъ отъ друга изъ иныхъ источниковъ, какова, напр., всюду упоминаемая, но доселѣ остающаяся подъ спудомъ, Исторія Хафизъ-Мохаммеда Ташкенди. Смѣло было бы утверждать, но, кажется, позволительно предполагать, что въ этомъ, пока вздорномъ, явленіи, можетъ быть, при дальнѣйшихъ изслѣдованіяхъ, отыщется какая-нибудь реальная подкладка, имѣющая хоть, напримѣръ, соотношеніе съ признаваемымъ за подлинное существованіе двухъ Астраханей (В. В. Григорьевъ, *Россія и Азія*, стр. 273): можетъ быть,

откроется другая, кромѣ простой описки, причина такой двуименности одного и того же города.

Кромѣ собственныхъ именъ, коррупція въ сильной степени коснулась и другихъ элементовъ рѣчи въ статьяхъ сборника. Вслѣдствіе этого иныя фразы или вовсе грамматически неправильны, а если и правильны, то представляютъ собою иногда такія словесныя комбинаціи, которыя при всевозможныхъ конъектурахъ не позволяютъ добиться до ихъ истиннаго смысла. Для примѣра можно указать хоть на слѣдующія мѣста сборника: ١٨٣: 11; ١٨٩: 15, 16; ٢٢٥: 15—٢٢٩: 2; ٢٢٨: 13—16. Еще въ тѣхъ случаяхъ, гдѣ была возможность сличить темныя мѣста съ другими рукописями, какъ, напр., въ вышеупомянутомъ историческомъ отрывкѣ, или въ Бѣлградскомъ трактатѣ, рукописный экземпляръ котораго имѣется въ Вѣнѣ, тамъ констатированіе надлежащей конструкціи путемъ поправокъ не представляло трудности; но гдѣ текстъ сборника оказывается въ одиночествѣ, тамъ на помощь остаются однѣ субъективныя догадки. Такъ, напр., въ статьѣ غريبه احوال نظام ترجمان (Сб. ٥٣) представлялась такая альтернатива: или надо было слово آدملرى (Сб. ٥٣: 16) измѣнить въ آدملره, или, оставивъ это слово въ покоѣ, измѣнить مسفورلره (Сб. ٥٣: 15) въ مسفورلر. Мы остановились при напечатаніи на первой конъектурѣ; но изъ сопоставленія описываемаго въ статьѣ факта съ разсказомъ о томъ же у Васыфа (Вѣнск. рукоп., Hist. Osm., № 203, л. 258 recto) и Джевдета (تاريخ جودت, V: 350—351) выяснилось, что лучше держаться второго чтенія, что нами и отмѣчено въ «Поправкахъ». Но вотъ на стр. ٢٢٤—٢٢٩ сборника идутъ чьи-то критическія замѣчанія къ нѣкоторымъ дополнительнымъ пунктамъ французскаго договора съ Портою, которыя, по всему видно, взяты составителемъ сборника изъ архивовъ, а не ему самому принадлежатъ. Любопытный самъ по себѣ документъ этотъ, пройдя двойную или тройную редакцію, потерпѣлъ такія искаженія, которыя не уступаютъ никакимъ конъектурамъ, Къ подобнымъ же неисправимымъ коррупціямъ надо отнести встрѣчающіяся въ сборникѣ неточности въ числовыхъ данныхъ (Сб. ٢٣٠: 1—4; ٢٥٥: 2), которыя иногда доходятъ до степени абсолютной загадочности и абсур-

да. Такъ, неоднократно въ заголовкахъ статей подъ цифрою года стоитъ еще какая-то цифра. По мѣсту нахожденія слѣдовало бы принять ее за обозначеніе мѣсяца и числа; но этого не допускаетъ совершенно ясное изображеніе цифры (Сбор. ٨٩: 17; ٨٨: 16). Одно, что оставалось—это принять цифру за архивный нумеръ документа, приводимаго въ сборникѣ; но и этому мѣшаетъ отсутствіе регистратуры въ турецкомъ канцелярскомъ дѣлопроизводствѣ. На стр. ١١٣—١١٧ находится вѣдомость суммъ, ассигнованныхъ Портою на разные военные расходы. Тутъ мы наталкиваемся на весьма странные калькуляціи, въ родѣ того что, напр., на заготовленіе провіянта въ складахъ Журжева «дано 20 акчэ» (Сб. ١١٥: 9). Очевидно, вся суть заключается въ томъ подстрочномъ знакѣ, который отдѣляетъ слово ویرلدی отъ находящейся подъ нимъ цифры: онъ долженъ выражать какую-нибудь высшую счетную единицу, напр. کیسه или یوك; но какую именно—это отказываются объяснить теперь сами турецкіе кятибы, потому что въ Портѣ до сихъ поръ финансовое и другія учрежденія имѣютъ свои условныя обозначенія, составляющія секретъ лицъ, служащихъ въ этихъ вѣдомствахъ.

Будучи компиляціей разныхъ статей не только по предметамъ, но и по времени ихъ происхожденія, сборникъ не имѣетъ опредѣленнаго характера въ отношеніи слога, что неизбѣжно въ каждомъ произведеніи единоличнаго автора. Такъ какъ значительная часть статей суть или цѣликомъ взятые официальные документы, или сдѣланныя изъ нихъ извлеченія, то, естественно, и слогъ этихъ статей скорѣе дѣловой, чѣмъ литературный. Есть нѣкоторыя мѣста, преимущественно въ статьяхъ повѣствовательнаго содержанія, принадлежащихъ, повидимости, перу самого составителя сборника, въ которыхъ замѣтна попытка автора придать литературную форму сухому сюжету, и которыя до извѣстной степени могутъ служить для характеристики его слога, но ихъ не много. Нечего и говорить, что въ немъ нѣтъ какихъ-либо литературныхъ красотъ, которыми щеголяютъ произведенія лучшихъ стилистовъ; но вообще онъ довольно сносенъ для зауряднаго изложенія. Обращаетъ на себя вниманіе, между прочимъ, проглядывающая

повременамъ склонность автора къ иронiи. Кромѣ цѣлыхъ анекдотовъ ироническаго свойства, тамъ и сямъ попадаются въ сборникѣ саркастическiя замѣчанiя и остроты. Напримѣръ, упомяная о должности обершенка при дворѣ Крымскихъ хановъ, авторъ вставляетъ такую фразу: «только едва ли смыслитъ онъ что-нибудь въ цвѣтѣ сахарнаго и медоваго шербета: вотъ, разные виды бузы—тѣ онъ, пожалуй, знаетъ» (Сб. ٣٠: 18). Разсказывая курьозный анекдотъ о своемъ начальникѣ Сарымъ-пашѣ, какъ тотъ *струсилъ*, когда его подчиненный, которому онъ только что послалъ грозную нотацiю, вдругъ сдѣланъ былъ верховнымъ везиремъ, составитель сборника каламбуритъ надъ его именемъ, величая его при этомъ внасмѣшку ذات صارمانه‌لری — «его *храбрая* особа» (Сб. ١٠٣: 15). Свиту Крымъ-Герая, прозваннаго въ народѣ, за свое сибаритство, دلی خان (كلبن خانان, константинон. изд. 1287 г. гиджры, стр. 110), онъ остроумно сравниваетъ съ Ноевымъ Ковчегомъ (Сб. ١٠٤: 11). Желчно отзываясь о кампанiи 1769—1774 гг.— что «это былъ походъ не противъ враговъ, а противъ казны правовѣрныхъ», невѣдомый авторъ не безъ комизма описываетъ продѣлку государственныхъ казнокрадовъ, къ которой они прибѣгали для отвода глазъ своего повелителя. Чтобы показать видъ, будто деньги отправлялись изъ столицы въ дѣйствующую армiю, эти господа вывозили ихъ изъ казнохранилища на подводахъ, которыя, пропутешествовавъ по улицамъ Стамбула, окольными путями, черезъ Еди-Куллэ или черезъ Топъ-ханэ, опять возвращались туда же, откуда выѣхали. (Сб. ١٨٨—١٨٩). Поэтическаго же элемента очень мало въ сборникѣ: стихотворныхъ вставокъ, которыми восточные писатели любятъ пересыпать свои прозаическiя произведенiя, всего-на-все пять въ цѣломъ сборникѣ (Сб. ١٠٢: 12; ١٠٣: 10; ١٣٤: 10; ١٣٩: 1, 5); послѣднiя изъ нихъ, кстати сказать, тривiальнаго свойства.

Въ конструкцiи рѣчи въ сборникѣ преобладаетъ обыкновенный турецкiй перiодъ среднихъ размѣровъ и не особенно гладкой отдѣлки. Послѣднее обстоятельство обусловливается однимъ прiемомъ, котораго нельзя приписать случайности, вслѣдствiе довольно частаго и какъ бы систематическаго его примѣненiя. Прiемъ этотъ заключается въ

употребленіи водиночку арабскихъ масдаровъ безъ причествующихъ имъ турецкихъ вспомогательныхъ глаголовъ для образованія сложной формы глагола-сказуемаго въ предложеніи. Хотя эта манера не составляетъ ничего необычайнаго въ турецкихъ сочиненіяхъ; но у болѣе тщательныхъ писателей арабскій масдаръ въ роли сказуемаго ставится такъ, что гдѣ-нибудь, иногда и очень далеко, все же вы непремѣнно подъищете ему турецкій глаголъ, въ союзѣ съ которымъ онъ бы могъ образовать законченную фразу; а въ сборникѣ зачастую не отъискивается такого союзника. И это не должно смущать строгихъ грамматистовъ: они могутъ, безъ дальнихъ поисковъ за турецкимъ вспомогательнымъ глаголомъ, довольствоваться однимъ арабскимъ масдаромъ и считать предложеніе законченнымъ, какъ будто бы оно было съ полнымъ составнымъ сказуемымъ. Кромѣ того, въ сборникѣ еще встрѣчается одинъ оборотъ рѣчи, который если и не возбуждаетъ собою синтаксическаго вопроса, то обращаетъ на себя вниманіе своею оригинальностью, а именно—употребленіе дѣепричастія на وب въ предложеніяхъ съ союзомъ اكر چه—«хотя»; напр.: ... اكر چه ممكن اولوب انجق (Сб. ٨٩: 6); ... اكرچه حاصل اولوب لكن (Сб. ٨٩: 18); اكرچه خان مشار اليه قلمه كتورميوب لكن... (Сб. ٩٢: 8), и т. п. Изъ другихъ авторовъ такой оборотъ постоянно встрѣчается у Фундуклылы, у Рашида-эфенди, и даже у строгаго и образцоваго стилиста Васыфа-эфенди въ слѣдующей фразѣ: بر مقدار مبلغ حصوله كاه‌جكي اكرچه ممكن اولوب لكن بولندن حاصل اولان مبلغ دولت عليه‌يه اقتضا ايده‌جك مقداری اولميوب (Вѣнск. рукоп., Hist. Osm., № 203, л. 133 verso).

Въ лексикологіи сборника прежде всего нельзя не замѣтить обилія словъ, заимствованныхъ изъ европейскихъ языковъ: это—все технические термины, и главнымъ образомъ титулы должностныхъ лицъ: иные въ настоящемъ своемъ видѣ, какъ مارشال , امپراطور , امپريوم , پولقوونيك , اسپراونيك , سلطات , پريماس , قونسلات , جنرال и др., или въ измѣненной, но уже вошедшей въ употребленіе формѣ, какъ قومندان , ترامپته , قاپجيلری и т. п., или, наконецъ, въ своеобразной передѣлкѣ, какъ پرنج , پرنچپا , فريت مارشال , ماچينه , لازارته и لازاته и др. Затѣмъ не рѣдки случаи замѣны единичныхъ словъ описатель-

ными выраженіями. Кромѣ того, есть слова, или совсѣмъ не вошедшія въ существующіе лексиконы, или нуждающіяся въ болѣе обстоятельномъ разъясненіи ихъ смысла. Перечень ихъ приложенъ здѣсь съ объясненіемъ значенія тѣхъ изъ нихъ, которыя удалось объяснить; а неразгаданныя могутъ быть когда-нибудь впослѣдствіи растолкованы. Вотъ эти слова въ алфавитномъ порядкѣ.

1. سفاين , آتش سفينه—(Сб. ۱۱۳: 15; ۱۱۷: 6) «брандеръ». Такое значеніе этихъ двухъ словъ съ несомнѣнностью опредѣляется аналогіей ихъ съ آتش قايقلرى и آتش كميسى, которыя находятся и въ словаряхъ, и въ Исторіи Джевдета. Первое имѣется и въ Glossaire nautique Jal'я (Paris. 1848. p. 196), и въ Lexicon english and turkish (London. 1861) Редгауза подъ словомъ «fire-ship». У Джевдета въ одномъ мѣстѣ читаемъ: سفائن اسلاميه يى احراق ايچون بش قطعه آتش كميسنى صالييوبرمشيدى (تاريخ جودت, V: 158), а въ другомъ: چند قطعه آتش قايقلرى درون ليمانه ادخال وكاملا دونمماى همايون احراق اولندى (Ibidem, 166). Въ виду этого, объясненіе двоесловія *атэшъ-кашгы* сокращеніемъ изъ آت — «лошадь» и اشك — «оселъ» въ соединеніи съ قايق въ смыслѣ баркаса, служащаго преимущественно для перевозки четвероногихъ (Jal, Glossaire nautique и Сіяхэт-намэ-и-худудъ, сост. Хуршидъ-эфенди. Спб. 1877, стр. 459, подъ словомъ *кашкъ*) представляетъ мало вѣроятности.

2. ارسالیه (Сб. ۱۲۵: 15; ۱۲۴: 7) «посылка». Г. Беленъ, слѣдуя д'Охсону, въ своей статьѣ Histoire économique de la Turquie (Journ. Asiatique, sixième série, t. IV, p. 263, 2 и 266, 1) объясняетъ значеніе этого термина какъ родъ натуральной повинности, состоящей въ поставкѣ съѣстныхъ припасовъ для султанской кухни, ссылаясь при этомъ на бюджетную вѣдомость Эюба-эфенди, на Исторію Наъимы, Васифа и Джевдета. Къ этимъ цитатамъ мы можемъ присовокупить еще таковыя же изъ Джевдета (تاريخ جودت, III: 67 и V: 345), но не можемъ не замѣтить при этомъ, что изъ разсмотрѣнія всѣхъ вышеприведенныхъ ссылокъ оказывается, что ارساليه, по всей видимости, имѣетъ спеціальное отношеніе *къ Египту* и означаетъ дань съ египетской провинціи, заключающуюся въ извѣстной суммѣ денегъ, а не не-

премѣнно провизіи. У Фундуклылы читаемъ подъ 1076=1666 годомъ, что Хусейнъ-паша, мутесаррифъ Басры, обязался платить بهر سنه ركاب همايونه ايكيشر يوز كيسه نقود اقچه ارساليه (Вѣнск. ркп., I, 185 recto). Подъ 1078=1668 г. опять говорится про того же Хусейна, что فضله قلان مالدن ركاب همايونه يوز بيك غروش ارساليه باغلدوغندن غيرى... (Ibid., 224 г.). Вособенности значеніе ارساليه какъ денежнаго взноса, а не натуральной повинности, явствуетъ изъ словъ Джевдета (III: 67), цитуемыхъ и г. Беленомъ, который однако же толкуетъ ихъ иначе. А Рико и Марсильи, на которыхъ тоже ссылается г. Беленъ, говоря о налогахъ натурою, платимыхъ Молдавіею и Валахіей, не обозначаютъ ихъ терминомъ ارساليه.

3. اسپاولوى فرنكى , اسپاولو (Сб. VII: 13). Въ لهجهٔ عثمانى Вефыка (стр. 134) читаемъ: اسپاولى ايتاليانجه»دن كميلرده مستعمل بر نوع قالين سجيم=«съ итальянскаго: родъ толстаго корабельнаго каната». Такое значеніе этого слова подтверждается и однимъ мѣстомъ въ исторіи Васыфа (изд. 1219=1804г. I:174) ترسانهٔ عامرهيه ارسالى اقتضا ايدن ايكى بيك قنطار استوبى و يوز قنطار اسپاولو واللى قنطار تيل и т. д.=«потребные къ присылкѣ въ императорское адмиралтейство двѣ тысячи контаровъ пакли, сто контаровъ каната и пятьдесятъ контаровъ пряжи» Съ эпитетомъ فرنكى это будетъ значить «канатъ европейскій».

4. اشاغى وارلدقدن صكره (Сб. ١٢١: 6; ١٢٦: 1; ١٢٩: 16). Это выраженіе тожественно съ другимъ, встрѣчающимся въ сборникѣ, а именно فرونهاده اولندقده (Сб. ١٢٤: 14; ١٢٥: 6) и просто فرونهاده (Сб. ١٣٨: 15)—«упасть въ цѣнѣ, убавиться въ размѣрѣ, сократиться»—финансовый терминъ.

5. الكالى (Сб. ١٢٩: 22). Если это не коррупція какая-нибудь, то во всякомъ случаѣ слово необъяснимое покамѣстъ.

6. انجه دونمما (Сб. ١١٣: 13). У Вефыка (стр. 796) имѣется слѣдующее толкованіе: اينجه دونمما اوفاق كميلرك فيلوسى — «эскадра изъ мелкихъ судовъ». Съ такимъ толкованіемъ согласуется выраженіе у Джевдета (V: 163): طونه نهرنده دخى فرقته و قاليته وشايقه و اوسنى اچيق تعبير اولنور سفائن انواعندن اولمق اوزره ايكيوز پاره‌يه

قریب اینجه دونمه ترتیب اولنشمدی — «На р. Дунаѣ тоже была сформирована эскадра почти въ двѣсти штукъ судовъ изъ разряда фрегатовъ, калитъ, шаекъ и безпалубныхъ лодокъ». Въ числѣ поименованныхъ тутъ судовъ не упоминается о калъонахъ, которые и относятся Джевдетомъ къ большимъ парусным судамъ, а только о гребныхъ. Кстати сказать, хотя упомянутый Glossaire nautique Жаля можетъ служить прекраснымъ пособіемъ для справокъ по части флотской терминологіи въ турецкомъ языкѣ, однако же и въ немъ не все можно найти. Поэтому въ подобныхъ случаяхъ можно рекомендовать сочиненіе Хаджи-Кальфы تحفة الكبار и извлеченіе изъ него съ комментаріями у Джевдета (V: 134, 135, 154, 157, 158, 159, 163—170). Послѣдній говоритъ, что различіе прежнихъ судовъ опредѣлялось количествомъ скамеекъ, предназначенныхъ для гребцовъ и называемыхъ اوتوراق, такъ что اون اوتوراقدن اون یدی یه وارنجه فرقته دینلور هر کورکنی ایکیشر اوچر آدم چکر...واون طقوزدن یکرمی درده وارنجه قالیته‌در (V: 134—135). Хотя اوتوراق значитъ собственно «сидѣнье»; но это не идетъ къ турецкимъ гребнымъ судамъ большого калибра, потому что громадными веслами ихъ можно дѣйствовать только стоя, а ужь никакъ не сидя.

7. اوتوردمه (Сбор. ۱۱۴: 17). Въ лексиконѣ Вефыка есть похожее по формѣ на это слово—اوترتمه (стр. 167 и 179, подъ словомъ اولمق); по значеніе его «оправа» не идетъ здѣсь къ слову اوتوردمه, но его положенію въ рѣчи. Сами турки тоже не могли объяснить его. Можетъ быть, это коррупція слова اوتوراق.

8. اوستی اچیق سفینه (Сбор. ۱۱۴: 11, 2) «судно безъ палубы», противоположно другому виду называемому—قپاق, значеніе котораго объяснено у Вефыка (стр. 855).

9. بلدار (Сб. ۱۱۴: 9). Такъ какъ въ текстѣ рѣчь идетъ о какихъ-то рабочихъ или мастеровыхъ, то слово بلدار можно понимать, по аналогіи съ تبردار, چوقه‌دار и т. п., какъ производное отъ بل «инструментъ въ родѣ заступа или вилъ», въ смыслѣ орудователя этимъ инструментомъ.

10. بوروزان (Сб. ۲۳۷: 10). Названіе это встрѣчается и въ рисалэ Ресми-Ахмеда-эфенди (Васыфъ, 1 изданіе, I: 246). Постановленный переведшимъ это рисалэ на русскій языкъ В. В. Григорьевымъ знакъ вопроса при этомъ словѣ долженъ остаться пока въ своей силѣ и теперь: значеніе этого слова до сихъ поръ не объяснилось.

11. بيداق (Сб. ۱۴۲: 15 и мн. др.). Хотя османскіе словари не даютъ этого слова съ значеніемъ «знамени», и потому всего вѣрнѣе принять его за коррупцію слова بيراق ; но оно оставлено безъ поправки въ виду того, что г. Будаговъ свидѣтельствуетъ объ употребленіи и этого слова въ значеніи «знамени», какъ искаженной формы слова بيراق, надо полагать.

12. تقاضى (Сб. ۱۲۹: 10, 12, 18; ۱۳۰: 3, 15, 17, 20, 22; ۱۴۱: 17). Этотъ способъ начертанія удержанъ нами, несмотря на то что въ нашей рукописи почти вездѣ стоитъ تقاص, а въ парижскомъ кодексѣ تقاص и, чаще, تقاض. Независимо оттого, что слово تقاضى, или تقاضا значится въ лексиконахъ, оно встрѣчается въ аналогическомъ съ нашимъ текстомъ выраженіи въ قانوننامهٔ عساكر منصورهٔ محمديه (Констант., 1244=1829 г., стр. 153). Поэтому возбуждаетъ сомнѣніе слѣдующая цитата г. Белена: تكاليفلرينه تقاص اولمق اوزره (Journ. As., 6 ième série, t. IV, p. 379), гдѣ находимъ форму تقاص, а не تقاضى, какъ бы слѣдовало ожидать по смыслу этой фразы. Г. Беленъ по поводу приведенной фразы сдѣлалъ ссылку: «Voyez mon *Étude sur la propriété*, n° 345». Мы обращались къ ней и ничего не нашли тамъ къ разъясненію значенія слова تقاص, которое, впрочемъ, оставлено у г. Белена безъ перевода.

13. قسط (Сб ۱۲۶: 2)—административное распредѣленіе выдачъ и платежей по срокамъ, называвшимся قسط и заключавшимъ въ себѣ по три мѣсяца. Объ этихъ срокахъ см. превосходнѣйшее и уже цитованное изслѣдованіе Белена въ Jour. As. sixième série, t. III, p. 482.

14. تل فانسه (Сб. ۱۱۷: 11). Слово تل значитъ «проволока»; затрудненіе же заключается въ стоящемъ при немъ словѣ فانسه. За неимѣніемъ положительныхъ данныхъ для объясненія послѣдняго, можно только пока сдѣлать предположеніе, что оно есть коррупція или слова

فانوس—«фонарь» или—قفس — «плетенка, сѣтка», въ соединеніи съ которыми оно употребляется. Въ словарѣ Вефыка (стр. 824) есть فاتسه—собств. имя города въ Малой Азіи, съ которымъ сходно по начертанію слова فانسه; но только нѣтъ данныхъ о какомъ-либо отношеніи проволоки къ этой мѣстности, по производству, напримѣръ, ея тамъ, и т. п.

15. جواطه (Сб. IIV: 15). Это слово встрѣчается еще въ неизданномъ «Прибавленіи» къ исторіи Васыфа (Вѣнская рукопись №202, кп. 2, листъ 319 verso). Тамъ идетъ рѣчь объ артиллерійскихъ пріемахъ во время сраженія и говорится: كيرو كتمك اقتضا ايدرايسه طوپلرى آتەرف يايه قوشوميله كيرو چكەرك اللى آدم كيروده اولان اوك تكرلكلر كتوردكلرنده جوطەيه كچروب باركيرلر ايله چكرلر اكر دشمن آلچقده ايسه طوپلري درت تكرلك اوزرنده آتەلر واكر دشمن يوكسكده ايسه طوپلرى جوطەدن چقروب ايكى تكرلك اوزرندن اتارلر=«Если понадобится отступить, то пушки оттаскиваютъ назадъ, стрѣляя, народомъ (буквально: цугомъ пѣхоты), и когда пятьдесятъ человѣкъ приведутъ находящіяся позади переднія колеса (передки), то надѣвъ на *шкворень*, увозятъ лошадьми. Если непріятель внизу, то стрѣляютъ изъ пушекъ на четырехъ колесахъ; если же вверху, то, снявъ со *шкворня* (съ передковъ, слѣдовательно), стрѣляютъ на двухъ колесахъ». Такимъ образомъ здѣсь слово جوطه можно понимать въ смыслѣ шкворня, которымъ прикрѣпляются къ передкамъ станокъ экипажа, лафета, и т. п. У Редгауза слово جواطه находится подъ словомъ *Bolt* (Lexicon English and Turkish). Странно, что многія слова турецкія, находящіяся въ иныхъ словаряхъ съ европейскихъ языковъ на турецкій, въ то же время не оказываются въ лексикопахъ съ турецкаго на европейскіе языки, хотя бы то были лексикопы однихъ и тѣхъ же авторовъ, какъ это и видимъ въ данномъ случаѣ. Другой подобный фактъ представляетъ слово پيشديس—«авансъ», котораго нѣтъ у Бьянки въ его *Dictionnaire turc-français*, но которое со всевозможными оборотами находится въ его *Dictionnaire français-turc* подъ словомъ *avance*.

16. چالى قوب (Сб. 119: 19; 174: 1). Въ послѣднемъ изъ цитованныхъ мѣстъ сборника прибавлено, что это слово есть названіе одного

изъ военныхъ снарядовъ—الات حرب; но какого именно, съ точностью опредѣлить трудно: отдѣльныя же части этого реченія, چالی и قوب имѣютъ такія значенія, которыя, вмѣстѣ взятыя, не выражаютъ ничего похожаго на какой-либо предметъ военнаго дѣла.

17. جلبه سفاين (Сбор. IIV: 6). Кромѣ сборника, пока нигдѣ не удалось найти этого названія судовъ. Можетъ быть, вмѣсто جلبه лучше читать جلب, служащее видоизмѣненіемъ слова اشلب — «шлюбка», какъ называется одинъ родъ лодокъ на Дунаѣ, по свидѣтельству Вефыка (لهجهء عثمانی, 842).

18. چاملیچه سفاين (Сб. IIV:6). Въ неизданномъ «Прибавленіи» къ исторіи Васыфа (Вѣнск. ркп. № 203, л. 15 verso) тоже упоминается этого рода судно: محمد كرای‌بك...بر قطعه جاملیچه قایغنه ارکاب و صوغوجغه ابعاث اولندیغی واقعدر. Равнымъ образомъ и у Джевдета въ разсказѣ о томъ же фактѣ, что и у Васыфа, говорится о چاملیچه قایقلری (Джевдетъ, II: 34). Что это за суда? Всего проще было бы приурочить ихъ къ весьма извѣстному пригородному мѣстечку близь Константинополя, именуемому Чамлыча, т. е. переводить چاملیچه—قایغی—«чамлычника», наманеръ того какъ мы говоримъ: *тихвинка*, *бакинка*; но разспросы на мѣстѣ убѣждаютъ, что такое сопоставленіе было бы совершенно произвольно. Вѣрнѣе производство этого имени отъ چام «сосна, пихта, ель», т. е. въ смыслѣ лодки, сдѣланной изъ этого рода лѣса, какъ нашъ досчаникъ. Такъ объясняютъ, по крайней мѣрѣ, сами турки, жившіе на Дунаѣ, приводя, какъ варіантъ произношенія этого слова, форму چامیچه. Такое объясненіе еще можно подкрѣпить употребленіемъ слова چام также въ значеніи лодки. У Ресми-Ахмедэфенди оно дважды встрѣчается въ его описаніяхъ заграничныхъ путешествій (Васыфъ, 1-е изд., I: 124 и 246). Въ послѣднемъ мѣстѣ у него вотъ что читаемъ: بو انهار ثلاثه‌یه مخصوص سفائن متنوعه اجناس ارزاق و امتعه‌یه متحمل اولوب...چکدیری مثللو چام و بوره‌زان تعبیر اولنور اوزون قایقلری وقره دکز شایقه‌سنه معادل معونه‌لری کیدرلر—«По этимъ тремъ рѣкамъ (Вислѣ, Одеру и Шпрее) ходятъ особенные суда, нагружаясь разными товарами и продуктами — длинныя лодки въ родѣ чектири, называемыя *чамъ* и *буразанъ*, и подобныя

черноморскимъ шайкамъ мауны». Въ этомъ маленькомъ отрывкѣ собрано четыре названія, одно лучше другого. Относительно *буразана* выше было замѣчено, что его не представляется возможности объяснить; а употребленіе слова چام въ смыслѣ особаго рода лодки указано въ Dictionnaire d'étymologie daco-romane, par A. de Cihac. Francfort, 1879, p. 559. А что Ресми-Ахмедъ-эфенди переноситъ эту лодку съ Дуная на Одеръ, Шпрее и Вислу, то это могло у него произойти случайно, ибо незадолго передъ путешествіемъ въ Пруссію онъ ѣздилъ въ Вѣну, и воспоминанія у него могли перепутаться. Образованіе же изъ چام формы چاملیچه хоть немного и натянутое, но не невозможное: дословно оно будетъ значить «сосновенькій». т. е. представляетъ форму прилагательнаго на لی съ уменьшит. суффиксомъ چه.

19. چکدری (Сб. ۱۱۹: 13; ۲۵۶: 11). Это слово обращаетъ на себя вниманіе разнообразіемъ формъ, въ которыхъ оно является у разныхъ писателей, а именно:—چکدیری (Рашидъ, I: 65 v. и др.), چکدرر کمی и просто چکدرر (Фундуклылы, I: 36, r.; 38 v. и др.), چکدره (Ibid, 265 r.), چکدرمه (Ibid., 20 r.). Джевдетъ, давая толкованіе формы چکدری, какъ родоваго имени, съ перечнемъ его видовъ (V: 134), затѣмъ вездѣ почти употребляетъ форму چکدیرر (напр. V: 144, 155, 160 и др.). Въ виду такого разнообразія и оставлены безъ вниманія въ сборникѣ (۲۵۶: 11 и 12) формы چکدر и چکدرب, хотя, пожалуй, резоннѣе ихъ поправить въ одну изъ употребительнѣйшихъ, т. е. въ چکدری или въ چکدیرر. Русскіе сдѣлали изъ этого *кочерма*, какъ называютъ на черноморскомъ побережьѣ турецкія перевозочныя суда небольшого калибра.

20. حوزه (Сб. ۲۱۱: 7; ۲۴۰: 15). Въ первомъ изъ приведенныхъ мѣстъ сборника слово это совершенно на мѣстѣ въ настоящемъ его видѣ: подобное его употребленіе встрѣчается и у другихъ авторовъ (напр. въ تاریخ عطا, II: 148). Во второмъ же случаѣ въ сочетаніи съ нимъ слова اوزمنه оно возбуждаетъ недоумѣніе. Такъ какъ اوزمنه содержитъ въ себѣ относительный мѣстоименный суффиксъ, то حوزه должно обозначать какой-либо предметъ, къ которому бы относился «виноградъ»; а едва ли такимъ предметомъ можетъ быть «округъ», «область». За не-

возможность дать какое-либо правдоподобное объясненіе выраженію حوزه اوزمنه, остается предположить въ словѣ حوزه коррупцію слова چاوش, какъ называется весьма распространенный и любимый у турокъ сортъ винограда, хотя трудно истолковать такую спеціализацію въ данномъ случаѣ. Ближе по начертанію къ слову حوزه слово خوشه «кисть, гроздъ»; но если бы тутъ было это послѣднее, то ему слѣдовало бы стоять позади слова اوزم, а не передъ нимъ, въ такой формѣ: اوزم خوشهسنه.

21. عربه سرم عربهسی см. عربه.

22. سكيل (Сб. ۱۱۸: 3) собственно значитъ «бородавка», а затѣмъ, по объясненію турокъ, и «клинъ», въ каковомъ смыслѣ оно, очевидно, и употреблено въ указанномъ мѣстѣ сборника.

23. سوری بالطه (Сб. ۲۳۸: 20) «острокопечный топоръ», т. е., другими словами, «кирка».

24. شاهطوره (Сб. ۱۱۳: 14; ۱۱۷: 6). У Жаля (Glos. naut.. p. 452) находится: «*Chakhtour*—nom d'une espèce d'embarcation mentionnée quelquefois par les auteurs arabes».

25. شاهی طوپ (Сб. ۱۱۳: 1). Это сложное реченіе обыкновенно встрѣчается у историковъ совокупно съ другимъ, بال يمز. Такъ, напр., у Фундуклылы читаемъ въ одномъ мѣстѣ: برج افكن بال يمز و قلوبنورنه وشاهی طوپلر انتخاب اولنوب (Вѣнск. рук., I: 35 verso); или еще: اوچ قطعه اژدرها پيكر بال يمز طوب قلعه كوب وايكيوز قطعه شاهی ضربوزن طوپلردن ماعدا... (Ibidem, 115 r.). Значеніе перваго названія — «царская пушка»; этимологія же второго отзывается шуткою: بال يمز значитъ «меду не ѣстъ», т. е., другими словами, «медомъ не корми», Вефыкъ считаетъ это за коррупцію какого-то итальянскаго слова, которое онъ транскрибируетъ потурецки باليمزی (لهجهٔ عثمانی, 253). Слова قلوبنورنه въ словаряхъ не имѣется. Можетъ быть, оно есть видоизмѣненіе слова قولومبر—родъ длиной пушки (لهجهٔ عثمانی, 962).

26. طرابا قولا (Сб. ۱۱۷: 7). Несомнѣнно, что есть видоизмѣненное *trabacolo*—«nom d'un navire fort en usage sur les deux bords de l'Adriatique», по объясненію Жаля (Glos. naut., p. 1472).

27. عربه سرم (Сб. 114: 10, 11). Въ настоящее время сами турки затрудняются съ точностью объяснить, что за экипажъ называется этимъ именемъ. Одно только извѣстно, что вмѣсто سرم говорятъ иногда и سلم, и что эти экипажи извѣстны въ придунайскихъ мѣстностяхъ. На пути изъ Варны въ Рущукъ намъ указывали на два экипажа, совершенно различнаго устройства, которымъ будто бы приличествуетъ это названіе. Одинъ изъ нихъ простая телега длинная, употребляемая мужиками для перевозки хлѣба въ снопахъ, сѣна и т. п. громоздкихъ предметовъ, имѣющая откосые во всю длину бока въ видѣ частокола съ заостренными въ верху концами кольевъ, образующихъ этотъ частоколъ, или рѣшотку. Такъ какъ «колъ», «жердь», «мачта», «дышло» и т. п. потурецки سرن, то будто бы въ силу этого и телега получила названіе عربه سرم, именно отъ этого характернаго для телеги приспособленія, такъ что, слѣдовательно, سرم надо разсматривать какъ видоизмѣненіе слова سرن. У станціи же Шумлы стояла повозка съ крытымъ верхомъ; ее тоже называли عربه سرم. Которая же настоящая изъ этихъ двухъ—простая ли рабочая телега для перевозки тяжестей, или повозка для ѣзды? Думаемъ, что послѣдняя, и вотъ на какомъ основаніи. Въ одномъ рукописномъ сочиненіи начала прошлаго столѣтія, а именно въ تاريخ محمد كراى разсказывается, что когда Сеадетъ-Герай послалъ съ Коджа-Багадуръ-агою извинительное письмо въ Порту о томъ, что онъ не могъ справиться съ гяурами, то въ Эдирнэ этого агу همان بر سرم عربه‌سينه تحميل اتديروب بوزجه اطايه دوغرى يول ويردىلر (Вѣнская рукоп., II. O. № 86, л. 39 recto). Въ другомъ мѣстѣ говорится, что Эльхаджи Селимъ-Герая освободили изъ Сереса и طرف مير يدن سرم عربه‌لرى واشتر واسترلر تعيين اولنوب отправили въ селенье Фундуклы (Ibidem, листъ 110 recto). Изъ приведенныхъ мѣстъ несомнѣнно явствуетъ, что سرم عربه‌سى есть экипажъ для ѣзды, а не для перевозки тяжестей. Въ этомъ же смыслѣ оно встрѣчается и у Фундуклылы (Вѣнск. рук., II: 323 recto). Бѣда только въ томъ, что этимологія слова سرم затруднительна. Ах-

медъ-Вефыкъ приурочиваетъ его къ سريم «ремень»: на стр. 657 его словаря читаемъ: سيريم صريم قايش—سيرم ارابەسى اصمه, такъ что и самое названіе — سيرم ارابەسى, поставлено у него въ соотношеніе съ ремнями, но въ чемъ это соотношеніе—не ясно. Впрочемъ на авторитетъ Ахмедъ-Вефыка нельзя безусловно полагаться, вслѣдствіе его склонности всѣмъ повозможности словамъ турецкаго языка подыскивать непремѣнно турецкіе же корни, тѣмъ болѣе что въ толкуемомъ имъ смыслѣ встрѣчается названіе—آصمه عربه (فند قليلى تاريخى III: 15 verso). Возможно еще такое предположеніе: нельзя ли видѣть въ словѣ سرم названіе одного округа въ Сербіи, пограничномъ съ Босніей, Сремъ, у нѣмцевъ Syrmien, который и турками называется также سرم الكاسى (مرأت تاريخ عثمانى, стр. 155; Вефыкъ, تاريخ عثمانى فذلكهء, стр. 87). Очень можетъ быть, что турки назвали именемъ سرم عربەسى славящіяся своимъ устройствомъ венгерскія тележки, впервые познакомившись съ ними въ Сремѣ, въ предѣлахъ Венгріи, такъ что тогда سرم عربەسى будетъ значить «сремская тележка» и только, подобно тому какъ они называютъ же китайскій чай مسقو چايي «московскимъ (т. е. русскимъ) чаемъ», не заботясь о томъ, насколько основательно такое обозначеніе.

28. غومول (Сб. ٢٥: 4). Это слово не турецкое. По контексту рѣчи можно было принять его за искаженное قومز «кумысъ», какъ и отмѣчено въ выноскѣ в). Но Ахмедъ-Мидхатъ, современный турецкій литераторъ, родомъ черкесъ, пояснилъ, что слово это принадлежитъ одному изъ кавказскихъ нарѣчій и означаетъ кушанье, приготовляемое изъ скипяченной въ водѣ муки, въ родѣ нашей соломаты.

29. فاتحان طائفەسى (Сб. ١٠٥: 21), صحيح فاتحان طائفەسى (١٠٧: 10), اولاد فاتحان (١٠٦: 4; ١٠٧: 9; ١٢٤: 4), فاتحان يكتلرى (١٠٧: 14), اصل اولاد فاتحان جنسى (١٠٨: 5), اولاد فاتحان جنسى (١٠٩: 9), اولاد فاتحان عسكرى (١٠٦: 4). عسكرى (١٠٥: 3). Именами «племя завоевателей», «настоящее племя завоевателей», «молодцы изъ завоевателей», «сыны завоевателей», «родъ сыновъ завоевателей», «родъ коренныхъ завоевателей», «войско изъ завоевателей», «войско изъ сыновъ завоевателей» величаютъ сами себя турки, въ отличіе отъ رعيت اوغللرى

«дѣтей райи» (Сб. ٥٤: 9), т. е. немусулманской молодежи, или طاوشن اوغلانلرى «заячьи дѣти» (Сб. ١٨٩: 17), какъ презрительно называютъ турки грековъ. Въ такомъ же спеціальномъ значеніи اولاد فاتحان встрѣчается и у другихъ писателей, напр. у Рашида (تاريخ راشد, III: 144), хотя въ словаряхъ и нѣтъ этого термина.

30. فوغله (Сб. ١١٨: 1). Если это слово не принять за коррупцію слова فونيه «фитиль» (Вефыкъ, 847), то нельзя дать ему никакого подходящаго объясненія.

31. كالفجه (Сб. ١٨٦: 14). Мѣсто, гдѣ это слово встрѣчается, вообще темное, потому что въ немъ есть несомнѣнныя коррупціи. Нахожденіе вслѣдъ за нимъ слова كارخانه‌لرى заставляетъ видѣть въ كالفجه обозначеніе предмета какого-либо производства, или же собственное имя, къ которому бы «фабрики» могли имѣть отношеніе. Въ прежнее время, говорятъ, въ Шумлѣ существовало казенное заведеніе для выдѣлки какихъ-то военныхъ снарядовъ. Теперь же тамъ нѣтъ ничего подобнаго. Предложенное въ выноскѣ чтеніе этого слова كالفه, какъ синонимъ آشفه, возможно было бы лишь при допущеніи употребленія словъ كارخانه и آشفه во время составленія сборника въ томъ же смыслѣ, какъ теперь; по другихъ данныхъ къ этому пока не представляется; да и конструкція грамматическая, возникшая тутъ, очевидно, вслѣдствіе испорченности текста, тоже не совсѣмъ этому благопріятствуетъ. А потому приходится это слово, какъ и обѣ 14 и 15 строки страницы 186-ой оставить подъ сомнѣніемъ.

32. لبقه, لبقه‌لر (Сб. ٩٣:12; ١٤٧: 4, 21; ١٥٧: 15; ١٧٣: 6; ١٧٩: 12). Здѣсь мы встрѣчаемся съ малоизвѣстнымъ географическимъ терминомъ, которому составитель сборника даетъ какое умѣетъ толкованіе. Вотъ что говорится въ спеціально посвященной этому народцу статьѣ: «*Изъясненіе названія липка.* Деревенскіе жители изъ татарскихъ племенъ, издавна недовольные ханомъ и его мурзами, покидали свои мѣста жительства и, забравъ, вмѣстѣ съ большею частію имущества и скота, свои семьи и чадъ, вдругъ садились на коня, почкомъ переходили въ русскіе предѣлы и принимали подданство москова. Послѣдній водворялъ этого рода бѣглецовъ на жительство въ пус-

тыхъ и раззоренныхъ земляхъ своихъ; позволялъ имъ строить дома, мечети и соборы, съ тѣмъ чтобы они платили по одному золотому въ годъ (подати), и коли будутъ продавать что—масло ли топленое, скотъ ли, овощи ли, другое ли что,—продавали бы русскимъ на ходячую въ деревняхъ монету. Въ ту же деревню поселилъ онъ нѣсколько русскихъ и построилъ тамъ церковь, чтобы ребятишки татаръ-мусульманъ смѣшивались (съ дѣтьми русскихъ); глазъ бы ихъ привыкалъ къ русскимъ обычаямъ, и они бы оставляли свои нравы. Этою хитростью въ короткое время онъ измѣнилъ духъ ихъ, такъ что отъ мусульманства осталась у нихъ только одна претензія на таковое: отъ родителей они наслѣдовали мусульманство, а отъ сверстниковъ и сосѣдей своихъ еще въ дѣтствѣ перенимали русскіе обычаи; въ русской средѣ они были какъ русскіе, въ мусульманской—какъ мусульмане. Вотъ такихъ-то и называютъ *липка*» (Сб. 147). Какъ ни хороша эта характеристика липковъ, но она все же мало проливаетъ свѣта на время обособленія этой кучки татаръ отъ какой-то болѣе крупной народной единицы. Не говоримъ уже объ этимологіи самаго названія *липка*. Въ атласѣ Ричи Заннони, 1772 г., карта № 23, за р. Днѣстромъ, между 25—27° вост. долготы и 48—49° сѣв. шир. имѣется такое обозначеніе: «Pola puste Tatarow Lipkow» и «Libka tatarlaring topraghi». У Линде тоже есть этотъ терминъ со ссылками на польскіе источники (Słownik języka polskiego, t. II., 641), но также безъ коренного его объясненія. Теперь народецъ этотъ, кажется, совсѣмъ исчезъ, и слѣды его пребыванія связываются съ нѣкоторыми географическими мѣстностями, и то гадательно. Въ «Географическо-статистическомъ словарѣ Россійской имперіи» П. П. Семенова (т. III, стр. 55) читаемъ: «*Литовецъ*, уѣзд. гор. Кіевской губ., въ 193 верст. къ ю.з. отъ Кіева, на равнинѣ по обоимъ берегамъ р. Соби. Полагаютъ (кто полагаютъ?), что мѣсто, занимаемое нынѣ городомъ, служило сборнымъ пунктомъ татарской ордѣ, кочевавшей здѣсь послѣ нашествія Батыя и извѣстной тогда (когда?) подъ именемъ Татаръ - Липановъ». Это прпуроченіе къ одному пункту, какъ центру, липковъ, согласуется съ обозначеніемъ его и въ нашемъ сборникѣ словомъ قرية въ единственномъ числѣ; но народъ

ли сталъ называться по мѣсту, или мѣсто названо по имени народа, остается неизвѣстнымъ. Первое вѣроятнѣе, кажется. Между тѣмъ есть и еще другое приуроченіе, именно въ «Народномъ Календарѣ для Южной Россіи на 1879 г. Одесса, 1878. Тамъ (стр. 38) вотъ что говорится: «Къ этому же періоду (т. е. къ XIII в.) принадлежитъ еще одинъ исчезнувшій и давно забытый географическій терминъ, показывавшій прежде на картахъ Южной Бессарабіи—«Ливки-татаръ-топрагы», т. е. «земли литовскихъ (Sic!) татаръ». Это были усадьбы, или кочевья татаръ, загнанныхъ въ Бессарабію литовскимъ героемъ Витовтомъ, послѣ очищенія отъ нихъ южной части Подоліи и Западнаго края. Полагаютъ (опять, кто полагаютъ?), что м. Липканы (Ливчапы) на Прутѣ получило отъ того (отъ чего?) свое названіе; но оно слишкомъ далеко отъ бывшихъ татарскихъ кочевій». Отождествленіе липковъ съ литовскими татарами ошибочно, а все остальное ни на чемъ не основано. Такимъ образомъ вопросъ объ этомъ народцѣ остается пока открытымъ: можетъ быть изслѣдованія на мѣстѣ помогли бы его рѣшенію. Историки говорятъ о татарахъ-липкахъ больше всего въ описаніи осады и взятія турками города Каменца въ 1083=1672 году. При самомъ объявленіи войны между Портою и Польшею, подъ властью которой жили липки, они отправили депутацію къ Крымскому хану Селимъ-Гераю съ просьбою о дозволеніи имъ выселиться въ Буджакъ (Бессарабію). Сейидъ-Мохаммедъ-Риза такъ объ этомъ повѣствуетъ: «Отъ татаръ-липковъ, принявшихъ подданство земли гяуровъ-ляховъ съ условіемъ платежа подати, но мусульманъ по природѣ, поелику нѣкоторыя обитаемыя ихъ родами мѣста находились въ сосѣдствѣ съ границами исламскими, пришла въ тѣ поры въ Крымъ бумага, содержащая въ себѣ просьбу спасти и освободить ихъ отъ унизительнаго подданства и водворить въ мѣстностяхъ буджакскихъ. Проницательный ханъ воздержался дать имъ отвѣтъ самъ отъ себя, а, посовѣтовавшись съ мутесаррифомъ силистрійскаго губернаторства Халиль-пашою, согласно съ нимъ сдѣлалъ представленіе и заявленіе въ Порогъ Счастія (Порту). Но такъ какъ это было противъ расположенія упомянутаго паши, о чемъ и была секретно написана (имъ) записка, гласившая, что, молъ,

«приведеніе въ исполненіе этого дѣла сопряжено будетъ съ непріятностями и затрудненіями», то и послѣдовало предписаніе верховнаго везиря отложить это дѣло. Прибывшіе (съ бумагою) люди, получивъ такой отчаянный отвѣтъ, были возвращены восвояси». (Ассебъ-о-Ссейяръ. Казань. 1833, стр. 182). Гаммеръ, передавая этотъ фактъ на основаніи того же источника, говоритъ совсѣмъ другое, а именно, что «Die Lipka Tartaren, Unterthanen der Pohlen, waren beym Ausbruche des Krieges nach Bessarabien (Budschak) ausgewandert, wo ihnen der Chan einverständlich mit Chalil, dem Stadthalter von Silistria, Wohnsitze angewiesen» (Gesch. d. Osm. Reiches, VI: 293). Или въ рукописномъ экземплярѣ Ассебъу-с-Сейяръ Гаммера цитуемое имъ мѣсто читается иначе, или же онъ невѣрно понялъ его. Несмотря на этотъ формальный отказъ, нѣкоторые липки все-таки, должно быть, бросили свои жилища и перебѣжали, вмѣстѣ съ казачьей ватагой Дорошенка и Ханенка, въ непріятельскій лагерь: болѣе тысячи человѣкъ ихъ, жителей Каменца, говоритъ Фундуклылы, взяты были въ проводники Азыматъ-Гераемъ, отправлявшимся съ своимъ крымскимъ отрядомъ на чапулъ (грабительскій набѣгъ) въ польскія земли вправо отъ Каменца (فندقليلى تاريخى Вѣн. ркп. Mxt. 343a-d, т. II: л. 239 recto). Вслѣдствіе этого при заключеніи Бучашскаго мира и выговорена была турками пощада липкамъ со стороны ихъ прежнихъ властей и право безпрепятственнаго выселенія въ предѣлы Турціи. Статья первая мирнаго трактата гласитъ слѣдующее: «Да не будетъ нанесено вреда и ущерба женамъ, семьямъ и имуществамъ татаръ - липковъ, которые теперь, удалившись изъ области ляхской, пришли въ императорскій лагерь; а тѣ изъ упомянутаго народа, кои пожелаютъ съ женами своими, семьями и имуществомъ выйти въ предѣлы исламскіе, пускай выходятъ, и пусть никто имъ не препятствуетъ» (Ibidem, I: 292 r. et v.). Вѣроятно, ободренные покровительствомъ Порты липки и послѣ того продолжали смутьянничать во время тогдашнихъ украинскихъ неурядицъ, ибо прибывшій въ 1677 г. въ Константинополь польскій посолъ для подтвержденія мирнаго договора между прочимъ просилъ султана объ удаленіи липковъ какъ главныхъ нарушителей спокойствія на границѣ (Hammer,

G. d. O. R., VI: 341). Но турки, должно быть, тоже не очень жаловали липковъ. Выше мы видѣли, что силистрійскій паша не пожелалъ ихъ переселенія въ Буджакъ. А раньше, во время польскаго похода султана Османа II (1618—1622 г.), турецкій сераскеръ, встрѣтивъ липковъ въ окрестностяхъ Каменца, истребилъ многихъ изъ нихъ наравнѣ съ гяурами. (فندقلیلی تاریخی, I: 276 r. et v.). Гораздо благосклоннѣе относились Крымскіе ханы къ липкамъ, вѣроятно вслѣдствіе болѣе близкаго національнаго родства послѣднихъ съ крымскими татарами, чѣмъ съ османлы, которые всегда обособляли себя отъ всѣхъ другихъ родственныхъ тюрковъ, хотя бы даже и единовѣрныхъ съ ними. Упоминаніе о липкахъ встрѣчается и въ ярлыкахъ Крымскихъ хановъ—Мохаммедъ-Герай-бенъ-Менглы-Герай-хана, отъ 9 зиль-ка'дэ 926 г.= 29 окт. 1520 г. (Вельяминовъ-Зерновъ, Матер. для исторіи Крымскаго ханства, стр. 3 и 4), и Селимъ-Герай-бенъ-Багадуръ-Герай-хана отъ 1095=1683 года (Ibidem, 720). Особенно любопытно послѣднее: оно какъ нельзя болѣе согласуется съ тѣмъ, что мы видѣли въ сборникѣ относительно ассимиляціи липковъ съ ихъ русскими сосѣдями. Селимъ-Герай пишетъ царямъ Іоанну и Петру Алексѣевичамъ, между прочимъ слѣдующее: «Могущественный и блаженный, его присутствіе, Мурадъ-Герай-ханъ писалъ въ шертной грамотѣ, чтобы находящимся въ вашихъ областяхъ мусульманскимъ плѣнникамъ и прочимъ мусульманамъ не дѣлали притѣсненій ради того чтобы заставить ихъ отступить отъ мусульманской вѣры; и у насъ, буде случатся, вашимъ плѣнникамъ не дѣлать притѣсненій изъ-за того же. А теперь существующимъ въ сей странѣ (т. е. въ русскихъ предѣлахъ) *липкамъ* и астэкамъ—آستك(?) и всѣмъ прочимъ мусульманамъ причинялось насиліе и поруганіе для того чтобы принудить ихъ къ вѣроотступничеству. А развѣ прилично царскому достоинству не соблюдать данной клятвы?» (Матеріалы для исторіи Крымскаго ханства, стр. 719—720). Сколько извѣстно, у насъ на Руси не водилось такого обычая—насильно обращать иновѣрцевъ въ христіанство; въ шертныхъ же грамотахъ являлся пунктъ касательно вѣры, надо полагать, скорѣе въ огражденіе русскихъ плѣнныхъ отъ насильственнаго омусульманенія ихъ со сто-

роны крымцевъ, которые, какъ мухаммедане, скорѣе способны были на религіозное насиліе. Упрекъ же Селимъ-Герая, дѣлаемый имъ яко бы за религіозныя притѣсненія *липкалъ*, свидѣтельствуетъ лишь о томъ, что ассимиляція послѣднихъ началась уже довольно рано. Слухи о ней могли дойти до хана, который естественное явленіе свободнаго обрусенія татаръ возводитъ, безсознательно или намѣренно, въ актъ насильственнаго обращенія ихъ въ русскую вѣру русскими властями. Такимъ образомъ не удивительно, что липки исчезли съ лица земли: частью они, вѣроятно, переселились въ другія сопредѣльныя прежнему своему жительству мѣстности, частію слились съ своими сосѣдями русскими, какъ это и подтверждается вышеприведенною статьею нашего сборника.

Имя этого народца существовало еще въ концѣ прошлаго столѣтія. Кромѣ атласа Риччи Заннони, о липкахъ упоминаетъ и Цинкейзенъ, конечно на основаніи документальныхъ источниковъ. Въ 1779 году они служили передатчиками секретныхъ депешъ изъ Константинополя прусскому резиденту въ Варшавѣ для дальнѣйшей отправки ихъ въ Берлинъ, именно въ то время когда прусскій уполномоченный при Портѣ Гаффронъ съ реисъ-эфенди Абду-р-Риззакомъ вели тайные переговоры о заключеніи прусско-турецкаго союза (Zinkeisen, Gesch. d. O. R., VI: 232).

33. مهور (Сб. ۱۳۹:6, 14; ۱۴۷:14) собственно значитъ «припечатанный», эпитетъ, прилагаемый къ документамъ, которые у турковъ обыкновенно скрѣпляются именною печатью вмѣсто нашей подписи. Но въ приведенныхъ мѣстахъ сборника это слово имѣетъ спеціальное значеніе официальнаго документа въ родѣ расчетной книжки, дающаго право на полученіе жалованья, какъ это явствуетъ изъ употребленія этого слова въ другихъ сочиненіяхъ, напр. у Джевдета (V: 245); въ مبلغ اوجاق (Рукоп. Азіатск. Музея, № 590 if. листъ 124 recto et verso).

34. يل تفنكى , يل طبانجهارى (Сб ٥٠: 9). Первое изъ этихъ словъ упоминается и въ لهجهء عثمانى (стр. 414 и 1250), но безъ объясненія, какого рода ружье называется этимъ именемъ. Турки толкуютъ, что подъ этимъ именемъ разумѣется ружье, дѣйствующее сжатымъ воздухомъ, «воздушное ружье». По аналогіи съ этимъ надобно понимать, слѣдовательно, и второе—يل طبانجهسى, какъ «воздушный

пистолетъ». Нѣкоторые турки полагаютъ, что въ данномъ случаѣ надо читать بل طبانجهسی въ смыслѣ пистолета, посимаго сбоку, за кушакомъ; но другіе отвергаютъ подобное толкованіе, какъ несогласное съ дѣйствительностью.

35. Словосочетаніе طوب یوغاسی (Сб. IIV: 21) предложено читать طوب یواسی «пушечное гнѣздо», потому что, по объясненію турковъ, یوا «гнѣздо» въ артиллерійскомъ дѣлѣ служитъ обозначеніемъ одного приспособленія на лафетахъ, посредствомъ котораго пушкѣ сообщается наклонъ, какой требуется при стрѣльбѣ на такомъ или другомъ разстояніи.

Ограничиваясь вышеприведеннымъ предисловіемъ къ издаваемой рукописи, надо признаться, что въ ней не мало вещей, требующихъ объясненія не только со стороны языка, но и со стороны содержанія, и если бы задаться такою цѣлью, то комментарій могъ бы выйти въ нѣсколько объемовъ больше самаго текста. Но и разнородность матеріала, содержащагося въ сборникѣ, и неодинаковая важность и значеніе частей его, сдѣлали бы такое предпріятіе несоотвѣтствующимъ ожидаемому отъ него результату. Главный интересъ этой рукописи въ тѣхъ ея статьяхъ, которыя касаются исторіи Крыма, и онѣ будутъ эксплоатированы въ свое время и въ своемъ мѣстѣ. Что же касается до другихъ предметовъ, то, взятые вотдѣльности, какими бы комментаторскими изысканіями они ни были обставлены и изукрашены, они все-таки не могутъ имѣть того значенія, какое могутъ получить въ связи съ другими фактами, какъ добавочный матеріалъ. Конечно, напр и въ изслѣдованіи о Крымѣ можно было бы, пожалуй, ограничиться выборкою относящихся къ нему статей въ переводѣ, съ отсылкою любопытныхъ къ рукописи Азіатскаго музея; но мы думали, что такъ какъ Крымъ уже разъ навсегда сталъ неотъемлемою частью Россіи, то позволительно и на его долю сохранить въ печати тѣ, впрочемъ не очень многочисленные и обширные, памятники, какіе еще время отъ времени попадаются на турецкомъ языкѣ. Странная, впрочемъ, случайность: когда А К. Казембекъ издавалъ крымскую исторію извѣстную подъ

названіемъ «Семь планетъ», то и у него подъ руками былъ тоже только одинъ кодексъ, вслѣдствіе чего его изданіе поневолѣ вышло съ пробѣлами, доходящими иногда до размѣра цѣлыхъ страницъ; а впослѣдствіи нашлись и другіе экземпляры, съ помощью которыхъ недостатки печатнаго изданія теперь могутъ быть исправлены. Этой печальной необходимости пришлось покориться и въ настоящемъ случаѣ. Хорошо бы было, если бы и для нашего сборника нашолся собратъ ему, чтобы возстановить весьма многія въ немъ неясности; но все же лучше заблаговременно издать его хоть и въ такомъ видѣ, какъ онъ есть, потому что безслѣдное исчезновеніе рукописей также не безпримѣрное явленіе. Переводъ извѣстнаго рисалэ Ресми-Ахмедъ-эфенди подъ заглавіемъ «Сокъ достопримѣчательнаго», сдѣланный Сенковскимъ—безспорно великолѣпная вещь въ литературномъ отношеніи: какая смѣлость оборотовъ рѣчи! какая картинность метафоръ! Но когда представилась возможность сличить его съ печатнымъ изданіемъ текста, вышедшимъ въ Константинополѣ, то, независимо отъ оказавшагося различія въ составѣ нѣкоторыхъ статей сочиненія, пришлось, къ крайнему прискорбію, разстаться съ самыми пикантными красотами этого перевода. Оказалось, напримѣръ, что тамъ, гдѣ въ переводѣ стоитъ блистательный эпитетъ молдавскихъ яблоковъ «руку-жжетъ» (Собр. соч., VI: 238), въ текстѣ находится آل يناق—«краснощекій», т. е значитъ, надо сказать, какъ и порусски, «румяное яблоко», что подтверждается и словаремъ لهجهٔ عثمانی (Стр. 1233); замысловатое сравненіе «на виду, какъ пупъ на срединѣ живота, торчалъ одинъ только человѣкъ» и пр. (Собр. соч., VI: 243) потурецки читаемъ такъ: يالكز يوكرك صورتنده ميدانده بولنان т. е. «подобный бѣгуну на мейданѣ»; остроумное и ядовитое сопоставленіе, вложенное въ уста бахваловъ-турковъ, для изобличенія ихъ крайняго невѣжества и глупости: «войска у насъ много, казны много: головы только нѣтъ!» (Собр. соч., VI: 245) въ турецкомъ текстѣ имѣетъ слѣдующій видъ: عسكر چوق خزينه چوق بر يأس يوق, т. е. «войска много; казны много; безпадежности (въ успѣхѣ) нѣтъ!» — У насъ нѣтъ и тѣни подозрѣнія, чтобы Сенковскій намѣренно и безжалостно принесъ въ жертву литературному эфекту подлинность текста; въ имѣв-

шемся у него подъ руками кодексѣ могло быть въ переведенныхъ мѣстахъ другое чтеніе текста; но когда мы вознамѣрились было навести справки въ рукописномъ экземплярѣ подлинника, съ котораго по всей вѣроятности и переводилъ Сенковскій, то этого экземпляра уже не оказалось: онъ такъ и пропалъ со временъ знаменитаго оріенталиста; а другого кодекса въ Петербургѣ не существуетъ

Въ заключеніе предлагается алфавитный указатель собственныхъ именъ, встрѣчающихся въ сборникѣ, и списокъ поправокъ, которыя понадобилось сдѣлать какъ вслѣдствіе неизбѣжныхъ типографскихъ погрѣшностей, такъ и сличенія сборника съ его парижскимъ оригиналомъ, и другихъ представившихся послѣ уже отпечатанія рукописи соображеній.

III.

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ.

آدم آغا ۱۱۰
آذربایجان ۶
ارتك خان (؟) = اوزبك خان
ارخان خور ۶۷
اردشیر ۲۱
اردل ۶۶,۶۳
اردہ ۱۵۶
ارسلان بیك ۷۹
ارضروم ۱۷۵,۱۲۴
ارضه (؟) ۱۵۶
ارنبود ۱۰۰,۱۰۹,۱۱۱,۱۱۲,۱۵۷,۱۵۸
ارنبود قریه‌سی ۱۸۵,۱۸۶
ارمنیلر ۲۲۰
ازاق ۸,۱۶,۲۴,۳۶,۴۴,۴۶,۶۴;
۸۶,۸۷,۱۸۳,۲۶۰
ازدرهان (؟) ۸
ازمیر ۵۴
اوخری ۱۲۴
ازوانجه ۹۷,۱۷۸
ا
ابازك ۸۵
ابازه ۸۵
ابازه محمد پاشا ۱۱۰,۱۵۹,۱۶۰,۱۶۲
(خادم) ابراهیم پاشا ۱۵۹
ابرائل ۱۰۱,۱۱۳,۱۸۱
ابوالخیر ۹
ابوالخیر اوغلان (؟) ۹
ابوالخیر الدین (؟) ۹
ابوبکر ۱,۳
ابوبکرافندی‌زاده عثمان‌افندی ۲۲۲
ات میدانی ۱۳۶
اتابکلر ۶
آجو ۱۰۴
آجه (؟) ۱۰۴
احمد بك ۲۴۴
احمدبن‌عمری‌عربشاه انصاری (؟) ۱۰
(سلطان) احمد خان ۱۳۲,۲۱۴
اخشیدیلر ۷
ادرنه ۱۰۰,۱۱۱,۱۱۳,۱۱۵,۱۲۸,۱۳۰,۱۳۳

اسوجلو ۲۰۸,۲۳۰,۲۳۱,۲۳۹,۲۵۴

۲۵۸,۲۵۹

اسود ۲۳۸

اطه ۴۶

اعزاز ۹۲

اغر یبوز ۵۴

افرنج ۲۱۳,۲۱۴,۲۱۶-۲۲۳

افلاق ۶۰,۸۰,۸۵,۸۷,۸۸,۱۰۵,۱۱۵,۱۱۸

۱۲۵,۱۸۳-۱۸۵,۲۱۰,۲۳۴

آق پاشازاده السید حسین آغا ۵۳

آق صو ۷۱,۸۸

آق قیونلو ۷

اقکرمان ۱۸۱

اکراد ۷

آلامان ۶۵

البروز ۸۶

الحاج ابراهیم ۹۱

الحاج ابراهیم آغا ۵۳

الحاج حسن پاشا ۱۰۶,۱۰۷

الحاج خلیل پاشا ۱۰۵

الحاج سلیم آغا ۱۰۹,۱۶۷

الحاج محمد پاشا ۴۲,۴۳,۴۵

الیاس پاشا ۲۲۶

ازدرهان ۷۸,۸

اسا صو (؟) ۱۷۵

آسپانیا ۶۴, ۶۵,۲۱۰,۲۱۱

اسپر اغا ۱۸۷

استانبول ۱۳,۱۷,۵۰,۹۹,۱۱۶,۱۱۷

۱۸۶,۱۹۸,۲۰۲,۲۰۵

استانبول قپوسی ۱۶۵,۱۶۶,۱۶۸

استانبول یولی ۱۷۴

استانبوللی ۱۸۵,۲۳۰

استانسلاو ۲۰۷-۲۰۹

استریا ۶۵-۶۷

استقولم ۲۳۸,۲۵۰,۲۵۶

استوراکی اوغلی ۱۸۵

اسقلیسپرق ۶۳

اسکدار ۱۰۳

اسکرلت زاده قسطاکی ۲۳۴

اسکی استانبوللق ۱۱۳

اسلام کرای خان ۱۶-۱۸,۲۰,۲۱

اسمعیل ۱۲۷,۱۴۳,۱۸۰-۱۸۲

اسمعیل اردبیلی ۷

اسوج ۵۱,۵۵,۱۹۰,۱۹۶,۱۹۹-۲۰۱

۲۰۷,۲۳۱,۲۳۳,۲۳۷-۲۴۰,۲۴۴

۲۰۳-۲۰۵,۲۰۷,۲۰۹

اوزدمر اوغلی عثمان پاشا ۲۰
اوزون عبدالله پاشا ۱۱۰
اوزی ۳۷,۴۴,۶۰.۶۷.۷۴.۸۸
۸۹,۹۱,۱۰۱,۱۰۹,۱۲۷,۱۳۴
۱۴۳,۱۸۰
اوسترمان ۶۳
اوقراینه ۶۷,۶۸
اولوغ محمد خان ۱۲
اولوینه ۱۲۴
ایبلك بک (؟) ۱۴
ایپکلی اوغلی مظفر پاشا ۱۱۰
ایدکوخان ۱۱,۱۲
ایران ۱۳۱
ایساقجی ۱۱۱,۱۱۲,۱۱۴,۱۱۵,۱۱۸,۱۲۸,۱۳۰
۱۵۶,۱۷۹,۱۸۱,۱۸۲,۱۸۶
ایلخانیلر ۶
اینك خان (؟) ۱۴
ایو ۱۱۲
ایواض پاشا زاده خلیل پاشا ۱۱۰
ایوب انصاری ۱۷
ایوبیلر ۷

ب

بابا طاغی ۱۱۵,۱۳۴,۱۸۱,۱۸۲
بابنقه ۶۹
الیساوته ۶۳
الیصوت ۶۸
امام اعظم ۱۵۳
امیر ابا عرب اوغلان (؟) ۹
(بنی) امیه ۵,۶
اناپه ۱۸۳
اناطولی ۹۱,۱۰۲,۱۱۴,۱۱۶,۱۴۶,۱۷۱,۲۳۰
انزار (؟) = اوترار
انکروس ۶۶
انکلتره ۵۱,۶۵,۷۱,۱۹۵,۲۰۰,۲۰۱,۲۰۴
۲۰۰,۲۰۹-۲۱۱
انکلتره‌لو ۷۱,۱۹۴,۱۹۵,۲۰۱,۲۰۹,۲۱۰
اوترار ۸
اوترك ۶۵
اوخری ۱۲۴
اودر ۵۰
(اووه‌جقلی) اودیقار اوغلی ۱۱۰
اور قپوسی ۱۴۲
اوراق اوغلی ۱۴۲
اورتاق , ارتاق ۸
اورل ۷۱,۷۲,۷۴
اوروپا ۴۸,۵۴,۷۰
اوروس خان ۹,۱۱
اوزبك خان ابن طورلجه ۱۱

بطال پاشا ۱۱۰,۱۶۰
بغداد ۲۵۱,۲۵۲
بغدان ۶۰,۶۸,۸۶-۸۸,۹۴,۱۰۵
۱۰۹,۱۱۰,۱۱۸,۱۸۳-۱۸۵
۲۰۹,۲۳۴,۲۳۵
بك اوغلی ۱۴۴
بلغار ۸
بلغراد ۴۳,۴۴,۴۶;۱۲۴-۱۲۶
۱۳۲,۱۸۳
بمعكك (?) ۱۰۳
بندر ۷۴,۱۰۱,۱۰۹,۱۱۰,۱۲۵-۱۲۷
۱۳۱,۱۳۴,۱۴۰,۱۴۱,۱۴۳
۱۸۰,۱۸۱;۲۴۷,۲۴۸
بوجاق ۳۰,۶۱,۸۲,۸۷,۹۱,۱۰۱
۱۱۸,۱۴۲
بوخره‌بشیجه ۶۸
بور ۱۱۶
بورلات ۲۳۵
بوزا ۲۳۴
بوسنه ۱۰۰,۱۲۰,۱۶۲,۱۶۵
بوغاز ۱۶۴,۱۷۲,۱۸۵
بوغاز كسن ۱۷۲
بولغار اوغلی ۱۱۳
باشینقه (?) ۶۹
باطنیلر ۷
باغچه سرای ۸,۲۰;۲۹;۸۷,۹۸;۹۹
باغه خصار (?) ۱۸۱
باقی بك ۱۸,۱۹
بالاقلاوه ۱۱۲
بالتق ۲۵۳
بالطه ۶۸,۱۰۱,۱۴۴
بالطه‌جی محمد پاشا ۲۴۸
باویرا ۶۴-۶۶
(سلطان) بایزید خان ۱۰,۲۲۲
بچ ۵۷,۶۴
بحر سفید ۱۱۳,۲۲۹,۲۳۰
بحر سیاه ۱۶۲
بخت كرای ابن‌قریم كرای ۱۴۰
بداق ابن طغان خان ۱۱
براندەبورق ۶۴
برسلاو ۵۰
برغوس ۱۰۰
بركه خان ۱۰,۱۱
برلین ۶۴
برون ۶۳
بسلنی ۷۵,۸۵,۸۹

ترک ۷۳,۷۵,۷۶,۷۹

تُرک ۲۰۲

ترکی ۲۵۹

ترکمانلر ۷

تریاکی چارسوسی ۹۸

تکفور طاغی ۹۲

تلابغا ابن منکوتمر خان ۱۱

تن ۳۶,۳۷,۴۶

تورکیجه ۲۵۲

تورهات ۱۰۴

توقتمش , طوختامش خان ۸,۹

۱۱,۱۲

تیمور جان ۳۵

تیمور قپو ۲۰,۱۵۳,۱۵۴

تیمور کورکان ۷-۹,۱۱

ج

جان ارسال (؟) ارسلان اوغلی

حسین ۱۱۰

جان بك خان ۹

جان بك کرای ۱۱

جان بویلوق ۲۷

جان پولات ۳۵

جانب شمال ۷۱

بویه ۶

بیت اللحم ۲۱۹

بیروت ۵۴

بیکار باشی ۱۰۰,۱۰۴

بیوك بردا ۴۴

پ

پروت ۸۶,۱۵۷,۱۶۰-۱۶۲

پروسیا ۴۷,۴۹,۵۶,۵۷,۶۴,۶۹-۷۱

۹۰,۹۷,۱۵۱,۱۹۴-۲۰۱,۲۰۳

۲۰۶,۲۰۷,۲۰۹-۲۱۱,۲۵۹

پروسیالو ۴۶,۴۸,۴۹,۶۰۰,۹۶,۲۰۱

۲۰۹,۲۱۲

پطرو ۶۳

پطره‌بورق ۴۶,۶۴,۸۷

پورتقال ۲۱۰

پورتوکز ۲۱۱

پوطوسکی ۱۴۴,۱۶۵,۱۶۶,۱۶۸,۱۷۴

پونیاطوسکی ۶۴,۹۱,۲۵۸,۲۵۹

پیکار ۱۱۱

ت

تاتار ۸,۹,۱۶,۳۲-۳۵,۳۷,۳۸

۶۰,۶۲,۶۹,۷۸,۷۴-۸۶,۹۸,۹۹

۱۴۰-۱۴۷,۱۶۲,۱۸۲,۲۱۲,۲۳۵

ح

حاجی اوغلی بازاری ۱۸۲

(ادنه‌لی) حاجی بك ۱۱۰

حاجی ترخان ۸

حاجی ترکمان (؟) ۸

حاجی خان ۱۴۰

حاجی کرای خان ۱۲ ,۱۳,۲۲,۷۶

حاجی کوی ۱۸۰

حاجیلر ۸۵,۱۸۳

حافظ محمد طاشکندی ۸

حالیف اوغلی ۱۱۰

هانوور ,هانوور ۱۹۵,۲۱۰

حبیشی ۱۷۵

حجاز ۳۳,۹۸

حجر مقتل ۲۱۸

حرمین ۱۲۶

حسن ۶۰

حسن ابن علی ۱-۳,۵

حسن پاشا ۱۶۳

(اخسخه‌لی) حسن پاشا ۱۶۲,۱۷۱

(چرکس) حسن پاشا ۱۱۰

حسین پاشا ۱۱۰,۱۵۷:۱۶۳,۱۶۷

(کرجی) حسین پاشا ۱۶۶

حلب ۶,۳۵-۵۵,۹۲,۱۱۳,۱۲۴

جانیك ۱۱۰

جبال چراکسه ۱۵۰

(ملوك) جرجان ۶

جرقاسکی اطه‌سی ۳۶

جزایر ۱۰۰,۱۹۸

جغاله زاده سنان پاشا ۲۲

جنکه بالقانی ۲۳۳

جورجوه ۱۱۵,۱۶۰

جورلی ۱۰۰

جیرمانیه ۲۱۱

ج

چپان اوغلی ۱۱۰

چتای کچیدی ۷۳

چراکسه ۷,۲۴,۷۶,۱۱۲

چرقاسکی ۶۳

چرکس ۱۸۳

چلدر ۱۲۴

چنکیز خان ۶,۹,۱۰

آل,اولاد) چنکیز ۹

(سلاطین) چنکیزیه ۸۸

چوبان زاده احمد افندی ۱۴۲

(ادنه‌لی) چویور اوغلی ۱۱۰

چه ۶۵,۷۰,۲۱۱

(ملوك) دانشمند یه ٦
دانیمارقه ۲۰۹,۲۱۲,۵۳,۵۱
داود پاشا صحراسی ۱۰۰,۱۳۴
درزدن ٦۴
دریای شمالی ۵۰
دشت قبچاق ۸-۱٦,۲۰,۲۱
دکرمان بوغازی ٦۳,۱٦۱,۱٦۰:
دلی خان ۸۵
دوبره وندیك ۵۳
دولت عثمانیه ۴۳,۳۸,۳۷
دولت علیه ۳۵-۵۰,۵۳,۵۴
٥٦-٦۲, ٦۷, ۷۱-۷۵, ۷۷-۸۲
۸۷, ۸۸, ۹۰, ۹۲, ۹۴-۹۹, ۱۰۱
۱۰۲, ۱۰۴-۱۰٦, ۱۱۱, ۱۲۴, ۱۳۳
۱۴۰, ۱۴۸, ۱۵۰, ۱۵۷, ۱۷۷, ۱۸۲
۱۸۴-۱۸٦, ۱۸۸, ۱۹۰, ۱۹۴
۱۹٦-۲۰۹, ۲۱۸, ۲۲۰, ۲۲۴
۲۲٦, ۲۳۱, ۲۳۳, ۲۳۷, ۲۴۳
۲۴۴, ۲۴۷, ۲۴۸, ۲۵۰, ۲۵۲, ۲۵٦
۲۵۸, ۲۵۹
دولت کرای خان ۲۰
دونکرق ٦۵
دونه‌قور ۲۴۱

حمزه پاشا ۱۰۲, ۱۰۳
حمزه میرزا ابن محمد خدابنده ٦۱۱
حمید افندی ۹۳
حولستین ۲۱۲
حیدر پاشا ۱۰۳

خ

خاص کوی ۱۴۸
خاطوماتی (?) ۱۸۳
خان دپه‌سی ۱۱۲, ۱٦۳, ۱۷۰, ۱۷٦, ۱۷۸
خرطه اطه‌لری (?) ۲۳۸
خطیب زاده احمد اغا ۱۱٦, ۱۱۸
خلیل پاشا ۱۳۲
خواجه بك ۱۸۱
خوارزم ۸
خوارزم شاه ٦
خوتین ۹۳, ۹۷, ۱۰۱, ۱۰۵, ۱۱۱, ۱۱۵
۱۲۴-۱۲۷, ۱۳۱, ۱۴۰, ۱۵٦
۱٦۰-۱٦۲, ۱٦٦, ۱٦۹, ۱۷۱, ۱۸۲
۱۷٦, ۱۷۷, ۱۷۹, ۱۸۰, ۲٦۰
خیره بولی ۱۱٦

د

داغستان ۸٦
دانسقه ۲۳۷, ۲۵۷

۲۰۳-۲۱۲,۲۰۵
روم ۶
روم ایلی ۹۱,۱۰۲,۱۰۵,۱۳۱,۱۴۶
۱۶۲,۱۹۷,۲۰۴,۲۳۰
روم طائفه‌سی ـ کفره‌سی ۲۱۳
۲۱۵-۲۲۳
روم رد اوغلی (؟) ۱۴۲
ز
زاره‌لی زاده فیض الله ۱۱۰
زشتوی ۱۱۲
زهره ۱۴۶
س
ساقز ۱۰۰,۵۴
ساقسونیه ۶۴,۶۶,۷۰,۹۵
۲۰۹-۲۱۱,
ساقسونیه‌لو ۹۵
ساليوا ۶۴
(آل) سامان ۶
(اولاد) سبکتکین ۶
سجلیا ۶۴
سچیلیانین ۵۱,۵۲,۲۱۲
سلسی فروجیا (؟) ۲۵۶
سراچوق ۸
سرای بوسنه ۶۴
دیاربکر ۱۲۴
دیتمار بونیه‌توسکی ۲۵۹
دیچ ۱۹۷
دیلمیان ۶
ر
راجویل ۶۸
رادومسکی (اوسته‌روسته) ۶۹
راغب السید محمد پاشا ۴۶-۴۸, ۲۲۳
رحمی افندی ۹۳
رستم پاشا ۱۹,۲۰
(کوتاهیه لی) رضوان آغا ۱۱۰
روس ۸,۳۶,۳۹,۴۳,۴۵,۶۹
(بیوك) روس ۳۷
(کوچوك) روس ۳۷
روس خان = اوروس خان
روسچق ۱۱۲,۱۸۳
روسیه ۵۰,۵۶-۶۲,۷۱,۷۲,۷۴,۸۶
۷۸-۸۴,۹۰,۹۱,۹۵,۹۷,۱۲۷
۱۰۰,۱۴۷,۱۶۵,۱۷۰,۱۷۳,۱۸۵
۲۰۳,۲۱۱
روسیه‌لو ۳۱,۳۲,۳۵,۵۶,۵۸,۶۱
۶۲,۷۲,۷۷,۷۹,۸۱,۸۳-۸۵
۸۷,۹۵,۹۶,۱۰۰,۱۰۳,۱۱۱,۱۱۲
۱۴۱,۱۴۷,۱۵۹,۱۶۷,۱۶۸,۱۷۳

سید عارف ۹۳
سیروز ۱۰۷
سیلزیا ۴۶,۵۰,۶۰
سیواس ۱۲۵
ش
شام ۲,۴,۵,۵۴,۱۰۴,۱۵۵
۲۲۱,۲۲۲
شاهین علی پاشا ۱۱۰
شبش ۱۳۲
شروان ۷,۲۰,۲۱
شغاله ۸۹
شمنی ۱۸۶,۱۸۷,۲۳۳
شیبان خان ۹
ص
صاحب کرای خان ۱۰,۱۸,۱۹
صارم ابراهیم پاشا ۱۰۱,۱۰۲,۱۱۰
صاطیرجی محمد پاشا ۲۲
صالح آغا ۱۰۴
صامبلی (؟) ۱۷۱
صانبوروف قلعه‌سی (؟) ۲۰۹
صفاریان ۶
صلیب (؟) ۹۲
صلمون ۹۰
سریانی ۵۴
سعادت کرای خان ۱۵-۱۷
سعد اباد ۱۵۱
سلامت کرای سلطان ۹۲
سلانیك ۱۰۶-۱۰۸,۱۱۳,۱۱۶,۱۱۷,۱۲۴
۱۳۴
سلجوقلر ۶
سلستره ۱۱۲,۱۸۳,۲۰۷
سلیم پاشا ۱۸۹
(سلطان) سلیم خان ۱۰-۱۸,۲۲۲
سلیم کرای خان ۷۳
سلیمان افندی ۱۱۵.۱۶۷
(سلطان) سلیمان خان ۱۹,۲۲۰,۲۲۲
سلیمان فیضی پاشا ۵۴
سلیمانیه ۱۰۴
سمرقند ۷۰
سمرقندیلر ۱۰
سمندره ۱۰۴
سمولنجکی ۲۶
سنان پاشا ۲۲
سنان پاشا = جعاله زاده
سید افندی ۱۴۸
سید حسین افندی ۱۰۴,۱۱۰

طوپ قپو ۱۰۵,۴۷
طوت بکزاده ۱۴۷-۱۴۹,۱۵۱
طوتره‌قان ۱۸۳
طورله ۳۰,۳۸,۹۷,۱۴۵,۱۷۰,۱۷۲
۱۷۷,۱۷۸
طوسقه ۱۱۱
طولچی ۱۸۲,۱۸۶
طومان‌اوغلی نجانسز خلیل ۱۷۵
طومبصار ۱۰۱,۱۴۴
طونجه ۱۰۶
طونس ۱۹۸
طونه ۳۲,۳۰,۵۰,۱۱۴-۱۱۶,۱۵۰
۱۷۳,۱۸۰,۱۸۱,۱۸۶,۱۹۷,۲۰۴
۲۰۶,۲۰۷,۲۳۳
طهماسب قولی ۲۴۳
طیعان ۳۶

ع

عالی ۱۶
عایشه ۵
(آل) عباس ۶
(خلفای) عباسیه ۶
(سلطان) عبدالحمیدخان ۴۸
عبدالرزاق افندی = طاوقجی باشی زاده
صو قپوسی ۱۶۵,۱۶۶,۱۶۸,۱۷۱
صوبخ نهری (؟) ۱۸۳
صوغیجق ۱۸۳
صوفیه ۱۱۲,۱۳۰
صوق چشمه قپوسی ۱۵۲
صونقون حاجی میرزا ۸۹
صیدا ۵۴

ط

طارغوویچه ۶۷,۶۸
طاط ۳۱
طاغیلر ۷۶
طاوقجی باشی‌زاده عبدالرزاق
افندی ۱۸۷
(ملوك) طاهریه ۶
طایغا نهری (؟) ۱۸۳
طرابلیس ۵۴,۱۹۸
طربزون ۱۲۴
طرناقجی یالیسی ۴۷
طغطغای ابن منکو تمر خان ۱۱
(اولاد) طلون ۷
طمان . تمن ۱۳,۱۹,۲۴,۸۹,۱۰۴
طمشوار قپوسی ۱۶۶
طوبخانه ۱۸۹

(حضرت) عیسی ۴۳,۴۵,۴۶,۱۹۱
۲۱۶,۲۱۷,۲۱۹,۲۲۸
غ
غازی کرای خان ۱۵,۲۱
غازی کرمان ۸۹
غالیجا ۱۹۸
غلطه ۱۴۴,۱۸۹
غوتلاند ۲۳۸,۲۳۹
(ملوك) غوریه ۷
ف
فاتحان طائفهسی ۱۰۵
فاطمیه ۷
(طربزونلی) فالجی اوغلی ۱۱۰
(سکودلی) فایقی اوغلی ۱۱۰
فتح کرای ۲۲
فرانچه ۳۶,۴۱-۴۵,۵۰,۵۱
۵۶-۶۰,۶۴-۶۶,۷۰,۷۱
۹۱,۹۵,۹۷,۱۴۷,۱۴۸,۱۹۰
۱۹۲,۱۹۴,۱۹۵,۲۰۱,۲۰۹-۲۱۲
۲۱۴-۲۱۶,۲۱۸,۲۲۴-۲۲۷
۲۲۹,۲۳۰,۲۵۹
فرانچهلو ۹۰,۹۶,۱۹۴-۱۹۶,۲۰۹
۲۱۷,۲۲۲-۲۲۵,۲۲۸,۲۲۹
۲۵۹
عبدالعزیز افندی ۹۰
عبدالله افندی ۲۲۱
عبدالله ابن عباس ۴
(حضرت) عثمان ۱,۳-۵
(سلطان)عثمان خان غازی۱۷۲,۱۹۰
(آل) عثمان ۷,۱۷,۱۹,۲۲,۲۳,۳۶
۱۹۰,۱۹۲,۱۹۷,۲۰۱,۲۴۰,۲۴۳
عثمان منلا افندی ۴۸,۴۹,۲۲۲
عثمانلو ۳۸,۱۶۸,۱۸۰,۱۸۳,۲۴۷
عجم ۳,۷,۱۷,۲۰,۲۱,۷۶,۲۴۳,۲۵۱
عزیر ۹۲
عزیز افندی ۱۴۲
عکا ۵۴
(حضرت) علی ۱-۶
علی (جسوس)۶۷
(طاغستانی) علی آغا ۱۱۵
علی پاشا ۱۳۲
(جانکلی) علی پاشا ۱۱۰,۱۶۰,۱۶۲
(مولدووانجی) علی پاشا ۱۱۰,۱۷۰
۱۷۳,۱۷۵-۱۷۷
علی یوسف ۹۳
(حضرت) عمر ۱,۳,۲۲۲,
عمرو بن عاص ۴-۶

قاهره مصر ۲۲۹,۲۱۲
قبارطه ,قبارطی, قبارطه‌لر ۳۸,۳۷
۷۳-۷۶,۸۰,۸۱,۸۶,۱۸۳
قبارطه‌لو ۷۶,۸۱,۹۰
قبریس ۵۴,۱۱۰,۱۲۸,۱۳۴
قبطی ,قبطیان ۱۰۷,۱۲۴
قپلان پاشا ۱۱۰
قدس شریف ۴۰,۵۴,۲۱۲-۲۱۸
۲۲۰-۲۲۲,۲۲۸
قراقو ۶۹,۲۵۷
قراقویه ۲۵۹
قرق کلیسا ۹۱,۹۲
قرمان ۱۲۵
قره خلیل پاشا ۱۱۰
قره دکز ۳۶,۳۹,۱۲۷.۱۲۸.۱۹۸
قره صو ۱۸۱,۱۸۲
قره طاغ ۱۶۶
قره عثمان (اوغللری) ۱۱۰
قره قیونلو ۷
قره مصطفی پاشا ۲۰
قریباسبته ۵۰
قریم ۷,۸,۱۰-۱۷,۲۲,۲۴,۲۵.۲۷
۲۹-۳۲,۳۴,۳۷,۳۸,۴۶-۴۸
فرانسیز ۲۲۷,۲۵۹
فرانقونیه ۲۱۰
فرخ علی ۱۱۰
فرخ علی پاشا ۱۸۳,۱۸۶
فرنك , افرنك ۱۳,۴۲.۲۱۷,۲۱۹
فرنکستان ۲۴۴,۲۵۵
فرنکی ۲۳۰
فلان اوغلان (؟) ۱۱۰
فلمنك ۵۱,۶۰,۶۶,۲۰۴,۲۰۵
فنار ۱۸۶
فونتنه‌بلا ۲۱۱
فیض الله پاشا ۱۱۰,۱۵۹

ق

قادر بردی خان ۲۱
قارطال اوه ۱۲۸,۱۸۰
قارلسقرونه ۲۵۶
قارلوفجه ۶۲,۹۶
قاص (قاضی؟) پاشا ۱۶۲
قاضی پاشا ۱۰۹
قالموق ۳۷,۷۷,۸۰
قانلو کوپری ۱۶۲,۱۷۶
قاوشان ۸۱,۱۴۰,۱۴۲-۱۴۴

قوجه عبدی پاشا ۱۱۰,۱۸۶
قورلاندیا ۶۳
قوزلیجه ۱۸۲
قوعی (؟) اوغلی ۱۱۰
قولچقا پاشا ۶۴
قونسکی وودی ۴۴
قهرمان پاشا ۱۰۰,۱۰۹,۱۱۱,۱۱۲,۱۵۷
۱۵۸
قیصریه ۱۱۶
قیصریه‌لی اوغلی ۱۱۰
قیل برون ۱۸۱
قیوراسی (چنکانه) ۱۰۰

ك

کاغذ خانه ۱۴۸
کجرات (پادشاهلری) ۷
کدك احمد پاشا ۱۳
(فلان) کرای خان ۲۹
کرج ۱۳
کرکوك ۲۵۲
کردابلر (؟) ۱۱۶
کرمان ۶
کرید ۱۲۴
کریدی رسمی احمد افندی ۹۴,۱۵۱

۶۰,۷۲-۷۴,۷۷,۷۸,۸۰-۸۲
۸۸-۸۵,۹۱,۹۸,۹۹,۱۰۴
۱۰۹,۱۱۲,۱۳۴,۱۴۰,۱۶۲,۱۸۱
۱۹۹,۲۰۰-۲۰۷,۲۱۲,۲۶۰ ۴
قریم کرای خان ۸۶-۸۸,۹۸,۹۹
۱۰۴,۱۴۰,۱۴۲,۱۸۲
قزاز ابن طغاز (؟) ۱۱
قزاق ۳۰,۳۷,۶۷,۶۸,۷۷,۸۰
قزلر ۷۰,۷۸,۷۹
قسطنطنیه ۱۰
قصای اوغلی ۲۷,۸۹,۱۴۲
قصبولات ۲۷,۸۹
قلاقات ۲۰۴
قلج علی پاشا ۲۰
قلهٔ هفت ۱۰۳,۱۰۴
قمامه کلیساسی ۲۱۵,۲۱۷,۲۱۸
قمانچه , قمینجه ۸۷,۹۷,۱۴۰,۱۷۸
قمش بورنی ۲۵
قمش قلعه‌لر (؟) ۸۷
قوبان ۲۴,۳۶,۳۸,۴۴,۴۶,۷۳
۷۴,۷۷,۷۸,۸۴,۸۵,۸۹,۹۰
۱۰۰,۱۵۰,۱۸۳
(طرسوسلی) قوجه آغا ۱۱۰

لتوانیه ۲۵۸,۲۵۷,۹۱
لمنی ۱۰۰
لوانیه ۲۵۷
لودویق صالواتر مارکیز دویلنوف
۴۵,۴۲
لورنه ۶۶,۶۵
لوزی ۲۰۵
لوطران ۶۶
لوغوس ۱۳۲
لوئی اون بشنجی ۱۹۰
له ۵۵-۶۵,۶۹,۷۰,۸۸,۹۰,۹۱
۹۳-۹۷,۱۴۰,۱۴۴,۱۴۵
۲۰۱-۱۹۸,۱۹۶,۱۹۴-۱۹۲,۱۷۳,۱۶۵
۲۵۷,۲۴۴,۲۱۲,۲۰۹
لهلو ۵۶,۵۷,۵۹,۶۱,۶۲,۶۷-۶۹
۹۴-۹۷,۱۰۰,۱۴۵,۱۶۶
۲۰۰,۱۹۸,۱۹۳,۱۹۲,۱۶۹
۲۶۰-۲۵۷,۲۳۷,۲۱۲
لهلوی (الاصل) ۹۵
لیطفه‌او ۹۹

م

ماتروسکی (؟) (ویوده) ۶۳
ماچین ۱۸۲,۱۸۶
کستره ۱۲۵
کسری العرب ۳
کسکین حسین ۳;۱۰
کفه ۸,۱۳,۱۵,۱۶,۹۳,۱۳۴
کلیبولی ۱۰۰,۱۱۳,۱۱۶-۱۱۸
کلیس ۹۲
کمشخانه ۱۲۴
کوتاهیه ۱۰۲,۱۱۳
کوچك محمد خان ۱۲
کورجستان ۹۰
کورجی ۹۰
کورکان, کورخان ۶
کوزلوه ۸۸
کوکصو ۶۷;۶۸
کول باشی (؟) ۱۸۳
کیلی ۱۰۱,۱۸۱
کیوه ۶۷,۶۹,۷۲,۸۲,۸۷,۱۴۰,۱۴۵
۲۶۰
کیوسکی (ویوده) ۶۴

ل

لانسورت (؟) بوغازی ۳۸,۲۰۴
لپسته ۲۰۹,۲۱۰
لبقه, لبقه‌ار ۹۳, ۱۴۷,۱۵۷,۱۷۳,۱۰۹

(سلطان)مراد خان رابع ۲۲۲,۲۲۳
مراد اعاسی (?) ۱۷۲
(انقره لی) مراد اوغلی ۱۰
مرعش ۱۲۵
مرقول (?) ۱۷۵
مریخ ۱۵۶
مریخ ۱۴۶
(ستی) مریم ۲۱۶,۲۱۹,۲۲۱
مسقو ۸,۱۳,۳۶-۴۱,۴۳,۴۴,۴۶
۴۸,۵۳,۶۳,۶۴,۶۷-۷۰,۷۳
۷۶,۹۹,۱۰۳,۱۲۸-۱۳۲,۱۴۱
۱۶۶,۱۷۹,۱۸۶,۱۸۷,۱۹۷-۲۰۱
۲۰۶,۲۴۸,۲۵۹
مسقولو ۳۵,۴۶,۴۸,۵۵,۶۰,۶۳
۶۴,۶۶-۶۹,۷۱,۷۳,۷۴,۹۰
۹۱,۹۴,۹۶,۱۱۱,۱۱۲,۱۴۵,۱۴۷
۱۴۸,۱۵۶,۱۵۸,۱۶۳,۱۶۸,۱۷۱
۱۷۳-۱۷۵,۱۷۸-۱۸۳,۱۸۶,۱۹۸-
۲۰۰,۲۰۲,۲۰۵-۲۰۸,۲۳۱,۲۴۶
۲۴۸,۲۵۱,۲۵۶-۲۶۰
مسقوی (الاصل) ۶۳
مصر ۶,۷,۱۰۰,۱۲۵,۲۱۲,۲۱۳,۲۲۹
(ازرکانلی) مصطفی ۱۱۰
ماردین ۱۰۴,۱۱۰,۱۲۴
مارپه ترزه ۴۹
مازدوق ۷۳,۷۶
مازووسکی ۶۴
ماوراء النهر ۱۸۳
مایلوه (?) ۶۸
مبارك سلطان بن منکلی خان ۱۹
مبارك کرای میرزا ۱۹
مجار ۶۶,۱۴۱,۲۰۴,۲۱۱
مجارلو ۶۶,۱۸۴
محسن زاده محمد پاشا ۱۱۰
محمد (رسول الله) ۳
محمد افندی ۹۳,۱۳۳
محمد پاشا ۱۱۰,۱۶۲,۱۶۵-۱۶۷,۱۷۴
۱۷۷
(صاطیرجی)محمدپاشا=صاطیرجی
(سلطان) محمدخان فاتح ۱۳-۱۵
۲۲۲
محمد کرای خان ۱۰,۱۶,۲۰
محمود خواجه خان ۹,۱۰
محی الدین ابن العربی ۲
مدللو ۵۴,۱۰۰
(سلطان) مراد خان ثالث ۲۰

موصل ۶, ۱۲۴ع
میدان محمد ۱۳۷
میرزاده السید محمد سعید افندی
۲۲۲
میوس ۴۵

ن

نائله ۴ع
ندرلاند ۵۱, ۲۰۰, ۲۰۱
نروبایقه ۶۷
نصارا, نصران ۱۲۲, ۱۶۲
(بنی) نصر ۶
نعمان ابن بشیر انصاری ۴ع
نقشی ۴۸, ۴۹ع
نمچه ۴۶, ۴۸ع, ۵۱, ۵۲, ۵۵-۵۷, ۶۵
۷۰, ۹۱, ۹۵, ۹۷, ۱۳۲, ۱۴۸, ۱۹۴ع
۱۹۵, ۱۹۷, ۲۰۵-, ۲۰۹, ۲۱۱, ۲۱۲
۲۲۶, ۲۵۹
نمچه لو ۴۶ع, ۴۹ع, ۶۵, ۶۷, ۷۰, ۱۰۰, ۱۸۴ع
۱۹۸-۲۰۰, ۲۰۴ع, ۲۰۶, ۲۰۹, ۲۱۱
نوح ۱۰۴ع
نوروجیا ۲۳۸
نوشیروان ۲۱

(نوریکجی) مصطفی آغا ۲۴۶
(کفوی) مصطفی افندی ۱۴۲
مصطفی پاشا ۸۳
(سلطان) مصطفی خان ثالث ۴۶ع, ۴۸
۱۸۵, ۲۱۳
(شهزاده) مصطفی ۲۰
مصطویه = ازرکانلی مصطفی(?)
(اولاد) مظفر ۶
معاویة ۲-۶
معتر (?) ۹۲
معرة ۹۲
مغول ۶
مقداد پاشا ۱۱۰
ملازاده ۱۰۴ع
منصور اوغلی ۲۷, ۱۴۲
منکلی کرای خان ۱۳-۱۵, ۲۲, ۲۳, ۷۳
منکو تمر خان ۱۱
منکوب ۱۳, ۱۴ع
منیق ۶۳
موخذی (?) ۱۰۴ع, ۱۰۵
مورانی = موره لی
موره ۵۴ع, ۱۳۰, ۱۳۲, ۱۳۳, ۱۳۶
موره لی ۵۴ع

ی

یاش ۱۶۰,۸۶

یافه ۲۲۱,۲۱۵

یالوطه ۱۱۲

یان بولی ۱۱۶

یانق ۲۲

یانیه ۱۸۶

یحیی افندی ۲۲۳

یحیی پاشا ۲۰۴

یدی قله ۱۸۹

یدیجی اوغلی. یدیجکی اوغلی ۲۷

۱۴۲,۸۸

یدی صان ۱۴۲,۲۷

یرکوکی ۱۸۱–۱۸۳,۲۰۴,۲۳۰

یقلقجی زاده امین پاشا ۱۱۲,۱۰۹,۱۷۷

یکی دنیا ۶۵,۷۱,۱۹۴,۲۳۰

یکی قلعه ۲۵

یمن ۷

یوان ۶۳

یوسف ۹۳

یوسف اسمعیل ۹۳

یوسف آغا ۱۰۴

یهود طائفه سی ۱۲۲,۱۶۲

نوغای ۱۵

نوه سر بیه ۶۸,۶۹

نهر صغیر ۷۵,۷۶

نیش ۴۵,۱۳۰,۱۳۱

نیکبولی ۱۱۲,۱۲۵,۱۸۳

و

وارشوه ۶۴,۶۹,۲۳۷,۲۵۷,۲۵۹,۲۶۰

واروسکی (؟) (اوستەروستە) ۶۹

واسلوی ۲۳۵

وان ۱۲۴

ودین ۱۲۵,۱۲۶,۱۳۱,۱۸۳

وستفالیه ۱۹۵,۲۱۰

وندیك ۵۱,۵۲,۵۵,۵۶

ولومکیم = غولوفکین ۶۳

ویران شهر ۱۱۰

ویزه ۱۶

ویسلا. ویس صوبی ۲۳۷,۲۵۸

ویشینه ویسکی. وشنوجکی ۶۹,۲۵۸

ه

هانری فره دریق ده دیچ ۱۹۲,۱۹۷

هانوور = حانوور

هلاکو خان ۱۰

هند ۷

III.

ПОПРАВКИ И ДОПОЛНЕНІЯ.

NB. Сокращенія: о. вм. = опечатка вмѣсто; чт. = читай; прв. = правильнѣе; Ш. = кодексъ Шефера; В. = вѣнская рукопись, Mxt. 697. А. = كنه الاخبار, рукопись Импер. Публ. библіотеки.—Турецкія цифры обозначаютъ страницы, а европейскія—строки печатнаго листа.

١ : 3. نهايت Ш. بدايت .

٣ : 6. Чт. سلطنته .—7. معاويه о.вм. معاويهيه .

١٠ : 9. Послѣ برکه خان пропущено: هلاکو خانی منهزم ايلدی اول اثناده برکه خان

١٢ : 9. Чт. حاجی کرای خان اولدی .

٤ : 11. А. صاحب سکه و خطبه اولوب .

١٨ : 10. А. مقابلهده .

١٩ : 8. ايليوب о.вм. ايلميوب .

٢٠ : 2. Послѣ رستم пропущено: قتلنه تاريخدر و شهزاده مصطفی قتلنه دخی مکر رستم .

٢٣ : 4. بخرام о.вм. بحرام .

٢٥ : 21. Выноску в) отбросить.—22. کوستردیلر о.вм. کوسترلر.

٢٦ : 11. Чт. (г. رضاعيه .—22. رضاعا о.вм. Ркп. رضاءً .

٢٧ : 1. لوب о.вм. اولوب .—4. عاملدن Ш. عايلندن .—11. Прв. ليك о.вм. .—31. قصبولات о.вм. قصولات .—12. وافره وفيره .

٦٨ : 7. Ш. دخی در عقب.

٢٩ : 1. انقتاع Ш. انتتاع .—8. Послѣ قانون пропущено اولوب

٣٠ : 2. Передъ خان пропущено: شاهمار يعنى صغير سلطانلر
و آنلرك وراسنده.

٣٢ : 15. وار o.вм. و ار

٣٥ : 5. دخى o.вм. دحى

٣٦ : 3. اول B. اولى.—4. Послѣ اولنوب B. و بوندن بشقه جنك
و جدال و تقريب اخر ايله طرفيندن وقوع بولان منافسه
مستحكم و بلاخلل .6. B. —. الى الابد فراموش و بر وجهله
صلح و صلاحه مراعات اولنه و كذلك دولت عليه ايله مسقو
دولتى بينده قرارداده اولان موادّ طرف دولت عليه‌مدن و
حلقلرى .III; اخلافلرينك 7. B. — . حشمتلو مسقو چاريچه‌سى
كامل حفظ و .8.B.—. صادقانه و بلاخلل .B, طرفلرندن B. II III.
مراعات اولنه و بوندن صكره كرك مخفيجه كرك اشكاره بر درلو
مادهٔ ثانيه دولت عليه‌مك و مسقو دولتنك .9–10.B. —. خصومت
و رعايالرينك منافعى ازديادى ايچون مستحكم اولان صلح و
صلاح بلاخلل حفظ و مراعات و همحدود اولان دوستلقده صدقله
حركت و طرفينك منفعتنه سعى اولنه و ايكى دولت طرفندن
رعايانك منفعتى و راحت و ارامشى و نظاملرينه بردرلو مانع
اولمامق ايچون طرفيندن صلح و صلاحك استحكامنه صدقله ميل
اولنمشدر بناءً عليه ايكى دولت بيننده بلا خلل و بلا تغيير
حفظ اولنمق اوزره قرارداده اولنمشدر كه ايكى دولتك
حدودلرى اوزره عقد اولنه‌لر و لكن شول شرط ايله كه اشبو
عقد اولنان موادّه طرفينك اتفاقيله ايضاح وتصريح اولنه‌لر
هدم اولنوب طرفيندن مراد اولنان صلح .11. B.—. مادهٔ ثالثه
.12.B.—. مؤبدك نظام و تقريرى ايچون بيك يديوز

بر قلعه بناسی جائز .15.B — . قربنده‌کی .14.B — . الخالی
.21. B — . طغان .19.B — . и т. д اوله و اشبو قلعه‌لرك
. اولنمیه ماده‌ٔ رابعه

کرکی کبی خبیر و اکاه اولملریچون اشبو عقد اولنان .1.B : ۳۷
موادّك تأکیدندن صکره ایکی دولت طرفندن رخصت
کامله و کفایت ایده‌جك سپارشلر ایله بر درلو صعوبت حدوث
ایتمکسزین محدّدلر تعین و ارسال وملاقی اولدقلرنده بو دفعه
عقد اولنان موادّ موجبنجه بو ایکی دولت بیننده اولان حدودلری
.2.B — . بلا تأخیر تعیین و بوندن صنکره علی الدوام معین
اولنوب حدودلرك تفصیلنه .3.B — . وضع .o. BM ومع — . محلاره
.4.B — . آلتی آی مدته دکین .B — . دائر تصدیقنامه‌لرك
.5. B — . تکمیل اولنمق اوزره متعاد اولدیغی وجهله حدود
مادهٔ خامسه دولت علیه‌مه تابع قریم تاتارلری و سائر تاتار
اجناسدن .B 7 — . جنسلرینه و (طوایفلرینه .Чт)طوافلرینه مسقو
بر درلو تعدّی و ضرر و خصومت اولنمیوب کندو حاللرنده اولوب
مضر .6 — . اشبو مصالحهٔ مبارکه‌نك بر درلو خلافنده اولمیه‌لر
محکم حقلرندن کلنه وکذلك دولت .9.B — . ضرر .o. BM
مسقو .11 .B — . و علی الاطلاق .10. B — . علیهٔ عثمانیه‌نك
. — چاریچه‌سنك زیر حکمنده اولان شهر و قرا و محللر و بیوك
نهر تنده .14. B — 13 — . اولان واقع пропущ, 12. Послѣ
وکذلك دولت علیه‌مك .15.B — . قلعه .14.B — . واقع سواحلك
.17. B — . حدودلرینه خلل ویرمکه جواز واشکاره .16.B —
. — رعایه‌لرینه خلل ویرمکه جواز ویرلمیه .18 — . حیوانلرینی
— . اهالیاری — . ماده سادسه .22.B

قالەلر یعنی کرك دولت علیّەمك .2.B —. کورلمشدر .1.B : ٣٨
—. دولت علیّەمك عسکری وتاتار .3.B —. وکرك روسیّه دولتنك
.7.B —. دخی ویرمیوب وقارشمیه .B —. ویرمیرب .6.Ш
—. علیّەمه —. اولدقده .10.B —. دولت علیّه طرفندن رهینلر
—. علیەمده .14.B —. عسکر .13.B —. ماده سابعه .11.B —. دولتنه .Ш
—. و بلا بها مبادله و استثنا .17.B —. اولنلر .16.B —. کلنلر
.20.B —. مؤکّد امر .19.B —. اسیرلرك .18.B —. اولنوب
که تأخیر.

٣٩ : 1.B. علیّەمك سائر رعایاسنده بولندقلرنده بلا بها ردّ .2.B —.
(Прв. مادهٔ سامنه .6. B —. زیان ایدر ایسه .B.5 —. بو مقوله
(مادهٔ ثامنه .8.B —. جکلیور .9.B Словъ بر درلو нѣтъ. —
طرفینك .13.B رعایاسندن .o.вм رعایەسندن —. آیینني .12.B
—. رد اولنه مادهٔ تاسعه .14.B —. اولندقده —. (Прв. طرفك)
—. تجارنه .17.B —. اولندیغندن دولت علیەمك تجاری .16.B
علیەم .Чт) علیەم طرفلرندن .19. B —. اوزره послѣ нѣтъ و
دولت علیەمك .21.B —. سربستیت اوزره .20.B —. (طرفلرنده
.. مادهٔ عاشره .22.B —. رعایاسنه متعلق سفینەلریله
٤٠ : 3.B. تفحّصی .4 —. نراعلرینك .o.вм نزاعلرینك .B —. کیفیتی —.
.10.B —. مادهٔ حادی عشر .9.B —. دوستلق و ارامشك .8.B
—. دولت علیەمده مکث .14.B —. وارمەلری .11.B —. شریف
چاریچەسندن —. مادهٔ ثانی عشر .16.B —. اولنمیه .15.B —. ویرلمدوکی
چاریچهٔ —. دوستانه و علی التّوالی .17.B —. ایمپراطورلق
مومی الیهك (Прв. الیهانك).
٤١ : 2.B. علیەمده —. مسقو چاریچەسی .3.B —. رتبه و اعتبار

—. ایلچیلرك وساطتلر یله .10.B —. اولنه .5.B —. و سربستیتلر یله
.اظهاری ایچون طرف همایون شهنشاهانمه و مسقو چاریچه سنه .11.B
امضا .16.B —. پادشاهنك رتبتلو منزلتلو ایلچی سنك .14.B —
—. اولنوب بوندن صکره بلا خلل لازم اعتبار ایله تعیین
—. اجرا اولنه و دردنجی .19.B —. (مواد .Прв) مواده .17.B
20.B. قرارداده .—21.B. اولان حدودلر .— علیهم .—22.B.
مجدّدلره قریم خانی طرفندن.

۴۲ : 1.B. و اشبو .—2.B. بعضی .—5.B. سعی اولنه ایمدی فیما .—
12.Послѣ رخصتی пропущено حسبیله.

۴۳ : 10 ایولك о. вм. ایلولك .—15.Послѣ علیهدن пропущено:
سنك موائده 23—.۲۸۴ل о.вм. ۵۲۸۴ .—22 دولت عثمانیهنك
о.вм. موائدهسنك .

۴۴ : 16. Послѣ یاخود пропущ. باشنه .—18.Ш. قلانلر .

۴۵ : 4. Ш. بز لویز

۴۶ : 1. Отбросить (а و . —3. Послѣ چارلو отбросить و .—8. Ш.
صویی .—20.Ш. ویردیکندن

۴۷ : 7. Ш. وجوهله .—24. Ркп. о.вм. Чт.

۴۸ : 8. Послѣ اوجاقلوا пропущ. و.

۵۰ : 13. Ш. کلمکده .

۵۱ Въ цифрахъ, представляющихъ дробь, надобно нижнее число относить къ концу слѣдующей фразы, гдѣ недостаетъ числа.

۵۲ Первая строка должна читаться послѣ второй; относительно же дробныхъ чиселъ имѣть въ виду сказанное выше.—11. Передъ قونسلوسلر пропущ. طشرهده .

٥٣: 1. Слово طشره‌ده должно стоять на предъидущей страницѣ передъ словомъ قونسلوسلر.— 15. Чт. مسفورلری.—17 حسارت о.вм. خسارت.—19. آق‌پاشا زاده о.вм. آق باش زاده.—22. Выноску а) отбросить.— ابراهیم о.вм. ابرهیم.— و الائی о.вм. والائی

٥٤: 24. вмѣсто مارونی чт. مورەلی.

٥٧: 23. Выноску а) отбросить.

٥٨: 1. Ш. ییر.—3. Ш. اولدقلرینی.—6. Ш. ایتمامك.— 11. Ш. اولنه.

٥٩: 8. لهولرك о.вм. لهلولرك.

٦٠: 2. Ш. بیلوب.—3. Ш. رفاهنه.—10. Ш. شکسته‌کی‌دال‌ایلخانی.— 14. Ш. Послѣ مشورتلرنده нѣтъ و.

٦١: 17. Ш. اولنمدیغندن.— 24. هتهیّی о.вм. متهیّی.

٦٢: 5. Передъ اقتدارلری пропущено: قدرتیاب اولورلرمی اکر مقاومته.—19. Ш. اولنه.

٦٣: 4. Ш. و وصایتدن.—18. Ш. یابه‌سی.

٦٤: 5. Ш. یوقلمه‌لر.—7. مکت о.вм. مکث.—19. ورشوه‌دن о.вм. وارشوه‌دن.

٦٥: 15. Ш. الان.—21. Ш. کله‌جك.—22. Ш. کوندردیکی.

٦٦: 2. Ш. متوفانك.—13. Ш. Тоже.

٦٧: 1. Ш. انجق.—6. Ш. بیلوب.—14. Ш. نروپایقه.

٦٨: 6. Чт. موغیلیوودن.—11. Ш. محافظ.—وراجویل о.вм. وراجویل.— 13. Чт. موغیلیوودن.—15. مسفورل о.вм. مسفورك.—Ш. قرا.— 18. Ш. ندر.

٦٩ : 2. غودت o.вм. عودت .—3.III. باشنیقه .—4.III. الیقووب .—
10. III. خبریمز .—14. III. جمهوریمزده .—15. و کیل o. вм.
. اغستوسك o.вм. اغستوك .—17. وکیل
٧٠ : 8. III. قرالنك .—10.III. فجأتا .—11.III. مملکتی .—14.III.
.—او نمچهلونك .—18.III. передъ فرانجه лишнее و .16.—ضفریاب
. پروسیا o.вм. یروسیا —. تقدیرجه 20.III.
٧١ : 1. فرنجهلو o.вм. فرانجهلو .—4.Тоже.—18.III. ساحلی .
٧٢ : 14. منزلدن o.вм. منزلدن .—18.III. اطرافندن .—19.
. و خشیتدن o.вм. وخشیتدن
٧٣ : 1. III. حاننك .—2.III. قبارجهلر .—6.III. باشی .—10.III.
. یوقازی .—19.III. آتمق .—11.III. دوروب
٧٤ : 23. д) صادقنه o.вм. д) Ркп. صادقنه .
٧٥ : 9. III. معرب .—21. قرار o.вм. قزار .
٧٦ : 2. III. اراضلرنده .—14. مذکورهنك o.вм. مذکورهنك .—
. جائزًا 20.III.
٧٧ : 5. شبو o.вм. اشبو .—III. اطهاره .—10.III. اغوالر یله .—13.III.
. الزام .—14. و اعلامنی
٧٨ : 5. III. پزیر .—. مصالحیه .—7.III. تظمین .
٧٩ : 14. III. سکاننی .—22.III. بعد و .
٨٠ : 11. III. اندید .—12.III. تدارکن .
٨١ : 6. اولدیغنی o.вм. اولدیغنی .—8.III. کلنجه .—13.III.
. الوقت .—22.III. نمقوله .—19.III. ایتدیریلوپ
٨٢ : 2. نعمتلری o.вм. النعماری .—9.III. ایدوپ .—. کندونی —
اهالی 14.—Передъ .—12.III. بولوندیغینك .—11.III. تضمینی
пропущено جمله —23. Выноску ж) обросить.

٨٣ : 4. Ш. اولدیغنی .—5.Ш. قالدیله .—7.Ш. ثنا کارلر ایله .—
ازان о.вм. از آن .—9.Ш. والد شانلری .—14.Ш. (прв.)
دیو вм. و بو .—16.Ш. لازاته .

٨٤ : 2. Ш. لازاته .—اولمیوپ .—5.Ш. لازاته .—8.Ш. اولمغله .—
9.Ш. جانبندن .

٨٥ : 6. Ш. کلیماتی .—8.Ш. ایلدیلندن .—20. (а о.вм. (д.— (б
о.вм. (е.—21. ولی о.вм. دلی .—22. طوغمه‌لرینی о.вм.
طوتساقلرینی .—23. г) о.вм. д) .—д) о.вм. е).

٨٦ : 5. Ш. پلا .—13.Ш. طاغستان .—15.Ш. بولیان .—18.Ш.
جلالت .—23. д) о.вм. д) Ркп.

٨٧ : 5. Ш. لازته—6.Ш. صونی یوبنده .—8.Ш. وافره در .—13.Ш.
متعاقت .—23. е) о.вм.) Ркп.

٨٨ : 4. اسکات о.вм. اسکان .—15. Чт. مشار الیه .—16. ٢٧٤ о.вм.
دا ٢٧٤ .—21.Ш. اولمیوپ .—23. Выноска а) лишняя; а передъ
اولدیغنك должно стоять а).

٨٩ : 4. مزبوره‌دن о.вм. مزبوردن .—5.Чт. وجهیله .— 9. مذبورك
о.вм. مزبورك .—10.Ш. الیه .—13.Ш. جانبنده .—14. (е
о.вм. (д.—16.Ш. الیهه .— کتوردوپ .—17 و قیه‌سندن о.вм.
وقیه‌سندن .—18.Ш. اولوپ .—19.Ш. واقعه .— اولدیغنی .—
22. سفا о.вм. سفاینی .

٩٠ : 7. محدور о.вм. محذوری .—8.Ш. قوبا .—9.Ш. و دولت .—
12.Ш. اولنمیوپ .—15.Ш. غاننی .—19.Ш. قباطه‌لویه .—
22.Ш. بونیه‌توسکنیك .—(а о.вм. (б.

٩١ : 7. التوانیه о.вм, لتوانیه .—10.Ш. سوء قصدنه .

٩٢ : 5. Ш. تعدی ده. —11. Ш. مثلمنك. — توصندن. —20 اليه
о. вм. اليهه. —Ш. رعايت. —21. Ш. كمرك.

٩٣ : 17. Ш. معذور. —22 Выноску в) отбросить.

٩٤ : 15. Ш. اون بشر. —18. Ш. منقاد. —19. Ш. كندروب. —21.
منافسه о. вм. مناقشه.

٩٥ : 1. Чт. مناقشه‌لری. —15. Ш. اختلاله. —16. Ш. قراللقه.

٩٦ : 2. Ш. Слова عسكر нѣтъ. —6. Ш. و متردد. —9. Ш. سرستينی. —
Ш. ديدكری. —12. (в отбросить. —(г о. вм. (в. —18. Ш. الفاس.

٩٧ : 5. Ш. اته‌دن برو و. —6. Ш. قتال وله. —9 توجهله о. вм. نوجهله. —
11. Ш. دقت. —14. Ш. اولا. —16. Ш. كورينور. —17. Ш.
بعد وينه. —18. شريفك о. вм. شريفك. —21. Ш. مأدن.

٩٨ : 6. Ш. كيچن. —7. Ш. وازمشيديم. —8. Ш. اوجر. —9. Ш.
ايلمشيديم. —Ш. دركيسه. —11. Ш. كلديكمده. —14. Ш. هذيه‌دن. —
15. Ш. شيی. —16. Прв. ايتميه‌سن. —21. Ш. عورتلرينه.

٩٩ : 5. Ш. استجل بيله. —6. Ш. ميزالرك. —8. Ш. جانبده يرليغ. —
ضرری. —11. Ш. عتبه‌يه. —17. Ш. ايكيوز. —21. Ш. يدی.

١٠٠ : 3. Ш. اجلد. —Ш. قنقی. —4. Ш. متسنمی. —8. Ш. اليهه. —
10. Ш. معذورلری. —12. Чт. جزيره‌بند. —Ш. بيچارولردن. —
18. Ш. قيو اراسی. —20. بزد. —20. فسخ о. вм. فسخ.

١٠١ : 1. Чт. سلطانلردن. —3. Ш. دروننده. —5. Ш. سائر عاقانك. —
7. Ш. جانبنی. —10. Ш. محافظنی. —17. Ш. لنوان اوزره. —
حديدينی. —19Ш. ايدوپ. —18. Ш. اتمز. —دردارلرينه.

١٠٢ : 5. Послѣ اول пропущено تعيين. —6. Ш. و تاكيد. —حالوی. —
9. Ш. اليهه.

١٠٣ : 14. جمله‌ء о. вм. جمله‌يی. —23. Выноску в) ? отбросить.

١٠٤ ; 5. قلوبيله o.вм. قلوبيله .—18.III. و آجو (Чт. ايو) ادو.

١٠٥ : 6. III. پيونده .—Чт. سنيّهٔ موبّده .—9.III. ايمايش .—17.

III. بعيدن .—18. Одно نيچه лишнее.

١٠٦ : 5. III. رعايته .—16.III. بزو وجه .

١٠٧ : 2. III. اون امرده .—3.III. بهادره معتمد .—8.III. ايلدنصكره .—

9. III. ويروز .—20. III. معرفتلريله .—21. III. طابطانندن.

١٠٨ : 21. III. اولدقدنصكره .

١٠٩ : 4. III. ايدرلماملك .—5.III. ذخيرلرين .—6.III. ايتدردوب .—

11. III. عدر .—18. Передъ يكرمى пропущено: اوج بيك بوز

و قريم محافظه سيچون .

١١٠: 3. (?) послѣ مقداد отбросить.—6. (?) послѣ اوديقار отбросить.—

9. Чт. مولدوانجى .—12. Послѣ فرح على пропущено ياشايه.—

19.III. اعا .

١١١ : 11. III. اتملك .—امير كه —.16.III. پيكاز .—17.III. مشهور —.

18 Чт. مسقولرنك .—20.III. acik.

١١٢ : 2. Чт. اولنديغى .—III. غيرت .—8.III. اده —.بالقلاوه —.10.

III. انبودلره .—11. III. (т. е. ايكى) سكستان ايلى .—19 и 23.

Выноску г)? отбросить, ибо قيس سلسله есть въ تاريخ راشد (I:

263 г.), какъ собств. имя м. (См. *Hoffmann*, Encykl. d. Erdkunde, слово Sidero=Kapsa).

١١٣ : 4. III. مصارفيچون .—5. Чт. سايه‌بان = سايبان .—13.III.

عامرده .—23.Выноску о) отбросить.

١١٤ : 9. III. بلدارانك .—16.III. باشينه .—21.Выноска д) лишняя.

١١٥ : 16. o o.вм. oo .—17.Чт. ايساقچيه .

١١٦ : 7. III. نيكده فيصريه .—11.Чт. اجرتلريچون .—19. Чт. چالى

قواق .—22. Выноску ж) отбросить,

. قیه o.BM. قبه —. صندیق 20.III.—. شال o.BM. سال 14. : ۱۱۷

۱۱۸: 5. Чт. ذخیره‌لری.—7. Слова و كسور относятся къ предъидущему.

—. ایکی یکرمی—. علمایان 8.III.—. متقاعد o.BM. متعاقد 7. : ۱۱۹

9.III. طاصه و طولمیه جیان.—21. Выноску в) ? отбросить.

—. ضرورت حج 14.Чт.—. الکی بش 10.III.—. طبل علم III. 8. : ۱۲۰

. طناجین o.BM. طناجیان 22.—. جبه‌جی و بچن 21.III.

—. روتبه نرل 19.III.—. فرده‌ء یموالك 17.III.—. قبظه III. 15. : ۱۲۱

. دولتم o.BM. ولتم 24.

۱۲۲ : 21. III. اوتّوب.

۱۲۳ : 16. III. سنه.

۱۲۴ : 3. III. مصادقعه‌ء.—13.III. (Чт. اوجاقلق) وصائف واوجلق.

17.—. سیاه 4.III.—. صیانته بشیوز o.BM. صبانته بشیمز 2. : ۱۲۵

. بر o.BM. در 23.—. دکر 21.III.—. بها بهاسی ایچون III.

. پاره‌ونك 12.III.—. عواریض 11.III.—. اولدیقی III. 6. : ۱۲۶

—. زمتلرنده 14.III.—. تقویه‌تی 4.III.—. ازوی III. 3. : ۱۲۷

. استا 19.III.

—. اولدیغنه نیاز 11.III.—. متوقانك 7.III.—. مسقور III. 2. : ۱۲۸

. اولدیغنك 17.III.—. اوه 14.III.

6.III.—. قیاث 4.III.—. زخائیر 3.III.—. و خیص III. 2. : ۱۲۹

.—15. III. نقدًا или одно عن نقد.—11. Чт. همایونلرده

. اقچه ایله 20.Чт.—. کتورب

.o.BM سعادتده 5.—. تقاضا 3.III.—. قیاث 2.III.—. اغلا III. 1. : ۱۳۰

.اولدیغی o.BM. اولندی 21.—. نقاض 20—15.III.—. سعادتدن

١٣١ : باش о.вм. باش .—6.Ш. همايونلر .—(н о.вм. (в.—16. بندر
о.вм. بندر .—17.Чт. تعيين ايله .—20.Ш. محتاج .—22
ايتمه‌دن о.вм. ايتمدن .

١٣٢ : 2. Ш. زمت‌لرنده .—Ш. لوغوشى .—17.Ш. قايل .

١٣٣ : 1. الاولى‌ننك о.вм. الاولى‌نك .—9. الحجه‌ننك о.вм. الحجه‌نك .—
10.Ш واروب .— طرفنده .—12.Ш. يكنجرى .—13.Ш.
زخيرات .—15.Ш. افندنك .—21 (г о.вм. (д.—Ш. ادرنه‌يه .

١٣٤ : 1. Ш. ادرنه‌يه .—2.Ш. يكنچرى .—ابتد о.вм. ابتدا .—6.
Ш. ويريلويكى .—8.Ш. زهابى .—قروش .—10 ثالث о.вм.
ثلث.—12 и 13.Ш. زدائر .—13.Ш. سلانك .—17.Ш. التى.—
20.Ш. مستاسنده .—سفريئه .—21.Ш. پچق .

١٣٥ : 6. Ш. مبايعه‌جلر.—13.Ш. لاكن.—20. اربعه о.вм. اربعه‌يه.—
Ш. سرعسكرلر .—21.Ш. انجاق .

١٣٦ : 1.Ш. عسكر يقينى .—16.Ш. عروشدن .—واردور.—17. Вмѣс-
то ديو чт. در .—19.Ш. قشلالرندن.—20.Послѣ قولنه و برينى
пропущено: پاره قولنه و برينى .—21.Ш. يوللريله .—
22. يدمده о.вм. برنده .

١٣٧ : 2. و лишнее .—7.Ш. جيقوب.— پاشاهى .—11.Ш. سهولينى.—
17.Ш. عضًا .

١٣٨ : 4. Прв. مواجبده .—Ш. نمقدار .—20.Ш. ايتديرلويكى .—
21.Ш. جائزسندن .

١٣٩ : 7. Ш. سرحدّان .—11.Ш. بكجسى .—13.Ш. تكسيرده .—
14.Ш. و دال .

١٤٠ : 7. III. سرعسكرى .—10.III. جاپوله و كيلن .— و лишнее. —
12.III. شال .—16.III. مزكور تختكراى .—19.III. قاووشانه .

١٤١ : 1. III. غضب .—2.III. ايلخانى يه .—4.III.Слова ديو нѣтъ.—
9. Чт. عنايت چاپول .—11. Чт. خانه‌لرنده .—12.III. زبح .—
13.III.اكسرى .— صورلرى .—14.III. اولدقجه .—15.III. وسلى .

١٤٢: 2.III. زخيره‌سندن .— قباعت .— غليه‌ء .—4.Чт. چاپولنده‌در .—
5. III. ولى .—11. III. قيوسى .—13. III. قصار .—17 и 19.
III. اتديرمك .—19.III. ياليكز .

١٤٣ : 2. III. يا مكتوب .—4.III. سودن .—6.III. امروان .—7.III.
بيداقلرى .—9.III. بيداقده .—12.III. بربيع كوندربلان .—
17. III. مزكور .—18. III. بارمق .—19. III. اسماعيل .—20.
Послѣ اوزره пропущено در .

١٤٤ : 1. III. خلاد .—4.III. قالباق .—8.III. واروب .—11.III.
معالى .—12.III. كيچه .—16.III. قووشان .— جمعة .—17.III.
قرار .—21.III لايفه .— مأمورًا و سنه‌لر .

١٤٥ : 9. III. اولمشى .— نقدر .—11.III. طورده .—17 III. باصديروپ .

١٤٦ : III. ضمنده بربيع .—22.III. ضرى .

١٤٧ : 3. III. چين و يرى .—8.III. مسقولو .—12.III. روسيه‌لو .—
15.III. طبيانلرى .—III. اولدقلرنده .

١٤٨ : 2. III. طقوز .—21. طرفنده о.вм. ظرفنده .—24. в) о.вм в)Ркп.

١٤٩ : 12.III. بلع .—21.Чт. عمل مانده .—22.Выноску а) отбросить.

١٥٠ : 7. III. جراكيشه‌ده .—9.III. طوملرى .—12.III. يورويوب .—
13.III يوزدرب .—15 и 18.III. طولوم .—20.III. الغاسى .

١٥١ : 13. III. يورويوب .—17.III. قفافايه .—18.III. چوقه‌جلر .

١٥٢ : 1. Ш. اردوییه .—8.Ш. ناشر .—13.Ш. اوجاغ .—16. и 18. Ш. دورت .—17.Послѣ یدی пропущено جماعته .—19.Ш. اوطه صاغ قولده :пропущено الترتیب .—22. Послѣ یرلرنده برار صیره ایله بشنجی بلولیك بیداغی (بلوکك بیراغی .Чт) و قصوری علی التریب .

١٥٣ : 4. Ш. دورت.—10.Ш. مزکور .—13.Ш. یتمدن قپو .— 20.Ш. اسناده .

١٥٤ : 7. Ш. و اندن (Чт. استقبال) استقبالر .—8.Ш. کوتوردکلرنده .—11.Ш. اتدیرلوکدن .

١٥٥ : 3. Ш. یکنچری .—4. جمله‌سندن о. вм. جمله‌سنه .—9.Ш. برار ایکشر .—10.Ш. مقیّدر .—20.Ш. سنه‌سنی .

١٥٦ : 2. Ш. ویرلان .—5.Ш. همایونك .—6. Ш. اوردوی .—16. Послѣ راحتده пропущено ایکن .

١٥٧ : 4. Ш. طره‌فنی .—14.Ш. توفنك .—16.Ш. محاکیملردن .— 18.Ш. قالمدیغندن .

١٥٨: 5.Ш. انجاق.—7. (?) послѣ طوبده отбросить.—14.Ш. اتشیله.— 16.Ш. زخیره.—22.Ш. ایده‌لیم .

١٥٩ : 1. Ш. لاقیردی .—8.Ш. زخیره .—12. Ш. اورنه سرای.—20. Ш. تقصیری .

١٦٠ : 6. Оба اعلام чт. اعدام .—7. Ш. یرندن .—8. Ш. اتمامك .— 9.Ш. نقدر .—10 и 11. Чт. بو ارالقده .

١٦١:5. یرندن о. вм. برندن.—رحوع о. вм. رجوع .—13.Ш. افندیلرنه.— Чт. جانبه.—16. Слова (اوچ) اون اوز чт. передъ آدملر.—19.Ш. تسلیم.—20. Ш. اغاده.—23. افندیلرینك о. вм. افندیلری‌نه.

١٦٢ : 3. III. قوقمامق.—5.III. بك يوز .—9. Послѣ كفار пропущено
—. خاكسار o.BM. حاكسار .13—. تاتار ايله .11.III—. خاكسار
. قورقممق o.BM. قورقتمق .21—. كيچوب 14.III.
١٦٣ : 1. III. قايمقا.—6.III. جبر .—10.III. موسقولى اونه .—13.III.
. حيله‌يه مبنيدر .15.III—. ايدرك
١٦٤ : 10. III. ايتمشلر ايله.—11.III. دلاوارلرى .—13. III. مطوله.—
بشيوز و .19. III—. اينديروره‌ك .18. III—. عاجزانه‌ام .16.III
يك حقير.o.BM بو حقير.24—. بش اون بيك.
١٦٥ : 1. III. حمله اولندى.—3 и 4. بوش (?) دورد Чт. يوروبوش.—
—. يكن .18.III—. بولنمق ديو ارزنه.15.III—. قلعه‌ده .9.III
والملكين‌ده .21.III
١٦٦ : 14. III. كورجى .—19.III. ويريلوب .
١٦٧ : 2. III. ويريلمكه .—10.III. خواجكان‌دن .—14 Послѣ ديو
пропущено: اعلان اولندقده بو قدر ديو .—16.III. البتده .
١٦٨ : 3. III. كفاه .—6.III. قلعه و .—11.III. ايدرى .—14.III.
. مذكورك
١٦٩ : 3. III. محاصره‌يه .—6.III. اولنمغه .—12. سكر o.BM. سكز .
. قالديرمدقلرينى .16.III—
١٧٠ : 8. همايون o.BM. همايونه .—15. III. قليج .—19. همايونه o.BM.
همايونه.—21. з) Ркп. o.BM. з) Чт.
١٧١ : 2. III. ايلكز .—5.III. اولمغله .—12.III. مشيريلريله .—20.
III. ورانلرك .
١٧٢ : 1. III. ايدوب .—6.Чт. عاقبتى .—15.III انمامك .

۱۷۳ : 6. Ш. آین .—10.Ш. ویروب .—11.Ш. نسوان مأدا (Чт. عیانتی .—13.Ш. (نسواندن معدًا .

۱۷۴: 1.Чт. چالی قواق .—6.Ш. جمله مز موهوش .—9.Ш. اسلامبول .—13. Ш. سیاهپوش o. вм. سپاهپوش .10— .—14. Ш. دیل .—20.Чт. برایکی . قرمزی تینمتلو .—15.Ш. اولدیق

۱۷۵ : 4. Ш. مزکورك .—9.Ш. مضفر .—12.Ш. شهره‌تنی .—16. Ш. پوزوب .

۱۷۶ : 3. Ш. دپه‌سنك .—14.Ш. قاتلی کوبری .—16.Ш. مضره‌تنی .

۱۷۷ : 20. Ш. عوده‌تك .

۱۷۸ : 5. Ш. فردیك .—15. ظبط .

۱۷۹ : 15. وافر o.вм. فرار .—23. Пропущ. выноска: к) Ркп. دوبال.

۱۸۰ : 5. Ш. تهمت .—6.Ш. غافلان .—Послѣ اولندیغندن пропущено: علی الغفله کفار ظهورندن .—13.Ш. غرق .—14.Ш. اوزوی.

۱۸۱ : 14. Ш. باغه حصار ..—15.Ш. اورته (Чт. اوته) .

۱۸۲ : 8. Послѣ جدال проп. و ضبط .—9.Чт. دلی.—11.Ш. امرازی. — 12.Ш. عقبا .—15.Ш. یالیکز .

۱۸۳ : 4. Ш. خسارت .—9.Ш. پاشایه .—10.Ш. دوشمان .—15. 16.Ш. و بغدان ویواده‌لغی اون‌سکز :Послѣ سکز пропущено بشلو .—17. اسیر اونیك یعنی قاضی .

۱۸۴ : 5. Чт. الهجغی .—22. Выноску в) отбросить.

۱۸۵ : 10. Чт. یمقانی .—16.Ш. رعایادن — . طرفدن .—20.Ш. کبراء или کبیران o.вм. کمراه .—21. و الغفران .

۱۸۷ : 3. Послѣ خندق пропущено حفری .—18.Ш. یکنجری .

۱۸۸ : 18. Ш. اخذیله .—22. Выноску г) отбросить.

١٨٩ : 8. III. متاواتر .—17. اوعلانلری o.BM. اوغلانلری .—18. III. بولنانلر .

١٩٠ : 2. III. یررلری .—11.III. جانبنك —14.III. زیلده ,Чт. ذیلده .

١٩١ : 1. اتحاد o.BM. اتحاد.—4.III. صرف رافت (Чт. صرف دقت).— 10.III. مارتنك .—11.III. استانیهٔ .—16. واشبو.

١٩٢ : 3. III. نوجهله .—14.III. قیرالنك .—21.III. پزیر .

١٩٣ : 18. جایر o.BM. جائز .

١٩٤ : 1. حرلت o.BM. حرکت .—3.III. سمت و دساسیتی .—4.III. استانه‌دەن .—7.III. ستیریله .—11.III. انکلتره‌لویوی .—16. اوته‌دنبر و .—19. ایلمه‌کی .—18.III. استیلاسنه o.BM. استلاسنه o.BM. اوته‌دنبرو .—23. مهابتمز o.BM. محبتمز .

١٩٥ : 1. III. بروسیه .—4,10 и 12.III. ایمپرییونك.

١٩٦ : 12. III. قاعده‌سندن .—18.III. ثانیسنك .

١٩٧ : 3.III. امراعات.—6.III غیولم .—7.III. طرفندن .—10.III. بنکی.

١٩٨ : 1. III. ایتدیرمکه کجه

١٩٩ : 7. ایتمه‌مك .—16. حمهورندن o.BM. جمهورندن .

٢٠٠ : 1. III. مادامکی .—7.III. نائل .

٢٠١ : 4. III. اسنای .—11.III. قوپللریله .—18. دولتی علیه o.BM. دولت علیه .

٢٠٢ : 7. III. حضراتی نه .—9.III. ترکی .—20. حرمته o.BM.III. حرمةً .

٢٠٣ : 3. III. الاتفاب .—4.III. التترامزله .—8.III. انجالیله .—9. اتحاذ o.BM. اتخاذ .—11.III. وقوعی .—12.III. تکرارن .—15. III. تأیید .—16.III. مرقوبه .—III. متیمنه

٢٠٤ : 4. III. برله .—10.III. رعایتًا .—18.III. قیرالنك .

٢٠٥ : 7. Ш. مجارلی علت .—Ш. قریبه .—9.Ш. قوه‌تنی .—11.Ш. ایلچینك .—15.Ш. و передъ دخی нѣтъ.—16.Ш. دوستلریزن.— 19. Ш. قالدیکی .

٢٠٦ : 3. Ш. بویلجه .—10.Ш. بروسیه .—17.Ш. طوزنك .—20. Ш. اولنمامسنی .

٢٠٧ : 8. Ш. بروسیه .—16.Ш. شرایط .—18.Ш. زو .

٢٠٨ : 13. Ш. امدارد ایله .—14.Ш. تأیننی .

٢٠٩ : 2. Ш. اونه .—15.Ш. مسکون .

٢١٠ : 1. Ш. مملکته پیدالی .—6.Ш. حره‌کت .—7.Ш. وسقالبا .— Ш. اضالیلرنده 11.Ш. پورسیا.—Ш. دانبنه.—15.Ш. پورسیا.— 16.Ш. لبسقه قلعه‌سی.

٢١١ : 3. Ш. الحاقه .—Ш. اربعه‌بك .—10.Ш. دولتك .—11.Ш. ویریلمك .—12.Ш. انلرکا.—14.Ш. مملکتدن اجانبنك.— 18. چریچه о.вм. چارچه.

٢١٢ : 1. Ш. اکسر .—2.Ш. اقسام .—4. Послѣ سجلیاتین пропущено قرالی.—7.Ш. اکبرینك.—11.Ш. مهدن.—14.Ш. احود ایله.— 17 и 18. Чт. مصرده و قدس شر یعده واقع اوله‌جق فسادك بدایتی تحریر .—18.Ш. بدایتدر .

٢١٣ : 1. Послѣ دوستمز пропущено سلطان.—5.Ш. جهانداریلرینی.— 8. Ш. بروزان متبقه‌یه .— 12. Ш. مزکور .—13. شهنشانه‌لری о.вм. شهنشاهانه‌لری .—19.Ш. الحاح ملتمتمزلرك (Чт. الحاح و ملتمسمزك).

٢١٤ : 6. Ш. المق.—11.Ш. افرانجه.—12. ملتسمات о.вм. ملتمسات.— 17. Ш. دستورانه‌لرینه .—18. Ш. و خاخه مرحوم (Чт. خاقان مرحوم).—20. в) Ркп. о.вм. в) Чт.

٢١٥ : 4. III. افرنجك.—5.(?) послѣ احتياط отбросить.—6.III. اولا.—8. III. بالتمام استروار .—11.III. مناستر قويلرى .—14.Передъ نصارانك .—III. سائر пропущено بعض .

٢١٦ : 14—17. Слова съ بيان اولنور до و كذلك включительно, по всей видимости, составляютъ заглавіе отдѣльной статьи.—17. لله о.вм. الله.

٢١٧ : 5. الاشرف о.вм. الاشراف.—12.III. معين .—13.III. مزكوره‌يه . — 16.III. حره‌كت .

٢١٨ : 2. Послѣ قناعت пропущено ايتميوب.—6.III. ابقاسى.—10.III. ارتشا (Чт. ارتشا) .—13.III. ضبطه .

٢١٩ : 11. III. افرنجك .—14.III. تاكيد اله .

٢٢٠ : 5. III. حميتلرى.—11.III. انشانده.—12.III. راهبلرينه عذر.—14.III. ورمك .

٢٢١ : 5. III. عنه .—16.III. بيورلمس (Чт. بيورلمش) .

٢٢٢ : 17. (л относится къ слову همايونلريله .—19.III. سليم .—21. خاصكى о.вм. خانكه .

٢٢٣ : 13. III. كوركلرنده (Чт. كوردكارنده).—III. مزكور .—14.III. اولزمانده .—17.III. كفرسنه .—15.III. كفرسنك .—19.III. ايقا о.вм. ايفا .—23. اولانلر .

٢٢٤ : 11. III. قيرالنه .—15.III. دوشمنانده .—19.III. بانكالفدنه . — 22.III. عليه‌يه .

٢٢٥ : 1. (?) هسسه . Чт. قبيلندن .—4. III. چونكى .—5.III. حيفا .—17.III. عشره .—15.III. دوشمان .

٢٢٦ : 1. III. تحفه .—3. كبى о.вм. كبى .—4.III. جابنده .—11. شروطه .—12.III. عشره .—13.III. عشره .

٢٢٧ : 4. Ш. عشرينه .—8. Ш. دولننو .—10. Ш. عادەتى .—13. Ш. زخيرەسنك .—17. Ш. زخيرەسى .—21. e) Чт. وقت و о.вм. e) Чт. وقت .

٢٢٨ : 4. Ш. سلفدەده اوجان .—13. اولمق чт. المق .—15. Ш. چونكى .—17. Ш. دونانماى همايون .

٢٢٩ : 3. Ш. ايتمدكلره .—4. Ш. علبەيه .—8. Ш. دوشمنه .—13. Ш. مأحر .—Ш. داخى .—16. حدعه о.вм. خدعه .

٢٣٠ : 1. Послѣ قهوه пропущено كلوب.—9. Ш. دورتبيك.—11. Ш. نولنى .—12. Ш. زفتنه .—17. Ш. شرفيافتنه .—19. Ш. ليكن .—21. Выноска б) лишняя.—23. Выноску і) отбросить.

٢٣١ : 1. Ш. اتفاقى وتبيعتى (Чт. اتفاقى وتبعيّتى).—4. Ш. مسقولويه تيعيتى.—5. Ш. دكلميدر.—9. Ш. نمقدار.—11. Ш. قيرالنه.—ويريلان о.вм. ويريلان .—18. Ш. جميع ننمانيله. (Чт. جميع دوننما ايله).

٢٣٢ : 1. Ш. تمامن .—3. Ш. وٴدى .—6. Ш. توفنكدن .—7. Ш. بر عدى .—13. Ш. Подъ словомъ بر находится еще درت , а послѣ سنەسنده стоитъ دوّ (Чт. ردّ) .—14. Ш. توفنكلرك .—17 Ш. توفنكلرى .

٢٣٣ : 1 и 17. Ш. دورت.—3. Ш. يوز التى.—5. Ш. النوب.—7. Ш. قيرالنه .—10. Ш. ايدوكى .—14. Ш. اولاسنك .—16. Ш. [illegible] .

٢٣٤ : 2. Ш قوللرى.—Ш. معتبزده (Чт. معيتمزده).—3. Ш. اسقالمز.—

5 и 6. III. قصبهٔ بکی کلی.—11. III. مکس.—14. III. همان.—
16. III. باغمق.—17. III. چقمقه.

۲۳۵: 5. III. وارلق.—6. III. قارلمغه.—8. III. چغرلر غایب.—12.
III. یاروب.—14. III. لیکن.—16. III. الله.—18. III. ساعتده
النوب.—19. سر o.вм. سدّ.

۲۳۶: 4. III. قلعیه.—11. III. اولکجه.—13. Послѣ ایچون пропущено
شبهه‌سز.—16. III. لیکن.—18. III. بویوینی.

۲۳۷: 1. III. حضار.—3. III. نزله.—III. صادیق.—8. III. مکس
ایدل.—10. III. قایقلره.—11. III. قایله.—12. صویی.—III.
کوندن.—13. III. مکس.—16. III. متوکلً.—18. III. تشتهی.

۲۳۸: 1. III. کرملك.—4 и 6. III. مکس.—13. III. لیکن.—14. III.
ایدیکی.—18. III. کیجلر.—19. Чт. چاقوب.—III. یوزلری.

۲۳۹: 1. اوزه o. вм. اوزره.—3. III. قورویوب.—6. III. دفعاتهً.—15.
III. وسوه‌به ایکن.—16. III. درحمال.—18. III. ایسکله.—20.
حسامی o.вм. حسادی.

۲۴۰: 1. III. ایسکلیه بناشلوقده (Чт. اسکله‌یه یناشلدقده).—2. III. قیرال.—
4. III. مضیر.—9. القیامه o. вм. القیامة.—10. III. قیرالك.—11.
III. معیته‌مز.—Послѣ عزیمت пропущено و.—12. III. ایتدوکنه.—
13. III. ایسکله‌ده.—15. III. کسرت.—17. III. اغیزدن.—
19. III. تیرانپته.

۲۴۱: 2. III. ویرلوکده ولوه‌له‌سی.—3. III. قیرالیك.—4. III. قیرال
وقیرالیجه.—9. III. قیرالمزك (Чт. قرالکزك).—11. III. کونه.—
12. III. کپی.—14. III. لیکن.—19. III. قپوجلر.

۲۴۲: 1. III. قیرالیك.—2. III. قپوسی اچلوب.—3. III. ابنهنك.—
17. III. تبنیه.—III. مارسال.—18. فتجانی o. BM. فتحانی.—
20. III. براغیلوب.

۲۴۳: 7. III. عجم وارهسنه.—9. III. اعتماد دولهلك.—III. بعضی
مرتبهیی صانعه.—13. III. دیدکلك.—15. После قرال пропущено
بنی.—17. III. اوتوردوب.—III. بندك.

۲۴۴: 1. III. بیورورلر.—3. III. پاکیزجه (Чт. یالکزجه).—5. III. زحمتله.—
8. III. وسوده.—III. یوقدور.—6. III. کوکل.—III. یاردعی.—
13. III. ایکی اوچه چقمز بر اوستاد.—16. III. یرار.—17. III.
حانهلك.—19. III. اوسلوب.—III. بو o. BM. و 18.—یویله ایکی
قولیکزدن بر انمیر.—III. (Чт. خانهسنه).

۲۴۵: 1. III. قیرالله بر زعم.—2. III. قیرالجیه.—3. قپودان.—III.
عالئی.—4. III. ایتمهمکله.—8. III. بدر.—10. III. قوق.—11.
III. اکلاروق.—III. جواب.—13. III. رجعتیمز.—III. دیدیکلك.—
15 и 18. III. مکالیه.—15. III. داخی.—17. III. ایتمدوکن.—
20. III. دفعتله.—III. سرك o. BM. سزك; III. سیزك.

۲۴۶: 1 и 4. III. مکالیه.—2. III. واروب واقعًا.—5 и 8. III. بدر.—
13. III. الاله المزده (Чт. الان المزده).—16. III. مصاف.—18.
III. قوروتمغه.—20. III. اولمامغله.

۲۴۷: 5. III. اومش.—7. طرفکزه o. BM. ظرفکزه.—8. III. چقمهمقه.—
III. سیز.—III. دکلوز.—10. III. ویریزدکز.—III. سیزلر.—
13. III. اوزرینك.—III. ایدرسیر.—17. اولایدکز.

—.اتمشدی .III—. قیرالمز .18 .III—.سپز .III—. یوز ایله .III
.لاکن بزك وقعه‌سنه .19 .III

ترتیب .9—. طرفنکزدن .5 .III—.چونکی .3 .III—.سیزیك .1 :۲۴۸
—. طوطوب .12 .III—. یقین ایدوب .10 .III—.ترتیب .o.BM
.—21. فسح .o.BM فتح .20—. نقص .15 .III—. الیمه .13 .III
.ویرسون .III

.—7 и 8. قالدیکن .5 .III—. حالنك .5 .III—. سرحدن .4 .III :۲۴۹
.ادایتمز .III—.ایلرز .III

۲۵۰: 3. III. هرنه‌سنك (Чт. هرخانه‌سنه) .—4. III. اولامق .—5. III.
.سیزی .—7. III. الخاطر .—8. III. کلدن .—10. III. ابانه .—11
.قرالله .19 .III—. قولیمز .18 .III—.کون .16 .III—.قیرال .III

۲۵۱: 1. III. کورشکلك (Чт. کورشدکلك).—2. III. ایدرسکز.—3. III. نامه‌یی.—
15. III. الله. — 16. III. بغداد قللری (Чт. بغداد قوللری).—III.
.کوندوز.—18. III. ایتمه دیدیکم بصورجه

۲۵۲: 4. III. ترکجه.—6. III. پچه (Чт. نچه).—9. ж) относится къ слову
در.—14. III. کرکوك.—17. III. طوطوب.—18. III. چقاروب.—
19. III. سلیتکو.

۲۵۳: 4. III. اسوجلك لو.—5. مکت o.BM. مکث.—10. III. افندمز.—
15. III. اولون.—17. III. ایدرمکی.—18. III. دعویکز.

۲۵۴: 2. III. وکیلکم .—III. سوزیی .—3. III. ارخه‌مزی .—11. III.
.ایرتسی .17 .III—.طویلی

۲۵۵: 10. III. بر یرینه یقین .—11. III. قالدیزم .—12. دوشمنش.

—.قارپوز صکری وکی .16.III —.اوزوم .14.III —.دوشنمش .o.BM

17. III. ایشز.

٢٥٦: 8. III. سارسی.—13. قدر (з اوتوزه) o.BM. اوتوراقدر.—15. III.

—.سابقهسی .20.III —.شوبتهکه .17.III —.تساسنه .16.III —.خلقنك

22. Выноску e) отбросить.—III. چکدبرللرمیز.

٢٥٧: 1. III. بینهك .—2. III. دیرلر .—8. III. متوفانك .—11. III.

و برتهسی .—15 o.BM. فرقه ایکی .—III. اکثری .—19. III.

بولمغله.—21.III. کیدکیدوب .—20.III. اثنا دخی.

٢٥٨: 1. III. دوشملر.—4. III. قیرالی.—5. مشاورده .—7. o.BM قلیچ

—.لوارینه .17. III —.لاکن .14. III —.تفهماری .12. III —.قلیچ

18. III. حصلی و .—22 o.BM. اوراجقلرنهك اوره جقلرینه.

٢٥٩: 3. III. ضرف.—6. III. فرانسورلریك.—III. واردحتی.—11. III.

نبه.—14. Послѣ بلوب пропущено و.—III. متوفا.

٢٦٠: 3 и 5. III. کرهکی.—7. III. کیرویکنك.—9. o.BM اردوی اردی.

فیما بعد کندولره مسقولودن امنیت اولمیوب و مسقولونك افساد a)
مراداری ازاق و قریم اولمغله بر کون دفعةً ازاغی محاصره
ایتملری محتملدر همان اول باول ازاق طرفنه کرکی کبی
کفایت مقداری محافظه و تعمیر و ترمیم و ذخایر وجبه‌خانه
خصوصنه کرکی کبی کفایت مقداری б) اهتمام بیورسونلر دیدی
بو قللری وارشوه‌ده в) ایکن مسقولو ایلچی‌لری ایله کورشوب
و دوستانه معامله ایله عسکرلری ٢٠٠٠) کیرو ٤٠٠٠) صحتندن
استفسار ایلدکده قطعا انکار ایتمیوب بلی عسکریمز کیرمشدر
و اقتضا ایدر ایسه اردوی کلمك ایچون (219 v.) لهلو
سنورینه قریب سمولنجکی نام محلده اوتوز بیك آدم وکذلك
کیوف قلعه‌سنده دخی اون بش بیك مسقولو ایله یکرمی بش
بیك قزاق عسکری е) حاضردر دیدی قللری وارشوه‌ده مکثه ж)
جسارت ایده‌میوب اون کون ایچنده حرکت اولنوب اون
ایکی کون‌ده خوتینه و یکرمی کونده دخی استانبوله
علیه‌یه یوز سورمکه میسّر اولدیغی معلوم
دولتلری بیورلدقده امر з) فرمان
افندیمزکدر دیو
تقریر ایدر

تم

а) Прв. افساد б) Ркп. مقدار в) Ркп. وارسوده г) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп. д) Тоже. е) Ркп. عسكر ж) Ркп. مكنه وارسوده
з) Тутъ надо прибавить و

و كرك قره‌قويه a) لهلواری استانسلاوك طرف خلافنه بولنمق
دلالت ايدر كه مسقولو لهلو بيننه شقاق عظيم دوسته (?)
فرانجه‌لو ايله نمچه جسارتنی صرف و دانيمارقه و پروسيا قرالرينی
حسن توسط ايله لهلو امورينه مداخله‌دن كف يد b) ايتدرمشلر
ايدی كرك لهلولرك B) اسوجلولرك (218 v.) تقويت امورلرنده
دخی فرانسوزلرك مدخل عظيمی وار در حتی شو رتبه‌ده‌كی r)
بو قللری اسوجده ايكن فرانچه قرالندن بر مكتوب كلوب
مسقو ايله جنكه حاضر اولوك مصارفكز ايچون اقچه صانبورف(?)
قلعه‌سنه پوليچه حاضردر همان تداركنه اوله‌سز ديمش ايدی
لكن اسوجلو امورلرنده متأنی بر طايفه اولمغله بو خصوصه عجله
ايتميوب لهلونك عافيتكاری sa) منجر اوله‌جغندن انتظار
اوزره ايديلر بو قوللری وارشوه‌دن e) حركتمز اثناسنده باش
وكيل اولان ديمتنار ж) بونيه‌دوسكی ايله وداع مجلسمزده وكيل
مرقوم فصيح تركی بلوب فی الاصل متوفی اسوج قرالنك ايلچيلكی
ايله دولت عليه‌ده چوق زمان مكث اتمش بر آدم اولوب دائما
دولت عليه‌نك طرف‌دارلغی دعواسين ايتمكله دولت عليه‌ده
چوق زمان مكث اتمش (219 r.) بر آدم اولوب دائما دولت
عليه‌نك كندويه واقع اولان نعمت سابقه‌سنی ذكر ايدوب
صد هزار تشكر اظهار خلوصدن صكره بو قللرينه خطاب
ايدوب . . . 3) امانتی افنديلرينك خاك پای‌لرينه يوز سوردكدن

а) Чт. قراقويه б) Ркп. مد в) Тутъ надо прибавить و كرك
г) Прв. كه شو رتبه д) Чт. نيه е) Ркп. وارسودن ж) Чт.
ديتمار з) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп.

قوت بولوب استانسلاو a) وایلری б) زیاده تلاشه دوشمشلر в)
ایدی لیکن ینه غیرتی الدن قویمیوب مسقولو کیرمکله ینه
قادر اوله بیلورلر جمله‌مز قرالیچه‌یه г) قدر سعی پای مال д)
استانسلاوی قرال e) ایلچرز دیرلر ایدی حتی برکون اثنای
مشاوره‌ده مسقولو طرفندن طوتان لهلو اعیانندن لتوانیه سرعسکری
اولان برفش و پسندوجکی ж) نام بر مقدار استانسلاو خلافنه
سوز سویلمکه з) خلق и) اوزرینه دال قلیچ هجوم ایدوب
هلاك ایتمك مراد ایلدکلرندن بر تقریب ایله قرار ایتدوب بو
قوللری اندن ایکن بش یوز قدر اتباع(?) و اطرافیله ولیس i)
نهرینی قارشو کچمش ایدی کرك قرال وکیلی و کرك باش
وکیل (218 г.) پونیاتوسکی к) سرا و عنا л) بو فللرینه
تقریر و تفهیملری اوزره بای حان استانسلاوی قیرال ایتمکه
سعی و تهمتلری حق اعتدالی متجاوز در اقتضا ایدر ایسه
مسقولو ایله جنك ایدرز لکن بو حال دولت علیه‌نك اعانت
و مساعدسنه محتاجدر м) دیراز ایدی و اسوجلو اوتهدنبرو
مترصد فرصت و لهلو ایله سوزلری اولمغله اکر جنك
ظهور ایدر ایسه انلر دخی لوانیه طرفینه کچوب مسفوری
اوره‌جقلرندن н) اشتباه یوقدر حاصل (و) о) الکلام کرك لوانیه п)

а) Ркп. استانسلر б) Ркп. و لیلر в) Ркп. دوشمسلر г) Ркп. تلاش
قرلرنه д) Ркп. حال е) Ркп. قرالی ж) Чт. پرنس ویشنوچکی з) Чт.
سویلمکله и) Ркп. خلو і) Чт. ویسلا к) Ркп. بونیا قوسکی л) Ркп.
اولمغا м) Ркп. مجتاجدر н) Прв. اوراجقلرنك о) и лишнее.
п) Чт. لتوانیه

و اسوج خلقی دول نصارا بینده جسارت ایله مشهور اولوب
برینی ثنا ایلدکلرنده فلان a) آدم اسوج یورکلودر دیر ایمش
حاصلی حرکتمزك التنچی کونی موافقت هوا ایله قبل الظهر
دانسقه لیمانده وصول 6) میسر اولوب عظیم شنلکلردنکره B)
تهیه قلنان خانه‌یه نزول و تدارك طریقمز کورلنجیه دکین بش
کون مکث ایدوب التنچی کونی قره‌دن وارشوه طرفنه عزیمت
و قطع منازله سرعت اولنمغله اون ایکنچی کون وارشوه‌یه Г)
داخل اولنوب کیف ما اتفق اول (217 r.) کون قرال متوفینك
جسدینی الای ایله چقارب قراقو قلعه‌سنه Д) ارسال ایتملریله
خلق الایه مشغول اولدی چندان کمسنه ایله کورشلمدی لکن
ایرته‌سی کون کرك قرال وکیلی اولان پریماس طرفندن و کرك
سایر اعیان تبریك قدوم کلوب تهنیت ایلدیلر چونکه
وصولمز جمهورك قرال انتخابی مشاوره‌لری وقتنه مصادفه e)
اولمغله اکثر لهلو طایفه‌سی قرال انتخابی خصوصنده ایکی
فرقه اولوب اکثر استانسلاو قرالی طلب و بر مقداری
دخی که انلر لتوانیه و قراقوx) ایالتلری اهالیسیدر مسقولو
طرفن طوتوب آخرین مراد ایدرلر ایدی بو قللری جمعیت
مشاوره‌نك دردنجی کونینه‌دك مکث ایتمشیدی 3) بینلرنده غایت
منازعه وار ایدی بو اثناده دخی مسقولو طرفندن اوتوز بیك
(217 v.) قدر عسکر ایله طابورك لهه کیدوب وارشوه и)
طرفنه عزیمتلری شیوع بولمغیله استانسلاوك i) طرف خلافنده اولانلر

а) Ркп. قلان б) Ркп. وصوله в) Ркп. شنکلردنصکره г) Ркп. وارشوه
д) Ркп. قلوسنه е) Ркп. مصارفه ж) Ркп. فراقو з) Прв. اینمشیدم
и) Ркп. وارشو і) Ркп. استانسلادن

و پاك a) جنك آوردر الحالة هذه عسكر خصوصنه زياده اهتماملرى واردر سوارى و پياده قرق ايكى بيك بشيوز جنك ايدبجى سلطانه 6) مالكدر جبه خانه‌لرى طلو اولوب بش مجلده جبه (216 r.) خانه‌لرى واردر استقوله اولان جبه خانه‌ده طاقمى ايله التمش بيك تفنك ايله اوتوز بيك جفت بشتو اوطه‌لره يغمشلر بو قللرى معاينه B) ايلدم سائر ادوات جنك دخى بوكا كوره خراج بساطلرينه وارنجه صندقلر ترتيب اولنمش حاضر در و Г) سدسى (?) نروجيا Д) قربنده واقع قويس قرون e) نام قلعه‌ده اولوب اكرچه بو قللرى كورمدم لكن خلقدن و كندو وكلاسندن استماع اولندىغى اوزره يكرمى قدر قاليون و بو نه ж) قدر جكدر سفينه‌لرى وار ايمش ليكن بش اون قدر چكدرب بزم چكدرمه‌لريمز 3) قدر كبير اولوب يكرمى بش اوتوز и) قدر و مكلف دكلدر ليكن پك قوى ياپلمشدر و بر قاليون قورمشلر تكمل اولمق اوزره ايدى يتمش التى قطعه طوپ چكر پاك كوزل و قوى بنا اولنمشدر اشبو خلقك صغير و كبيرى اطفال (216 v.) و نساسنه i) وارنجه بالطبع مسقولويه دشمن اولوب شويله‌كه بر آدم مسقولو حقنده ثنا ايله اولنجه اول ادمه к) دشمن اولورلر و جمله‌سى دولت عليه‌يه دوستلق دعواسنده اولوب بر صغير اوشاق بر ادنا خدمتكار كورب شابقه‌سنى л) چيقارب اكرام اوزره معامله ايدر ايدى

а) Ркп. پاك б) Ркп. سلطانه в) Ркп. معامه г) Ркп. درت
д) Ркп. نروجيا е) Чт. قارلسقرونه ж) Прв. بوكا з) Ркп. چكدر بلريمز
и) Ркп. اونورا і) Ркп. سماسنه к) Ркп. ادا л) Ркп. سبقه‌سى

عرضه a) واقع اولغله هواسی غایت شدت اوزره بارد و یازی بر ای مقداری اولغله همان طقوز آی قدر قیش اولور حزیرانك اون برنجی کونی دفعة عظیم قار یاغوب . . .ه) نصف ساعتده بر قارش قدر اولدی لیکن در عقب هوا کشاده اولغله در حال مضمحل (?) لیکن شهرك هواسی غایت صاغ اولغله عالل و اثقال b) قلت اوزره اولوب اکثر خلقی اقویادن c) اوزون بویلو و کوزل یوزلیلر اولوب سکسان یاشنده زنده آدملری قتی چوق کورلمشدی استقولم d) که پای تخت اسوجدر لیمانی نوعی استانبول لیمانینه مشابه اولوب و شهرك اواری جمله بر یرده اولیوب بر برینه یقین اوج اطه‌دن عبارتدر صوقاقلری e) طوغری (215 v.) و وسعتلی و قالدیرم دوشنمش لکن خانه‌لری فرنکستانده اولان اولر کبی زیاده شهرتلی دکلدر خلقی غریبه f) دوست و یپانچی‌یه اکرامدن حظ ایدرلر میوه‌سی قات اوزره اولوب خصوصا اوزم و انار هیچ بولنماز تازه اوزم و انار کورمامش آدم قتی (بوقدر) 3) چوقدر حتی قرال طاتلی قاون و قرمزی قارپوز . . . g) استدی قللری کوندرمك اوزره وعد ایلدم و ایین بلدلری i) ایشسز آدم ولایتلرنده طوره‌میوب، فقرایه دخی ایش بولمشلردر دکانارده الیش ویرش ایدن اکثری عورت در عسکرلری غایت مرتب

---

a) Ркп. ارضاء б) Тутъ небольшой пробѣлъ, не нарушающій, впрочемъ, хода рѣчи. в) Ркп. اثقام г) Ркп. اقوبادن д) Ркп. اسقولم е) Ркп. دوقاقلری ж) Ркп. غریب з) Лишнее. и) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп. і) Эти два слова походятъ на заглавіе отдѣльной статьи.

خصوصده مطمئنّ a) الخاطر اول مبلغ مرقومی اسوجلودن طلب سنك وكيل‌لكم لفظيله و سكا б) قرالق в) سوزمی ويردم ديو اليله ارقه‌مه г) . . . д) قلاری دخی اعتماد كلّی e) حاصل ايدوب وجه مشروح اوزره مسرورا . . . . . ж) وداع اولندقده قرالك جوابلرينی تصديق ايدوب بوندن اقدم عرض اولنان بر قطعه تقرير. . . 3) تفصيل اولنديغی اوزره بعض (214 v.) (بعض) и) ماده عرض و التماس ايتمكله اقتضاسی اوزره جوابی ويريلوب وداع و خانه‌مزه كلدكده قرال طرفندن هديه اولمق اوزره بيك التون ارسال ايلديلر بوندن صكره مكث اولنميوب همان ايكی كون ايچنده احضار ايلدكلری ايكی قطعه تخت i) تعبير اولنوب سكز طوبلی صغير قرال كميلرينه سوار اولوب باش وكيلدن к) ماعدا اكثر رجال دولتی مخصوص سفينه‌يه كلوب بر بر وداع و شوكتلو كرامتلو خليفهٔ اسلام افنديمز حضرتلرينك اسوج دولتی ايله دوستلغی قطع بيورميوب ايلچی ارسال بيوردقلرندن عظيم تشكر و ثنالر ايدوب صفر الخيرك اون برنجی كونی متوكلا على الله طوب شنلكلری л) اولهرق لانسورت بوغازينه طوغری عزيمت اولنوب بر موافق هوايله ايرتهسی كون بوغازه واريلوب اسكليه چيغلدی (215 r.) اسوج مملكتی اكثر طاشلق اولغله چندان . . . м) اولميوب و التمش درجه

а) Ркп. مطمعن б) Ркп. كا в) Чт. قراللق г) Ркп. ارخده
д) Тутъ на мѣстѣ пробѣла чт. طوقنوب e) Ркп. و كلی
ж) Тутъ пробѣлъ въ полстроки. з) Тутъ маленькій пробѣлъ. и) Лишнее. і) Чт. ياخت к) Ркп وكليون л) Ркп. شنكری м) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп.

ایدوب دشمنلرین سرنکون ایلیه (213 r.) دیدی چونکه قرال تبریك a) ایلدی اولمجلسده بولنان کرك یبانجی б) ایلچیلر و کرك سائر رجال دولت برر برر в) کلوب تبریك نصرت ایلدیلر مملکت اسوجه بر г) اوج ای اون کون مقداری مکث اولنوب ایشلرمز دخی چونکه بو قدرجه بر غبت д) ضابطه‌یه کرمك ممکن اولدی اغستوس دخی قریب اولغله بالتغلك منجمد اولمسندن خوف اولنمغین حرکت سوداسنه دوشلمکله وداع ایچون ترتیب اولنان e) قرال دیوانده وارلدقده حرکتمز زیاده کندونك کوجه کلدوکن و بو قللرینك مفارقتندن متألم ж) اولدیغین ایراد و شوکتلو کرامتلو خلیفه‌ء اسلام افندیمز حضرتلرینه اولان خلوص و صداقتن رکاب همایون شوکتمقرونه з) عرض و اعلام اولنمسین قات اندر قات رجالر ایله نامه‌سین تسلیم و عظیم حزن и) و ملال اظهار (214 r.) ایدوب دوستلغی اونتمه دیه‌رك مفارقتمز اثناسنده بو قللری اکرچه احترام і) خلوصکزدن فوق الغایه ممنون و خشنود اولان к) چونکه مأموریتمز л) مادمسنده تهی دست کیدیلور لیکن بندکی امید ایدرمکه جوابنامه مضمونی خاطردن چقارمیوب وقتی کلدکده وعدکز м) اوزره حرکت ایلیه‌سز دیدیکمده ایلچی افندی بو

а) Ркп. شریك б) Ркп. ببانجی в) Ркп. بدر بدر г) Чт. بز д) Чт. عبث е) Тутъ, должно быть, пропущено الای ایله ж) Ркп. مثالم з) Ркп. شوکتمقرون и) Ркп. خرن і) Тутъ надо прибавить و к) Чт اولدم или اولدق л) Ркп. معموریتمز м) Ркп. دعوکز

لكن هفته‌ده ايكى كون بزم دول سائره‌ده a) اولان ايلچيلرمزدن مكتوبلرمز б) كلور فيما بعد هر كلان مكتوبى سزه اوقومه‌سونلر в) ديو . . . . . г) ايلچى‌مزدن دونكى كون بر كاغد كلدى ايشته باق ديو كنـدو جبنـدن چيقارب بر تورکيجـه بيلور آدم اوقودى و قوللرينه تفهيم ايلديلر شويله تحرير ايلمش كه بو دفعه محه д) كلان حوادث بودر كه بغداد خلقنك تواتر ايله يكى مرتبه نصيـب اولديغـى واقع اولمـوب و طشـره‌دن مخصوصا e) سرعسكر (213 r.) تعينى ايله دولت عليه‌نك اهتمامى زيـاده اولمغله اميد در ж) كه بغدادك بر ضرر ترتيب ايتمدكندن (بر ضرر) 3) غيرى دشمنه ظفر بوله‌ر ديمش واقعا بو مكتوبك и) كوردكده نوعما قللرينه تسليت حاصل اولمغله معمر اوله‌سز تمام دوستلغه لايق معامـله ايله صـداقت و خلوصكـزى تصـديق ايلديكز ديـدم حتى بـر قاج كون صكـره كيـف ما اتفـق استانبولدن بو قللرينه بر مكتوب كلوب در كون i) حواليسنده بر مقدار ظفـر واقع اولوب بر آز دشمـن قتـل اولديغـى تحرير اولنمغله بر كون (بر كون) к) مناسبت ايله بو خصوص قراله نقل اولندقده تمام قولاق توتوب استماع ايلديكى كبى همان شابقه‌سنى л) چيقاروب يانمه كلدى غزاكز м) مبارك اوله الله تعالى شوكتلو پادشاهمزك نيچه بويله نصرت ايـله مسرور

а) Ркп. سائرده б) Чт. مكتوبلار بزه в) Чт. اوقوسونلار г) Тутъ пробѣлъ въ цѣлую строку. д) Чт. بزه е) Чт. مخصوص ж) Чт. وار з) Лишнее. и) Прв. مكتوبى і) Чт. كركوك к) Лишнее. л) Ркп. ســـــابقه‌سى м) Ркп. عزاكز

و قرال ایله کورشنده مقصودیکزی کندویه تفهیم ایدوب بر
اخرین دخی طلب ایدرسه‌کز دیدکلری واقعاتکده(?) تکد یر a)
مناسب کورلیوب قرال ایله مذاکره ایتمك اوزره جواب نامه‌ء
(212 r.) الیقویرق بر قاج کون صکره قرال ایله کورشدکمزده
بر قائمه ایتمشدك کیفیتی کنپویه تقریرندن صکره قائمه‌یی 5
ترتیب ویروب اول دخی مسؤلزه موافق بر جواب نامه دخی
ویرمك اوزره وعد ایتمکله ایکی کوندنصکره ایکنچی جواب نامه
طرف قلارینه ارسال ایلدکده بر مقدار مسرع اولوب فیما 6)
معارضه‌سزجه کورشمکه باشلادق و کون بکون محبتا زیاده اولق
بشلیوب حرکتمز کونه کلنجه کرك قرال و کرك سائر وکلا ایله 10
صقچه B) کوریشلوب عظیم عرض محبت و دوستلق ایدرلر ایدی
حتی بر کون قرال ایله مصاحبت اثناسنده ایلچی افندی
نیچون کیفك یوقدر غالبا سن بو شهر حوادثلرینه اعتماد
ایدیورسك کبی دیدی بو قلاری دخی انسان سرور و کدردن
خالی اولز لکن الحمد لله کیفمز کوزلدر دیدم (212 v.) 15
واقعه‌ء Г) بغداد . . . Л) کیجه و کوندز درونمدن e) چقمایوب
خصوصا بعض مکدر خبرلر iK) دخی استماع اولنمشدی یوق 3)
بو شهرك حوادثنه اعتماد ایتمه دیدیکم H) دکلدر زیرا مسقولو
عجم ایله یکدل اولمدن ناشی سزی و بزی تکدیر ایچون
هر کون i) و کونه دروغ ایجاد ایدوب شهره اشاعت یورلر к) 20

а) Чт. تکدیر б) Тутъ надо прибавить بعد в) Ркп. صفحه
г) Ркп. واقعا д) Тутъ маленькій пробѣлъ, не нарушающій
однако же хода рѣчи. е) Ркп. دروغدن ж)Ркп.صددلر з) Ркп.
نوق и) Чт. ایتدیکم i) Ркп. کونه к) Чт. ایدیورلر

و با a) اشیا اولمق اوزره تدریجی б) (211 r.) ادا اولنمق ایچون مخصوص بر ایلچی دخی انتخاب ایدوب طرف دولت علیه‌یه ارسال ایدرز دیو اول کون ختم کلام اولنوب هر سنه‌سنده (?) داغیله‌چق اثناده باش وکیل تکرار خاطر اولق в) فکریله مقدور г) اوله ایلچی افندی سزی تصدیع ایتدك و بو مقوله مجلسلرده کاه ملایم و کاه سرد سویلنور لطف ایدوب مغیر الخواطر اولمیه‌سز دیه‌رك ینه قپویه‌دك تشییع ایدوب خانه‌مزه کلدك لکن بر д) ایکی کون صکره ملاحظه ایدهرك اکرچه بونلر لفظی بویله سوز سویلدیلر لکن بوکا اعتماد اولنماز امّا e) نه تدارك اتسك ملاحظه‌سنده ایکن بو کیفیتك قلمه کلوب و قرال مهریله ممهور تمسك صورتلی بر شی اولسی مناسب کورلمکله تکرار (و)ж) بر مکاله ترتیب اولنوب بر قاچ کوندن صکره وارلدقده کیچن مکاله‌ده (211 v.) اولان مذکوراتك تمسك صورتلو بر قلمه النوب قرال مهریله مهرلنمسی تکلیف اولنمغله بر مقدار امتناعدن صکره راضی اولدیلر واقعا بر قاچ کوندن صکره مکاله جواب نامه‌سی نامیله بر کاغد مهرلیوب ارسال ایلمشلر که چندان مطلوبمزه موافق اولامغله قبولندن امتناع ایدوب مقصودمز دلخواه اوزره تصریح اولنمامش قولمز بویله دکل ایدی بو صحیح سکوت افاده اتمز دیه‌کمزده قرال مهریله کلان جواب نامه‌یی قبول ایتمامك قرالمزك عرض محل(?) بر معنادر لکن مناسب کورسکز شمدیلك بو سزده مادون(?)

а) Чт. یا б)Чт. تدریجًا в) Чт. خاطرمی آلق г) Чт. معذور д)Ркп. هر е) Ркп. اما ж) و лишнее.

استدیکی قدر مکث ایلسون دیو بیورمشلر ایکن بو خصوص کندویه اوج درت ای ایچنده . . . a) بعد اخری تفهیم اولنمشیکن حقی عدم قبول ایله اصرار ایلدکده ناچار کندوی سرحددن تبعید اقتضا ایتمکله کویا کندی سعی ایدوب بو حالك وقوعنه باعث اولدی قالدیکه دین خصوص ب) بو اقچه سزه ویرلدکده مراد ایتدیکمز محله صرف موافق اولور ایسلك ادا ایدرز و الا بر طریق ایله ضایع اولور ایسه اد ایتمزز B) دیو بر قول ایتدیکزمی یوخسه علی الاطلاق دین اولوب بلا ربح r) قرض شرعی اوزره الدیکز (و بو) Д) (210 v.) و بو مذکوری ایراددن مقصود دینمز e) یوقدر ile) دیمکی مردانه در یوخسه بر غیری ملاحظه ضمننده می سویلدکز دیدیکمده بز دینی 3) انکار اتمزز H) لکن شویله بر غدر i) قارشمش معنادر تحصیلی خصوصنده عجله اولنمق لایق دکلدر خصوصا بزم دولتمز جمهور اولوب حل و عقد K) امور مستقلا بر آدمك الندن اولمیوب جمع ناسك اتفاقنه محتاج بر کیفیت اولمغله قانونمز اوزره اوج سنه ده بر دفعه جمعیت کبری Л) اولوب دولتمزك ایراد و حصرنی M) محاسبه سی و سائر امورلر ناسك مواجهه و اتفاقیله اولمغله انشاء الله تعالی بر بچق سنه دن صکره اوله‌جق جمعیتمزده بو خصوص مذاکره و خلقك رضالریله دولتمزك ایرادندن سنوی بر آز ایراد افراز ایدوب با н) نقدا

а) На мѣстѣ пробѣла чт. مرّة б) Чт. مخصوص или خصوصی
в) Ркп. ایتمزر г) Ркп. ریح д) Лишнее. е) Чт. ادادن مقصودمز
ж) Ркп. دو قدر з) Ркп. دوینی и) Ркп. اتمزر i) Чт. عذر
к) Ркп. مهد л) Ркп. کیری м) Чт. مصرفی н) Чт. یا

زده اولوب سزك كشف a) امانتكزه النجا ايتمش بر آلای عاجز
و بی كناه ادملر ايكن بزی اسير ايتدكز ديدكده قللری دخی
اولا چونكه بندر وقعهسنی ذكر ايتديكز اقتضا ايلديكی b)
اول خصوصده دولت عليهنك سرمو مدخلی اولميوب ينه
تقصيرات طرفكزدن اولوب كندی كسب يديكز اولنديغنی
سزه تفهيم ايدهلم اوّلا دولت B) سزی امانته (209 v.) قبول
و فوق الامكان اكرام و احترامكزده قصور اتمكسزين г)
قرالكزی ولايتنه كوتورمك ايچون قرق بيك قدر عسكر
ترتيب و مخصوص وزرای عظامدن بر قاج وزير و سرعسكر
تعيين ايدوب بو قدر عسكر حركتكزه انتظار ايله بندر التنده
قشلايوب دنيا قدر زحمت و مشقت چكدكدن صكره متوفی
قرال مسقو قرالنی بالطهجی محمد پاشا مرحوم نيچون طوتوب
اله ويرمدی ديو اولكی قولندن نكول д) و تكرار مسقولو ايله
صلحی بوزوب اجرای اعراض نفسانيت صدرينه دوشديكی
اشكاره يه چقدقده كندو دخی انكار ايدميوب بو عناد اوزره
مصر اولدقده شريعت مطهره ده ايسه بلا سبب كمسنه ايله
نقض عهد اتمك خلاف شرع شريف اولوب شوكتلو كرامتلو
خليفهٔ اسلام افنديمز حضرتلری اولوقتده چونكه (210 r.)
قرال ولايتنه كتمك استميور باری بندر سرحدنده بولنمق ايله
فتح صلحه باعث اولامق ايچون اوتهدن برو ويريله كلان
تعينات ينه ويرلسون كلوب جوار دولت عليهده مناسب محله

а) Чт. كف или كهف б) Прв. كه ايلدی в) Тутъ надо прибавить عليه г) Ркп. اتمامكزين д) Ркп. نكول

صاغ a) دكل ايكن بر اقچه استقراض اولنان يكرمى بش سنه‌يه
قريب وقت مرور ايلدى اولزماندن برو سنوى يكرمى بش
كيسه دين ادا اتسه‌كز (208 v) شمديه‌دك بو ايش بر طرف
اولنور ايدى اكرچه خزينه خصوصنده بر مقدار مضايقه‌كز وار
ايسه ادا خصوصنه همتكز قصوركز اولمش زيرا بويله اطرافليجه
دولتدن دين ايچون سنوى بر مقدار اقچه افراطى بر ايش
دكل ايدوكى زيرا دولت عليه‌نك ظرفكزه اولان كرملرى اكر
خاطردن چقمه‌مغه б) لازم كلسه بهر حال سز بكا بر نظام ويركز
ديدكده حاشا بز دولت عليه‌نك كرم دولتن в) فراموش
ايدنلردن دكلز و سزلر دخى بو مضايقه‌مز اثناسنده تشريفكزدن
ممنون اولديغى احوالمز معلوم اولندقدنصكره بلكه دولت عليه‌دن
بزه بر مقدار خرجلق г) اليويرمه д) سبب اولمغله دولتك
نعمتنى اوزرنده تجويد е) ايدرسز ديدى قوللرى ж) دخى نه شبهه
اكر ذكر ايلديككز з) و نقل ايلديكم اوزره بو آقچه تدريجًا и)
ادا ايتمش اولديكز شمدى (209 r.) افندىلرمزدن هر نه
التفات اتسه‌كز حصولنى بو حقير در عهده ايدر ايدم i) لكن
نه يوزله رجا ايده‌يم سز انصاف ايديك ديدكمده باش وكيل
سوز بوله‌ميوب اكرچه قرالمز بو اقچه‌ء استدا к) ايتمش ايدى
لكن بندر واقعه‌سنده مبلغ مرقومى عثمانلى يغما ايلديكندن
ماعدا بزم فى الاصل ولايتمزدن كتورديكمز اشيامز دخى غارت

а) Ркп. داغ б) Прв. چقمغه в) Чт. و نعمتن г) Ркп. جرجلق
д) Чт. اليويرمكه е) Чт. تجويز ж) Ркп. قللر з) Ркп. ايلديكز
и) Ркп. تدريجى i) Ркп. ايدم к) Чт. ادا или استفيا

مکالمه‌یه منتظر در بیورك دیه‌یلر بو قللری دخی در عقب باش
وکیل خانه‌سنه وارب واقعا رجال جمهوردن التی نفر کمسنه بر
اوطه‌ده جمع اولمشلر باش وکیل دخی انده اولغله کیریلوب
حال و خاطر سؤال اولندقدنصکره مکالمه‌یه آغاز اولنوب باش
وکیل بو قللرینه خطاب ایدب سؤالکز نه در بیورك زیرا بو
رجال جمهور مخصوص جنابکزك صحبتلرینه مشرف اولمق ایچون
جمع اولدیلر دیدکده سؤالمز صاحب دولت افندیمزك
مکتوبلرینی فهم ایلدکزمی جوابکز نه در دیو جوابی کندیلره
صرف ایلدیکده صاحب دولت حضرتلرینك مکتوبلرینی فهم
ایلدك و اولوجهله عرض مودت بیوردقلرندن زیاده مسرور اولوب
حظ ایلدك یارین خصوصنه دائر بعض اشارت واردر a) لیکن بزم
کیفیتمز (208 r.) معلومکز اولمق کرك زیرا بوندن اقدم طرف
دولتدن ارسال بیوریلان توزیکجی مصطفی اغا ایله احوالمز اعلام
اولنمشدی بزم اکثر محصولدار ولایتلرمز б) مستولویه کرفتار
اولغله ... B) المزده اولان اراضی بی‌حاصلدر الحالة هذه ادای
دین ایتمك دکل اقتضا ایدن مصارف ضروریه‌مز اداره ایده‌جك
ایرادمز یوق در خصوصا که جوانب اربعه‌مز دشمندر شمدیکی Г)
حالده بزم سعیمز کندیمزی Д) دشمندن قورتمغه بر مکنت
تحصلدر دیه‌رك بو مثللو وافر کفت و کو و استرحام صورتلی
کلماتی تقریر ایدوب ایشه یرار بر سوز اولمغله خوش بو سوزلر

а) Ркп. وارد б) Ркп. ولايتلريز в) Тутъ маленькій пробѣлъ, не нарушающій, впрочемъ, смысла рѣчи. г) Ркп. شمديكه
д) Ркп. كنديزه

و ایکی بلکن (?) دست اسب قرالـه و بر ذی a) قیمت بوغچه دخی قرالیچیه ارسال اولنوب بر قاج کوندن صکره مکتوب صدر عالی تسلیمی ایچون باش وکیـله واریلوب اول دخـی قپودن استقبال ایلـدی و فوق المأمول اکرام و احترام ایـله مکتوب عالیٔ تسلیم و مفهومی اطلاعندن صکره جوابی ویریلمك 5 وعد اولنمغله چوق б) مکث اولنمیوب خانه‌مزه عودت اولندی بوندن صکره بر ایکی هفته جواب صدرینه в) منتظر اولوب بر اثر ظهور ایتممکله همان باش وکیل خانه‌سنه واریلوب (207 r.) کندیدن صاحب دولت افندیمـز حضرتلـرینك مکتوبلـرینی فهم ایلدیکزمی جوابکز نه در دیو سؤال اولندقـده اوقودق 10 اکلادق г) انشاء الله تعالی طرف دولتـه д) رجعتکـزده جوابی تحریر اولنور دیدکده . . . e) بو طرفده سزدن بالمشافهه جواب المدقچه رجعتمز واقع اولهمز همان بالمذاکره ایده‌لم دیدکنده ж) اعتذاره з) اغاز ایدوب اشلـرینك کثرتی и) و بو قللـرینك مکالمه‌یه صریحة مأموریتم اولمدیغی مثللو بعض دخی عذرلر 15 بیان اتمکله قللـری دولـت علیه‌نك رسـم و عادتلرینه و i) صریحةً مأموریـت اقتضـا ایتمـدکین تقریر و تفهیم و بعـض کمسنه‌لری دخی توسیط ایتمکله هله بر مجلس مکالمه‌یه رضاداده اولوب وقتنی کندی اختیار ایده‌جك اولدی بر قاج کون اندن صکره بر کون دفعة خبر کلوب جمهور سزك ایله (207 v.) 20

а) Ркп. . . . و بر б) Ркп. حوقلق в) Чт. صدورینه г) Ркп. اوقورق کله‌رق д) Ркп. دولت е) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп. ж) Чт. دیدکمده или دیدکده з) Ркп. اعتزاده и) Ркп. کسده‌نی і) Чт. کوره

شوكتلو افندیكز ینه بیوررلر ایدی لیكن معلومكز در كه دولت علیه شدیده كلنجه واقع اولان جنكلرده قطعا كمسنهنك اعانتنه محتاج اولمیوب نه ایسه فتح و ظفرلرمز بالرچه(?) كندو قلیجمز ایله . . . a) اوله كلمكله سز دوستلرمزك (206 r.) مالاً و وجوداً زحمت كیرملرینه حاجت یوقدر همان بوراجقده كونكل یاردمی b) ایلدیكز كافیدر دیو جواب ویرلدكده اطرافنده اولان وكلاسنه اوصول B) ایله اشارت ایدوب بو جوابكدن حظ ایلدم كوزك Г) دیدیك دیو صورت تحسین اظهار ایلدی واسوده كلام ایله خمبرهجی Д) باشی احمد بك قوللرینك احوالندن سوءال ایدوب دولت علیه خدمتنه موافق اولدیغندن زیاده حظ ایلدیم كندو ایله رفاقتمز چوقدر بو زمان جنكلرده رفیقم ایدی شویله بر ادمدر بویله بر آدمدر نتیجه بتون فرنكستانده نظیر بر ایكی . . e) بر استاد كاملدر جنك خصوصنده نظیری یوقدر دیو مدح و ثناسنده مبالغه ایلدی واقعا كرك لهده و كرك اسوجده قتی وافر كمسنهلر حقنده حسن شهادت ایدوب كمالنده بحث و دولت (206 v.) علیهنك وقتیله ایشنه یارر بر آدم در بویله اعلی ж) اعتبار ایدر ایدیلر З) حاصل И) بو مقوله صحبتلر ایله طعام تمام اولوب اسلوب طریق i) اوزره ینه خانهیه واریلوب ایرتهسی كون قوللرندن بر انمر دوناكش к)

а) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп. б) Ркп. یارد в) Прв. اصول
г) Чт. كرچك или كورل д) Ркп. ضمبرهجی е) Тутъ маленькій пробѣлъ. ж) Ркп. ایلی з) Ркп. ایهلرایدی دیلر и) Ркп. حاصلی
і) Чт. سابق к) Чт. اكر دونانمش

اولندقده طوغـری قوللرینك یاننه کلوب و المـدن یاپشـوب
تکرارًا بتکرار حال خالی a) سوءالی و یول زحمتلریله نیچه‌سز
دیه‌رك صحبته б) اغاز و شوکتلو عظمتلو افندکز آل عثمان
پادشاهی حضرت‌لری زایـله в) مشغـول دیـرلر ایشـدك عجم
طائفه‌سی نقض عهد ایدوب خلاف مامول بعض ناسـزا اموره
تصدی ایتمش دیدی قللری دخی اکرچه بوکیفیتك وقوعی
واردر لکن بو خصوصده عمّ زاده‌سنه г) مقر (?) قاریشوب طهماسب
قولی نامنده بر خائین д) و حیله‌کار حریف ظهور ایدوب زور
بازوسی ایله اعتماد . . . . . е) دعوا ایدوب بعض مرتبه‌یی . . . ж)
وحدته شناساق ایتمکه مبادرت ایتمشیدی لیکن طرف دولت
علیه‌دن اقتضاسی اوزره تدارکی کورلمك اوزره ایدی ان شاء
الله تعالی امید وار з) که شمدیه قدر قیـدی (205 v.)
کورلمش اوله دیدکده انشاء الله تعالی مژده‌سی سزدن ایشیدیرز
دیدی اول اثناده قرال کتخداسی ایچرو کیروب طعام حاضردر
دیدکده قرال طعامه دعوت ایـدوب هیچ بر ایلچـی‌یه واقع
اولمش دکل ایکن شـوکتلو افندیمز حضرتلـرینه احترامًا بنی
یاننه اوتوردب طعام تمامنه‌دك بندن غیری کمسنه ایله صحبت
واقع اولمـدی حتی اثنای صحبتـده لطیفه طریقی ایـله بکا
خطاب ایدوب چونکه دولت علیه‌نك عجم ایله جنکی اولوب
عجبا یکرمی اوتوز بیك عسکر ایله امداد ایچون и) وارسـق

а) Чт. خاطر б) Ркп. صحبتنه в) Чт. زیاده г) Ркп. عم واره‌سنه
д) Прв. خائن е) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп.
ж) Тоже. з) Ркп. امیدور и) Ркп. امدادیچون

ایکنچی دیوان خانه‌یه کیرلدکده قرالك اولدیغی اوطه‌نك
قپوسنی آچوب طغریچه ایچرو کیرلدکده قرال کندو بر کبیر
آینه‌نك اوکنده قیام اوزره و ایکی طرفنه رجال دولتی قات
اندر قات دیزیلوب بر الده بر صغیر مجوهر عصا و بر النده
5 شابقه‌سی a) بو قللرینه б) طوغری دسم в) درت آدیم مقداری
یوریوب توقف ایلدکده بو قوللری بلند اواز ایله شوکتلو
کرامتلو مهابتلو خلیفهء اسلام г) و ولی النعم خاص و عام
اغامز д) حضرتلرینك (204 v.) عم امجدلری خداوندکار سابق
حضرتلری زمان اقترانلرنده حاصل اولان دوستلغك محافظه‌سنه
10 رعیت e) ایله بو قوللرین ارسال و نامهء همایون شوکت مقرون
ایله قرال دوستلرین مطیب البال بیوردقلرین ادا و تفهیم
ایلدکده قرال بالنفس کندو صاغ الیله نامهء همایونی الوب
و بر قاچ کیرویه کیدوب کندو الیله ж) بر سیم طبله اوزرینه
وضع ایلدکدن صکره کیرو (کیرو) з) دونوب یانمزه کلدکده
15 اولدخی طرفندن عظیم تشکر ایدوب شوکتلو کرامتلو افندیمز
حضرت‌لرینه ثنا ایدوب نه مرتبه مسرور اولدیغنی عرض
ایلدکده آیین اهل и) اوزره تنبیه اتمکله مارشال اوکومزه دوشوب
اوطه‌یه کلدکده در عقب عجله اوزره قهوه ویریلوب فتجانی
تمام ایدر ایدر اولدیغمز محله بر اخر محل قپودن i) قرال
20 کله دوشدکده فتجانلر براغلوب (205 r.) قرال طرفنه توجه

а) Ркп. سابقه‌سی б) Слово подобнаго начертанія чт. вездѣ
قوالمرینه, قوالمری и т. д. в) Чт. تبسّم و г) Ркп. اعلام д) Ркп.
اعامز е) Чт. رعایت ж) Ркп. ایله з) Лишнее. и) Чт. اوّل
i) Ркп. قپودن

تعبیر اولنور بورولر بردن چالنوب و التمش قدر بر فتیلاندن a)
آتش ویرلدکده ولوله‌سی آسمانه چیغوب بویله اکرام و احترام
ایله خانه‌مزه نزول اولندقده درحال قرالك کتخداسی اولان
(203 v.) مرشال دونه‌قور نام کمسنه تکرار قرال و قرالیجه
طرفندن سلام و تبریك قدوم ایلدی و الحصل ب) اخشام
طعامی B) مخصوص جدید قابلر تدارك ایدوب اهتمام ایلدك
دیمش خوشمیدر r) بو قوللری دخی حاضر اولان طعامه Д)
اوتورب شکرلمه مقوله‌سندن e) بر قاج لقمه تناول و بعده قهوه‌لر
ایچیلوب قرالزك اکرامندن حظ ایلدك ‖ دوستلغه لایق اولان
وجهله حرکت ایلدیلر طرفمزدن عرض مودت ایلیه‌سز انشاء
الله تعالی بز ж) دخی بر ایکی کون ایچنده امورمزه نظام
ویردیکمز کبی کندو ایله کوروشورز دیه‌رك وداع اولندی
اکرچه بو قوللری کورمدیم لکن العهدة علی الراوی قرال 3)
تبدیل قیافت اول مجلسده موجود ایدی دیرلر لکن احتمالدر и)
چونکه مجلس بویله بر خوشچه مرور ایلدی بونك صونکی
هر بر خوشچه اولمق (204 r.) ملاحظه اولنمغله بر قاج کوندن
صکره نامهٔ همایون شوکت مقرون i) تسلیمی ایچون قرال
طرفندن دعوت اولنمق ایله ینه اولکی الای کبی الای ایله
قرال سراینه واریلوب نردبان باشنده قپوچیلر کتخداسی استقبال
و دیوان خانه قپوسنده قرال کتخداسی ‖ استقبال ایدوب بلا توقف

а) Ркп. برفتیلان б) Чт. الحاصل в) Чт. طعامه или طعامی و
г) Ркп. خوشمیدی д) Ркп. طعامی е) Ркп. شکرلده مقولهسنده
ж) Ркп. بر з) Ркп. قیرال и) Ркп. اهتمالدر і) Ркп. مقرونه

قدوم نامهٔ همایون شوکتمقرون اتمکله اسکلیه بنا . . .a) قده
درحال مسفورلر اولدیغمز صندالهٔ b) کلوب قرال و جمهور
طرفندن سلام و تبریك قدوم و وصولمزدن نه مرتبه مسرور
اولدقلرین اعلان ایدوب جنابکزی محضرc) اولان خانهٔ کزه
کتورمك ایچون الای سیزه انتظارده اولغله بیورك کیهٔلم دیوب
بنهٔ d) دخی صندالدن چیقوب اسوج طپراغنه ایاق بصدیقهٔ
بسم الله الرحمن الرحیم اوراد فیك ایتها e) الارض
شهادتی ان لا اله الا الله و ان محمدا عبده و رسوله فاشهدی
فی یوم القیامه دیوب معیت بنهٔلرنده بولنانلری دخی اشهاد
ایتدکدن صکره قرالك هنطوینه سوار اولوب الای ایله خانهٔ
معینمز e) (203 r.) طرفنه عزیمت اثنای ژ) مرورمزده مزاحمهٔ
ناس 3) شول مرتبهده ایدیکی и) یول اوزرنده اولان خانهلر
و دکانلر و طام اوزرلری مالا مال اولدیغندن غیری i) اسکلهده
موجود اولان قلیونلرینك ایپلرینه وارنجه دیزیلوب کویا هر بر
حالت к) کثرت ناسدن حوزه (?) اوزمنه مشابه اولمشدی کرك
دیزیلان л) عسکر و کرك سیرجی نامنه اولان کمسنهلر برلری
کوردکده м) جملهسی شبقهلرینی هوایه صالایوب بر آغزدن
جملهسی لسانلرنجه الله تعالی ال عثمان پادشاهنه عمرلر
ویرسون دیو فریاد ایلیوب بو قدر طبل و بو قدر تیرینه н)

а) Тутъ небольшой пробѣлъ. б) Ркп. صندالی в) Ркп. محضیر
г) Ркп. بندن д) Ркп. ابنها e) Ркп. معیتمز ж) Ркп. استای
з) Ркп. نای и) Прв. ایدی که і) Ркп. تمیری к) Чт. حالاط
л) Ркп. دیزیلانه м) Ркп. کورلدکده н) Чт. درامپته

دریایه دوکورلر ایدی و اقلیم شهر دخی زیاده بروذت اوزه
مرور ایدر حتی اکینلرینك a) ظهور و حصادی б) جمله قرق в)
کونه منحصر اولمغله اکن طارلاده قوریوب خرمن اولهمدیغندن
هرکوی‌ده مخصوص بغدای г) قورمق ایچون فرونلر д) ایجاد
ایدوب انده قورودورلر حتی حزیرانك e) اون برنجی کونی ایدی
دفعةً شویله بر عظیم قار یاغدیکه (202 r.) نصف ساعتده
بر قارش مقداری اولدی و درعقب هوا کشاده اولمغله چوق ж)
دورمیوب محو اولدی з) حاصلی یاز کلور دیرلر ایدی لکن بو
قوللری تمورك آخرینه قدر مکث ایلدم مدت مکثمزده یاز
هواسی دیمکه شایسته (بر) и) برکون کورمدم بلمم بزدن صکره
یاز کلدی і) الله تعالی باور چونکه قوللری اوج دفعه اسوج
ساحلنه کلوب و پنه کیرویه عودت و بر قاج کون к) قوتلاز л)
جزیره‌سنده مکثمزدن اسوجلق м) تلف اولدیلر دیو وسوسه
دوشوب اطراف و اکنافه آدملر کندوروب احوالمزدن خبر н) الق
صدارتله о) ایکن دفعةً ورودمز واقع اولدقده مال مضربیه
دوتوب درحال п) اسکله باشنده عظیم р) آلای ترتیب و پنه
قالیوندن الق ایچون مخصوص کندی صندالنی ارسال و راکس с)
(202 v.) اسکلیه التی بارکیرلو هنطوین اماده و احضار
و قپوچیلر کتخداسی بر قاچ قپوچی باشی ایله معا استقبال

а) Ркп. اکلرینك б) Ркп. حسامی в) Ркп. فرق г) Ркп. بعدای
д) Ркп. فرونلر е) Ркп. حزیرانك ж) Ркп. جوق
з) Ркп. الدی и) Лишнее. і) Чт. کلدیمی к) Ркп. کونه
л) Чт. غوتلاند м) Чт. اسوجلولر н) Ркп. خیر о) Чт. مرادنده
п) Ркп. درحار р) Ркп عظیمه с) Чт. واکس = واکسغولم

عزیمت و ینه کناره کلنوب ایچرو کرلمك (201 r.) اوزره
ایکن ینه کیرویه عودت حاصل اوج دفعه کناره کلنوب عودت
واقع اولوب اوچنجی دفعه‌ده هوا زیاده . . . a) اولوب بر
وجهله بر طرفدن b) مکث و آرام متمکن اولمغله روزکارك اولنه
دوشوب نوروجیا B) قربنده واقع قولاز r) جزیره‌سنه واریلوب
درت بچق کون انده مکث و ذخیره‌مز دخی عدم д) اولوب
جزیره ده ایسه قوری بالقدن غیری چندان مأکولات بولنمامغله
هر نه حال ایسه تعیش اولنوب بشنجی کون ماعدا کورنمکله
ینه صوب مقصوده عزیمت اولنوب ایکی کونده اسوج یقه‌سنه
وصول و لانسورت(?) بوغازندن ایچرو دخول میسر اولدقده
جمله‌مز مسرورا حمد و شکور ایدرك خرطه(?) اطه‌لرنده قره‌سنده
دولانه‌رق بش کونده اسودك مقر حکومتی e) اولان استقولم
شهرینه تقرب اولندی (201 v.) لکن سفر دریانك کیفیت
حالی شویله ایدوکی بالتق دکزی غایت صوق و فرتنه‌سی
شدید دکز اولوب اخشامدن ж) یلکنلر ینه 3) طرفه چکلمش
ایسه کیجه ایله طوکوب ایرته‌سی и) اویله وقتنه‌دك بر طرفه
دخی دندرمك ممکن اوله‌مز شویله ملاحظه اولنور که خلاطلر
و مقود i) اوزرنده یصدق قدر بوزلر طوکوب کمی‌جیلر سوری к)
بلطه‌لر ایله چیقوب بر قاج ساعتده کوچیله بوزلری قطع ایدوب

а) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп. б) Чт. طرفدن в) Ркп. نورجبا г) Чт. غوتلاند д) Ркп. عزم е) Ркп. حکوماتی ж) Ркп. احشامدن з) Тутъ надо прибавить بر и) Ркп. ایریسی i) Ркп. مقرد к) Ркп. سحری

اولان کمسنه‌یه وارمیوب مکتوبلرمز تسلیم و احضار مجلس مواجهه‌سنده درحال فتح و قرائت ایدوب مفهومله‌ری معلوم اولدقده طرفمزه خطاب ایدب برله a) دولت علیه‌نك صادق دوستی و مأمون القائله قوکمشولر б) اولوب هر وجهله دولت علیه‌نك حسن حمایتن امید B) طائفه اولمز ایله بهر حال دولت 5 علیه‌نك رضاسی مطلوبمز اولوب بو دفعه سزك سفارتکز ایچون سهولت طرفکزه مساعده و التزام ایده‌رز (200 v.) برقاچ کون مکث ایده‌رك سزی قریبا محل مأموریتکزه Г) ایصال ایدر Д) دیوب وارشوه کنارندن e) جریان ایدن ویسلا نهری Ж) اوزره ایکی قطعه بوروزان تعبیر اولنور قایقلر اوزره قوللری ایچون اوچاقلر 10 اوطه‌لر یاپدروب ایچنه چوق قابله حرب З) راحت ایله مزبور قایقلره سوار و ویس صوی И) اون بر کونده دانسقه i) قلعه‌سنه نزول اولنوب التی کون مکث ایچنده یکی لهلو طرفندن تبنیه К) قلنان ایکی قطعه صغیر قالیونلره Л) سوار و بحر بالتیغك بوزلر M) دخی جوزیلوب Н) یول اچلمق ایچون شدت 15 هوایه بقلمیوب متوکلاً علی الله تعالی انکینه О) عزیمت و سکرنجی کونده اسوج کنارلرینه وارلمشیکن تجری الریاح فلا تنتهی مدلولنجه П) باد مخالف وزان اولوب تکراراً انکینه p)

а) Чт. بویله بزکه или б) Ркп. توکشولر в) Прв. حمایتنه امید г) Ркп. ایدن д) Чт. ایدرز е) Ркп. کناردن ж) Ркп. مأموره‌کزه з) Чт. ویس شهری и) Чт. قاپلامه قویوب i) Ркп. ویسلا صویی ایله к) Ркп. چوزیلوب Прв. قالیونلر. м) Ркп. یوزلر. н) Ркп. لنبنین о) Ркп. انکینه п) Ркп. بحر الریاح بلا نشهی مدلونجه р) Ркп. انکینه

خوتینه وصول میسر اولدقده قانون اوزره محافظی الیاس پاشا قوللرینك مکمّل a) قپوسی خلقی وکتخداسی و مهترخانه‌سیله 6) اوجیوز مقداری (199 v.) سواری نامهء همایونی استقبال و الای ایله قلعه‌یه واریلوب عظیم طوب شنلکلری в) اولندقدن صکره لهلودن دخولزه اذن г) خبری کلنجه یکرمی التی کون خوتین‌ده الیاس پاشا خانه‌سنده مکث اولنوب اذن д) خبری کلدکده شعبان شریفك یکرمی آلتنچی کونی ایکی طرفدن دخی عظیم آلای و طوب شنلکلری e) اولهرق محافظ ж) الیاس پاشا قوللری و کتخداسی وساطتیله з) بو قوللری لهلویه تسلیم اولنوب ایکی طرفلره عسکرلری محللرینه عودت ایتدکده قوللری همره‌سز и) اولان ایزوانچه‌ده i) اولکیجه مکث و ارته‌سی ینه قزاقلره سوار اولنوب وارشوه طرفنه عزیمت و یهود خانه‌لرینه قونارق خصوصا نماز قله‌جق بر پاك к) و ابدست ایچون پاك صو تدارکنده غایت الغایة مشقت (200 r.) چکیله‌رك یکرمی اوچ قوناقده لهلونك مقر حکومتی اولان وارشوه قلعه‌سنه وصول میسر اولوب لکن وصولزدن л) اول لَهْ قرالی اولان نعل قیران м) دیدکلری دشمن یدیله н) مرد اولمش بولنمغله الحمد لله تعالی روی بو دونی о) مشاهده میسر اولیوب قرال п) وکیلی اولان پریماس р)

а) Ркп. ماکمل б) Ркп. مهرخانه‌سیله в) Ркп. سنکلری г) Ркп. ادینه д) Ркп. اذینه е) Ркп. شکنلری ж) Ркп. محافظه з) Ркп. وساطتله и) Ирв. ممرّمز. i) Ркп. ایروانچه‌ده к) Чт. پاك یر л) Ркп. مصولردن м) Ркп. ذال قرانه н) Ркп. ددیله о) Чт. بویونی п) Ркп. قرالی р) Ркп. پریما

يولجيلاردن بر تاتار و بردخى شدت برودت هوادن منجمد اولوب هلاك اولديلر حصل ارمحال a) ايله بغدان بلادندن بورلات نام قصبه‌يه واريلوب ايرتەسى 6) يوللردن كچمك ممكن اولديغى خبر الندقده عزيمت اولنوب سكز ساعت مسافه‌ده واقع واسلوى نام محله وارمق ايچون يدى ساعت مقدارى يورينوب تخمينا 5 بر ساعت مقدارى يول قالدقده قار يغمغه باشليوب اولرتبه افراط برف نزول ايلديكى B) بر قاج دقيقه ايچنده يوللر مسدود و جغرلر غايت r) اولوب اخشام دخى اولمغله حيران A) و سركردان اولوب كريهٔ زار ايله جناب رب العالمين حضرتلرندن استعانت اولنوب اول اثناده بر تاتارك (199 r.) 10 ايلرى منجمد اولمغله تلاشندن بيچاره نه ايه‌چكن بلميوب همان سوار اولديغى دابەسنك e) قارننى يارب ايلرينى اصتمق ملاحظه‌سيله ж) ايچنه صوقدقده درحال تاتار و دابّه 3) منجمد اولوب ايكيسى دخى هلاك اولديلر لكن عون حق ايله بزلردن كمسنيه ضرر اولميوب فقط برينك بر مقدار قولاغى 15 آزرده اولدى صكره علاج اولنوب الحمد لله اول دخى خلاص بولدى حاصل كلام بو وجه اوزره هزار محنت و شفقت и) ايله بر ساعتلك يول طقوز ساعتده بولنوب i) قصبهٔ اسلوبه к) نزول ميسر و اوچ كون л) مكث اولنوب سكزنجى قوناقده سر

а) Чт. حصول ارتحال б) Ркп. ايرشى в) Прв. كه ايلدى г) Чт. دابەسنك. д) Ркп. چغيرلر غايب или چقورلر غايت е) Ркп. خيزان ж) Ркп. حظه‌سيله з) Ркп. دايه и) Чт. مشقّت i) Чт. يورينوب к) Чт. واسلويه л) Ркп. كوذه

یرکوکی قلعه‌سنه نزول و ایرته‌سی کون یول‌اردہ کثرت برفدن a)
راکبا عزیمت б) ممکن اولمامغله کرك قوملری و کرك معتبره‌ده
بولنان اتباع قوللری بالجمله احمال و اثقالمز в) ایله اول اثناده
افلاق ویواده‌سی اولان اسکرلت زاده فسطانتی г) ویواده
5 قوللری طرفندن احضار اولنان قزاقلره سوار اولوب قصبه بکی
کلسی (?) بر ساعت مقداری تقرب اولندقده ویواده مسفور
قوللری نامهٔ همایونی استقبال ایچون تعبیر ایلدیکی درت یوز
مقداری سواری و جمیع д) (198 r.) قپوسی خلقی و کتخداسی
مهترخانه e) ایله نامهٔ همایون شوکت مقرونی عظیم احترام
10 و سرور ایله استقبال ایدوب الای ایله شهره نزول و بر قاج
کون شدت هوایه سکون کلور ملاحظه‌سیله مکث اولنوب لکن
ملاکت ж) هوادن باذس з) صورتلری نمایان اولمغله متوکّلاً علی
الله الکریم اسلوب سابق и) اوزره یذه مرتب اولان (الانه i)
الای و مهترخانه ایله نامهٔ همایون شوکت مقرونه تتبّع к)
15 اولنوب جانب بغدانه л) عزیمت و اول کونه و اولدن (?)
کیدیلوب کیجه‌سی تکرار افراط اوزره قار یغمق ایله بر وجهله
طشره چقمغه امکان اولمیوب اوچ کون اوچ کیجه رعایا خانه‌سی
بوجاغنده حیوانات اراسنده مکث اولنوب هله هر نه حال ایسه
اوجنچی کونه بر مقدار هوا ساکن اولوب (198 v.) یوله
20 عزیمت و بوزا نام محله واردیغمزده معیتمزده اولان بعضی

а) Екп. کسوت درفون б) Ркп. عنایت в) Ркп. اسعالمز г) Чт. قسطاکی
д) Ркп. جمیعی е) Ркп. مهرخان ж) Чт. هلاکت
з) Чт. یأس и) Ркп. اوسلوب سابقه i) Лишнее. к) Ркп. تشبع
л) Ек. بغدان

همایون خزینه‌سندن بر وجه قرض یوز یکرمی درت سنه‌سی تاریخیله بعده تمسکی کلمك شرطیله طقوز یوز رومی کیسه آقچه ویریلوب تمسکی کلدیکی و بعده یوز اللی بش سنه‌سنده دخی بشیوز رومی کیسه آقچه ویریلوب مهور تمسکی ایله ترجمه‌سی باش محاسبه‌ده محفوظ (197 r.) اولنوب تسلیماته a) دائر قید 5 بولنمدیغی و ینه خزینه‌ء عامره‌دن یوز اللی التی تاریخنده دخی اسوج قرالنه علی وجه الایمانه б) بر وجه نقد (و) в) بشیوز رومی کیسه آقچه ویریلوب مبلغ مزبوردن دخی خط همایون ایله ایاچیسنك قبض г) تمسکی روز نامچه‌ء همایونده محفوظ ایلدیکی دولت‌لرینه تقدیم اولنان قیودات‌دن д) معلوم دولتلری بیورلدقده امر و فرمان *سفارت ایله اسوج قرالی طرفنه مأمور اولوب عودتنده تقریر غریبه‌سیدر е) ذکر اولنور بیك یوز قرق بش سنه‌سی جمادی الاولی‌نك اون سکزنجی کونی طرف دولت علیه‌دن اسوج طرفنه عزیمت ж) و موافق هوا ایله з) جنکه بالقانی и) مرور ایلنوب شهی (?) قصبه‌سنه دخولزده دفعة شتا (197 v.) ظهور ایدوب کتدکجه مشتد اوله‌رق درت ساعت ظرفنده ایکی قاریش مقداری قار تراکم i) ایدوب یوللرده عظیم صعوبت ظهور ایتمکله هرنه حال ایسه افتان و خیزان к) نهر طونه‌ء عبور ایدوب

а) Ркп. تسليمانده б) Чт. الادانة в) و лишнее. г) Ркп. قبوض
д) Ркп. قيودان‌دن е) Ркп. عريبه‌سيدر ж) Ркп. عنابت
з) Ркп. هوايله и) Ркп. بالعاى i) Ркп. قاز تراكمه к) Ркп. افتانه و خيزانه

قالیونه و اوجاری (?) حربیه‌لی (?) عاس (?) دونمالی (?) ایکی یوز
بیك غروشه a) بالغ اولور اوتوز بیك عدد توفنکلری 6) قبول
اولنوب در سعادته نقل و تسلیملرنده تمسکلرینك و ذی (?)
استدعالرینه مساعده همایون B) بیوریلدیغی اللی تاریخنده مدخل г)
5 قید اولندقدن صکره اللی بر تاریخنده بر قطعه قالیون ایله
کتوردکلری اشیادن اون بیك یوز عدد تفنکدن اون بیك
التمش بر عددی عین جبه خانه Д) عامره‌یه تسلیم و قصور
اوتوز تفنك بهاسیله سائر نقصان کلان اشیا بهاسی e) قرق
اوج بیك اوجیوز یتمش بر بچوق قرق سکز Ж) اقچه‌یه 3) بالغ
10 اولوب مبلغ مزبورك قرق بیك یتمش التی غروش اندرون
همایون И) خزینه‌سنه و قصوری باب همایون خزینه‌سنه تسلیم
اولنوب باقی قلان اون (196 v.) طقوز بیك عدد تنفکلری
کتورمك اوزره محفوظ اولان ایکی قطعه تمسکلری اللی بر سنه‌سنده . . i)
اولندقدنصکره اون К) طقوز بیك عدد تفنك‌لرك اون اوج بیك
15 عددی ایاچیلرینك استدعالرینه Л) بناء با خط همایون مطالبه
اولنمق اوزره اللی M) درت تاریخنده مدخل قید Н) و صورتی
اعطا اولنمغله قصور قلان التی بیك عدد تفنکلری دخی کتورب
جبه‌خانه عامره‌یه تسلیم اولندیغی مقید اولوب لکن اندرون

а) Ркп. غروش б) Ркп. بوی بو فنکلری в) Ркп. همایونه г) Ркп.
محله д) Ркп. خانه جبه عینی е) Ркп. بهاده ж) Въ числахъ
замѣтна путаница. з) Ркп. اقچه и) Ркп. همایونه і) Тутъ
небольшой пробѣлъ въ ркп. к) Ркп. او л) Ркп. استدعالارینه
м) Ркп. اثنی н) Ркп. قید محل

و مسقولو ایله اتفاقی و . . . a) بوندن مقدم مسموع چاکرانهم اولوب اولوقت بو مثللو بر ملاحظه اولدیغندن تحقیق б) و تدقیقنه چندان وقت اولمامشدی بو دفعه شرفریز صدور اولان امر همایون‌لرینه بناء اسوجلو مسقولو ایله متفق و مسقولویه . . . в) واقع میدر و کلی میدر حقیقتی اوزره ارباب وقوفدن استخبار و استنباء بو وجهله г) ایسه رکاب همایون‌لارینه بعد العرض (195 v.) اقتضاسی اوزره اسوجلونك д) طرفندن اولان ایلچی‌سی ایله مذاکره و مکالمه‌سنه مباشرت اولنور و اسوجلونك е) دولت علیه‌یه نه مقدار دیناری اولدیغی بوندن اقدم باش محاسبه‌دن در کنار ایتدیریلدکده ایکی یوز اللی بیك رومی کیسه اولوب مقدما طرف میریدن اسوج قرالنه بر وجه قرض وبریلان اولمقدار کیسه اقچه‌نك قیوداتی ж) صادر اولان فرمان عالیلری موجبنجه باش محاسبه‌دن بشقه کاغده اخراج اولندیغی اوزره بیك یوز یکرمی دورت تاریخنده ایکی قطعه تمسکری بعد الحفظ بر 3) دفعه بیك ایکی یوز کیسه و بر دفعه یدی и) سکز یوز کیسه جمعًا ایکی بیك رومی کیسه‌نك بالای قیدنده مشروح اولدیغی اوزره مبلغ مزبور مقابلی یتمش ایکی قطعه طوب جکر جمیع . . . i) قیمتی استانهء سعادته نقل مصارفی ایله التی یوز بیك غروشه بالغ اولور к) بر مکمل (196 r.)

а) Тутъ небольшой пробѣлъ. б) Ркп. تحقیقه в) Тутъ небольшой пробѣлъ. г) Ркп. ستکناه بوجله д) Ркп. اسلوچلونك е) Тоже. ж) Ркп. فیوداتی з) Ркп. بو и) Это слово лишнее, или его, надо читать دخی i) Чт. چکر کمی , послѣ чего небольшой пробѣлъ. к) Ркп. غروش بلغ اولنور

مقداری یوز یتمش یدی یوز سکسان بر وقیه قهوه یتمش
دورت یوك اوج بیك دورت یوز وقیه a) (194 v.) تخمیه ن
سحق اولنوب عباد اللهه فروخت B) و ماعدا یکرمی التی بیك
التی یوز سکسان بر وقیهسی باقی قالور ایدی و باقی قلان
قهوهدن زیاده قهوهء فرنکی تعبیر اولنان یکی دنیا قهوهسنی
فرانجه سفینهلری کتوروب اناطولی و روم ایلی مملکتلریله درعلیهده
تخمیص اوکتمکه Г) مخصوص اولان دکانلرده فروخت Д) ایله
تجارت بسیار ایدر ایدی و بوندن ماعدا آستانهء سعادتده
یومیه اقتضا ایدن اون درت بیك بش یوز استانبولی کیله
حنطهیی سواحل بحر سفیدده e) واقع محال و مواضعدن مبایعه
اولنوب ایجاب ایدن یولنی ж) المق اوزره سفینهلرینه تحمیل
و تسبیل ایتدکلرندن خزینهء احسان رفتینه З) شهریاریدن
منافع عظیمه جلب و اخذ ایلدکلرینه قانع اولیوب رفته رفته
بعد زمان اظهار ایهجکی اهانته (195 r.) تشبث ایلدکلری
ظاهردر دولت علیهنك اسوجلو ذمتنده اولان
الاتنك И) مقداریني حاوی i) خلاصه در اسوجلو خصوصی
ایچون شرفیافته صدور اولان خط همایون شوکت مقرونلری
منطوق Л) معلوم چاکرانهم اولدی نفس الامر ملاحظه К) همایون
جهانداریلری عین کرامتدر لکن اسوجلونك М) ضعف حالی

а) Тутъ очевидная путаница чиселъ, или же пропускъ.
б) Ркп. تخمصده в) Ркп. فرصت г) Ркп. اوکنده д) Ркп فرصت
е) Ркп. سفیده ж) Ркп. دولی з) Чт. و رفد и) Ркп. الاغنك
і) Ркп. حای к) Ркп. منطوقی л) Ркп. ملاخطه м) Ркп. اسوجلونك

سفاینی روی دریاده مصادفه a) ایتدکلری فرانجه‌لو سفاینـدن
هدیه طلب ایلمیه بو منع ظاهرده б) دوستلغه منافعه в) کورینور
فاما مقدماردە عهد نامیه г) درج ایتمدکاری д) مجرد اظهار شوکت
اسلام و صورت غلبه‌یه کندولرینـی e) معتاد قیلنمق حکمتنه
مبنی اولغله مستغنی موجب افتخار قله‌جقاری دیو تقریب ایله ж
قویملری) بیننده تفاخر ایتمك مصلحتی ایچون اولدیغی ظاهردر
بوندن بشقه اوزاق اطه‌لرده اولان سفینه‌لر و سائره‌لری з) و قورسان
سفاینی دخی فرانجه باندره‌سی آچوب دوسـت دشمنه فـرق
اولنمدیغندن بحر سفیـده и) اختلالنه باعـث و بادی بر
حالت اوله‌جغی امر اشـکار در (194 r.) مادهٔ منـدرجه
اشبو عتیق و جدید مواد فیما بعـد طوائف اربعهٔ مذکـوره
حقلرنده دخی مرعی و معتبر طوتیلوب مواد مرقومه‌نك مفهوماتنه
مغایر مقدم و متأخر i) تاریخیله امر دخی وارد اولور ایسه عمل
و اعتبار اولنمیه بو مادهٔ ذیل جدید خاتمه‌سی اولغله بالاده
بسط و تمهید اولنان مجموع موادی مجرداً تقدیم و تحکیم ایچون
اولوب هر بر ماده‌سنده بیك حیل و خدعه اولدیغی و انجام
دولـت علیه‌یه اهانتی ظاهـر اوله‌جغی محل اشتبـاه دکلـدر
بیك یوز یتمش سکز سنه‌سی محرم غره‌سندن к)
ذی الحجه‌سی غایتنه وارنجه بر سنهٔ کامله‌ده استانهٔ
دولت اشیانه‌یه قاهرهٔ مصردن توارد ایدن قهوه‌نك

а) Ркп. مصارفه б) Ркп. ظاهره в) Ркп. مدافعه г) Чт. عهد نامه‌یه д) Ркп. ایتمدکار e) Ркп. کندولرینی ж) Чт. قوملری з) Чт. شایقه‌لر и) Ркп. سفیدن i) Прв. موٴخر к) Ркп. محامی غره‌سندن

و خلت a) اقچه‌لریله مبایعه ایلیه‌لر بونلری دائما دشمنان б) دوست صورت اولدقلری اجلدن مناسبتلو طریق в) ایله جایزلری г) طلب و شدت اهانتلری کثیر فی الجمله قبولنه مدار اولمق ایچون سلفده (193 r.) . . . д) مساعدهٔ e) تحصیل ایله امورلرینه تقویت ویریلمکدن غیری ملاحظه اولمامق کرك در مادهٔ مندرجه فرانجه‌لویه تابع روهبانلرك ж) قدس شریفده ضبط و تصرفلرنده اولان محللر مرور زمان з) ایله خرابه مشرف اولمامق احتیاطی ایچون ایلچی التماسیله и) تعمیر اولنمه‌لرینه فرمان صدوری جائز i) اوله ولات و قضات к) و حکام وضابطان л) طرفلرندن بر درلو ممانعت اولنمیه اول محللر تعمیری تعبیری ایله بناء انشاسنه دیله‌دیکی محلده و بدیع ایدر м) صکره قبر عیسی و کلیسالری ادخال ایدر و بنمدر دیو ادعا ایلدکده سند اولمق اوزره ابراز ایدر و حقیقتده قله‌ممز (?) اویله ویردیکمز (?) احتجاجه صلح н) اولور و ضابطان مخالفندن منع ایلمك صورتلری (?) چونکه کندی ملکی اولمش اولور بو صورتده دیله‌دیکلری (193 v.) کبی یپار متصل رخصت ویرلمش و دولت علیه‌نك علاقه‌سی اولمامش اولور مادهٔ مندرجه دوننمای (سفاین) о) همایون

а) Прв. خلاط б) Ркп. دشمنانی в) Ркп. مناسبتلحه طریقه г) Ркп. حاجیزلری д) Тутъ небольшой пробѣлъ, а внизу на поляхъ предыдущей страницы для переноса стоитъ слово похожее на اوحان е) Т. е. مساعدهٔی ж) Прв. رهبانلرك з) Ркп. مرورا زمانه и) Ркп. ایتماسیله і) Ркп. جائر к) Ркп. قضاته л) Ркп. ضابطانه м) Чт. محللر بدیهی در н) Ркп. صالح о) Лишнее.

و کندی تجارلری قونسلوسلرینه ویرسون اما غیریلره ویرمکه امر و رضا محابافشر a) شی اولمیوب تمام مساعده قبیلندندر б) مادهٔ احدی و عشرین کرك طرف میریدن و کرك تجار طرفلرندن فرانسیزکا в) تابع اوزلرینه تحریر اولنمش بولیچه کاغدینی قبول ایتمدیکلرندن г) خبر اولنمیه بو ماده هر نقدر مطابق д) شرع ایسه‌ده معاملات مصلحتك اعتبار و دقایقی بشقه اولغله بو سندی تحصیلدن تحصلری(?) کرك مال میری و کرك تجار دولت علیه مالنی دقته e) فرصت بولدقجه ابطال مدار اولق قصدینه مبنی ایدوکی جای اشتباه دکلدر زیرا بو قومك عادتی منافعی اولیان مصلحته صرف دقت ж) همت ایتمدیکی معلومدر مادهٔ مندرجه (192 v.) فرانچه سفاینی : ممالك محروسه اسکله‌لرینه آچه ایله کفاف نفسلریچون مأکولاتلرینی з) الوب بو مقوله مطبخ и) ذخیره‌سنك بیع و شراسنه i) تحمیل اولنمسنه ممانعت اولنمیوب ویرکو طلب اولنمیه کفار حبسلریچون اذنه حاجت یوق ایدی اما بو مقدمه‌ده بویله ذکر ایدوب خاتمه‌سنده تحمیل اتمکه دیمك دسیسه‌یه مبنی اولدیغی فتنه ظاهردر معنا مطبخ ذخیره‌سی تعبیر ضمنی مأکولات اقسامنی مبایعه‌یه رخصت فهم اولنور مادهٔ مندرجه فرانچه سفینه‌لریچون لدی الاقتضا سرن و دیرك к) و یلکن л) برزی و لنکر м)

а) Чт. محابافشان б) Чт. قبیلندن دکلدر в) Чт. فرانسیزلویه г) Чт. ایتمدکلرندن д) Ркп. مطابعه е) Чт. وقت و ж) Чт. وقت з) Ркп. مالودولتلرینی и) Ркп. مطباق i) Тутъ надо прибавить к) Ркп. لوی الاقتضا سد ددرك л) Ркп. بلکن м) Ркп. لنلر

ماده نافعه‌یی ابطال ایلمشلر اولوقت غوغای . . . a) تحف علت ثانیه و مدار محرك کندولر اولوب نمچه بو طرفدن کلیا نصرت اسلامیه رونمون б) اولدیغنی کوردیکی کبی هر طرفه اسایش جانبنی بیان و توسط مصلحته نظام ویردی بو معنالر معلوم اولغله غائله تمام بر طرف اولدقدن صکره لطایف مخیل اعمالی جایز اولان محلده (191 v.) بو وجهله مساعده سبب خفیسی в) همان ظاهر ظنّ г) اولنور که حکم تقدیر ایله سفرلر متمادی д) خزینه‌یه مضایقه و عسکره е) خوف طاری اولمق عادت الهیه‌سنه بناء اولزمان مراد خصمه مساعده مسنون و محلولدر ж) بو ایسه مع الاهانه ضرورت یوغیکن بو مرتبه مساعده‌یه مظهر قیلمشلر ماده‌ء ثانی з) عشر تعریفه تعبیر ایتدکلری مهور استا и) دفترلرینه اعتباریله کروکلری النه حالا بو شروط اعتبار اولنور ایسه مرتبه‌ء ضروری امتناعندن ظاهردر ماده‌ء تاسع i) عشر عن اصل فرانجه سفاینده к) اشیا تحمیل ایدنلردن فرانجه‌لو اولنلر قونسلوسلرینه قونسلات رسمی و بایلاج л) تعبیر اولنور عوایدی ویره کلدکلری کبی دولت علیه تجارندن м) دخی بو رسم و عوائد ویریله بو ماده قونسلوسلره عنایت ایله دولت علیه تجارینی تجریمه وسیله (192 r.) قلمشلر بو دخی عند الدّوله н) کندویه شان о) و افتخار اوله п) بر ماده‌ء منکره‌ء مضرره‌در

а) Тутъ небольшой пробѣлъ въ ркп. б) Ркп. دونمونه в) Ркп. حفیسی г) Ркп. طی д) Чт. سفر متمادیلر или متمادی سفرلر е) Ркп. عسکر ж) Ркп. مسئون و محلولدر з) Прв. ثانیه и) Чт. اشیا і) Прв. تاسعه к) Ркп. معامله л) Ркп. بابلاج м) Ркп. تجارت‌دن н) Чт. الدّول о) Ркп. شانه п) Чт. اولان

مسئله (?) اولوب ضرری مرتبهسی معلوم‌در (190 v.) مادهء ثامنه خانه‌لرینه نقل ایلدکاری خمرڈن a) یکیچری б) اغاسی و بوستانچی باشی وطوبچی باشی و ویواده رسم الور в) ایمش اولیه‌لر г) اکرچه رسم المللری بر شی دکل کبی کورینور اما چونکه دشمن دینی در بو معامله تحکم و تعصب صورتی اولمغله منعی نقصان حکمی اقتضا ایدر ضرری بودر ظنّ д) اولنه مادهء عاشره e) خصومت اوزره اولان دولت‌لره متعلق قورسان اشقیاسندن سواحل ж) ممالك محروسیه بر ضرری اولور ایسه فرانجه قونسلوسلری و تجاری رنجیده اولنمیه بو ماده‌نك ظاهری اصول شرعه موافق کورینور که تطبیق ایله ارتکاب اعمالر زیرا خصومت اوزره اولان دولتلر و سائر حربی کفره بیداغی التنده اولانلردن سلامت استدکده فرانجه بیداغی کوسترر وقت فرصتده دشمن باندره‌سنی з) کوسترر تمییز и) ممکن (191 r.) اولدیغندن فرانچه‌لودن طلب اولنور ایکن بو ماده ایله منع اولنمش اولور بونلر تمام خفی مساعده‌در مادهء حادی i) عشر جمله‌نك ویره کلوب وضع حکمنه موافق اولان مصوریه‌نك к) منعی و عفی در صفا л) صد حیفکه قطعا ضرورت و مضایقه یوغیکن هم ضرر میری‌یه و هم ممالك محروسه‌دن متصل تمتع اوزره اولدقلرینه و (?) فکر دقیق حکمت رفیعه ایله ایجاد اولنان بر

а) Ркп. خبردن б) Ркп. یکنچری в) Ркп. اولور г) Ркп. المیه‌لر
д) Ркп. طی е) Ркп. عشره ж) Ркп. مواحل з) Ркп. باندراسی
и) Ркп. تمییز і) Прв. حادیه к) Чт. مصروفیه‌نك л) Чт. حیفا

شمعدان و بر مفتاح احداثیله دفع نزاع رومیله ویردیکی فرمان و بالاده تفصیل اولنان سندات قدیمه جمله افندیلر داعیلرنك منظورلری اولدقده فرانجه‌لو یدلرنده سندات احتجاجه صالح اولدیغندن غیری کندو رعایامز یدندن نزع اولنوب حربی کفره‌یه ویرلمکله بر a) وجهله مساغ شرع ب) یوقدر دیو جواب و اتفاق و اتحاد ایلکلری معلوم دولتلری بیورلدقده امر و فرمان شوکتلو قدرتلو عظمتلو افندیمك دیو عرض و تملیکی خصوصنی B) (190 r.) اصدار ایلدی فرانچه‌لو عهدنامه‌سنه زیل Г) عنوانیله و ضم و ادخال ایلکلری ماده‌لرده محذورات Д) ملحوظ اولانلریدر که ذکر اولنور مادّهٔ اولی e) فرانجه قرالنه پادشاه اطلاق اولنور الچیلر و قونسولوسلری بو القابه مناسب التفات ایله ملتفت اولهلر ظاهرده ضرر ملکیه‌سی Ж) یوق کبی کورینور اما تدقیق اولنسه اوله کلدیکندن زیاده التفاته صورت مساعده غیری‌لرك حقد و حسدلرینه و بتخصیص عیون دشمننده زیاده‌سی مطلوب اولان مهابات اسلامیه‌نك نقصان 3) قبولنه علت اولغله حکومت علیه اعتباریه Н) وجوهله مغایر i) در مادهٔ ثالثه رعایای دولت علیه‌دن قونسلوس سراینده خدمت ایدن اون بش نفری تکالیفدن К) معاف اولهلر بو دخی غیریلره نسبت ایله مساعده

а) Ркп. ی б) Ркп. مساع شرعی в) Ркп. خصوصی г) Прв. ذیل
д) Ркп. محذورات е) Ркп. اوّل ж) Прв. ملکیسی з) Ркп. مهابانه
и) Ркп. سلامیه‌نك نقصانه і) Ркп. حکمت علیهٔ اعتباریه‌یه
к) Ркп. نابکالعدیه

عظامك جمله‌سنك ويردیکی خط همايون ايله معنون فرمان همايون‌لری وجه مشروح اوزره اولوب انجق بيك قرق درت سنه‌سنده سلطان مراد خان رابع زمانندە فرنجه‌لو يدينه بالاده ذكر و تفصيل اولانك خلافنه بر فرمان ويريلوب (189 r.) سرايلونك a) اغالری اشقيالرينك فطرتلری وقتی اولغله غالبا انلرك قوت ابراميله بر فرمان ويرلمش طائفه حبيشه‌سنك b) تسلّطلری مندفع اولدقده سلطان مراد خان حضرتلرينك خلافلرينه خلاف شرع شريف بويله فرمان صدورينه c) طبع همايونلری رضاداده اولميوب بيك قرق يدی سنه‌سی تاريخيله مورخ فرمان همايونلرده ذكر ايدر كه خصوص مزبور بالفعل شيخ الاسلام اعلا العلماء المعتبرين d) يحيی افندی و وزرای عظامم و قاضی عسكرلرم داعيلرينه حواله ايلديكنده على وجه الشرعی دقت e) و اهتمام ايليوب كوكل‌لرنده بر وجه بالاده مذكور اولان سندات f) قويه‌نك خلافنه فرمان ويرلمكله اهل ذمت g) اولان روم كفره‌سنك يدندن h) نزع وحربی i) اولان فرنجه كفره‌سنه تسليم ايلمك خلاف شرع در ديو تصريح (189 v.) و بيان بيورملريله اولزماندن برو راغب j) السيد محمد پاشا زمانده كلنجه ارالقده بعض شرع و قانون بلميان وكلا يدييله فرانچه‌لو بر ايكی دفعه فرمان الوب k) ينه بعض معلومی اولنلر واقف اولدقده قديمی اوزره ابقا l) بعده ينه راغب پاشا زمانده ايكی قنديل و ايكی

---

a) Ркп. سربلوك б) Ркп. خبيشه‌سنك в) Ркп. صدوريه‌يه г) Ркп. المتخيرين д) Ркп. وقت e) Ркп. سندات ж) Ркп. دقت з) Ркп. ايقا л) Ркп. اولوب к) Ркп. راعب i) Ркп. مربی и) Ркп. يدنده

زلزله تقريبيله a) بعضا منهدم б) و عقبنده ترميم в) اولنمق
جهتيله خرابه مشرف اولوب اليوم قابل سكنا اولديغندن طائفهء
افرنج زوارينك انقطاعنه باعث و اهالى بلدهيه وحسكى (?)
وقفنه دخى ضرر ترتيب ايلديكنه بناء مناستر مزبور مخصافلرك (?)
5 مساغ г) شرع اولديغى اوزره تعمير و بناسنه ممانعت اولنمق д)
بابنده شام والىسنه و قدس شريف قاضيسنه خطابا امر (و) e)
شريف اصدار بيورمق ж) ديو تقرير ايدر و ينه بر قطعه معروضات
عربيهسنده بونبدن اقدم امر همايون شوكتمقرونلرينه بناء
فرانجهلونك و روم طائفهسنك يدلرنده اولان بالكليه سندات
10 عتيقه و جديدهسى 3) عثمان ملا افندى و ميرزاده السيّد محمّد
سعيد افندى و ابو بكر افندى زاده عثمان افندى و صدرين
افنديلر داعيلرينه كوندبريلوب روم طائفهسنك يدلرنده اولان
(188 v.) حضرت عمر امضاسيله عهدنامهلر مرحوم و مغفور له
فاتح и) سلطان محمد خان حضرتلرينك ويردكى خط همايونلريله
15 معنون فرمان عاليشان و كذلك سلطان بايزيد خان ولى
و قدس شريف فتحنده سلطان سليم خان حضرتلرينك خط
همايونلريله معنون i) فرمان عاليلرنده هر كيم خلافنه к) حركت
ايدر ايسه لعنت و رب العالمين قليجى بوينينه اولسون ديو л)
تنبيه و تاكيد و كذلك سلطان سليمان و اندن سلطان مراد
20 خان حضرتلرينك زمان سعادتلرينه كلنجه اولان سلاطين

а) Ркп. تقريبنى б) Ркп. منهزم в) Ркп. ترسيم г) Ркп. ماع
д) Чт., по смыслу рѣчи, اولنممق е) و лишнее. ж) Чт.
بيوريله з) Ркп. جديهيي и) Ркп. فتح і) Ркп. همايونلرينه к) Ркп.
حلافيله л) Ркп. و بو

معرفتیله مجددا بر قطعه حجت تحریر ایتدیرملك بابنده شام والیسنه a) و قدس شریف قاضیسنه б) خطابا بر قطعه فرمان عالی اصدار بیورلمسنی و قدس شریفده مکین افرنجه в) راهبلری کندو حاللرنده ایکن خارج قدس شریفده واقع تربهء مریم رضی الله عنها یتمش اوج سنهسنده افرنج طرفندن г) تعمیر اولندیغی روم طائفهسی خصومت д) ایله میوب سنه مزبوره رجبنده قمامه درونده غوغا و نزاع پیدا و قتل نفوس و سفك دما e) و افرنجك (187 v.) التون و کوش ж) قدس شریف قاضیسی عبد الله افندی طرفندن اعلام اولندقده صادر اولان امر عالیده اعلام مرقومك فقط یارم سطری ذکر اولنور 3) روم طائفه سنك دیکر اعلامنه اعتبار اولندیغی حالده روم طائفهسی صیانت и) ملحوظ اولمغله بو دفعه اعلام مرقومه نظر اولنوب و فیما بعد تجاوزلقاری ظهورنده غصب i) اولنان اشیا روم طائفهسنه تضمین ایتدیرملك و منبع فساد اولنلرك محکم حقلرندن کلنمك ایچون اول طرفده اولان روم طائفهسی قوجه باشیلرینه تنبیه و تاکید بیورلمسی و قدس شریف مضافاتندن یافه к) اسکلهسنده مرور عبور л) ایدن افرنجه زوارینه مسافرخانه اولنق اوزره افرنج м) راهبلرینك از قدیم ید تصرفلرنده اولان بر قطعه مناستر و مجریاری (?) اولطرفده بر قاج سنه مقدم واقع اولان (188 r.)

а) Ркп. المسمه و б) Ркп. ناحيسمه в) Прв. افرنج г) Ркп. طرفنده д) Ркп. خصمه е) Ркп. دماء ж) Тутъ очевидный пропускъ. з) Чт. اولنور ايكن или اولنوب и) Чт. خيانت i) Ркп. غضب к) Ркп. مصافاتندان يافه л) Прв. مرور و عبور м) Ркп. افرنج

طقوز سنه سنه کلنجه برر تقریب ایله یدلرینه ویریلان سکز
قطعه امر شریفه a) منحصر و مبنی اولوب تاریخ مزبوره کلنجه
اماکن مرقومه‌یه دائر ظهور ایدن منازعاتك ازالهسی ضمننده
دولت علیه‌دن قدس شریفه مخصوص مباشر یقین و حضور
شرعلی فصله б) رؤیت و کشف و ضابطه حمایتلری (186 v.) بعد
التحریر روملرك خصوصات مزبوره‌یه دائر سندانی اسقاط و القا
اولندیغنه بناءً بیك یوز یتمش برسنهسنده مرحوم و مغفور له B)
سلطان سلیمان خان زماننده افرنج طائفهسنه بر قطعه نشان
عالیشان احسان و یوز یتمش سنهسنده جلوس همایونلرده تحریر
دخی اولوب تعرض اولنمش دکل ایکن سنهء مزبوره‌ده روملرك
بر تقریبیله اصدار ایتدیردکلری امر جلیل الشانده افرنج
راهبلرینه غدر کلیسی ترتیب ایلدیکنی و بالاده تحریر اولنان
محضردن مستفاد г) اولدیغی اوزره بر منوال محرر روملره ویریلان
امر شریفك قیدی ترقیمن ویرمك(?) ضبط ایلدیکی اماکن
و خصوصات مزبوره افرنجك یدلرنده اولان حجت شرعیه و نشان
شریف و سندات سائره مقتضالرنجه برموجب عهدنامهء همایون
کما فی الاول д) افرانجه e) (187 r.) طائفهسنه بالتمام استرداد
و ضبط و یدلرنده قدیمی اولدیغی وجهله ابقا و ж) روملرك
و یاخود ارمنیلرك طرفلرندن احداث اولنان خصوصات کلیا رفع
و اخراج و دیوان همایون قلمنده عقبنچه قید اولنمش اوزره
کرك منازع افرنجه مخصوص اولان اماکن مخصوصات محلنده جمله(?)

а) Ркп. شریفه‌یه б) Ркп. فصله в) Ркп. ایله г) Ркп. مستغار
д) Ркп. الدول е) Прв افرنج ж) Ркп. ابقای

رؤیت ایلمك مرقد حضرت عیسی علیه السلامك اوزرنده واقع
کوچك قبه افرنجه مخصوص ایکن قبه مذکوره داخلنده رومللر
طرفندن احداثا بر نفر راهبلری مقیم اولق ثالثا a) یدی
کمرلرك زیر و بالاسی افرانجه مخصوص ایکن افرنجك الت
و احضارلرینی(?) قالدرمق رابعًا قبر حضرت ستی b) مریم 5
اوتهدنبرو افرانجه مخصوص ایکن رومدن غیری طوایف اخرانك
اولانلرندن تخلیه و مفتاحی طائفهء مرقومه تخصیص اولنمق
خامسا بیت اللحم نام قریهده واقع بیوك کلیسانك مفتاحی
و ایچنده واقع مغارهء B) مولد عیسی علیه السلامك ایکی قپوسنك
مفتاحلریدر که اوچ عدد مفتاحدر افرنجه مخصوص ایکن کلیسای 10
مزبوره افرنك صور و شمعدان و قنادیل (186 r.) و سایر
التلرندن تخلیه و کلیسای مزبورهیی روم طائفهسی ضبط ایتمك
و درونده واقع مغارهنك Г) قپوسنه روملر طرفندن مفتاح یاپدیرلمق
بابنده Д) یتمش سنهسنده بر قطعه e) و تاکیدیله یتمش بر
سنهسنده دخی بر قطعه امر شریف روم طائفهسنه اعطا وعقبنجه Ж) 51
جلوس همایون شوکتمقرون جهانداری تقریبیله تجدید اولنمق
روملری ادعالری واقع اولان مساعدهسی تواریخ مختلفه ایله طقسان

а) Это слово написано заурядъ съ прочимъ текстомъ, но оно, очевидно, есть рубрика третьяго пункта, и показываетъ, что предыдущія двѣ невѣрно обозначены.
б) Ркп. سمی в) Ркп. مغازهء г) Ркп. مغازهلك д) Ркп. بابلرنده е) Тутъ пропущено что-то: надо полагать — امر شریف ж) Ркп. غضبنجه

و شمعداننی a) محاربه و مقاتله ایله غصب б) و غارت ایلدیکلرینی قباحت в) وخلاف اینها г) و سندات ساقط ایله بعض اماکن و اسبابی افرنجك یدلرندن اخذ و ضبط ظفریاب اولدقلرینه مقرورا (?) راهبلرینه д) خلاف عهدنامهٔ همایونه غدر و مضرتنه تصدیلری خلاف رضای دولت علیه ایلدیکنی و حالات مرقومه‌نك (185 r.) قدیمنه ارجاع e) و ابقا استدعاسنه فرانجه دولتی طرفندن مأمور اولدیغی اجلدن تفصیله مبادرت ایلدیکنی و قدس شریفده و خارجنده قدیم الایامدن برو سندات معتبره ایله بعده عهدنامهٔ همایون موجبلرنجه افرنج راهبلرینك ж) ضبط ایده کلدیکلری زیارت کاهلر یدلرندن اخذ و روم طائفه‌سی ضبط ایتدیرلمك ایچون یتمش بر سنه‌لرنده з) خطوط همایون مهابتمقرون ایله طائفهٔ رومه ویریلان ایکی قطعه امر شریف خلاف انها و قوة ارشاد ایله اغفال اصدار قیلندیغنی и) ایضاح ایدر قمامه کلیساسنده i) واقع حجر مقتل نام ساحه‌سیله و توابع و لواحقیله فرانچه‌یه مخصوص اماکندن ایکن یتمش سنه‌سنده روملره ویریلان امر همایونه بناءً روم طائفه‌سی استحصال к) شرکت قصدیله محل مرقومه افرنج (185 v.) مثللو ایکی شمعدان احداث و حوالیسنی سپوروب خدمت سائره‌سنی بالمنادمة л)

а) Ркп. شمعه‌داننی б) Ркп. قصاب в) Ркп. قناعت г) Прв. انها или آیینها д) Ркп. راهبلرینه е) Ркп. ارجا ж) Ркп. راهیلرینك з) Или это слово надо читать سنه‌سنده, или же тутъ пропущено еще числительное یتمش и) Ркп. قیلندیغی і) Ркп. کلیسیاسنده к) Ркп. استحصالر л) Ркп. بالمنادیه

السلامك مصاحبلری a) دخی قدیم б) افرنج طائفهسی ضبطنده اولدیغی و ستی в) مریم زیارتی تعمیره محتاج اولدقجه امر عالی ایله افرنج طائفهسنك معرفتلریله تعمیر و ترمیم اولنه کلدیکی معلومکز در دیو قدس شریف نائبی و سابق г) و لاحق مفتیلر دامت حجّتهم д) و نقیب الاشرف و سائر اهالیلرندن مصارف کرانبها ایله اخذ ایلدیکی مهور و ممضی محضری دخی ابراز ایلدی قدس شریفك داخل و خارجنده و قمامه نام کلیساده e) و او حطبدیکی(?) تمکن ایدن فرنك راهبلرینك ж) حالا ساکن اولوب اللرنده اولان زیارت . . . 3) کما کان فرنك راهبلری и) اللرنده اولوب کمسنه داخل ایلمیه i) دیو فرانجهلویه اعطا اولنان عهد نامهٔ همایونده و یدلرنده اولان حجت (184 v.) شرعیه موجبنجه قدیمدن فرنك راهبلرینه к) مخصوص و متعین اماکن مذکوره یه بر وجهله تعرض ایتدیرلیوب یدلرنده قدیمی اولدیغی وجه اوزره ابقا اولنمهسی خصوصنی л) رهبان м) مسفوره ویریلوب خطوط شریفه ایله معنون н) دفعاتیله تجدید о) اولنان نشانهٔ همایوندهٔ و نیچه اوامر شریفهده مصرح اولوب خلافنه حرکت اولنمق متصور دکل ایکن روم طائفهسی یتمش سنهسنده قمامه کلیساسنده п) افرنجك مرصع و مجوهر نیچه ذی قیمت قنادیل

а) Чт. مفتاحلری б) Чт. از قدیم или قدیمدن в) Ркп. دستی г) Ркп. سابقی д) Ркп. دائمهٔ خطبها е) Ркп. کلسیاده ж) Ркп. راهیلرینك з) На мѣстѣ этого небольшого пробѣла должно стоять слово کاهلر и) Ркп. اهیاری і) Прв. داخل اولمیه или دخل ایلمیه к) Ркп. راهیلرینه л) Чт. خطوطنی м) Ркп. رهبانه н) Ркп. معنون о) Ркп. تجویدد п) Ркп. کلیسیاسنده

قبر حضرت عیسی علیه السلامه هدیه‌لری اولوب یوز یتمش سنه‌سنده روم طائفه‌سی طرفندن محاربه و مقاتله a) ایله بالفساد غصب و غارت اولنان سیم و زر و مرصع و مجوهر نیچه ذی ٥) قیمت قنادیل و شمعدان و صورك نظامی ماده‌سی مواد مزبوره‌نك اوجی دخی قدس شریف زیارتنه متعلق B) ناشی دولتم طرفندن مخصوص سپارش اولدیغنه بناء (علیه) г) مقتضای حالدن اولوب حضور عالیلرینه ارسال اولنان اوج قطعه عرض حال داعیلری منظور و خصوص (183 v.) مزبوره д) فرانچه دولتنك علاقه‌سی کمال ده اولدیغی کبی حصولپذیرلرندن دخی کمال مرتبه محفوظ و ممنون اولدجغی معلوم دوستانه‌لری بیورلدقده عین الیقین عنایت دستورانه و مساعده خدیوانه‌لریله بو داعیلری ده دخی احیا بیورملق رجاسیله اشبو تقریر صداقت مصیره ملسابت (?) اولندی دیه‌رك ملمه (?) بر مقدمه کیرشمیه‌جك e) تصنیف ایلدی و کذلك قدس شریفده و خارجنده زیارت کاهلرك روم طائفه‌سیله نزاعلرینه متعلق در ж) علیه‌ده مقیم ایلچی‌سی مرسوم طرفندن تقدیم اولنان خلاصه اوراقی تقریرات اولانی مؤیّد 3) در که ذکر و بیان اولنور قدس شریفده واقع ستی مریم رضی الله и) عنها اوزرنده واقع یدی عدد کرك زیّر بالاسی i) قدیم الایامدن برو افرانج طائفه‌سنك ضبطنده اولوب (184 r.) و بیت اللحم نام محلده کاین کلیسا و ایچنده مغاره‌ء مولد к) حضرت عیسی л)

а) Ркп. مقابله б)Ркп. در в) Тутъ надо прибавить اولدیغندن

г) Лишнее. д) Ркп. مزبوره‌یی е) Ркп. کیرشمه‌جك ж) Ркп. درّ

з) Ркп. مأیّد и) Ркп. رضاء لله і) Прв. زیر و بالاسی к) Ркп. مغازه موایدل) Здѣсь надо прибавить علیه

معتبرینه a) مبنی نشان شریف عالی شانلری و عهدنامهٔ همایون شروطی موجبلرنچه افرنج راهبلرینك б) ید تصرفلرنده ایکن یوز یتمش و تأکید ایله B) یوز یتمش بر سنه‌لرنده روملره بر تقریب عنایت اولنان اوامر شریف г) مقتضاسنجه افرنج یدلرندن اخذ و رومه تخصیص واحتیاط (?) ایتدیریلان بعض زیارت 5 کاهلر افرنجك یدلرنده اولان حجت شرعیه و نشان شریف و سندات Д) سائره‌لری مقتضاسنچه بر موجب شروط عهد همایون ینه افرنج رهبانلرینه بالتمام . . . . e) و کالاول ضبط ایتدیرلمك مادهسی ثانیا Ж) قدس شریف مضافاتندن З) یافه И) اسکله‌سنده مسافرخانه اولمق اوزره افرنج راهبلرینك i) بر عدد (183 r.) 10 مناستر قوملری بر قاج سنه مقدم اول طرفده واقع اولان زلزله ایله بعضا منهدم К) اولوب قابل حالا Л) سکنا اولمدیغندن وضع قدیمهسی М) اوزره تعمیر و بناسی مادهسی ثالثا Н) قدس شریف قمامه کلسیاسنده فرانچه پادشاهینك و بعض ملوك نصاریسنك

а) Прв. معتبره‌سنه б) Ркп. راهبلرینك в) Ркп. تكیدًا اله г) Прв. شریفه д) Ркп. مسندات е) Въ ркп. тутъ небольшой пробѣлъ; по смыслу тутъ должно стоять слово استرداد ж) Это слово, долженствующее, повидимому, означать рубрику, написано въ ркп. заурядъ съ прочимъ текстомъ и не имѣетъ выше соотвѣтствующаго ему числительнаго обозначенія *перваго* пункта. з) Ркп. مصافاتندن и) Ркп. یافه і) Ркп. راهلرینك к) Ркп. منهزم л) Это слово должно стоять передъ словомъ قابل, или оно совсѣмъ лишнее. м) Прв. قدیمی н) Это слово, тоже, повидимому, означающее рубрику, написано заурядъ **съ прочимъ.**

دولت بیننده از قدیم مرسوم و مأمول اولان صدق و اخلاصمزه
مبنی اولمغله خیر a) قبولنده جلوه‌کر بیورلدیغی مأمول خلوص
کارلریدر باقی سریر سلطنت سعادت مصیر پادشاهانه‌لرینك б)
دایم القرار اوللری درگاه حقدن متضرعدر دیو تحریر و یدینه
بر تقریب سند المسنی قریب ایدر قدس شریف
ایچون (182 r.) سند شرعی اولمق داعیه سیله
فرانچه ایلچیسنك تقریریدر بیك یوز سکسان سنه‌سی
رجبك в) ایکنجی کونی در علیه‌ده مقیم فرانچه ایلچی‌سی باب
علیه‌یه تقدیم ایلدیکی تقریرنده قدس شریفده افرنج راهبلرینك г)
از قدیم تصرفلرنده اولان زیارت گاهلرینه متعلق امورك جزوی
و کلیسی اوته‌دن برو فرانچه دولتنك التزامنده اولدیغنه بناء
دولت مشار الیهانك д) زیارت مزبوره‌یه دائر اولان ملتسمات
متصفانه‌لرینه دولت علیهٔ ابد پیوند طرفندن مساعده برله بین
الدولتین مراعات اولنان مصادقات و موالات قدیمه‌لرینه رعایت
اولنه گلدیکی فرانچه دولتینك مأمول مجزومی اولمقدن ناشی قدس
شریف زیارتنه متعلق بر وجه اتی ذکر اولنان اوج ماده خصوصنده
استدعای دوستانه‌لرینه е) دولتم طرفندن (182 v.) بو داعیلری
مأمور اولوب برزی ж) نیچه سلاطین عظامك و . . . з) مرحوم
و مغفور سلطان احمد خان طاب ثراه حضرتلرینك سندات и)

а) Ркп. خبر б) Ркп. پادشاهانه‌لرندن в) Ркп. رجب‌نك г) Ркп. راهبلرینك д) Ркп. الیهك е) Ркп. دستوانیه‌لرینه ж) Чт. بر з) Въ ркп. тутъ небольшой кробѣлъ, не нарушающій, впрочемъ, смысла рѣчи. и) Ркп. مسندات

(181 r.) شهنشاه دائم الظفر حرمتلو مودتلو اولو دوستمز مصطفی خان حضرتلرینك حضور همایون شوکت مقرونلرینه عرض و اخلاص مودت کامله تقدیمندن صکره جناب واجب مطلق و فیاض علی الاطلاق خدای متعال حضرتلری ذات همایون جهاندارلرینی عنوان و شوکت سعادت برله دایم و برقرار ایلملری دعواتی سیاقنده پیشگاه مکارم دستگاه عالم آرالرینه دوستانه انها اولنان اولوز که قدیم الایامدن برو عنایت پادشاهانه بیوریلان عهد شریفه و پرواز مدعمه a) بناء افرنج راهبارینك b) مقدما ید تصرفلرنده اولان زیارت کاهلرینی روم طائفهسی تطاول ایله بر تقریب اخذ و ضبط و اولوجهله کسب غرور B) ایلدیکلری خصوصندن بر مدتدن برو ضمیرمز غایة الغایه Г) کدر پذیر اولوب انچق ذات همایونلرینك Д) مذکور اولان (181 v.) اوصاف حمیدهء نادره شهنشانهلری معلوم اخلاص e) کارلری اولمقدن ناشی بزلره تابع اولوب قدس شریفنك ساکن اولان افرنج راهبلرینك ж) اول مرتبه معتبر اولان سندانیله بوندن اقدم ضبط و تصرف ایلدکلری زیارتکاهلرینك з) بالتمام محافظهلرنده ابقا и) و مقرر قلنملری بابنده اوامر شریفه مصرده اصداری ایچون بو دفعه عدالت کاملهء عالم ارالرینه مراجعت و خصوص مزبورده الحاح i) . . . لرك к) عدالت کاملهلرینه و کرك ایکی

а) Чт. پرواء منیفه б) Ркп. راهبلرینك в) Ркп. عرور г) Ркп. عایته العامه д) Ркп. همایونلرنده е) Ркп. احلاص ж) Ркп. بارتکاهلرینك з) Ркп. واهبلرینك и) Ркп. انفا і) Ркп. الحاج к) Или это есть отрывокъ слова, исчезнувшаго въ пробѣлѣ, или же это надо читать كرك

خلقی و اکثر رجالنك بیننده انواع تصوراته بادی و مومی الیهایه مورث الم و کدر اولدیغینه و دانمارقه a) قرالی بوندن اقدم حودسبن طوقه‌لغنی б) وکالته بر مدت ضبط ایتمکه قرار ویرمشیکن بو دفعه نیتندن в) رجوع و سجلیاتین г) نمچه ایمپراطوریچه‌سنك بر قزین کندویه تزویج д) ایده‌جکنی و لهلونك بوندن اول مشورت‌لری بعض اهالیسینك سوء قصدلرندن متحمل اولغله بو دفعه مجددًا عقد مشورته (180 v.) رجال اکبرنك اهتمامی درکار ایدوکی خبر ویرلدیکنی ویوده‌ء مرسوم تقریریله اخبار e) ایدر المحصول بسط و بیان اولندیغی اوزره پروسیالو اتفاق صورتیله دوستلق صورتنده اولوب روسیه‌لو قوم تاتار ایله جزیره‌ء قریمه ж) مالك اولدقده پروسیالو دخی اراضی لهدن کندویه سمت و جوار اولان معدنلو و نمالو з) یرلرندن نصفنی اخذ ایله حصه‌مند و حصه یاب и) اولدیغی اتفاقی فذلکه‌سی і) ارباب عقولك к) مدرکه‌سنه اداء ایله л) طرفیندن ویریلان عهدنامه‌لر بعبارتها درج وتسطیر اولندی فرانچه پادشاهی بیك یوز سکسان سنه‌سی اواخر شوالده جانب قاهره‌ء مصره و قدس شریفه واقع اوله‌جق فسادینك بدایتی درتحریر ورکاب کامیابه مرفع м) ایلمشدر н) ذکر اولنور شوکتلو عظمتلو قدرت‌لو شجاعتلو о) پادشاه اسلام

а) Ркп. دانجارقه б) Чт. حولستین دوقه‌لغنی в) Ркп. تنیدن г) Ркп. سجلبانین Тутъ надо прибавить слово قرالی д) Ркп. تزویز е) Ркп. اختیار ж) Ркп. قدیمه з) Ркп. مالو м) Ркп. مرقع н) Тутъ надо прибавить ак о) Ркп. عجاعتلو и) Ркп. باب і) Ркп. فذلك‌سی к) Ркп. عقولك л) Ркп. ادایله

بو دفعه فرانچه و انكلتره قراللرينك بيننده واقع اولان مصالحه‌لرنده اسپانيه و پورتوكز a) دولتلرينك شروط معاهده‌لری موادی دخی (179 v.) الحاق 6) و اشبو دول اربعه‌نك ايلچيلـری فـرانجه‌ده واقع مجمعه‌لـری و مكالمه‌لـری اولان قوبنته بلا B) نام شهـرده مامورينلرينه ادا و تمام مصلحت ايله تمسكات مصالحه‌لری بعد 5 الامضا اتفاقا هر برى دولته г) تبشير و انها ايلك‌يكنه بناء دول مذكوره‌نك حوزهء حكومتلرنده д) اولان بالجمله بـلاد و اولـكات و اراضيه تحريرات مخصوصه ايله ادملر تعيين و عسكرلرى دورت آى مدت ظرفنده دولتلرينه اعاده و ارجاع e) ايلملرينى و نمچه دولتنه ж) فرانچه طرفندن و پروسيـا قرالنه انكلتـره طرفنه 3) 10 بهر سنه امداد ويريلان عسكر و مبالغ بو دفعه ويرلمك شرطيله انلر دخى اصلاح ذات البين ترغيب و ابرامه اهتماملرى دركار اولديغندن ماعدا روسيه چاريچه‌سى и) جيرمانيه مملكتنك امن و اسوده‌لكن i) و ساقسونيه مملكتندن اجانبك к) عسكـرى كلّيًا (180 r.) اخراج اولنمه‌لرينه اكرچه تقيدى نمايان انچق نمچه‌لونك اليوم چه و مجار جانبلرنده و سائـر ممالكى حواليسنده л) اجتماع عسكر و تدارکات سايره‌دن منفك اولديغنه غياثا و پروسيا قرالى دخى كونبكون м) كندويه تقويت ويرمك اوزره اولوب و چريچه مومى اليهانك چارزاده‌سى н) منحرف مزاج اولديغندن دائره‌سى

а) Ркп. پوتوكز б) Ркп. الحقه в) Чт. فونتنه‌بلو г) Чт. دولتنه
д) Ркп. حكومتكرنده е) Ркп. ارجا ж) Ркп. دولتنك з) Чт.
طرفندن и) Ркп. چاربچه‌سى i) Чт. اسوده‌لكنه к) Ркп. مملكتدن
چارداده‌سى н) Ркп. كونيكون м) Ркп. حواله‌سنده л) اجانسك

و بتخصیص قرانقوبنا a) مملکتنه بیدالی б) هجوم و جرم مبالغ وافره ایله جبراً جمع عساکر جدید в) و اخذ ذخایر تخلفه г) و نقل حیوات д) متنوعه برله ایصال جبر و تضییقدن e) خالی اولمدیغی و فرانچه ایله انکلتره ж) دولتلرینك موادنامهای з) مصالحه‌لری امضا و مبادله اولنمغله بهر طرفده بولنان عسکری طائفه‌لری اجرای حرکت حربیه‌دن کفایت и) ایتدکلرینه بناء هانوور i) و سقالب к) و سایر ایمپرییوم اراضیلرنده موجود فرانچه عسکری‌دن نهرینك و تجابنه л) مرور و کذلك حوالیء м) مذکورده (179 r.) بولنان انکلتره عسکری وطنلرینه н) عودت ایتمك اوزره بولندقلری اجلدن انکلتره‌لونك امدادینه معین اولان پروسیا عسکری‌نك مواقع مذکوره‌دن قنقی о) جانبه حرکت ایده‌جکلری هنوز نامعلوم ایدوکی و بالاده مذکور موادنامه‌نك شرایط مخصوصه‌سی مقتضاسنجه پورتقال مملکتنه وصول ایدن فرانچه و اسپانیه عسکرلری دوستلاشوب حسن معامله ایله کیرویه عودت ایتمك مرادنده п) بولندقلری و پروسیا قرالی اولان ساقسونیه مملکتنده بشقه قلعه‌سی جانبنده بولندیغی ویواده р) مرسوم تقریر с) اخبار ایتدی т) خصوص مزبور ایچون کذلك افلاق و یواده‌سی طرفندن وارد اولان حوادثاتدر

а) Чт. قرانقونیا б) Чт. جدال و в) Прв. جدیده г) Чт. مختلفه д) Чт. حیوانات или مأکولات е) Ркп. تضیفدن ж) Ркп. انکلتر з) Ркп. مؤاد نامهای и) Ркп. کفادت і) Ркп. هاتوورور к) Чт. سواب или وسفالیه л) Чт. عسکریندن تهذیب وتخلیه м) Ркп. حوالهء н) Ркп. وطانسلرینه о) Прв. قنغی п) Ркп. صدارتده р) Ркп. و مواده с) Тутъ надо прибавить و т) Ркп. ایدی

اوزره یتمش بیك غروش قیمتلی اون طقوز بچق قیراط الماس خاتم ایله اون بیك غروش قیمتلی کفاره لایق سرغوج هدیه کوندرلدی (178 r.) انکلتره و فرانچه میانلرنده واقع اولان مخاصمه‌نك a) بیانیله بغدان ویودمسی طرفندن جانب دولت علیه‌یه وارد اولان خلاصه حوادث انکلتره‌لو ایله فرانجه‌لونك مخاصمه‌لری مصالحه‌یه بدل b) و شرایط مصالحه‌لری طرفین مرخصلرندن امضا و بوندن اقدمجه مبادله اولندقده پروسیالونك بینلرنده واقع منازعه‌نك تسویه‌سنه نمچه ایمپراطوریچه‌سی و ایمپریوم و له قرالی اولان سقسونیه B) هرسکی طرفندن برر مرخص ایلچی تعیین و لپسقه حوالی‌سنده بر موضع معینه‌یه ورود ایدوب دفع موانع مصالحه‌لرینه دائر سبقت ایدن مذاکرات و مکالمات الی الآن قطعا براثری وجوده کلمدیکندن کرك نمچه و کرك پروسیا قرالی طرفندن ترتیب عسکر و تدارکات عظیمه اوزره بولندقلرندن ناشی پروسیا قرالنك سکه‌سیله مسکوك اقچه ایله (178 v.) انظاف ده او ٢٠٠٠) و زواد و اشترای ذخایر و ماکولات ضمننده بر فرقه پروسیا عسکرینك له مملکتنه دخولی و ایمپریوم حکمدارلرینك هر بری کندو عسکرلرینی د) نمچه‌لونك امداد و معیتندن نزع و کیرویه دعوت ایدوب ارجاع و اعاده e) ایتدیرلمسنه سنین سابقه‌دن زیاده پروسیا عسکرینك فرقه‌لری ایمپریوم اراضیلرینه 3)

а) Ркп. محاصمه‌نك б) Ркп. مصالحیه جدل в) Ркп. سقونیا г) Тутъ въ ркп. небольшой пробѣлъ, и предшествующія ему три слова неясны. д) Ркп. عسکرلرینك е) Ркп. افاده ж) Ркп. ایمپریو عراضیلرینه

علیه‌یه داخل اولمدقجه محاربه‌یی ترك و منفرداً a) مصالحه‌یی
تجویز ایتمیه‌جکی نزد دولت علیه‌ده و عند б) شاهانه‌مزده مجزوم
و محقق ایدوکی و اسوجلونك مصالحه‌سنه بناءً درحال متفق اولان
دولتلرك بالاتحاد مسقولو ایله محاربه‌یه وار قوّتیله اقدام
و مسقولویه ایراث ضعف و پریشانی بهم B) اهتمام ایلدکلری
حالده مسقولو بو حالتی محض غنیمت بیلوب بالجمله قوّتنی
عسکر اوزرینه صرف ایتمکه فرصتیاب اولمجغی و مقتضای
احوال Г) اوزره حرکت اولندیغی حالده مسقولو کبی بر منکر
دشمنك عون عنایت خیر الناصرین اولمغله قرال مشار الیه
دولت علیه‌نك شرایط اتفاقه ثبات و متانتی تبین و قرال مشار
(177 v.) الیهی بر مقتضای اتفاق محاربه‌یه ترغیب و طرف دولت
علیه‌دن تأمین و قرال مشار الیه طرفندن دولت Д) تطمین e)
اولنمق ضمننده اشبو نامهء همایونمز امدادیله ارسال اولنمشدر
امدی سلطنت سنیه‌مزك درجهء ثابت و تأیننتی ж) و قرال
مشار الیه جنابلرندن دخی ثبات و متانت з) مأمولنده ایدوکی
و نامه‌رس مومی الیه برمدت قرال مشار الیه معیتنده قالمق
اوزره طرف شاهانه‌مزدن مأذون اولمغله اشبو نامهء همایونمزك
جوابی مومی الیهك عودتنه تعلیق اولنمیوب بر ساعت اول
اولاغله ارسال اولنمق قرال مشار الیه جنابلرینك همت и)
دوستانه‌سنه منوط در دیو تحریر و ارسال اولندی و هدیه اولق

а) Ркп. متفردا б) Тутъ надо прибавить ذات в) Ркп. بهمه
г) Ркп. اخفای д) Тутъ надо прибавить علیه е) Ркп. تظمین
ж) Чт. ثبات و تأمینی з) Ркп. متأنت и) Ркп. بهمت

دخی بر مدت a) تأخیرینه سبب اولوب مع ما فیه ذکر اولنان
بیوك اوردو طونه‌یی برو کچدکدنصکره ینه مسقولو اوزرینه متوجها
سلستره طرفلرینه عزیمت ایتمشدر الحاله هذه دولت علیه ایله
متفق اولان اسوج دولتی هر نقدر مسقولو ایله عقد صلح
ایتمش ایسه دخی قرال مشار الیه جنابلرینك متفقی б) اولان 5
جمهور مسقولو ایله محاربه‌یه قیام ایده‌جکنی اعلان و بیان
ایتدیکندن ماعدا سلطنت سنیه (176 v.) ایله تجاوزی اتفاق
خواهشکر اولوب استانه‌ده اولان پروسیا ایلچی‌سی دخی الحاحدن
خالی اولامغله مومی الیه پروسیا ایلچی‌سی ایله بالمذاکره بو
کونلرده تنظیمنه اقدام اولنمقده اولمغله بدل مکافات اولور 10
سلطنت سنیه (و) B) میثاقده ثابت و راسخ دم اولوب بو بابده
خلافکیر و بك г) خواه اولنانارك تحریر و افاده‌لرینه д) وجها
من الوجوه حواله‌ء سمع اعتبار ایتمیه‌جکی و مادامکه قرال مشار
الیه مقتضای اتفاق اوزره محاربه‌یه قیام ایله e) دشمن طرفندن
فائده‌لو شرایط ایراد اولنور ایسه قرال مشار الیهك مداخله‌سی 15
اولمدیجه دولت علیه او مقوله شرایطی قبول ایتمیه‌جکی و عون
عنایت حقله قریم جزیره‌سنی و اثنای محاربه‌ده مسقولو یدینه
کچن قلاع و اراضی‌یی رد ایتدیرمدکجه مسقولو ایله منفردا
عقد صحیح اتمك احتمالی اولمدیغی (177 r.) و قرال مشار
الیه شمدیه‌دك محاربه‌یه قیام ایتمامش ایسه فیما بعد بهر حال 20
مسقولو ایله محاربه‌یه قیامی و کذلك قریم تسخیریله دولت

а) Ркп. مردت б) Ркп. منفعتی в) Лишнее. г) Ркп. بر
д) Ркп. افسادلرینه e) Чт. ایلر

خير الناصرين a) ايله مسقولو يدندن نزع و تخليص قضيه‌سى
اولوب جزيره٭ مرقومه تسخير اولنمدقجه ابواب محاربه مسدوده б)
اوليه‌جغى ظاهر و سند اتفاقله دخى بويله‌جه مسطور اولديغنه
نظرا قرال مشار اليه اتفاق معاهله‌سى اوزره مسقولو (175 v.)
اوزرينه شمديه‌دك اعلان в) حرب ايله اتش قتالى اشعال
ايلمك لازم ايكن قرال مشار اليه دولت عليه‌نك خاطر خواهى г)
اوزره مسقولوبى صلحه مجبور ايلمك نيتنده д) ايسه مصلحت
مصالحه‌ده قرال مشار اليهك مداخله‌سنى بر طرف اتمك ضمننده
مسقو چاريچه‌سنك e) خفى و جلى ظهوره كلان حركاتنه نظراً فيما
بعد پروسيا قرالى جناب‌لرى مسقولوبى صلحه اجبار اتمك
سوداسندن فارغ اولمق اقتضا ايلديكى و دولت عليه‌نك محرر
مقصد اقصاسى قريم جزيره‌سى اولمغله دولت عليه مقصودينه
موافق اولميان شرطى ж) وجهله قبول ايتميه‌جكى و بو كيفيت
استانه‌ده و اردوى همايونده اولان پروسيا ايلچيلرينه بالدفعات
افاده اولنديغى ظاهر اولديغنه نظرا قرال مشار اليهك شمديه‌دك
محاربه‌يه قيامى دولت عليه‌نك مأموليدر دولت (176 r.)
عليه‌مزك بيوك اوردوسى بر 3) عقد متاركه طونه‌نك قارشو
طرفنده مسقو اوزرينه عزيمت ايلمك اوزره ساحل طونه نمچه‌لودن
تخليه اولنمش اولسه شمديه‌دك مسقولو ايله محاربه‌يه دركار
اولمجغنه اشتباه يوغيدى تخليه طريق اولنماسنى и) هم بو
قدر تداركات سفريه‌نك غير مستمير i) اولمسنه و هم متاركه‌نك

а) Ркп. غير التناصرين б) Ркп. محاربهء صدوده в) Ркп. اعلانه
г) Ркп. خواطر خواهى д) Ркп. بينده e) Ркп. چاربچه‌سنك ж) Тутъ
надо прибавить بر з) Ркп. بو и) Чт. اولنماسى i) Прв. مستمرّ

كفالتلريله متاركه a) بلا محاربه ويردیکی خبریله تصدیق نامهٔ اتفاقی و متراکیه متعلق تحریراتی لوزی نام روسیه‌لو ایله اوردوی همایونه بعث و تسییر 6) ایتمکله محاربه‌نك و تصدیق نامه‌نك تأخیری هر نه قدر طرف شاهانه‌مزه مورث تشویش B) درون اولمش ایسه‌ده قرال مشار الیه جنابلری کبی صاحب غیرت و متانت بر قرال پسندیده فعالك عن ظهر الغایب ویردیکی رابطه و نظامك مجرد عدم وقوع محاربی علت r) ایله قرین Д) حسن قبول اولماسی روابط دوستی و اتفاقا ناشایانه e) و قرال مشار الیهك نمچه مصالحه‌سنی اختیاری وار قوّتنی روسیه‌لو اوزرینه صرف ایله محاربه‌سنه اقدام ایچون ایدوکی استانهٔ علیه‌ده مقیم ایلچیسنك تقریرا و تحریرا افاده و تصدیقدن Ж) نمایان اولمقدن ناشی قرال مشار (175 r.) الیهك راستی و استقامتنه و ایلچیسنك رسما افاده مذکوره‌سنه اعتماداً قرال مشار الیه مسقولو ایله جنکه مباشرت ایدر و نمچه متارکه‌سی 3) و دخی کرك قرال مشار الیهك متفقلری اولان انکلتره دولتی و فلمنك جمهوری دوستلرندن همتلریله سلطنت سنیه‌مزه شاملو بر مصالحه‌یی منتج اولور مأمولیله قرال مشار الیهك مقام صدرات عظمایه توارد ایدن مکتوباتنده И) مسطور اولان شرایط متارکه i) طرف شاهانه‌مزدن قرین К) حسن قبول قلندی قالدیکه دولت علیه‌مزك مقصد اقصاسی قریم جزیره‌سنی عون عنایت

а) Ркп. متراکبه б) Ркп. سبیر в) Ркп. تخویش г) Чт. محاربه علتی д) Ркп. قرینه е) Прв. اتفاقه ناشایان ж) Прв. تصدیقندن з) Ркп. قرمه и) Прв. مکتوباتنده i) Ркп. متراکه к) Ркп. متراکه‌سی

جنابلرینك بو حركتی طرف شاهانه‌مزه مورث حظوظ a) فراوان اولمشیدی مقتضای اتفاق و اساس حكمنه اولان شرط مذكوره نظرا قرال مشار الیه دولتین مذكورتین ایكیسینه б) بردن اعلان в) حرب برلان جنكه مباشرت ایتمك اقتضا ایدر ایكن قرال مشار الیه اول بهاره حركتی و ارسال تصدیق نامه اتفاقی تأخیر و بالاخره نمچه اوزرینه عزیمتی ترجیح г) و استانهء علیه‌ده اولان ایلچیسی وساطه‌تین д) دولت علیه‌نك بیوك اوردوسی دخی نمچه اوزرینه توجه ایلمه‌سنی بالدفعات ترغیب ایتمكله سلطنت (174 r.) سنیه‌مزك اصل (و) e) دشمنی روسیه‌لی ایكن مجرد شرایط توافقه رعایة قرال مشار الیهك ترغیبنه مماثلت ж) برله دولت علیه‌مزه з) دشمن и) اصلیسی اولان مقوله i) عسكرلره سپارش و بیوك اوردوسنی نمچه اوزرینه تعیین ایدوب یوز اللی بیكدن تجاوز عسكر ایله بیوك اوردو طونهء مرور ایله یركوكی طرفندن و اللی بیكدن زیاده عسكرله ودین سرعسكری ملاقات к) جانبندن و روم ایلی و سایر عسكرلر л) و باشبوغلر м) دخی مرتب و مقید اولان عساكر فراوان ایله مناسب محللردن نمچه اوزرینه متوجه حرب و پیكار н) ایكن قرال مشار الیه جنابلری مجار قرالك خواهش و طلبنه بناء اثنای о) محاربه‌ده نمچه‌لو یدینه كچن п) قلعه و اراضینك دولت علیه‌مزه رد و تسلیمی اساس مصالحه اولمق اوزره انكلتره دولتی و فلمنك (174 v.) جمهوری

а) Ркп. حفوظ б) Ркп. ایكی سنه в) Ркп. اعلانه г) Ркп. ترجیه
д) Чт. وساطتیله е) و лишнее. ж) Ркп. مماثات з) Прв. علیه‌مزك
и) Ркп. دوشمانه і) Чт. مسقو к) Чт. قلافات л) Чт. سرعسكرلر
м) Ркп. باشبوع‌لر н) Ркп بیكار о) Ркп. اشنای п) Ркп. كمه

تهیر ایلدك دیو تحریر اولنوب ویرلدی دولت علیه‌ده
کذلك پروسیا قرالنه نامهٔ همایون بعده تعداد
بلدان و الاعاب (?) دولت علیه ابد قیام و سلطنت
سنیهٔ عدالت التزامزله روسیه و نمچه دولتلری بینلرنده متعقد
اولان روابط دوستی و موالات و شرایط عهود و مصادقات جانب
سنیه‌مزدن نه درجه‌لرده رعایت اولندیغی و روسیه دولتی رعایت
(173 r.) ایتمیوب رشتهٔ موالاتك انقطاع و شیرازهٔ دوستینك a)
انحلالیله اشبو درکار اولان محاربه‌نك وقوعنه نه وجهله سبب
اولدیغی و نمچه دولتی روسیه‌لو ایله اتفاقنی وسیله اتخاذ
ایدرك بین الدولتین بو قدر دولت علیه اوزرینه خود بخود نه
صورتله اعلان حرب б) ایلدیکی وقوع سفرده نشو اولنان بیان
نامه‌لره معاسمندن в) بتفصیلها معلوم اولمغله تکرارا مستغنیدر г)
اشبو دولتك д) متفقانه محاربه‌یه قیاملری سلطنت سنیه‌نك کال
خلوص و صفت و مزید دوست محبته е) صمیمه‌سنی و جواب (?)
تاکید ایلدکدن قرال مشار الیهك مجبول ж) اولدیغی خصال
ممدوحه و خصایص مرقومه لازمه‌سنجه جمیع دول عندلرنده میمنه з)
اتحاد اوزره کلن عهد و مواثیقه تماما و کاملا رعایت ایدیجکی
جزمیله دولت علیه‌مز دخی (173 v.) اتفاق مذکوری قبول
ایدوب قرال مشار الیهك اوّل بهارده ایکی دشمن اوزرینه
اعلان حرب وجنك و پیکاره и) مباشرت ایلمه‌سی شرط و شرایط
معلومهٔ سایره ایله عقد و تعهد اولنمغله قرال مشار الیه

а) Ркп. دوستك б) Ркп. صوب в) Чт. مقاسمتدن г) Ркп. مستفیدر д) Прв. دولك е) Чт. دوستی و محبت ж) Ркп. مجبور з) Ркп. همه и) Ркп. بیکاره

بشنچی شرط a) اشبو معاهدهنك تصديقنامهلری بش 6) ايله و ممكن اولور ايسه دخی اولجه استانهء سعادتده مبادله اولنه خاتمهسی اشبو شروطك وقايهسی تاكيد بچون بنكه حشمتلو پروسيا قرالنك مستشاری و استانهء سعادتده (172 r.) مقيم فوق العاده مرخص ايلچيسی ايم اشبو مأموريتمه مفوض رخصت كاملهم اوزرهسنجه اشبو دوستلق و اتفاق معاهدهسنی كندو و اسم ومهرم ايله امضا و تمهير B) برله مشار اليه افندیلر حضراتنه تسليم ايدوب طرف اولنانلرندن دخی رخصت كاملهلری مقتضاسنجه ممهور و محاصنی Г) ترك العباره عينی بر صورت يدبه اعطا اولندی بز دخی اتفاق مذكوری قبول و تاكيد و تصديق ايلديكمز اجلدن كندو عسكرمزی نمچه و مسقولو حدودينه دك بعث و ارسال ايلديكمزدن بشقه يا(?) وار قوّتمز ايله محاربهيه قيام و دولت عليهيی شانلو و وقارلی و محكم صلح ايتديرمك ضمننده بالذات اردوی همايونمزه دخی ورود برله اتفاق مذكورك اخص مفادينی ابقا ايلديكمز وجه اوزره دايره وصفمز درجهلرنده (172 v.) و احوال كيفياتك ايجاب ايدهجكلری Д) مرتبه و باخصوص دولت عليهنك اشبو محاربهيه e) محروم اولديغی ممالكی كندو دولت عليهيه رد ايتديرمك Ж) خصوصنده اتفاق مذكورك شرايطنی اجرا و ايفا 3) ايدهجكمزی صدق كلامزده حرمته تعهد ايدرز تصديقا للمقال И) اشبو تصديقنامهيی كندو يدمز ايله امضی i) و تصديق و قراللغمزك بيوك مهريله

а) Ркп. شروط б) Ркп. تصديقنامهلر بشی в) Ркп. تمهيد г) Чт. ممضی سندك д) Ркп ايدهچكلری e) Ркп. محاربهيه ж) Ркп. ايتدرمز з) Ркп. افا и) Ркп. تصديقا للمقالر i) Прв. امضا.

و كفالته انكلتره و ندرلانده و اسوج و له a) (171 r.) دولتلرينى و ساير استدكارى دولتلرى ادخاله پروسيا قرالى سعى و اهتمام ايليه اول زمان شوكتلو پادشاه آل عثمان حضرتلريله پروسيا قرالى بيننده تجديد اتفاق تدافعى б) عقد اولنه اثناى صلحده ايكى دولتك يعنى پروسيا دولتنك و دولت عليه‌نك متصرف اولدقلرى مملكتلرينك امنيت و راحتى ايچون اخديهما в) اخرك مملكتلرى محافظه‌سنه ضامن г) و متكفل اولمق اول سنده д) درج و تصريح اولنه بناء عليه پروسيا دولتى و دولت عليه وعد ايدرلر كه مسقو و نمچه دولتلرى اشبو دولتك اوزرينه سفر ايتمك مراد ايدرلر ايسه عقد اولنه‌جق اتفاق شروطنه اعتبارا بالجمله قوتلريله e) و ياخود شرط ايده‌جكلرى بر آز مقدار عسكر ايله پروسيا دولتى و دولت عليه بر برلرينه ж) اعانت ايليه‌لر و اكر اتفاق (171 v.) تدافعى عقد اولنمزدن مقدم شمديكى з) مقاوله‌يه رغماً и) پروسيا دولتى و دولت عليه اوزرلرينه دولدن برى سفر ايدر ايسه اول وقت متفق اولان دولتين بر برلرينه مجموع قوتلريله اعانت ايليه‌لر مادامكه دولت عليه و پروسيا دولتنك شانلرينه لايق و مصلحت ملكيه‌لرينه وجوهله فايده‌لو و موافق صلح اولمدقچه پروسيا دولتى و دولتى عليه محاربه‌يى i) ترك ايتميه‌لر و ممالك محروسه‌ده فرانچه و انكلتره‌لو حقلرنده جارى اولان معاملات و مساعدات پروسيالو حقنده دخى جارى اولنه

а) Ркп. درونده و اسوج ليه б) Ркп. ترافع в) Прв. احدهما г) Ркп. صامن д) Ркп. اولنسه‌ده е) Ркп. قوللرينه ж) Ркп. برلريله з) Ркп. شمديكه и) Ркп. زغماً і) Ркп. محاريه‌يى

ایلیه و مادامکه نمچه و مسقو دولتلری له a) جمهوریله اولان نزاعلرینی б) پروسیا دولتی в) دولت علیه انضمام г) همتلری ایله قطع و تنظیم ایلمیه و مسقو دولتی پروسیا دولتی ایله له جمهورینك امورینه دائر نزاعلرینه نظام ویرمیه ودولت علیه д) و پروسیا دولتی مسقو و نمچه ایله مصالحه اولمیه و دشمنلرندن آلدقلری ممالکی ردّ ایتمیهلر پروسیا دولتی و دولت علیه e) مراملرینه تامّل اولمق ایچون مسقولو و نمچهلو ایله عقد ایدیجکلری مصالحهنك انکلتره و نذرلاند ж) توسطلری و انضمام з) همتلری ایله اولهسنی (170 v.) وعد ایدرلر ایسه ذکر اولنان دولتلری и) یعنی اسوج دولتی و له جمهورینی i) صلحه ادخال ایلیهلر علی الخصوص پروسیا دولتی محارب اولان دولتلرك همجواری اولمق حسبیله طرف دولت علیهدن وعد اولنور که لهلولرك و پروسیالونك امنیتلرینه و ضرورت ملکیهلرینه دائر اولان خصوصلره к) نظام ویریله و پروسیا دولتی طرفندن دخی وعد اولنورکه دولت علیهنك امنیتنه و ضرورت ملکیهسنه دائر اولان خصوصلره л) نظام ویریله دوردنجی شرط м) ذکر اولنان وجه اوزره صلح تمام اولدقدنصکره پروسیا دولتی تعهد و شویله وعد ایدرکه بو عقد اولنهجق صلحدن دولت علیهنك یدنده قالان н) ممالکی محافظیه پروسیا قرالی ضامن و متکفل اولوب و اشبو ضمان

а) Ркп. ایله б) Ркп. نزاغلرینی в) Тутъ надо прибавить و г) Ркп. انظمام علیه д) Ркп. علیه е) Тоже. ж) Ркп. درونلرنده з) Ркп. انظمام и) Ркп. دولتلرك і) Ркп. جمهورینك к) Ркп. خصوصه л) Тоже. м) Ркп. شروط н) Ркп. فلان

ایتدیرلیه و ذکر اولنان اوجاقلر مقتضای سربستیتلری اوزره
پروسیا دولتی ایله بینلرنده رضای جانبین ایله بشقه‌جه عقد
معاهده ایلملری ایچون اشبو سند عقددنصکره سالف a) الذکر
اوجاقلره 6) تنبیه اولنه اوچنچی شرط в) دولت علیه انشاء الله
تعالی مظفر اولوب دشمنلری یدلرینه (169 v.) کچن قلعه 5
و مملکتلری و علی الخصوص قریم جزیره‌سنی г) ضبط ایتمدکجه
دوشمنلر ایله مصالحه‌یی تجویز اتمك نیتنده д) اولمغله دولت علیه
ذکر اولنان دشمنلر ایله مصالحه اولمدقچه پروسیا دولتی محاربه‌یی
ترك ایتمیه بو مقابله‌ده نمچه و مسقو ایله یا بردن e) و یاخود
منفرداً ж) پروسیا و اسوج و له مصالحه‌یه داخل اولمدقچه دولت 10
علیه з) مصالحه‌یی تجویز ایلمیه اکر پروسیا и) دولتی و له جمهورلرندن
یا بریسی اوزرینه و یاخود اوچی і) اوزرینه مرور وقتله یاخود
مسقو و یاخود نمچه‌لو سفر ایدر ایسه دولت علیه اول سفری
کندی اوزرینه واقع اولمش عد ایلیه к) و درحال دولت علیه
اول اوج л) دولته متفقلری کبی وار قوت ایله اعانت ایلیه 15
و کذلك دولت علیه و اسوج دولتی و له جمهورلرندن بریسی
اوزرینه و یاخود اوج اوزرینه مرور وقت м) (170 r.) ایله
یا مسقولو یا نمچه‌لو سفر ایدر ایسه پروسیا دولتی اول سفری
کندو اوزرینه واقع اولمش عد н) ایلیه و درحال о) پروسیا
دولتی اول اوج دولته متفقلری کبی و آز وقت п) ایله اعانت 20

а) Ркп. سالفه б) Ркп. اوجاقلرینه в) Ркп. شروط г) Ркп.
جزیره‌سنك д) Ркп. بینلرنده е) Ркп. برونه ж) Ркп. متفرّدا з) Ркп.
علیهء и) Прочущ. و اسوج і) Ркп. اوچنجی к) Ркп. ایلیه л) Ркп.
وار قوت Чт. سال м) Ркп. دفعت п) Ркп. تعهد о) Ркп. اوخ

اوزره شاملو و قوی و محکم صلح ایتدیرمکجه و دولت علیه‌یه کرك براّ امنیت تام حصوله کلمکجه و کرك بلا خوف و خلل قره دکز طرفندن (168 v.) بحرا کرکی کبی شهر استانبول ایچون کایت ایله امنیت کسب ایتدیرمکجه محاربهٔ ترك ایلمیه بو مقابله‌ده دولت علیه دخی در عهده a) و وعد ایدرکه صلح اثناسنده نمچه دولتی تصرفنده اولان غالیجه ایالتی ایله مقدما له تقسیمنده B) نمچه‌لونك ضبط ایلدیکی ممالکی له جمهورینه نمچه طرفندن رد ایتدرمکه سعی ایلیه Г) و دولت علیه‌نك پروسیا دولتی قوی دوستی و متفقی Д) اولمقدن ناشی نمچه و مسقولو و لهلونك پروسیا ایله اولان مصالحتلرینه و ضرورت ملکیه‌سنه دائر اولان نزاعلرینه و e) لهلولرك مصالح ملکیه‌لرینه خلل کلمیه‌رك و پروسیا دولتنه فائده‌لو اوله‌رق کرکی کبی نظام ویریله ایکنجی شرط Ж) اشبو ایکی دولت یعنی پروسیا دولتی و دولت علیه تأکید و تصدیق ایدرلر که بینلرنده استانهٔ سعادتده مقدما منعقد اولان (169 r.) معاهده‌سنده مندرج اولان شرایط کرکی کبی اجرا اولنمق ایچون اشبو جدید اتفاق سندینه الحاق اولنه بوندن صکره دولت علیه متعهد اولور که پروسیا تجار سفینه‌لری بحر سفیده‌ده سربستیت اوزره سائر دوست احب 3) اولان دولتلر مثللو کندو بیراق و پاطنته‌لری И) ایله کشت و کذار ایدوب جزایر و طونس و طرابلیس اوجاقلری طرفلرندن ذکر اولنان تجار i) وجها من الوجوه و سببا من الاسباب رنجیده و رمیده

а) Ркп. عهد б) Ркп. صوامح в) Ркп. تقسمنده г) Ркп. ایله д) Ркп. معی e) Ркп. نزاغلرینه ж) Ркп. شروط з) Ркп. اجرا и) Ркп. پیراق و پاطنه‌لری i) Ркп. تجاری

و على الخصوص بيك يدى يوز التمش بر سنه عيسويه‌سنده
منعقد اولان عهد نامه همايون شرايطينك اجراسى اوشبو ايكى
دولتك ضرورت ملكيه مقتضى اولديغندن طرفيندن مراعات
اولنان دوستلق و محبتى اجرادن بشقه دوستلق و محبت هر
وجهله تقويت كسب ايتمك ايچون كرك حشمتلو پروسيا قرالى
قره دريق عنولم شالى a) جنابلرى و كرك (و كرك) б) شوكتلو
قدرتلو پادشاه ال в) عثمان حضرتلرى طرفيندن دولتلرينك
مرخصلرى و سائر وساطتلرى ايله دوستلغى تاكيد ضمننده ذكرى
اتى شرايط г) ايله اشبو اتفاقك تنظيمى بين الدولتين قرار كير
اولمغله بنكه استانهء سعادتده مقيم حشمتلو پروسيا قرالنك فوق
العاده مرخص ايلچيسى درج ادم д) طرف دولت عليه‌دن حالا
صدر (168 r.) روم فضيلتلو افندى و رئيس e) الكتاب افندى
حضراتى ايله بعد المحاكمه ذكرى اتى ж) شروط اوزره ايكى
دولتك اتفاقنى عقد اتمشلردر شرط 3) اوّل اشبو ايكى
دولتك ضرورت ملكيه‌لرينه مقتضى و الحالة هذه مصلحتلرينه
موافق اولديغى وجه اوزره دولتين بينده بر اتفاق ايتمكله
مجالس مكالمه‌ده بيان اولنديغى وجهله طونه نهرينك برو طرفنه
دشمن تجاوز ايدوب مراعاتى لازم اولان موازنه‌يه خلل ترتب
ايتمك حسبيله پروسيا и) دولتى وعد و تعهد ايدر كه اشبو سنهء
مباركه اول بهارنده مجموع قوتيله نمچه و مسقو اوزرينه اعلان
حربه مباشرت ايليه i) شويله كه دولت عليه к) دشمنلريله دلخواهى

а) Чт. فره‌دريف كيلوم ثانى б) Лишнее: в) Ркп. ال پادشاه г) Ркп. ذكرانى شرايطه д) Чт. ديچ ايم е) Ркп. رأس ж) Ркп. ذكرانى з) Ркп. مشروط и) Ркп. بروسيا i) Ркп. ايله к) Чт. عليه‌يى

دکلدر زیرا شروط اتفاقنه عدم رعایتله جلب منفعت مخصوصه
ایچون دوستی و منفعتنی فدا اتمك پروسیا قرالنك عادت
مستمره‌سی در دیو ایلچی مومی الیه تقریر ایدر حالا بونك کی
پروسیا دولتی دولت علیه ایله متفق اولوب و اسواج a) دولتی
دخی دولت علیه‌نك وجوهله کرم دیه‌سی اولدیغندن غیری
پروسیا دولتی دولت علیه‌یه اتفاقی حاوی تصدیق‌نامه ویرمشیکن
فرانجه‌لو بر وجه مبین غمز و نفاق ایلدی که ذکر اولنور دولت
علیه ایله پروسیا دولتی میانده رابطه b) پذیر
اولان اتفاقك تصدیقنامه‌سی صورتی پروسیا دولتی
ایله دولت علیه بینده درکار اولان دوستلق و (167 r.)
اتفاق B) روابطی مجدداً بالاتفاق معاهده‌سنك رسملی عقدیله تجدید
و تاکید اولنمق طرفینك لازمه‌ء فائده‌سندن ر) و درمیان اولان
اشبو نازك احوالك دخی مقتضاسندن اولدیغنه بناء آستانه‌ء
سعادتده مقیم فوق العاده ایلچیمز حارب هره دریق ده رح د)
طرفمزدن کندویه ویریلان تعلیمات و رخصت کامله‌ء لازمه‌سنجه
شوکتلو e) پادشاه ال عثمان حضرت‌لری طرفلرندن تعیین اولنان
دولت علیه مرخصلری ایله بالمذاکره و المکالمه بیك یدی یوز
طقسان سنه‌ء عیسویه‌سی ماه کانون ثانینك اوتوز برنجی کونی
استانه‌ء سعادتده لفظ بلفظ ذکری اتی ж) شروط اوزره قوی بر اتفاق
عقد و امضا ایلمشدر اوته‌دنبرو پروسیا دولتی ایله دولت
علیه بینده درکار اولان دوستلغك تأکیدی (167 v.) و تزایدی

а) Ркп. امواج б) Ркп. راتبه в) Ркп. انفاق г) Ркп. قائده‌سندن
д) Эти пять словъ—коррупція, которую надобно читать такъ: هانری فره‌دریق ده دیچ е) Ркп. شوکلو ж) Ркп. ذکرانی

و اختلال پیدا ایتمشلردر انکلتره و پروسیه دولتلری ایام صلح و صلاحده صورتا دوستلق داعیه‌سیله اجرای سوء قصده مبادرتلری و پروسیه قرالنك قصده مقارن حرکتنی اکرچه انکلتره‌لو سزاغدن (?) خالی اولمیوب و لکن ایمپریه‌نك رتبه (?) تعبیر اولنور جمعیت و مشورتنده پروسیه قرالنك ظهور ایدن طرز و طوری تتبع و تفحص اولنوب نقص عهدیله استراحت عامه‌یه مخل a) اولدیغی ظاهر اولغین انکلتره قرالی نمچه ایمپریه‌یومنده اولان حانوور b) هرسکی بولنوب مستعصی v) اولان پروسیه قرالنك (166 r.) اشبو حرکاتنی استصواب ایده‌جکندن اصلاح ذات البین g) طریقنه تشبث ایلمشدر نمچه ایمپراطورلك پرنچلری پروسیا قرالنك علیهنه تدارکاری مصمم در فرانچه و اسوج دولتلری وسفالیا d) مصالحه‌سنه یعنی ایمپراطورینك ارامشی e) و امنیتنه کفالتلری اولمق حسبیله بو دفعه اجرای کفالت برله تجدید و نظام آسایش عامه‌یه سعی و کوشش ایلمك ایچون دعوت اولنمشلردر بناء علیه متعهد و متکفل اولمق حسبیله دعوت اجابت و فرانجه دولتنك بر کلیتلو عسکری مقدما یرلرندن حرکت و حالا پروسیا قرالنك ممالکنه داخل اولمشدر انکلتره‌لو پروسیا قرالنك قوتنی مبالغه ایله وصف ایتدکلری رتبه‌سندن زیاده اولمه موجب حسد دکلدر و لکن حرکات نامرضیه‌سی ж) و طمع خامی و نقض عهد تصدیسی تشویش (166 v.) حالنه موءدی اولمشدر فرانچه دولتی پروسیا قرالی تشکرینه فرانجه‌لونك دوستلغنی ترك ایلدیکی محل استغراب

---

a) Ркп. محل б) Ркп. حانودر в) Ркп. مستغضی г) Ркп. المبین
д) Прв. وستفالیه e) Прв. ارامش ж) Ркп. نامرضیسی

و خرنت ایلمك اوزره نه وقت مناسب a) کوریلور ایسه اشبو
شروط معاهده‌یه ادخال اولنمسنه دعوت اولنه‌لر دیو مملکت له
کندو برادری سمت دسائسی б) یوغیکن بعدیته в) نظر معاهده‌سنه
درج و ادخال ایتدیردی استانه‌دن فرانجه ایلچیسی
صورت حقدن نمچه و انکلتره‌لو یی غمزا г) ایچون
تقدیم ایلدیکی تقریردر دولت علیه‌یی اغفال ضمننده
هر احوالك صحتی ستریله بعضی طرفلردن (165 r.) ابنا اولنان
ماده‌لرده علی الانفراد جوابنه بو داعیلری جسارت اتسم دولت
علیه‌نك مضرتنه و عدالت کامله‌سنه عدم انکار اظهار ایتمش
اولوردم ملاحظه‌سیله بر وجه مختصر انی البیان ماده‌لریله اکتفا
اولندی انکلترلوی д) بر طرفه میل و مهابتمز е) یوقدر
ادعاسیله کمسنه‌یی اغفال ж) ایلملری حد امکانده دکلدر نمچه
مملکتنده ظهور ایدن فساد و اختلال نه رتبه‌لرده علاقه з) دار
اولدقاری دولت علیه‌یه خفی اولمیوب فرانچه دولتی یالکز بحراً
جنك و جدال مشغله‌سنه مبتلا اولدیغی حالده یکی دنیاده
فرانچه‌لولره مخصوص اولان اراضی و یرلرینك استلاسنه ظفریاب
اولملری قابل اولدیغی جزما معلوملری اولدیغندن بهر حال فرانچه‌لویه
برّاً دخی اشغال ایلمکی مقتضای حالدن بلوب انکلتره‌لونك
(165 v.) اونه‌دنبر و منقضی اولان دولتلر صفا نیتنه رعیت ایله
طرف‌لرینه امداد و اعانت ایلمك مستصوب کوریلمدیکندن
پروسیا قرالینك طمع خامی и) علت ایدنوب برّاً دخی فساد

а) Ркп. مناصب б) Ркп. دساسی в) Чт. بعینه г) Прв. غمزه
д) Чт. انکلتره‌لونك е) Чт. مهابتمز ж) Ркп. اعفال з) Ркп. علافه
и) Ркп. خاصی

اولق منفعهم اولمغله مشار الیهما پادشاهلر حضراتی از قدیم
مراعات اولنان شروط سربستیتی و قواعد نظاملرینی محافظه
و ممارسه ایلمك اوزره لهلویه صاحب اوللرینه قرار ویرمشلردر
و له قراللغی محلول اولدقده در عقب بو حسن نیّت (164 r.)
و تضمّنلرین علنًا a) بیان ایلمکه تعهد ایدوب قرال‌لرینك 5
حین انتخابنده له طائفه‌سی طرفندن علی الاتفاق قراللغنه نامزد
اولان کسنه‌یی طرف آخردن مداخله و اخنالندن б) حمایت в)
و صیانت اولنه و له طائفه‌سی بینلرنده تفریق اولدیغی تقدیرده г)
خیرخواهان وطن لهلولرك مختاری اولان کسنه‌یه علی الاتفاق
استصحاب اولنه д) و خیرخواهان اولان لهلونك دخی عدم اتفاقلری 10
ظهورنده خیرخواهان طرفندن استصحاب اولنان کسنه‌لرك هر قنغیسی
مشار الیهایه اتفاق e) و انسب کوریلور ایسه اول کسنه ترجیح
وحمایت اولنوب اعانت و مظاهرتنده ж) طرفیندن صرف قوت و بذل
قدرت اولنه و امر مذکورك عمله کتورلمسی تدبیرنده وقت حاجتده
طرفیندن з) مخابره و مشاوره اولنوب لکن کرك محلنده کرك (164 v.) 15
کرك и) اخردن امور مذکوره‌یه بر درلو ضرر ترتیبی محتمل اولدقده
مخابره ومشاوره اولنمقسزین وقت و حاله کوره عمل و حرکت
جایز اولمیه و اشبو مادده وجه مشروح اوزره قرارداده اولان
مشار الیهمانك حسن تدبیری زیاده مبین و مستحکم و مأثر i)
قلنمق ایچون دولتنك к) دوستی اولان دول بو مادهٔ л) عمل 20

а) Ркп. تضمّنلرین علانا б) Чт. اخلالدن в) Ркп. حمایت г) Ркп. تقریرده
д) Ркп. اولنان е) Чт. مشار الیهمایه انفع ж) Ркп. مظاهرنده
з) Ркп. طرفندن и) Чт. طرف i) Чт. متأکّد к) Чт. دولتینك
л) Ркп. بو مادده

ضررلو مادەنك ایرادی وقوعنده طرفیندن قطعا اصغا a) اولمسی جایز اولمیه التنچی ماده اشبو مواد شروط (163 r.) ایکی دولتك دوست و متفقی اولان دول طرفنه نه وجهله و نه طریق ایله اعلانه و بو شروطه b) داخل اولمق دعوت اولمسی خصوصنده دوستانه B) مخابره اولنمق جایز اوله لهلیه دایر ماده مخفیه‌در شوکتلو قدرتلو عظمتلو پادشاه ال عثمان حضرتلری و حشمتلو مکنتلو و اولو حرمتلو فرانچه پادشاهی جنابلری لهلونك خلوص و مصافات اوزره قدیمی دوستلری اولمق حسبیله جمهورینك حمایت و صیانتی امرنده قدیم‌دن برو صاحب استحقاق اولوب جمهور مشار الیهك بالجمله سربستیت قویه و معافیت مرعیه و مألوف اولدقلری شروط نظاملرینك محاربه‌سی г) بابنده ایکی طرفدن صدق خلوص ایله متباصرانه بذل همت д) اولنمسنه تعهد ایدرلر بناء علیه له مملکتنك کرك اراضیسنه (163 v.) تعرض و کرك e) له قرالنك انتخاب امورینه مداخله و کرك طرف اخر ایله مملکت مذکوره‌نك قواعد نظامنه مخل کیفیت حدوثنده شروط نظام و انتظاملری مصون و محفوظ اولمق ایچون اولی و انسب اولان طریقه تشبث برله طرفیندن دوستانه مخابره و مذاکره اولنه ж) و مشار الیهما ایکی اولو پادشاه حضراتی طرفلرینه دخی راجع اولان منافع معلوملری اولوب طریق تتبع و له قرالغنك محولیتی وقوعنده طرف (و) з) اخردن طمع خام سلوك ایله نظام سربستیتلرینه خلل پذیر

а) Ркп. اصغا б) Ркп. شروط в) Ркп. دوستان г) Чт: محارسه‌سی
д) Ркп. تهمت е) Ркп. کر ж) Ркп. اولنان з) و лишнее.

همایونلری ایله بینلرنده اشبو عقد مصالحه و اتحاد a) و خلوص و مصادقات ۵) الی الابد جاری اوله ایکنچی ماده اشبو ایکی دولتك اهالی в) و رعایه‌سی منافعنه شامل اولان امور مصالحك تنفیذ و تمشیتنه طرفندن г) صرف راحت д) اولنوب احد یهمایه اضراره مؤدی اولمسی محتمل اولان بالجمله حالاتك منع و دفعنه e) کندو e) طرفلرندن سعی و اهتمام و انسب کوریلان وجهله همتلری درکار اولوب اندفاع اضراره طرفیندن خلوص اوزره سعی بلیغ اولنه ж) اوچنچی ماده میلاد (و) з) عیسی‌نك بیك التی یوز دورت و بیك التی یوز یتمش اوج تاریخلرنده و بتخصیص بیك یدی یوز قرق‌ده (162 v.) ماه مارتك یکرمی سکزنچی کوننده استانهء سعادتده اعطا اولنان عهدنامه‌اردده تصریح اولنان مواد شروط یرلو یرنده قالوب بو دفعه ابقا و تقریر و تجدید و تاکید قیلنمقدن قرارداده اولان بالجمله عهود و قیوده طرفیندن بتمامها رعایت اولنوب и) خلافنه وضع و حرکته بر کونه علّت و بهانه ایله جواز ویرلمیه دوردنچی ماده طرفینه متعلق و راجع امورك تمشیتی لازمه‌سی وقوعنده اوشبو ایکی دولتك دوست و متفق اولان دولك امن و راحتی i) و املاك و سربستیت قاعده‌لرینك حفظ و صیانتی امرنده علی الاتفاق تخابره к) اولنه بشنجی ماده اشبو ایکی دولتك بریسنه خصومت اوزره اولان کسنه‌لردن دولته و تابعلرینه

а) Ркп. اتخاذ б) Чт. مصافات в) Ркп. اهالتی г) Чт. و з) اولان д) Ркп. راخت e) Ркп. کند ж) Ркп. طرفیندن лишнее. и) Ркп. اولنور i) Ркп. و راضي к) Чт. مخابره

الکتاب و سایر قپو a) رجالنه انتساب ایلمکی التجا و عزیمت ایلدکلرنده در علیهده ساده‌رویانـدن ایشه یرلـری (?) قالدیغی مشهور و متواتر در فلزات (?) قلم کبی نادیده رقم بو یادندرکه (?) دولت علیه ایله فرانچه دولتی بیننده عقد و تحریر اولنان مواد دوستی ذکرنده‌در دولت علیه (ایله) 6) (161 v.) دائم القرار ایله فرانچه دولتی بیننده از قدیم جاری اولان روابط مصافات و معاهده بوندن بویله ازدیاد و اخلاص ایله مرعی و معتبر طوتیلوب الی الابد B) مستبد و مستحکم قلنمسنه حشمتلو مکنتلو اولو حرمتلو فرانچه پادشاهی و شوکتلو قدرتلو عظمتلو г) پادشاه آل عثمان حضرتلری ارزومند اولدقلرندن ناشی شان д) دولتنه مـدافعه e) وجهله جانبده ж) امور و مصالحی بیننده з) و تمشیتنه همت بیورلغـله تجـرد مواد سابقه مستبد و مستحکم قیلنمق ایچون مجرد بو دفعه عقد شروط تحریر و دولتین جانبلرندن مامور قلنان و زیرده и) امضالری وضع اولنان مرخصلر معرفتیله طرفینـدن مرغوب و مقبول اولوب قرارداده اولان مواد بر وجه آتی ذکر اولنان اولکی ماده i) حشمتلو مکنتلو اولو حرمتلو فـرانچه پادشـاهی اون (162 r.) بشنجی دونبر к) و شوکتلو قدرتلو عظمتلو پادشـاه آل عثمان سلطان عثمان خان حضرتلری و اخلاف و وارثلری و دولت

а) Ркп. قیو б) Лишнее. в) Ркп. الابر г) Ркп. عصمتلو
д) Тутъ надо прибавить و е) Чт. مناسب ж) Чт. جانبین
з) Чт. تنفیذ и) Ркп. زیاده i) Эти слова написаны заурядъ съ прочимъ текстомъ. к) Чт. لوئي

سفر و اهانته (?) جنسان (?) (160 v.) اولندیکه بر وقتده بو
دره‌جه‌ده a) خیانت واقع اوله‌مدی و در علیه‌دن کوندیریلان
اقچه‌نك حد و پایانی اولمیوب انچـق اردوی 6) همایونه واردقده
در آن ساعت غایب в) اولدیغندن استانه‌دن г) کوندیریلان
خزینه‌یه نظرا مهم ایچـون (ایچون) д) اقچه بولنمدیغندن غالبا ѕ
پادشاه ناس کورمك ایچون کوندوز خزینه اخراج ایدوب عالمده
یدی قله‌دن e) و یاخود طوبخانه‌دن ж) دولاشدیروب ینه خزینه‌یه
وضع ایدیور دیو متواتر اولدی بناء علیه اوردوده بولنانلرك
جمله‌سی فوق المأمول خـزینه رجالك اولوب ضـرور з) نفس
هوایه تابع و اظهار فراق و فساده مانع اولدیغندن انفا ذکر
اولندیغی اوزره اوغلان و عورت و کونده (?) ملعبه‌لرینه بذل
و صرف مباشرت اولندی قیمت غلمان и) برای اردو
(161 r.) ارباب صفادرون سلیم پاشا مرحوم در i) علیه‌دن بر
نفر اوغلانه کتورن к) بیك غروش و خلعت و بر التون ساعت
احسان و عنایت ایلدیکی سـائر اوسته‌لرك معلومی اولـدقده
در علیه‌ده بربر دکان‌لـرنده و حمام‌لـرده و چارشـو ایچنده اون
درت اون بش یاشنده غلمانلر л) ایله غلطه‌ده طاوشن اوغلانلری
و ایون سـرای جنکی‌لـری м) و جنکلـرده بولنان حسـن رضـا
و اختیارلریله اوسته‌لردن н) رجا و کتخدابك و دفتردار و رئیس о)

а) Прв. درجه‌ده б) Ркп. اردی в) Ркп. غایت г) Ркп. استادن
д) Лишнее. е) Ркп. قلعه‌دن ж) Ркп. طوپ چنددن з) Чт.
ضرورت и) Ркп. عثمان i) Ркп. و к) Чт. اوغلان کتورنه л) Ркп.
رأس о) Ркп. اوسته‌لرده н) Чт. چنکیلری м) Чт. قلمادلر

غالب اولدقده زایخه (?) یعنی دستمال امانی کردننه قلاده ایله
مصالحه‌یه قرار ویرلدی سفر خزینه همایون اشبو سکسان
ایکی سنه‌سندن ایام مصالحه‌یه کلنجه سفر نصرت ظفر دشمن
اوزرینه اولیوب بیت المال مسلمین اولان خزینهٔ همایون
اوزرینه اولدی اوتەدن برو دولت علیه‌نك وارداتی اولان
ایرادینی جمع و تحصیل و بر موجب تذکره خزینه و با تمسك
صورت روزنامچه ویره‌چکی a) دیون б) ممتنع التحصیل بلاد
بعیده‌ده اولان مال میریدن в) حواله اولنوب هم دین میری
قپاتمق و هم مال تحصیل اولنمق و یدنده اولان سندی بر
تقریب г) ضایع اولور ایسه ضایعدن(?) روزنامچه ویرلمك (160 r.)
با خط همایون حالا ممنوع اولوب حوالات سایره دخی تحصیل
اولنمیوب مال اخردن д) حوالهسی ایچون ادایه قالدقده ینه
او مقوله با تعیین (?) مالدن حواله ایله طابر (?) اوصاندرمق
ایله بیت المال مسلمینه خدمت و خزینه دولت e) حفظ ж)
حمایه ایلمك امرار و 3) کتابتدن ایکن بو مقوله تذکره
و روزنامچه‌لری и) بیزار اولان اصحابلری یدارندن بهر یوز
غروش اوتوز غروش مبایعه و اخذ ایدوب خزینهٔ عامره‌دن
ویریله دیو امر کشیده و اخذ ایله بهر یوز غروشده یتمش
غروش کار اولدیغنی بعد المشاهده منصوب و معزول رجال
بی خبره بالدیکی(?) مقدار و کیسه‌دار و قلم خلیفه‌لری و شاکردانی
وسع و قدرن i) قدر کاغذ اخذ و خزینهٔ همایون بر نوع

а) Прв. ویره‌جکی б) Ркп. دیوان в) Ркп. میردن г) Тутъ надо прибавить: ایله д) Ркп. اخره‌دن е) Ркп. دولن ж) Тутъ надо прибавить و з) Чт. امور и) Ркп. درون نامچه‌لری i) Чт. قدرنه

حفری و شرانپول احداثیله a) متانت (و) б) عسکر بوزیلور в)
قلب فوت г) اولمق تدبیری رای صواب اولمغله پاشای مومی
الیهك انضمام نظارتیله д) مسارعة خندق و شرانپول e) انشا
و طابیه‌لرینه طوبلر وضع اولنمشدی انجق بو ارالقده آج و محتاج
اولان لوندان و صنوف عسکری رجال دولتك مباح منزله‌سنده اولان
اوغلان و عورت و سایر مسکرات طاقمارینی (159 r.) رؤیت
و بو احوال کیفیت اسلامه و خصوصا مواجهه اعداده کبار
و ضابطانه ж) غیر لایقدر دیو سرکرده فساد طاوقجی باشی زاده
عبد الرزاق افندی و اسپر اغا اوزرلرینه هجوم و چادر
و چرکه‌لرین یغمایه مبادرت و مرقوملر اله کیرمیوب در علیه‌یه
فرار و لوندان و یکیچری з) عسکری زوربا اولوب اردوی
(اردوی) и) همایون تار و مار ایلدی دیه‌رك تقریر و حقیقتنه
واقف اولنلرك دخی بر i) کون یوز قرالغی درکار اولدیغندن
شهادت و تصدیق ایله اتش غضب شهریاری تسکین و رها
بولدی و نهایت اکرچه مقبول و معتبر اولوب رتبهٔ والای
وزارت احسان اولوب مجموع عیال و اولادی مضمول к) اولدیقدن
صکره کندو دخی ارتحال ایلدی از این جانب مسقو شمنی
پیشکاهنه کلدکده یکیچری و سایر اوجاقلی عسکری متریسه
(159 v.) کیروب از جان و دل هنکامه‌یه مباشرت و سواریان
دخی قول قول اولوب اظهار شجاعت ایدوب دشمن دمینه л)

а) Ркп. حفی و شرانپور احداسیله б) Лишнее. в) Чт. بوزیلور
г) Чт. ایسه д) Ркп. نظارتله е) Ркп. شرانپور ж) Ркп.
ضابطان з) Ркп. یکنچری и) Лишнее. і) Ркп. برر к) Чт.
л) Чт. دینه محمول

افعال نابرجاسی معلوم علم پادشاهانه‌لری اولدقده a) تدابیر حسن ایله مسفوری قتل و اعدام б) و فنارده اولان خانه‌سی в) ایله ارنبود قریه‌سنده اولان (158 r.) ساحاخانه‌سی г) دفتردار شق اول و باشیا (?) بنقبولی (?) اغا و خزینه کتخداسی آغا معرفتاریله تحریر و ضبط اولندقده مخازنلرندن д) لباس وافره اسلاف e) و اسلحهٔ فراوان و بروت و قورشون و اونه برو صفاж) صندقجه‌لری و زر و سیم و تحف سایره ظهور ایله‌یکینك مقداری مخلفات دفترنده مسطوردر ذکر مشتای شنمی طولجی قلعه‌سنی و ایساقجی و ماچین طرفلریکه نهر طونه‌نك بر کیجه‌سیدر 3) مسقولو تمام ضبط و تصرف ایدوب اوردوی همایون شمنیده اقامت و رجال دولت علیه‌دن بعضیلری استانبولدن ساده‌رویان دعوت و بعضیلری برر ایکی‌شر جاریه اخذ ایدوب کیجه‌لرده درون شمنیده اولان خانه‌لرده بیتوقت و عاجز و بینوا اولانلری قربنده اولان کالغجه и) کارخانه‌لری جانبه منت و جادر اوکلرنده بغچه‌لر پیدا و فرو دجاج (?) تدارکیله یورو(?) چیقرمغه سعی و غیرت ایدرکن مسقو طابوری کلیور دیو i) خبر ویرلدکده جمله‌سی شاشوب دریای حیرته غرق اوله‌جقلری قوجه عبدی پاشانك معلومی اولدقده خواص دایره‌سیله بعد المشورت دیوان کاتبی اولوب بعده کتخداسی و بعده یارینه к) میرمیران л) چراغی اولان فرح علی پاشا شمنی اطرافنه خندق

а) Ркп. پادشاهانه‌مزی اولوقتده б) Ркп. اعلام в) Ркп. خازنسی г) Ркп. ساماخانه‌سی д) Ркп. مخانلرندن е) Ркп. اسلام ж) Прв. صفه з) Чт. کچیدر и) Чт. کالفته или کالفه і) Ркп. دین к) Чт. یانیه л) Прв. میرمیرانلك

و بغدان ویوادەلری و بویارلری بالاتفاق در علیەده بوغاز
ایچنده ارنبود قریەسنده کائن a) طائفهٔ کبران б) روسیەدن
استاوراکی اوغلی نام حبیشی قپو کتخداسی نصب و تعیین
و اکابر عظام حضراتی دائرەلرینه بذل в) (و) г) نیاز فراوان
و موافق مزاج صندقجەلر و ذخایر مطبخ اعطا و ارواح خبث
کبر منصوب و معزول اولان اکابره حلول ایدرك مرامنه مساعدیه
و دولت علیەیه خیانت و حباثت д) طریق بولدی اشبو تاریخه
کلنجه افلاق و بغدان ویودەلرینك نام و نشان و اعتباری
یوغیکن دروغ بی e) فروغ ایله تصنیف اولنان معروضاتنه مساعد
و رغبت اولنەرق سالف الذکر بمقافی (?) درون قضالرده ж) 10
انواع ضرر و حقارت ایله دور و طرو (?) و مقهور ایتدردوب
و رعایایه و (157 v.) برایایه ظلم و تعدیه مبادرت و محتکرلك
طریقنه مباشرت ایلدکلرندن استانبوللی یه دیلەدکلری بهایه
فروخت ایدرك ذخایرك اشعاری (?) زیاده اولدقچه ذخیره
ویرمدکلرندن شعیرك زیاده بولمسنه سبب 3) علت مستقله и) 15
اولوب دعادن (?) مسفورلردن تنفیدون (?) طرفندن دشمنه هجوم
ایدر دیو مترقب اوللرینه سبب اولدی الان کما کان بر
وجه بیان ترقیه در قتل استاوراکی اوغلی خداوندکار
اسبق جنت مکان فردوس آشیان سلطان مصطفی علیه رحمة
الغفران حضرتلرینك استاوراکی اوغلی یالکز در علیەده اولان 20

а) Ркп. کاتده б) Чт. کمراه в) Ркп. بذل г) و лишнее.
д) Ркп. حبانت е) Ркп. دروع بر ж) Ркп. فضالردن з) Тутъ
надо прибавить و и) Ркп. مستغله

صاحبی اولوب هر بری بش اونار آدم اعمالنه قدرتی اولنلردن وافر آدملر قضای مذکورلرك درونده اولان رعایانك برقاج نفرینی کندویه جلب و تسخیر و اقتضا ایدن تکالیفلرینی a) و سایر مالزمه‌لرینی ادا و خرجلق‌لرینی б) اعطا ایدوب بر موجب دفتر بالغ اولان الهجغنی в) وقت و زمانیله الدیغی قیون و قوزی و عسل و روغن ساده و خنطه و ارزن г) محسوب و بو مقوله یکیچری д) ایله داد و ستاد ایدن رعایا حقنده بر فرد مغایر مشرع و قاندن چون و چرا دیمکه قادر اوله‌مزلر ایدی و مرقوملر اخذ و جمع ایلدیکی ذخایری اقران و امثاللرندن اول آستانهء دولت اشیانیه نقل و فرضنه استعجال (156 v.) ومجبور اولدقلرندن ضروری رخیص بها ایله ویرمکه مجبور اولوب استانهء علیه‌ده کائن e) عباد اللهك رفاه حاللرینه باعث اولور ایدی و بو مقوله‌لر حساب اولندقده بش اون بیك مسلح و ضرب و حرب ارباب افلاق و بغدان قرا و قضاتنده حاضر و مهیّا ایدی و بیان اولندیغی اوزره هر بر رعایا کندولرینك ایراد و عقاری عدادندن ж) معدود اولملریله حفظ و حراستنه و مکر و حیل اعدادن صیانتنه з) مجبور اولورلر ایدی و افلاق и) و بغدان ویواده‌لری جوارنده اولان مجارلو و نمچه‌لو ایله اتحاد i) و ملك موروث دولت علیه دائم القراره ضمیرلرنده مذکور اولان خیانت و خباثته و رابع к) خالق البرایا اولان فقرای رعایایه ظلم و تعدّی‌یه جسارت ایده‌مزلر ایدی بعد زمان افلاق (157 r.)

а) Ркп. تکالفلرینی б) Ркп. جرجلق‌لرینی в) Тутъ надо прибавить г) Ркп. ارذون д) Ркп. یکنچری е) Ркп. کائنه ж) Прв. عدادنده з) Ркп. صانتنه и) Ркп. اقلاده i) Ркп. اتحار к) Чт. ودیعة

اردوی اسلام اوزرینه حمله و یغما ایله سیم و زر و تحف و جواهر قیمتلدن آکاه بیك یوز سکسان یدی سنه‌سنه وارنجه مسقولویه اعانت و اوردوی a) یرلرنده و قریب و جوار اولان شهر و قرالری یغما و غارت و مصالح وقوعنده بر مقداری مسقولویه تبعیت و ماعداسی مال غنایم ایله بحر ازاق و طایغا (?) و صوبخ (?) و قوبان نهرلرندن عبور و قرق بیك نفر حرب و ضرب ارباب قبارطه‌لردن б) کچوب ماوراء النهره کچوب (155 v.) عزیمت ایدنلرك معیتلدن روکردان و تفریق و صوغوجق в) محافظی و اناپه قلعه‌سنده باینی г) وزیر مکرم فرج علی پاشا عرض نیاز ایتملریله چرکس اراضیسنده قوبان بوینده دشمن حاجیلر قلعه‌سی ولایه (?) و خاطومانی (?) و کول باشی (?) نام محللرده اسکانلرینه رخصت ویروب عثمانلو عسکری مثللو اعمالرینه موافق اولدیغی مشار الیهك اوصاف حقنده تحریر اولنان اوراقده مسطور و مقیددر کیفیت افلاك д) و بغدان عن الاصل افلاك ویواده‌لغی اون سکز قضا عدد اولنوب و بهر قضایه ویواده‌لر طرفندن برر نفر اسیر اوینك (?) یعنی (و) е) برر نفر مسلمان بشلوж) اغاسی نصب اولنوب قضاسنه کوره مسلمان з) باشلو نفراتی تعیین و افلاق ویواده‌لغی مقابلنده اولان بلغراد و ودین و یرکوکی یاقلرندن (156 r.) و روسچق и) و نکبولی و طوتره‌قان و سلستره і) قلعه‌سی دلاورلرندن و ذی قدرت و سرمایه

а) Чт. اوردو или اوردوسی б) Ркп. قبارلردن в) Ркп. صوغیجه
г) Чт. بانیسی д) Прв. افلاق е) и лишнее. ж) Чт. باشلو
з) Ркп. سلیمان и) Ркп. رسچه і) Ркп. سلتره

کفار خاکسارك اوردوسنده موجود اولان کون کوپریسی قوریلوب
اسمعیل کچیدنـدن طولجـی پلنقه‌سنه a) بر کیچـه‌ده б) عبور
و عبور ایلدیکی کوپریسنی عادتی اوزره دوزوب в) استصحاح г)
و علی الغفلة اوردوی همایون اوزرینه هجوم ایلدیکی (154 v.)
مسیرده موجود اولان اصناف و عسکری عربه و اسبلرینه سوار
و سابقی اوزره چادر و چرکه ماملکـرینی ترك ایدوب حاجی
اوغلی بازارینه و انـدن قـره صو و قوزلیجه نام محللره فرار
ایتماریـله مسقولو کلوب بیجنك و جدال تصـرّف д) ایلدی
کیفیت تاتار خان e) یوقاروده ذکـر سبقت ایـدن ولی
قریمکرای خان چاپوله موفـق اولهمیوب منهـزما اعادهسـی الم
و اضطرابی امرای مباینه (?) سیم (?) نیش (?) دولت تصادف
ایله ترك راحت دنیا و سرای سفر ж) عقبی اعلا کورمك ایله
ارتحال ایدوب یـرینه منصوب اولان خانك کیفیـة انجام دنیا
معلومی اولدقده تدبیر з) تاتاری و اقوام و عسکری پسمانده قالوب
یالکز خانلق شهرتی و دفترده مسطور عدد عسکرینك تعیینانی
بدلی مانده نقودی اخذی و دولت علیهدن (155 r.) خلعت
و احسان طلبیتی ایله جزو نفعی معتاد ایدینوب لفظ خانلغی
باقی قالدی اوته طرفده قلان تاتاری سردار کفار دوزخ قراره и)
معیت ایدوب طولجی و بابا طاغی و حاجی اوغلی بازاری و قره
صو و ایساتجی و ماچین و یـرکوکی بوزغونلرنده i) اوّل باوّل

а) Ркп. پلنقه‌سنه б) Прв. کیچه‌ده в) Ркп. کوزوب г) Ркп. استصحاب д) Ркп. و تصریف е) Ркп. خانه ж) Чт. обратно: سفر سرای з) Ркп. تدبیر и) Ркп. دوزج فراره і) Ркп. بوزقونلرنده

عربانا ایساتجی قصبه‌سنه داخل اولنلرده لباس و چادر و چرکه و مال اطلاق اولنور بر نسنه‌لری قالدیغی اجلدن در علیه‌ده خانه‌لری طرفندن لباس و مالزمه a) (153 v.) سایره جلبنه محتاج اولوب مجدداً طوب و مهمات و چادر مطلوبنه مجبور اولندی مخصوص بندر اوردوی همایون‌دن وجه مشروح اوزره انهزام واقع اولوب عسکر اسلامه مجال قالمدی б) کفارك معلومی اولدقده سرحد بندر اوزرینه هجوم و بر وجهله امداد و اعانه‌تك в) امکانی اولدیغی سرحد مذکور اهالیلرینك معلومی اولدقده امیدلری منقطع و هر نه قدر قوتلری منکسر اولمش ایسه‌لر دخی مدت وافره جنکه تحمل г) ایدر ایکن من طرف الحق д) اضرار ویا اصابت ایدوب ذخیره دخی تمام و شدت شتا مزید اولوب بر قاچ کون مصائبه تحمل ایده‌مدکلرندن ویره ایله قلعهء تسلیم ایلدیلر بعده کلوب اسماعیل کچیدینی و کیلی و اقکرمان e) و باغه حصار(?) و خواجه‌بك قلعه‌لرینی اخذ (154 r.) و تسخیر و طونه‌نك اورطه طرفنده اوزی (اوزی) ж) و قلبه و له 3) و جزیرهء قریمدن و ابرائل و یرکوکی قلعه‌سندن غیری مقر اسلامه محل قالمدی پریشانی بابا طاغی و قره صو چونکه طونه‌نك کثرت اوزره طغیانی و اوته طرفده مسقولونك غلبه‌سی تقریبی ایله قارشویه مرورینك امکانی اولمیغندن بابا طاغی شهری پیشکاهنده и) اوردوی همایون قوریلوب جسر تداریکی و تدارکات سائره‌یه بذل ماحصل قدرت اولنور ایکن

а) Ркп. مالزومه б) Чт. قالمدیغی в) Прв. اعانتك г) Ркп. جنك قیل д) Ркп. الحقه و تحویل е) Ркп. افکرمان ж) Лишнее. з) Чт. بزون и) Ркп. پیشکاهنه

نیّتی ایله اوردوی همایون عسکری (152 v.) جسر مذکوردن
قارشو طرفده قارطال نام صحرایه عبور و چادر a) چرکه‌لرین
قوروب مرتفع محل اولدیغندن حبور 6) و سرور ایدرکن کفار
خاکسار حاجی‌کی B) قشلاسی طرفندن باش کوسترمکده متریس
حفریله اوردوی همایونك اطرافنه تقویت و اعمال عسکره تهیئت
اولنمیوب غافلانه حرکت اولندیغندن متلاشی اولان عسکر
فرار ایلمك داعیه‌سنده ایکن بر طرف اشغه نهر طونه طاشوب
جسر مذکور شکست و مجال عسکری کسر ایلدیکی اوانده اوردوی
همایون اوج ساعت بعید محلدن کفاره r) طوب اتمغه مباشرت
ایلدیکنی مشاهده ایدن اسلام عسکری اسیر و مال غنایمدن
کچوب مال Д) منالنی ترك جای نجات و طریق فراره شتاب
و خوتین واقعه‌سنده اولدیغی کبی بحر مشابه‌سنده (153 r.)
اولان نهره e) کنه‌ولرینی القا و غریق و تلف و طائفهء لوندات
فوج فوج اوزی و بندر و اسماعیل طرفلرینه پریشان اولوب
اوردوی همایوندن خرکاه و بارکاه و ذخایر عربه‌لریله و چلنك
و خزینه صندوقلریله و طوب و مهمّات جبه‌خانه طاقیمیله قالوب
بوندہ ж) بر نوع عثمانلونك دسیسه و حیله‌سی واردر ملاحظه‌سنه
مبنی بر ایکی کونه 3) دکین مسقولو کلوب تهی و آدمدن
خالی اولان مال اوردونك ضبطنه جسارت ایده‌مدی از این جانب
سردار اکرم و سایر رجالدن بو مصائبدن خلاص اولناری

а) Тутъ надо прибавить و б) Ркп. خوف в) Чт. حاجی کوی
г) Ркп. کفار д) Тутъ надо прибавить و е) Ркп. نهر
ж) Ркп. بونلدن з) Ркп. کون

یکیچری a) اوزرینه هجوم ایلدکده اون نفر مسلح پیاده‌یی بر نفر مسقولو اخذ و اسیر ایلدیکی نیجه کره قلعه طابیه‌لرندن مشاهده اولندی ایدی و بو مسقو б) قید اسره کرفتار اولنلری خلاص ایچون سواری و پیاده تعقیب ایدوب ورالرندن واردقلری مسقولونك معلومی اولدقده درکمین اولان عسکری میدانه چیقوب چرخه جنکی قورلدیغی کورلدکده в) درون قلعه‌دن بر برینی متعاقب سواری و پیاده خروج ایدر ایدی و تمام عسکر اسلام بی تاب اولوب اعاده ایلدکلرنده در عقب مطر عظیم ظاهر اولوب نهر مذکور پیاده‌یه یول ویرمدیکندن لوندات سواریان پیاده‌لری ات ترکینه г) امرار (152 r.) و هر نه قدر سعی و همت д) اولنسه دخی وافر جسم و جاننه اضرار ایلدیکی سحر افسون ایله ظهور ایدن امطاردن در دینو وقوفی е) اولان لبقه‌لرж) و خوتین یاقلری اخبار 3) ایلدیلر هنکامهٔ مصائب دفعهٔ ثانیه и) ایکنچی سنه‌ده ینه ایساقجیده جسر انشا اولنوب اوردو قارشویه کچدکدنصکره جنود موحّدین‌دن وافر ایدری (?) اولور ایسه اعاده و جبر ایدری (?) اولور ایسه ضرب طوب ایله اعدام ایلمك اوزره طوپراق قلعه‌ده انشا اولنوب طوب و مهمّات جبه‌خانه i) و اورطه و نفرات تعین اولوب یوقاروده تعداد اولنان عسکردن دوباره к) یعنی ایکی یوز بیك ادمدن متجاوز آدم جمع و مسقو اسیری و غنیمت مالی ایله خانه‌لریمزه اعاده ایلدرز

а) Ркп. یکنچری б) Чт. مسقولودن или مسقودن в) Ркп. کودامدکده

г) Чт. اته ترکیبله д) Ркп. تهمت е) Ркп. و قوتی ж) Ркп. لیقه‌لر

з) Ркп. اختیار и) Ркп. دوه ثانی i) Ркп. جبّه خانه

انداختی تداریکی اولدیغی و انشا اولنوب شکست اولان جسردن a) غیری . . . б) و کون کوپری اولدیغندن طوایف عسکریه‌نك قوتلری مکسور و حیاتلرندن مأیوس اولدیغی کفارك معلوم و یقینی اولغله عسکر اسلام اوزرینه یوروش ایلدکده بر فردك مقابله‌یه مجالی اولمیوب کیرویه عودت و سواری و پیاده کندولرینی نهره B) انداخته و بر ثلثی نجات بولوب ماعداسی قید اسره Г) دوچار و موجود اوردو بولنان مهمات و مال موجودی کفار ضبط و بو مصلحت تمام (151 r.) اولدقده در عقب کشایش ظاهر اولوب نهر طورله دخی سواریه کچید ویردی لکن بو مصایبدن Д) رها و نجات بولان عریان و آج e) مسلمان درون قلعه‌ده ماکولات و ستر و تحصین ایدجك سایه و بیوت Ж) بوله‌مدقلرندن ضروری خان 3) دپه‌سنده اولان اوردوی همایونه И) ایرشمکه جان آتوب آج i) و عریان کیاه تناولی ایله رسیده اولانلرك دخی اکثری علت پیدا ایلمه‌سیله نجات بولدی و درون قلعه‌ده طوب و مکمل جبه‌خانه (و) К) ضبط و تعمیر(?) و عسکرینه قشلا ویرب بی‌پورا Л) اقامت ایلدی سحر ایله امطار وقوعی بولدن اقدم مسقولو قمانیچه اوکنه اوردوسنی قوروب اقامتی اثناسنده بهر کون قطان سواریسندن بش اون سواری (151 v.) ازوانجه М) صحراسنه کوندرب چادر Н) و کیاه تدارکنده اولان

а) Ркп. خبردن б) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп., не нарушающій, впрочемъ, смысла. в) Ркп. نهر г) Ркп. اسیره д) Ркп. مصابتدن е) Ркп. اوج ж) Ркп. نوب з) Ркп. خانه и) Ркп. همایون і) Ркп. عاج к) и лишнее. л) Ркп. پی پروا м) اروانجه н) Чт. چایر

پاشا بابامز دیدرمشدر الحالة هذه قلعه a) محاصره‌دن خلاص اولوب درونندن اولان عسکر ایله سرعسکر محمّد پاشا مشار الیه علی پاشا ایله ملاقات ایلدکده حکومت سرعسکری б) ادعاسیله علی پاشادن خیام و خزینه و طوب و جبه‌خانه مطلوب ایلدیکی طوایف عسکرینك в) معلوملری г) محمد پاشا مرتددر بزلر آنلرك رأینه منقاد اولمازز دیو درون اردوده اختشاش پیدا و ایکی سرعسکر بربری ایله غوغا ایتمك (150 r.) اوزره ایکن یغلقجی زاده محمد امین پاشا صدارتدن عزل و خوتین جانبی سرعسکری وزیر д) علی پاشایه مهر همایون e) توجیه اولندیغنك خبر بهجت اثری واصل اولدی انجق محمد پاشا و توابعنك بیعت و اطاعت ضروری اولوب دائما دین و دولت علیه‌یه اهانت ایلمك جایکیر مضمر ضمیرلری ایدی الیوم کفار اوردوسی نهر طورله‌نك فاریقه‌سنه ж) و عسکر اسلام خوتین یقه‌سنه اولوب جنك و قتال نهر طورله فاصل اولدیغندن و شدت شتا دخی تعاقب ایتمکده اولغله طومبازلر احضار و جسر з) انشاسیله قارشویه مرور ایلمك رای صوابدر دیو مباشرت و مدت قلیله‌ده رسیدهٔ ختام بولوب اوردوی همایون قارشویه عبور ایلدیکی انده جانب سمادن مطر عظیم نزول و کتدکجه زیاده‌لنوب (150 v.) جبال و صحرا و دره‌لرده نهر مذکوره جریان ایدن صولرك اعانتیله طاشوب جسر مذکوری شکست و بر وجهله اعاده و عودتك امکانی اولمیه‌جغی و جنك اولندقده کثرت باراندن طوب و تفنك

а) Ркп. قلعهء б) Прв. سرعسکریه в) Прв. عسکریه‌نك г) Тутъ надо прибавить اولدقده д) Ркп. وزیری е) Ркп. همایونه ж) Чт. قارشو یقه‌سنده з) Ркп. خبر

باشیسی ایله دورت نفر قپوجی قالوب هیچ فرد قالمدی

ملاقات عسکران مراد اعاسی a) سرعسکری

مولد و غافی б) علی پاشا خان в) دیه‌سندن (149 г.) خوتین سرعسکرلکی ایله مسارعة اماده رسیده اولمق اوزره مأمور اولوب در عقب مقدار وافی طوبچی و چرخه و سرعت طوبی و جبه خانه اخذ و مکمل دائره‌سی و لوندات عسکرندن وافر سواری و پیاده‌لردن دخی بر مقدار پیاده انتخاب و بر ساعت г) ایرشمك و ان شاء الله مظفر اولندقده زعامت و تیمار و اسامی و مال غنایم و سایر کون نعم جلیله ایله ده д) بریکزه بهره و کام‌کارلق مقدر دیه‌رك لوندان و دلیران لاف بسیار ایله عسکرینی e) ترغیب ایدوب یوله روان و جمله‌مز شربت شهادتی نوش ایتمك مقدر اولور ایسه دخی روکردان اولمغه محالدر دیه‌رك سرعت ایدوب خوتینه سکز ساعت بعید محلندن یعنی قانلی کوپری نام محلدن مقاتله‌یه مباشرت و کفّار خاکسار (149 v.) عدم مقاومت ایله تصرف مقدر اولمشیدی و خوتین قلعه‌سی اطرافندن کفار دفع و شر و مضرّتنی رفع ایدنجیه دکین دیل و کله کتورنلرك مقادیرلرینه کوره احسان ایله حرمت ایلدیکندن غیری تعبیرات شیرین کفتاریله ж) مجموعی عسکری طایفه‌سنك دك یدلرینه (?) ملول و کمال محبّت ایله

а) Похоже на اغاسی; но все заглавіе не вѣрно. б) Чт. مولدوانجی
в) Ркп. خانه г) Тутъ надо прибавить اوّل д) Тутъ надо прибавить هر е) Это слово должно читать раньше, вслѣдъ за словомъ دلیران ж) Ркп. شیر سپن کفاریله

اسا (?) صو قپوسندن قلعه‌یه دخول و ماعداسی طشره قالمق
و داخل قلعه اولنلرك اسلحه‌لری النوب ایکی طرفدن طونه‌رق a)
حضور سرعسکریه کلمك رأی اولنمغله بر وجه مبین کتوریلدیکده
فی الواقع ایام چندینندن b) برو قلعهء مزبورك B) سکز ساعت
بعدندن یاشای مشار الیه جنکه مباشرت و مسقولی سکز عدد 5
متریسندن اخراج ایلهرك قرب قلعه‌یه داخل اولدقلرینی
و اون ایکی بیك دال قلیج ایله مأمور اولوب نصف مرتبه‌سی
مدعمه (?) طریقه تحمل ایلهمیوب وراده قالوب ماعدا سواری
و بر مقدار دال قلیج г) یکیچری Д) عسکری ایله مظفر اولدیغنی
و مرقول دلیل باشی اولوب ارض روم دلاورلرندن اولوب طومان 10
اوغلی بجانسز خلیل چراغی اولدیغنی تقریر (148 v.) و اسم e)
شهرتنی بعد البیان خلعت و چلنك و بخشیش اعطا اولنوب
انجق صدق و کذب معلومی اولمق ایچون بر ساعتدن زیاده
سوءال و جواب و اکرام ایتمك داعیه‌سنه عوق Ж) و تاخیر
و طابیه‌لرده اولان عساکره رخصت ویرلدی بو میانه‌ده علی 15
پاشانك معیتنده اولان سائر 3) عساکری بوزوب درون شرانپوده И)
دخول و ایکی عسکر بر برینه اشنالق ایلهرك اعتماد کلدکده
مژده‌جی اولك اعاده‌سنه اذن و رخصت ویرلدی و در عقب
قپولر کشاد اولندقده جندرة (?) اضطرابه دوچار اولا که صنوف
عسکریه‌نك مجموعی خارج قلعه‌یه خروج ایدوب یماقلر اوطه 20

а) Чт. دونه‌رك б) Ркп. چندندن в) Прв. مزبوره‌نك г) Тутъ надо прибавить و д) Ркп. یکنچری е) Прв. прибавить ж) Ркп. عوف з) Ркп. سائر и) Чт. شرانپوله

دست و ایکی بیك نیزه و ایکی بیك چالی قوب تعبیر اولنان الات حرب و بیك عدد مهتاب a) طوب اخراج اولنوب طابیه‌لره تقسیم و مجموع غزاة دخی اعماده б) و تکبیر صدای الله اکبر آفاقه پیوسته اولوب جمله в) دشمانلی کورمك ایچون حاضر اولان طوبلره مهتاب وضع و انداخته و قلعه‌لك اطرافنی تابه г) صباح مانند چراغان پرنشان ایدوب جمله مرهوش دیوان д) بویان و الم اضطراب چاك کریبان ایه‌رك دشمنك ار . . . e) کیوشفعه (?) صباحه رسیه (147 v.) اولوب عجبا ж) حکمت ظهور اتسه کرکدر دیو نکهبان ایکن استانبول یولندن و آخر سپاهپوش 3) سواری مژده در یا عباد الله امداد ایریشور الحمد لله دیه‌رك کلورلر و صاقنوب طوب و تفنك انداخته ایتمیه‌سز بزلر امداد عسکرندن و مسلمانلر دیو فریاد ایدرلر چونکه ایام محاصره صو قپوسی فاریقه‌سنه и) دل اخنیچون وافر مسقولو قرمزی مسمنلو (?) و قرمزی فسلو لسان اشنالری کلوب بزلر محمد پاشا تفنکجیلرندن اولمشیکین خلاص (خلاص) і) اولدق امان بزده قالدق اهیال к) ایله درون قلعه‌یه الهسز دیو فریاد ایلدکلرنده حیله‌دن اکاه و بوطوسکی بویار واسطه‌سیله مسقولو اولدیغی معلوم اولدقده طوب و قورشون л) ضربیله وافرین تلف و تدمیر اولنمشیدی بو دفعه دخی مسلمان اولدقلرینه اعتماد اولنمیوب سرکردلرندن м) بر و ایکی ادملری (148 r.)

а) Ркп. مهمتاب б) Чт. اماده в) Ркп. حمله г) Чт. تاب д) Чт. مدهوش و دیوانه е) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп. ж) Ркп. عجبان з) Ркп. سپاهپوس и) Чт. یقه‌سنه قارشو і) Лишнее. к) Чт. اهمال л) Ркп. قوشون м) Чт. سرکرده‌لرندن

وجمله سپر تدارکنك امکانی اولدی بوندن اقدم وقوع
بولان محاصره التی کون اولوب بو دفعه یکرمی
یدی کون اولدیغی سرحد مذکور له a) (146 v.) مسقولو
شهرلرینه قریب اولدیغندن یماقلری داد و ستاد. ایچون الفت
و انسیت ایله کوزلری الشدیغندن غیری کافر حیله б
روسیه‌لرینی б) و خصوصًا لبقه в) تعبیر اولنان دخی ایین г)
و اطوارلرینه واقف اولدقلرندن تجسس ایچون اردوسنه ولوج
و خروجلرنده عجزلری اولدیغی اجلدن بالمقابله تدارکده اولدقلری
و طوبچی و قمبره‌جی نفراتی موجود اولدیغی اجلدن مسقولویه
انواع کونه شاشقنلق ویریلوب التی کوندن زیاده مقاومته قادر 10
اوله‌مامشیدی انجق بو محاصره‌ده طایفهء نسوان . . . д) ماوا
قالمیوب اچقده قالدیقلرندن نجات بولدقلرنده هر کس اولاد
و عیالنی е) الوب نهر طونه طرفنه نقل اتمك غایله‌سیله ж)
عزیمت و اشبو یکرمی یدی کون محاصره بر یماق موجود
اولدیغندن علی العموم جنك اولندی رسیدن امداد 15
(147 r.) و مولد و غانی з) علی پاشا محاصرهء قلعه
و هنکامهء روسیه یکرمی یدی کون и) رسیده اولدقده اول کیجه
جانب دوشمانندن حمله اولدیغندن یورویش ایه‌جکدر ملاحظه‌سیله
غزاة موحدین خوفه تابع اولوب جبه‌خانه‌دن اون بیك قمبره

а) Тутъ надо прибавить و б) Чт. حیله‌کار روسیه‌لولرینه
в) Ркп. ليقه г) Ркп. ايين д) Гутъ маленькій пробѣлъ
въ ркп. е) Ркп. عیانی ж) Ркп. عایله‌سیله з) Чт. مولدوانجی
и) Прв. کونه

ضرب ایدب هلاك ایدر ایدی مدّت مذکوره‌ده a) بهر یوم جنك ایدوب اوزرینه انداخته اولان بو قدر قورشون وجودینه اثر ایلمدی فقره‌ء اورمان غازی سلطان عثمان خان علیه الرحمة و الغفران زماننده صکره واقع اولان مصالحه‌ده نهر طورله‌نك نصفندن حد 6) و قطع اولندیغی اجلدن بعد لازم اوله‌جق مالزومك B) تدارکنه г) کفار حیله‌کار عافیتی ملاحظه ایله مباشرت یعنی خوتین قلعه‌سی و در علیه‌ده بوغاز ایچنده بوغاز کسن Д) قلعه‌سی رسمنده طاغ التنده اولدیغندن حین محاربه‌ده فوقندن انداخته اولان طوپ و قمبره‌دن ضرر اولیوب قارشو طرفندن جنك اولدیغی صورتده درون قلعه‌ده بر فردك حرکته مجالی اولمیه‌جغی رونما اولمقدن ناشی قلعه‌ء (146 г.) مزبورك e) قارشو یقه‌سنده مالك اولدقده کریزه حفی ж) و بعدندن نیشه 3) و سایر کروم فدائلری کتوردوب مطلوبی اوزره وضع هنکام صفده И) صواروب بر کست و شاخه‌ء i) خلل ایراث ایتممك ایچون قوروجی К) تعیین و مرور زمان ایله بر کوهستان اولمشیدی الحالة هذه قلعه‌نك چپ و راستنی محاصره‌ده و هر نه قدر طوپ قمبره انداخته ایلدی ایسه رخنه و زیان ایلمدیکی معلومی اولدقده قارشو قوریلق طرفندن پوصو ایله کلوب متریس حفر Л) و طوب انداخته ایلمکه مباشرت ایلدکده درون قلعه‌ده سپر قالمیوب لاشه ات و آدم مخلوط اولدی و بر

а) Ркп. مذکورده б) Ркп. جد в) Ркп. مالزوبك г) Ркп. تدارکنی д) Ркп. کس е) Прв. مزبوره‌نك ж) Чт. کریوه حفر з) Чт. حفی. л) Ркп. قوروجر к) Ркп. کشت و شیاخه. i) Чт. صیفده и) Чт. میشه

موجود ایدیم دیو یوز باشی a) مرسوم تقریر و کوریم سنی بکون 6) یارین امداد کلور دیو و غیرت ایدکز دیو تبشیر ایلدی بو فقیر وجه مشروح اوزره تقریرینی ضبط ایدوب بر ایکی ساعت حبس و ارام و تکرار کتریلوب سوءال و تقریر اول تطبیق اولندقده بعبارت اول مطابـق B) اولنمغله 5 طوایف عسکریه‌یه اعلان اولنان جدال و محاربه‌یه غیرت اولندی محافظ خوتین اقسقه‌لی حسین پاشا شهید شد

چونکه قلعه محاصره‌ده در هر بر محلنه نوبت ایله جنکی تعیین اولنان مقابلهء اعدایه بذل (145 r.) معذرت اولنور ایکن محافظ پاشا دخی پاشا قپوسندن صو قپوسنه مسلط اولان اعدانك 10 دفعنه همت و یکرمی بش درهم (?) تفنکی بك خور (?) مشیر یریلریله (?) انداخته و بهر یوم وافر مسقولوی قهر و اعدام ایدر ایدی کفار حیله‌کار مشار الیه دوربین ایله بعد المشاهده طوب اویدیرب ضرب و شهید ایلدی هنکامهء صامبلی‌ده (?) اناطولی عسکریله بر نفر سواری صاحب‌ده (?) مجذوب کلمشیدی 15 اکثری وقتده اسبنه سوار و طابور پیشکاهنده قرار و هر نه قدر لباس واریسه عریان اولوب یدنده اولان کبیر قزلجق ایله جنك ایدر ایدی نیچون قلیج و تفنك ایله جنك ایتمزسز دیو سوءال ایدنلره کافر مردار در مردار قلیج اولماز کلاب 20 نوعندن اولغله عصا ایله حقنـدن کلنور دیو جواب ویـرب میدانده جولان (و) г) (145 v.) و قربنه وارنلرك قولاغنه بر دفعه

---

a) Ркп. باشنی б) Чт. کوره‌یم سنی بوکون в) Ркп. بعبارته اوله г) و лишнее. مطابعه

قرق اللی آدم شهید و مجروح a) اولدیغنی علی التفصیل (و) б)
تحریر اولنان کاغذی روغن زیتنه باتوروب درون مشمعه نهاده
و یکرمی بش کیسه نقود (و) в) بمیان معتمد شهور г) ایله بعث
ویرمك اوزره برِ عیارایله مقاوله و تحریرات مذکوری д) (144 r.)
5 درون انبانه e) وضع و میاننه بند و عریاناً باشنه بر قباق
کچروب نصف اللیلده ж) نهر طورلایه القا و عادتا قوربغا و یاخود
بُر عدد شکسته قباق صو اوزرنده کیدر یوللله з) اقوب کتمك
و اوردوی همایون رسیده اولدقده صاحب دولت افندیمز
حضرتلرینه تحریرات مذکوری и) ویروب و لسانا دخی تقریر
10 ایتمك و بر آن بر ساعت مقدم داد و امداد وعنایت
بیورمق نیازیله درون نهریله آدم کوندوریلدیکنی و عیّار مرقوم
بر وفق i) مطلوب تقریر ایلدیکنی و در عقب مشورت
اولنان к) عقیب مشورتده مولد و غافی л) وزیر مکرّم علی‌پاشا
حضرتلرینه سرعسکرلك خلعتی الباس اولنان м) اون ایکی بیك
15 دال قلج ایله اوردوی همایوندن یعنی خان دپه‌سندن سرعت
و شتاب ایله امداده (144 v.) کلمك اوزره اولدیغنی و درون
قلعه‌ده اولان عسکر و ذخیره‌نك مقدارینی روسیه جنرالنك
معلوم اولدیغندن غیری تحریرات مذکوره н) اردوی همایونه
رسیده اولدیغی کونی ینه عربه‌جی قیافتنده اوردوی همایونه

а) Ркп. مجروج б) و лишнее. в) Тоже г) Чт. شهود д) Прв. مذکوره‌یی е) Ркп. انباره ж) Ркп. الیده з) Ркп. یوللو и) Прв. مذکوره‌یی і) Ркп. وقف к) Чт. اولنوب л) Чт. مولدوانجی
м) Чт. اولنوب н) Ркп. مذکور

اولودن در دیو مشار الیه a) حضرتلرینه احضار و کیفیتی بر وجه مبین تقریر و رضاسیله اسیر اولندیغی‌نی بیان ایلدی تقریر غریبه б) یوز باشی مسفور سرخوتین محاصره‌سنه دوچار اولوب اونجی کون ذخیره‌ء موجوده‌مز تمام اولدیغنی (143 r.) و بش یوز قطعه طوب و خمپره в) ایله بر سنه کامله لیلاً و نهاراً انداخته اولنمغله وافی باروت و قورشون و مهمات سائره موجود اولوب انجق علوفه‌لو طوبجیلردن بر فردك وجودی ناموجود اولدیغندن اجرت ایله مستعد اولنلره طوب انداخته ایتدیریلدیکنی و جراح طاقماری موجود اولوب طبیب و جراحدن بر فرد اولدیغی و بهر یوم اللی و یوز آدم درون قلعه‌ده شهید اولوب شمدیه قدر قرق بش بیك آدم ندن یدی سکز بیك آدم شربت شهادتی نوش ایلدیکنی و فاغان г) عسکریله سایر بیك باشیلرك میریلو نفراتلرندن و ایالت عسکرندن اون بیکدن متجاوز حرب و ضرب اربابی خارج قلعه‌ده شرانپو درونده قالوب اشبو تاریخه دکین یاندقلری д) یردن باش (143 v.) قالدیرمدقلرین و قهوه‌مز اولیوب بغدای و آرپه قاووروب تشریب اولندیغنی و درون قلعه‌ده موجود عسکر آت е) و ادم لاشه رایحه‌سندن مضطرب الحال و سرسم و بی مجال اولدیغنی و درون قلعه‌ده ماء جاری و قویو ж) اولدیغندن صو الق قصدیله خروج з) سقالردن и) بهر یوم

а) Ркш. مشار الیهه б) Ркп. عریبه в) Ркп. صمیره г) Чт. قالان д) Ркш. یاندقلری е) Ркш. عسکرانه ж) Ркш. قوی
з) Тутъ надо прибавить ایدن и) Ркп. سقالردن

وافر آدم باب ورادن و استانبول قپوسی (142 r.) اوستندن کندولرینی کمنده بند ایدوب عنکبوت مثال خارج قلعه‌یه نزول و درکمین و پنهان اوله‌رق راس متریس کفاره تقریب ایدوب لایح اولدیغی اوزره بر قاج نفرمز شهید و مجروح و بر ایکی a) آدم دخی روسیه‌لویه بند اولنجیه دکین برکله ایله دیل آلوب کتوردیلر کفار خاکسار احوال قلعه‌ده b) ذخیره‌دن خبردار اولدقده جمله‌سنی تخفیف B) ایلدی امدن Г) یوز باشی در جانب مسقولو مسقولونك عسکر اعمالی و ایلرو و کیرویه اعاده عسکر جنرالنك رأینه موقوف اولوب پولقوونیك و سایر عسکری سرکرده‌لری مخالفت ایتمامك و اندری (?) اولور ایسه عفو و اغماض Д) اولنمیوب در عقب اعدام و خدمتی اخرینه توجیه اولنمق مشروط اولوب بو شرط جمله‌سنك معلومی ایکن عسکری یوز (142 v.) باشیلرندن بر نفر ذمینك e) شرط مذکور مغایری افعال نابرجاسی ظهور ایتمکله اعدام اولنمقدن ایسه عثمانلو عسکرینه دوشوب اسیر اولمق اهوندر دیو روسیه‌لو طابورندن خروج و سرعت و شتاب ایله صو قپوسنه طوغری جکدیکنی ж) حفظنه مأمور پوطوسکی بویاره з) موجود اولان یوز اللی نفر ذمیلرنك مشهوری اولدقده یوز باشی مرسومی مقابله و اخذ و(و) II) طائفه عسکریه‌دن محافظه ایچون کندو قالپا(قارندن) i) بر قالپاق کیدیروب کویا

а) Ркп. ایکن ـیر ـ б) Чт. قلعه‌دن و в) Чт. تحقیق г) Ркп. امون
д) Ркп. اعماض е) Ркп. ذمیلك ж) Чт. کچدیکی з) Ркп. بویارله
и) و лишнее. і) Что въ скобкахъ — написано на поляхъ.

تكرار تعداد اولنوب موجودلرينه كوره اون برنجى كون تعينات بدلى خنطه ويرمكه مباشرت اولنوب يوم مزبوره طحن و تدقيق a) ايدوب طبخى دشوار اولديغندن فرداسى ترك اولنوب حصهٔ خنطه‌لرينى صو ايله قينادوب هر كس جيب б) و كيسه‌لرينه وضع و اولوجهله اكل ايدوب اون يدى كون بر منوال مشروح بغداى اكل اولندى روسيه‌لودن ديل اخذينك طريقى چونكه مشار اليه محمد پاشانك حكيم باشيسى فرار ايتمكله متهم اولدى اما ديل المق و تكرار ديل ويرمه‌نك طريقى مشار اليه و سرعسكر دفتردارى و سابقا قبريز محصلى و كوپرى امينى جوجكان‌دن سليمان افندى و الحاج سليم اغا و حسين (141 v.) پاشا و خواص دائره‌لرى مدبرارى ايله مشورت ايلدكلرنده شمدى درون قلعه‌ده منادى لسانيله هر كيم روسيالودن ديل كتورور ايسه جلنك в) و بو قدر بخشش و يوز يكرمى اقچه تقاعدا ممهور г) ويريلور ديو انلردن بر مقدارى طالب اولوب مباشرت ايدرلر و حين عزيمتلرنده بر مقدار مجروح و شهيد اولوب ديل النور ايسه دخى بزم طرفدن البته ديل ويريلور ديل ويريلديكى صورتده درون قلعه‌ده بر قاج ايلق مأكولات واردر ديو قرار ايدن پاپاسى д) تكذيب و قهر تدميرينه بادى اولور ديو شورايه قرار ويرلدى و بو اسرار كت كتمانى е) لابد اولوب افشاسندن حذر و مجانبت اولنمسى تنبيه اولنور در عقب اعلان اولندقده يكيچرى ж) سردنكجدى بيداقلرندن

а) Ркп. طحش و ترفيق б) Ркп. حبيب в) Чт. چلنك г) Ркп. جمور д) Ркп. باباسى е) Чт. كتم و كتمانى ж) Ркп. يكنچرى
Послѣ этого слова надо поставить еще و .

هنکامنده قره طاغ اوزرینه واقع اولان سفرنده اخذ ایلدیکی اسرادن بر نفر پاپاس طبابت و حذاقت a) ادعاسنده اولمغله دایره‌سنده استخدام و بعض ادویه‌سندن محفوظ اولدیغی اجلدن الیوم خدمتنده ایدی فقد انو . . . اولات (?) پاپاس مرسومك مشهودی اولدقده غزات موحدین سحری بی تاب ایکن صو قپوسندن خروج و مسقو اوردوسنه طوغری عزیمت ایلدیکی صو قپوسی محافظه‌سنه مأمور اولان بوطوسکی نام لهلو بویارینك مطامشوار б) قپوسنده (140 v.) طوایف в) عسکرینك معلوم و مشهورلری اولدقده بر قاج بیك تفنك و طوب انداخته ایله‌دیار ایسه‌ده دخی اصابت ایتمیوب قویوب کتدی بو سببدن سرعسکر مرتد اولدیغندن کیفیت قلعه‌یی دشمن دینه г) اخباریچون آدم کوندردی д) دیو موجود اولان عسکری مشار الیه محمد پاشا(دن) е) روکردان اولوب اوزرینه هجوم و سوز ایاغه دوشوب اعدامنه ж) مبادرت ایلدکلرنده محافظ کرجی حسین پاشا توسط ایدوب استانبول قپوسی التنده طاش اوده درونده حبس اولندی اخراج اسباب دست لاجل الاحتیاج موجود بولنمق اوزره خوتین جابخانه‌سنده з) طقسان جفت اسباب دست موجود بولنمغله مجموعی اخراج و تهی и) اولان دقیق انبارلری درونده وضع و وفر і) دیریلوب (141 r.) موجود اولان اورطه‌لرك و پاشالرك و بیداق اغالرینك موجود к) باقی‌لری

а) Ркп. خداقت б) Чт. و طمشوار в) Ркп. طوبق г) Ркп. دینده д) Ркп. کوندردیر е) Что въ скобкахъ—написано на поляхъ. ж) Ркп. اعلامنه з) Прв. جبه خانه‌سنده и) Ркп. نهی і) Ркп. فور к) Ркп. موجوده

بالمثل حمله اولنور ایدی و اتیلان طوبلر دشمانه خیانة اتسون دیو اتلمیوب همان خوف جان ایله ابتدا ذکر و بیان اولندیغی اوزره کفار خمبره‌لر a) طولدورب اوزیمزه تورد (?) بوش ایتمامك ایچون انداخته اولنور غریبه‌دن درکه سرحد مذکورك استانبول قپوسی طابیه‌سی جمله طابیه‌لرك فوقنده و صو (130 v.) قپوسی تحتنده б) واقع اولمشدر استانبول قپوسی اوستنده اولان طابیه‌دن قرق بش جانبده موجود هاون و خمبره‌لری в) عسکریدن بری بخشش المق г) امیدیله طولدوروب انداخته ایلدیکده درون قلعه‌دن صو قپوسی محافظه‌سنده له بویارلرندن پوطوسکی نام بویارك عسکری میانده دوشوب وافر آدم مجروح ایلدیکی بعد المشاهده روسیه طرفندن انداخته اولنان دیو واقع اولان منازعه دفع اولندی بو قدر موجود اولان هاوان و خمبره‌دن بر خمبره д) انداخته اولنمادی احوال نظیره قلعه‌ء مرقوم یوقاریده ذکر و بیان اولندیغی اوزره صاریم ابراهیم پاشا احتیاطا موجود بولنمق ارزنه е) و خنطه جمع و انبارلرینه ادخال ایتمش ایدی و بعده جوجوره ж) انبارلرندن یوز اون درت بیك قنطار دقیق (140 r.) ایله اولمقدار ایکن دخی جلب و در انبار اولنمشدی اشبو ذخیره‌دن اقتضا ایدن تعیینات روزمره عساکر ویریلوب ایکن محاصره اونتجی کونی دقیق و بکسماد تمام اولوب انبارلر з) درونده بر شی قالمادی غنی سرعسکر محمد پاشا مقدما بوسنه والیلکنك и)

а) Ркп. صنده‌لی б) Ркп. تخته‌نده в) Ркп هاوده و ضمیره‌لری г) Ркп. خمیردن بر ضمیره д) Чт. المان е) Чт. بولنان ارزن ж) Чт. جورجوه з) Ркп. اسله‌لر и) Ркп. و اکیلکینده

جنرالینه خبر رسیده ایتمش ایکن اعتماد ایده‌میوب اغر اغر طابورینی یورودوب اردویه داخل اولدقده چادر و چرکه و طوب (138 v.) و جابخانه a) و مهمات سائره б) و دفترینه بعد القید ضبط و هنکامیه в) مبادرت ایلدی г) موجود سرحد اولان عسکرك مقداری رسم قاعده‌یی д) سرحد اوزره موجود محاصره اولان طوایف عسکریه‌یه تعیینات ویرلمسی لابد اولدیغندن تعداد اولندقده درون شرانپوده e) سواری و پیاده اون بیك و درون قلعه‌ده اوتوز بش بیك نفر غزات موجودین اولوب انجق طوب انداخته ایده‌جك آدم اولدیغندن قلیونجلق ж) ایله سیاحت ایتمشلریله بوغازلر з) عسکرندن و طوب انداخته ایدر ایکن رفت ایلمش مستعد دلاورلری درون عسکردن انتخاب و طابیه‌لره تقسیم و بهر طابیه‌ده خدمت طوب انداخته ایدنلره یومی и) یکرمی بش غروش ویرلمك اوزره مقاوله و اخشامه i) بر ساعت قاله‌رق (139 r.) ایکی طرفدن شمشیر к) کله انداخته اولنوب پایدوس وقوعنده دوخور л) عاجزانه‌م ایله مبلغ مزبوری ادا و شهید اولمشلری وار ایسه اخرینی نصب ایچون محافظه м) و سرعسکر مشار الیهمایه خبر ویریلور ایدی بر منوال مشروح اجرت طوب انداخته ایتدیره‌رك یکرمی یدی کون و کیجه بر دقیقه‌ده بش یوز اون بش بیك تفنك انداخته اولنور ایدی کذلك جانب دشمندن دخی

а) Прв. جبه خانه б) Ркп. دفتر в) Прв. هنکامه‌یه г) Ркп. اللدی д) Чт. رسم و قاعده е) Ркп. شرانپورده ж) Ркп. فلیونجلق з) Ркп. بوغازلری и) Ркп. یوم і) Ркп. احشامه к) Тутъ надо прибавить л) Чт. بو حقیر м) Чт. محافظ

حسین a) پاشانك كیفیت معلومی اولدقده كتخداسنی قایم مقام نصب و وقیوم б) خلعتی ایله ابتدای امرده كفار اوزرینه حمله ایدوب بر ایكی سواری شهید و بر ایكی دخی آت مرده‌سی واراده اولان عسكرك مشهوری اولدقده قراری فراره استبدال و بر ساعت مقداری قیامه وقت اولمیوب كیرویه اعاده و هر نه قدر حبر اولندی ایسه دخی مقید اوله‌میوب عسكر اسلام روكردان و سریع в) ایله چاك كریبان ایده‌رك بر مقداری درون قلعه‌یه و سواریله یول (?) بر مقدار خان г) دپه‌سی یولونه طوغری فرار ایلدی بو فراریلردن д) دكرمان بوغازنده پوسوده دركمین اولان مسقولی اون بیك (138 r.) نفر اهل اسلامی اسیر ایدوب قوشاق و دستارلریله بر برینه بند و اون مسلمان е) بر (بر) ж) نفر كافر باشی نصب قلعه الندە з) اسم و شهرتلری بیان ایده‌رك مرور ایتدیردی چونكه اوج بش دقیقه ظرفنده بلا مقابله مسلمانلر كندولرینی كیرویه چكدی البته и) بر حكمت و بر نوع حیله і) مبیندر دیو خارج قلعه‌ده اولان اوردو و ذخایر و جابخانه к) و اسلحهء وافره حالی л) اوزره یكرمی درت ساعت قالوب مسلمان كافردن و كافر مسلماندن قورقو м) حالی اوزره ایكن كفار طرفندن صو عربه‌جی و جورباجیان مقوله‌سندن بر قاچ نفر كلوب كیفیتی بعد المشاهده عسكر

а) Чт. حسن б) Чт. قاقوم в) Чт. سرعت г) Ркп. خانه д) Ркп. قرارلردن е) Прв. مسلمانه ж) بر лишнее. з) Чт. الینده и) Ркп. الینه і) Ркп. حیله‌یه к) Прв. جبه‌خانه л) Ркп. خالی м) Ркп. قورقویه

قاناو کوپری a) نام محله کلنجه التی ساعت مسافه‌ده الوده خون اولان شهدا کفار لاشه‌لرندن ō) تفریق ایله دفن ایتدیردلر و بعده کله‌جك امداد عسکریه‌نك کوزلری قورقمق B) ایچون کفار لاشه‌لری دخی نهر بروده القا اولنوب بحر سیاهه ارسال اولندی

محاصرهٔ دفعهٔ ثانی سرحد خوتین بیك یوز سکسان اوج سنه‌سی ماه ربیع الاولی غرّه‌سنده г) یکرمی درت اورطه مکمل عسکریله (و)Д) ابازه پاشا و جانیکلی علی پاشا و اوغللری و قاص (137 г.) پاشا و بوسنه سردنکچدی بیداقلری و روم ایلی ایالتی و بلوکات اربعه بیك باشیلری توارد ایدوب کفار قراری e) فراره استبدال ایدوب میانه چقماز ایسه امك و زحمتمز هبا اولور دیو متأسف و قریم خانی یکرمی درت بیك تاتاریله میدانده کفار اولدیغندن چاپول قیدنده اولوب متکدر ایکن کفار حاکسار ظهور و مقدما عبورЖ) ایلدیکی معبره کوپری قوروب بر کیجه‌ده عسکریله کچوب متریس قدیمنده اولدیغی بو دفعه محافظه نصب اولنان اخسخه‌لی З) و سرعسکر محمد پاشانك معلومی اولدقده درعقب شرانپول И) خارجه قازمه کورك اخراج اولنوب درون قلعه‌ده بولنان یهود و نصرانه i) برر و ایکی‌شر غروش بو حقیرك یدیله ویریله‌رك متریس حفر К) و طوب (137 v.) و قمبره Л) دخی نقل و اجرتلری ویرلدکدنصکره باروت و ادوات سایره‌لری یانلرینه اکرچه آماده اولندی و مشار الیه

а) Рк. کوپر б) Рк. لاشی‌ستون в) Чт. قورقتمق г) Рк. عشره‌سندن
д) و лишнее. е) Ркп. فراری ж) Ркп. عبو з) Пропущ. حسن‌پاشا
и) Ркп. شرانپور і) Ркп. نصرانیه к) Ркп. حفی л) Ркп. قمنبره

عسکر بز برینی کوره‌میوب کفار بر برینی هلاك ایده‌رك ملی وجه الصحه اون درت بیك کافر دندان سیفدن اولوجهله کذر ایلدیکی کفارك معلومی اولدقده ورای اهل اسلامی کشاد و تاب و طاقت و خصوصا عطش و حرارت مستولی اولدیغندن ایکی عسکر بر برندن تفریق و کبرویه رجوع اولندقده وراده اولان خزینه و خرکاه دخی بندکان (136 r.) اوزرینه کلان کفار ایله افندیلرندن کوردکلری کبی اسیر اولغی ارتکاب ایتمیوب جنك ایده‌رك وافر کفار تلف ایتدیرلدکدنصکره شربت شهادتی نوش و اولمقدار لوندات و مشار الیهك مال و اشیاسی غارت اولدی غریبه‌دندر که خزینه و خیام دوه‌لرینك ضبط و تصرفنه بر درلو فرصتیاب a) اوله‌مدیغندن راسلرینی б) قطع و حموله‌لرینی в) اخذ ایلمشلر انجق حیوانات مذکوره г) افندیلرله д) جانبنه عزیمت ایلدیکنی ادراك ایده‌مدکلرندن پروت e) نهری کنارینه کلوب اون بش کون مقداری باشی بوش کشت و کذار ایلدکلرینی مشار الیه بعد الاخبار معیت بندکانه ж) آدملر ترفیق و فی الحقیقة نهر برودی اون اوز з) کیچلدکده بر وجه مبین طابور и) شتران مشاهده و یانلرینه وارلدقده (136 v.) غریب قالدقلرینی ایما ایله کمال سرورلرندن کوزلرندن یاش نزول ایدر ایدی مجموعی اخذ اولنوب سربانه تسلیمًا اعاده اولندی سر خوتینه i) بعد الوصول عربه‌لر ترتیب و قازمه و کورك تحمیل و نفرات وافره ارسال اولندیغنه к) دکرمان بوغازندن

а) Рєп. فورتیاب б) Рєп. رسلرینی в) Рєп. صموله‌لرینی г) Рєп. بندکانه‌مه д) Чт. افندیلرینك е) Рєп. بیرون ж) Прв. مذکور з) Чт. اوچ и) Рєп. طابو і) Рєп. خوتین к) Чт. اولندیغندن

پاشا و جانیکلی a) علی پاشا و اوغلی بطال پاشا و مقداد پاشا ابازه و علی پاشانك یانلرنده اولان ایکی بیکدن متجاوز لوند سواریلریله بر کون اول خوتین محافظه‌سنده موجود بولنمق اوزره استعجاللرین مشعر بر برینی متعاقب اوامر علیه توارد ایلدیکندن غیری فرصت بولور ایسه ابازه علی پاشای اعلام ایلمك اوزره و علی پاشا دخی ابازهٔ اعلام ایلمك (135 r.) اوزره بر برینندن خفی ویریلان امر عالی‌یی مرقوملر بر برینه اکاه б) ایدوب بو اهانتی ایتممك اوزره تعهد لوندان ایلمشلر ایدی اما هر نه قدر یمین دخی اتمشلر ایسه ینه امین اولمیوب بر برینك اردولرندن بعید اولورلر ایدی بوار بعده (?) ابازه پاشا خزینه‌داریله دائره‌سنده موجود بیك لونداتیله یاش قصبه‌سندن в) حرکت و سرحد خوتینه г) طوغری عزیمت و نهر پورودی عبور و التی ساعت و خرطر (?) مراحل ایله خوتینه ایکی ساعت قالمرق کفار طابوری دکرمان بوغازی نام محلده مقابله و خوتین قلعه‌سنه امداد در ظنیله جنکه مباشرت و لوندان مذکورك وراسی دخی کفار ایله محیط اولوب اورطه‌ده قالدقلرینی بعد المشاهده ابازه پاشا بر طابور و خزینه (135 v.) داری فیض الله پاشا دخی д) ورای جبالدن کفارك اردندن باش کوستروب مردانه و دلیران جنك اوتوز ایکی درون طاپور کفاره دخول و مجروح اولان اسبلری ترك و دال قالمه اولنلری نجات بولمیوب مجموع شهید اولدی انجق یقه یقه محاربه اولند یغندن طوب اتمق میدانی قالمد یغندن غیری باروت طومانندن ایکی

а) Ркп. جانبکلی б) Ркп. اراه в) Ркп. باش‌قصه‌سندن г) Ркп. سر خوتین д) Ркп. دحی

اولور ديو افاده اولنان قورى لاقردى قبولدن امتناع و روسيه‌لويه
خبر كوندردكلرنده بهر كون مع تعينات علوفه‌لرينى پشين
ويرمك اوزره مقاوله و تعهد ايتمكله نفرات مرقومك مجموع
كفار a) تبعيت و پادشاه عالمپناهه (134 r.) اهانت و اهل
اسلامه قورشون انداخته مبادرت ايلديلر ايسه دخى فضل بارى
و تخت پادشاهى ايله مقاومت ايده‌ميوب كفار بوزيلوب يبقلوب
كيدر انجق درون و بيرون قلعه‌ده برف و باراندن عباد اللهك
تحصين ايده‌جك جبه‌خانه و ذخيره انبارلرندن غيرى بر شى
قالمدى و انبار مذكورلرك پوشيده‌لرى رفع اولنوب كليم و كيجه
ايله خميره б) اتشندن حفظ اولندى ديو تقرير و بر دفتردار
نصيبى ايله و بنا امينى ارسالن в) رجا ايلديلر خادم г) ابراهيم
پاشانك دفتردارلغنده كتخداسى اولوب بوندن اقدم ادرنه سراى
انشاسنه مأمور اولان كوكلرندن д) الحاج سليم اغايه صاحب
دولت‌ده بغلغجى е) زاده امين پاشانك انفعالى اولغله قتل
و اهلاكه ж) بدل اوجيوز كيسه اقچه نقود (و) з) اعطا و قلعه
مذكورك и) (134 v.) بناسى انشا و عسكريه‌نك تعيناتى ويرمك
اوزره دفتردارلق خلعتنى البلس و مسارعةً اسراسى فرمان
بيورلدى و كيفيت قلعه و اموال مقدار عساكر و ذخائر
و اطوار i) وزرايه دقت و تحرير و سير سريع ايله افاده
ايچون بو فقير پر تقصير دخى جانب دفتريدن تعقيب ايلديلر
هنكامهٔ ابازه к) محمد پاشا و خزينه‌دار فيض الله

а) Чт. مرقومه‌نك مجموعى كفاره б) Ркп. خميزه в) Ркп. ارسالز
г) Ркп. حارم д) Чт. كوكللولردن е) Чт. يغلغجى ж) Ркп. اعلاق
з) и лишнее. и) Прв. مذكوره‌نك i) Чт. طوار к) Ркп. و بازهٔ

و نغم ایچلرینه و درون قلعه‌ده اولان طابیه‌ده موجود طوپلره رابطه ویرمك اوزره ایکن کفار حیله‌کار علی الغفله کلوب a) اطراف قلعه‌یی احاطه و محاصره و کفار درون قلعه‌یی (?) و درون (133 r.) قلعه‌دن کفار خاکسار اوزرینه بر ساعتده بشیوز طوب اندا‌خته اولنور ایدی انجق مسقولو واروش قلعه‌یی سیره الوب وراسندن شرانپو تقریب و اماده ایلدیکی اون ایکی بیك دسته 6) چبوقلری درون خندقه B) القا و اون ایکی بیك طوبده(?) خاك دخی اوزرینه براغوب درون قلعه‌یه یوروش ایده‌جکی اخذ اولنان اسیرلر تقریرندن معلومز اولدقده واروشه اولان خان و خانه و جامع و مساجدمزی بدخورمر(?) ایله لیلا احراق نار ایدوب بر کیجه صباحه وارنجه اتش احراق خوفندن اوزر یمزه کله‌میوب بش کون و بش کیجه دخی روز شب بر بریمزه حمله و طوب و خمبره Г) انداخته و بو هنکامه‌ده درون قلعه‌ده اولان خانه‌لردن بری خمبره Д) اتش ایله محترق اولمق لازم کلور ایسه (133 v.) جمله‌مزه خانجان ویره‌جکندن غیری جبه خانه‌مزه آفت رسیده و جمله‌مز هلاك اولمق درکاردر دیو ذخیره انبارلرندن ماعداسی هدم و خراب و صبیان و نسوان و جمله‌مز بر بریمزه قارشوب التی کون و کیجه مردانه جنك و قتال و اله کیرن مسقولولری حفظ ایده‌جك محلمز اولدیغندن قتل و اعدام ایدر ایکن قهرمان پاشا التی بیك میریلو عسکری ارنبود کفره‌سندن e) اولمغله میریلری وعلاسی تمام اولوب تکرار میری طلب ایلدکلرنده اوردوی همایونه تحریر ایده‌لم بعده کتوره‌لم شویله اولور بویله

---

a) Ркп. کلیوب б) Ркп. دست в) Ркп. خندق г) Ркп. همیره
д) Тоже. е) Ркп. کفرسنلدن

خلاصهٔ تقریر و محضرلرنده کفار دوزخ قرار a) بروت نهرینی
عبور و قلعهٔ (132 r.) مرقومه б) یوقاری طرفنده اولان اورمانلق
اوکنه در عقب متریس в) حفر г) و بر طرفنی نهر مرقومه
و بر طرفنی اورمان و ایکی طرفنی میدانه قارشو اوردوسنی
قوروب اقامت و غزات موحدینی هنکامهیه دعوت ایلدی بو д
کیفیت بماقانك е) معلومی اولدقده در عقب هر کس سلاحنی
میاننه بند و مقابل اولق نیتی ایله برار نش e) قلعهدن
خروجه مباشرت ومحافظ قلعه بولنان حسین پاشا طوب، و جبّخانه
ایله متریس ж) حفریچون قازمه و کورك تدارك و صنوف
عسکریهیه باشبوغ نصب اولندقدن صکره مقابله اولنمق اوزره
ضابطان عسکریه پند و نصح قیدنده اولدقده کافیر з) کلیور
پاشا بزه قازمه کورك سویلیور وار ایسه بو پاشا مرتددر دیو
اوزرینه هجوم و درون جمعیتده بولنانلردن بری (132 v.) مشار
الیه اوزرینه تفنك انداخته شهید ایلدیلر تفنك انداخته
ایدن یکیچری и) و یاخود لبقه i) و یاخود جمعیة к) جاموش
داخل اولوب اول وجهله محاکمهلردن اولدیغی معلوم اولمدی
چونکه مشار الیه ارتحال ایدوب عسکری طائفهسی باشی بوش
قالوب دولت علیهیه افادهیه زمانمز قالمادغندن ارنبود л) پاشالرندن
التی بیك میریلو عسکر ایله محافظهیه مأمور قهرمان پاشای
جمله اتفاقله قایمقام نصب و تعین و رای اوزره عمل و حرکت
ایلمك اوزره اتفاق ایلدك و در عقب شرانپو قپولرینه و متریس

а) Ркп. دوزخ فرار б) Ркп. مرقومی в) Ркп. متبرس г) Ркп. حفی
д) Ркп. بماقانك е) Чт. بر از پیش ж) Ркп. منریس з) Прв.
ارنبو л) Ркп. جمعیة к) Ркп. لیقه i) Ркп. یکنچری и) کافر

سکز (131 r.) غروش حاصل اولان ایراددن ایکی یوز یتمش طقوز بیك سکز یوز یتمش بر غروش ویریلان مصارف فرمانده اولندقده باقی بش بیك بش یوز یکرمی یدی غروش قالدیغی ایراد قید باش محاسبه دفترلرندن مستبانـدر a) اردوی همایون ادرنه‌ده وخلال طریقده واقع اولان غریبه‌سی б) اردوی همایون ادرنیه واصل اولدقده موجود اولان طوایف عسکریه‌نك بعضلری اقتضا ایدن صولرینی ارضه B) و طونجه و مریج نام نهرلردن اخذ و بعضلر دخی محروسهء مذکوره درونده اولان چشمه‌لردن г) الورلر ایدی بو میانه‌ده مسقولو طرفندن تعین اولنان جاسوسان ورود و صو خزینه‌لرینه سم قاتل وضع و وافر آدم و حیوان تلف ایلدکدن صکره کیفیت ظاهر اولوب ضو (131 v.) خزینه‌لری تطهیر اولندی و خلال طریقده دخی کذلك یول اوزرلرینه چادرلر قوریلوب مرور و عبوره قهوه و طعام فروخت ایدن هیأتنده اماده ایکن یورقون اولان بیچاره‌لردن ارام قیدنده اولانلردن نیجه غزاة موحدین او مقوله چادرلر درونده راحتده اعدام д) و ایساقجی معبرینه e) یقین محلده ظاهر اولدقده قصاب اوغلی قهوه‌سی دیو مشهور اولوب اله کیرنلری مجازات اولندی محاصره اول سرحد خوتیان اردوی همایون ایساقجی صحراسنه بیك یوز سکسان اوج سنه‌سی غره محرمده ж) داخل اولوب سردار اکرم حضرتلری اوطاغنه نزول اتدیکی انده سر з) خوتیندن فریادجیلر با محضر и) واصل اولوب

а) Ркп. مستبادلر б) Ркп. عره‌به‌سی в) Чт. اردہ г) Ркп. خیمه‌لردن д) Ркп. اعوام е) Ркп. و معبرینده ж) Ркп. محرمنك
з) Чт. سرحد и) Ркп. با محضر

ال چوقه‌یه قابلو قباینجه یقه‌لو موخذی (?) و شام a) کورك
و کر رختلو و سلاح و بساط ایله لکن قول کتخداسی اغانك
یقه‌سی یکیچری اغاسنك یقه‌سندن بر مقدار کوچك اولق
و یکیچری سقالری b) مرور ایدرکن جمله‌سندن بردن اولق
اوزره طرف همایوندن بیك غروش و بهر اورطه‌نك قره
قوللقجیلرینه قازغانلریله مرور ایدرکن بیاز استار ایله صره‌لر
و اشجیلرك هر بر نفرینه دخی اوذر التون و بعض درویشان
و شاعرلرینك هر برینه ایکی‌شر التون احسان اولنوب و صدر
اعظم حضرتلری طرفندن دخی ساحبدارلر ایله برر و ایکی‌شر
و اوچر آلتون ویرلدی دیو مقید در اشبو الایه درکاه عالی
یکیچری B) اورطه‌لرینه و جبه‌جی (130 v.) اورطه‌لرینه و طوبجی
اورطه‌لرینه و طوب عربه‌جیلری اورطه‌لرینه جمعا اوتوز ایکی
بیك التی یوز اون درت غروش عطیه ویرلدیکی دخی
مضبوط و مقید در غرائبلندر г) که سفر بر اولان طوایف
عسکری مدت عمرلرنده الای و سفر کورمدکلرندن طوپ قپو
درون و بیرونده سیرجلر д) میاننده اولان رعایادن وافرینی
لواء شریفه باقمسون دیو قتل و اعدام e) و بر مقدارینی مجروح
ایله‌یار نصب ж) خیام اوردوی همایون بصحرای
داود پاشا و حرکت از صحرا بیك یوز سکسان ایکی
سنه‌سی ذی القعده‌نك یکرمی دردنجی کونی صحرای داود پاشادن
اردوی همایون حرکت ایله‌کدنصکره رکاب خزینه ینه وارد
اولان اجماله ایکی یوز سکسان بش بیك اوچیوز طقسان

а) Ркп. شاق б) Ркп. یکنچری سقالری в) Ркп. یکنچری
г) Ркп غرایبه‌دندر д) Чт. سیرجیلر e) Ркп. اعوام ж) Ркп. نصف

و نوبتی کلدکده کندی دخی اکسا ایدر و قول کتخداسی اغا ایله یکیچری a) افندیسی دخی بو وجهله خلعتلرین کیوب زمین بوس ایله مرور ایلدکلرندنصکره یکیچری б) اغاسی حضرتلرینه دخی معتاد قدیم اوزره مومی الیهم کبی خلعت البلسی اولنمغه اقتضا ایدر ایکن اغای مومی الیه تیمور قپو برابرینه کلدیکی کبی چاوشباشی اغا ایله قپوجیلر کتخداسی استقباللرندن صکره نزول اتدیروب в) با امر همایون اوکنجه г) باب مرقومدن ایچرو دخول و حضور همایونه д) کوتردکلرندن اکراما یشیل چوقهیه قابلو قراچه سمور (129 v.) کورك البلس اولنوب ینه آغای مومی الیهما اوکنجه باب مرقومدن چیقوب اتنه سوار ایتدیریلدکدن صکره اغای مومی الیه حضرتلری سوارًا ذکر اولنان اغالر دخی پیاده اوکنجه یورویهرك قصر جانبندن اوکون e) واردقلرنده اغا حضرتلری آت اوزرندن رکاب ж) برابری تمنا و اغایان مومی الیهما دخی معًا زمین بوس ایلمشلردر و اغای مومی الیه حضرتلری روزمره دستار و ال چوقهیه قابلو قبانجهیه قابلو اوزون فرانجه یکلو з) وزرای عظام حضرتلرینك الایلرده اکسا بیوردقلری موخدی (?) سمور کورك و سمنده (?) و شام کورك و کر رختلو و کسمهلو اسب и) و سلاح و بساط ایله و یکیچری і) افندیسی دخی کاتبی دستار و چوقه فراجه و سمور کورك و کر رختلو اسب و سلاح و بساط ایله و قول کتخداسی دخی بالقجی ایله و کذلك (130 r.)

а) Ркп. یکنچری б) Тоже. в) Ркп. اندیردوب г) Ркп. اوکیجه
д) Ркп. همایون е) Чт. اوکنجه ж) Чт. اوزنده رکعت з) Чт. اوزون یکلو فراجه и) Ркп. کسمه کواسب і) Ркп. یکنچری

قوله بیداقلر تامنه اوده باشیلر اوطه باشیلر تامنه جورباجی اغالر صاغلی و صوللی دیزیلوب یوررلر اوده اغا و بیت المالجی اغا باش a) چاوش اغا اوجاق امامی افندیسی б) زنبرکجی باشی آغا و درت نفر خصکی و طورناجی в) باشی آغا و سکصونجی باشی آغا و زغرجی باشی آغا و قول 5 کتخداسی اغا و یکیچری г) اقنباسی(?) طوغ و سیم قالخانلو یدکار و امام اعظم (128 v.) حضرتلرینك سنجاغی یکیچری д) اغاسی حضرتلری تفنکجیلر کارخانه‌لی کتخدالری اغا کتخداسی باش خلیفه کاتب بیت المال کیسه‌دارلر کتخدالری کاتب دیوان قپو خلیفه‌سی باشی (?) خلیفه طبل علم آغا الای مذکور 10 ترتیب مرقوم اوزره مرور ایلدکده ابتدا ناروده е) بورون رؤسا ж) و بعده بالجمله جورباجیان و سائر اغالردن و اغا کتخداسی 3) الای کوشکی التنه کلمزدن مقدم دمدن (?) قپو اوکنده اتلرندن ایندیریلوب خلعتلری البلسی اولندقجه چاوشباشی اغا ایله درگاه عالی قپوجیلر کتخداسی آغا فراجه کورك 15 و دستارلری و اللرنده عصالریله پیاده اولدقلری اوکلرینه دوشوب الای کوشکی التنه کتوردکلری کبی ایضا ذکر اولندیغی اوزره برابر زمین بوس ایندیریلوب قصر مرقومی کچدکدن صکره ینه (129 r.) اتلرینه سوار و الایه ملحق اولورلر و رکاب همایون اغالری и) معًا قمصر(?) اغا دخی او اثناده تیمور قپو 20 اوکنده موجود اولغله مومی ایلهمه خلعتلری قمصر(?) اغا اکسا

а) Ркп. پاش б) Прв. افندی в) Ркп. طورناجی г) Ркп. یکیچری д) Тоже е) Чт. ایلاروده ж) Ркп. رؤسای з) Ркп. کتخداسنی и) Ркп. اقالری

اولدقلرندن اردویه کتمزلر بو اصنافلرك هر بری‌نك یماقلری واردر برابر کیدرلر اصناف مذکوره‌نك جمله‌سنك نازه‌لری (?) و اشجیلری پیاده و کتخدا اوسته‌لری انلریله کیدوب اردلرنجه مهتر خانه‌لر a) چالنه‌رق مقر همایون حضرت جهانداری الای قصری التندن مرور ایدرلر و قصر دلکشایه طوغری کلورلر ایکن صوق چشمه قپوسندن یوقاروده اردو آغاسی و بازار (127 v.) باشی اتلرندن اینوب خلعتلرین الباس و بو وجهله امرار اولنور و ختام الایه 6) اردو باشی افندیه و محسورلر (?) کتخداسنه دخی خلعت الباس اولنور و خلعت الباس اولانلری چاوش باشی آغا و قپوجیلر کتخداسی اغا فراجه کورکلر و دسترلری و اللرنده عصالریله پیاده الای کوشکی التنه کتوروب برابر زمین بوس ایتدیردکدن صکره اتلرینه سوار اولوب ینه الایه ملحق B) اولوب کیدرلر الای اوچاغ بکچیان درکاه علیه اورته چاوش صاغ قولنده صره ایله صافه‌لر Г) کوججیك چاوش صول قولنده صره ایله صافه‌لر Д) و صافه‌لر e) صره‌سی تمامنه علی الترتیب اورته‌لر نفراتی قزغانلریله برنجی بلوك التمش درت جماعته بشنجی بلوك و التمش سکز جماعته و التمش یدی و قرق درت جماعته وسکسان (128 r.) ایکی جماعته و سائر اورطه‌لر دخی بو وجهله مرور ایدوب و اورطه یرلرنده برر و ایکی‌شر اوجاق چاوشلری و اورطه یازیجیلری دخی معا یورولر و باش یازیجی اولنان اورطه یرده یورر برنجی بلوکلك ж) بیداغی و قصوری علی الترتیب صول قولده صیره‌سیله و صاغ

а) Ркп. مهدارخانه‌لرك б) Ркп. الابه в) Ркп. ملحاق г) Чт. صفّلر д) Тоже. е) Тоже. ж) Ркп. بلوکیلك

ونجار و عمله تداریکی انتظاری دشمن ضبط ایدر اندیشه‌اری
اولیه‌جغی و مقدما سفارت ایله پروسیه طرفنه کیدوب کلان
کریدی رسمی احمد افندینك پروسیه قرالندن کتوردیکی جسر
مثلله مرسوم طوت بکزاده‌سیچون جسر ایجاد و نهر سعد اباد
اوزرینه قوروب عسکر و طوب و مهماتنی کچردی انجق در 5
علیه عدل و احسان ایله موصوف اولوب بنه‌لرزدن برینی
جسر بنا (126 v.) امینی نصب ایلدکده فقیر غنی و سودمند
اولق اسکی عادت اولمغله اظهار قوت و قدرت ضمننده جسر
مذکوره اعتبار اولنمیوب قدیمی اوزره طومبازار انشا و جسر
بناسی ایچون بالاده سبقت a) ایلدیکی اوزره معاش مخصوص 10
تعیین بیورلدی ترتیب آلای اردوی همایون б) ابتدا
صوباشی ایله قولاغوز چاوش و عسس باشی اوجی الایله
همعنان یوریوب عسس باشی نفراتی دخی یورولر بعده اتمکجی
بعده قصاب بعده موجیلر بعده بقالار و مناولر (?) و بونلرك
اردنجه یاش یمش داریحی (?) و قوری یمش طبله‌اری و عقبلرنجه 15
بازار باشی و اوردو اغاسی و نائب افندی و مهتر خانه کیدر
بعده سراجخانه‌لولر بعده قفاوانه в) جندیلر بعده پاچه‌جیلر
بعده (127 r.) چوقه‌جیلر بعده حلاجلر بعده بزازلر بعده کهنه
قفاقلر г) بعده نعلبجه‌جلر д) بعده اشجیلر بعده بربرلر بعده درزیلر
بعده عزازلر (?) بعده عطارلر بعده قلیچجیلر بعده یایجیلر بعده 20
نعلبندلر بعده موماندلر (?) بعده سمرجیلر بعده قزنجیلر بعده
قالیجیلر بعده اربه‌جیلر بعده چادرجیلر بونلر امور میری یه‌ده

а) Ркп. سبقیت б) Это заглавіе написано одинаково съ прочимъ. в) Чт. قفّالان г) Чт. قفّالار д) Чт. نعاچه‌جیلر

اهنی طوب و صندقلر القاسیله مجددا طاش اسکله انشا و قربنه
بر عدد کبیر عموده‌سندن (?) ضرب و نصب و اطرافنه چارمخلر
ربط و اهنی (?) و الواح مضروده‌لر (?) نصب ایله اماده‌لغی
و مقتضی (125 v.) اولان قلیونك کهنه ستوننی اخراج و جدیدینی
بر کوننده نصب ایلدیکی مقبول طبع شهریاری و جمله عندنده
معتبر اولوب دولت علیه‌یه بو وجهله خدمت ایلدی ایجاد
کون کوبری a) جبال جراکسه‌ده б) کاسه в) قبائلك
لبرعسی г) اکرلری التنده اماده یعنی ایکیشر عدد کجی
طلوماری д) الوب طونه مثابه‌سنده اولان نهر قوبانی مرور ایلمك
مراد ایلدکلرنده لباس و سلاحلرینی درون طلومه وضع و درون
طلومی نفس و روزکار القاسیله اغزلرینی e) قویجه بند و بر برینه
ربط و جسر ж) شکلنده اوزندن یوریوب مالزمه‌لرینی عبور
کتوروب و حیواناتنی یوزدورب فی الحال کجردکده ینه هر کس
طلوملرین اخذ و اکرلرینی التنده ایلغا ایلمك عادتلرندن 3)
اولدیغی و کذلك روسیه و نمچه‌لو طلوم جسری и) (126 r.)
وروب i) طوب و جبه‌خانه و مهمات و عسکرینی بعد العبور
فك و اردوسی ایله معًا مطلوبی اولان محله نقل ایدوب نصب
و فکنده طلوم بهاسندن غیری مصارفی اولدیغی و اولدخی
ماکولی اولان کاولرك جلدندن اولوب یالکز کورك ایله روزکار
القاسی к) زحمتی اولوب انجق کوبری امینی و الواح و مسمار

а) Это заглавіе написано заурядъ съ остальнымъ текстомъ. б) Ркп. جراکیشه‌ده в) Чт. کافه‌ء г) Чт. عادتاری д) Ркп. طوبلری е) Ркп. اعزارینی ж) Ркп. جبر з) Ркп. عددلرندن и) Ркп. جبری і) Чт. قوروب или اوروب к) Ркп. العاسی.

مذکوره‌ده عطیهٔ وافره ایله (124 v.) صوفه a) قابلو قاقوم کورك خلعت البلس اولندی کیفیت تنظیم б) نفرات سرعتجیان в) جدید و مصارفات علوفه بکزاده مرسوم معرفتیله پسندیده اولان سرعتجی г) طوپچیلرندن بشیوز نفر ترتیب و تعلیم اولنمق ارادهٔ قاطعهٔ تاجداری بیورلمقدن ناشی ناظر و جورباجی و کاتب و سائر ضابطان ایله بشیوز نفرك ایجاب ایدن معاش و علوفه‌لری مصارف تسویه‌سی حساب ایتدیریلدکده یوز بیك غروشه д) بالغ اولوب اشبو مصارف جدیده بر نوع ایراد جدید تدارکی دخی دید e) اولمغله عوارض و جزیه مالاری خزینهٔ همایونه تسلیم اولندقده خرج وزن تعبیریله بیکدن اون غروش الندیغی صورتده مصارف مذکوره ویریلدیکدن صکره جانب میریه مبالغ وافره باقی قالمغی (125 r.) بعد الحساب عرض و تلخیص اولندقده موجبنجه تنظیم امر همایون بیورلمغین محلنه قید اولندی ایجاد ماچینه ترسانهٔ عامره‌ده مجدداً انشا اولنان کبیر ومعتبر قالیونلر ایله سائر دونمای همایون سفاین‌لرینك مهوتلری‌نك ж) و (?) اخراج و بعضی خصوصنده مصارف کثیره з) و اتلافات وافره میریه صرف اولندیغندن غیری هر بر سببدن تصدمه‌ده и) اوندات قالیونجیاندن i) و غربای یارومچی (?) و اسرادن وافر ادم مجروح و تلف اولدیغی دخی مرسومك معلومی اولدقده ترسانهٔ عامره پیشکاهنه وافر طاش و عمله مانده

а) Прв. صوف б) Ркп. تنظم в) Ркп. سرعنجیان г) Ркп. سرعنجی д) Ркп. غروش е) Чт. دیه ж) Чт. ستونلرینك з) Ркп. قایونجیاندن i) Ркп. تضیقده Чт. (и كثیر

اشبو تاریخده طوبخانهٔ عامره قشلاسی میانه‌لرنده دفتر اقلامده موجود اوتوز سکز بیك طقز یوز سکسان ایکی اقچه یومیه ایله بیك درتیوز اون بش عدد نفرات عتیق ایله سکز بیك التی یوز یتمش نفر جدید جمعا قرق یدی بیك التی یوز اللی ایکی اقچه یومیه ایله بیك طقوز یوز اللی ایکی نفر دفترده اسامیاری مسطور طوبچی عسکرینه علوفه‌لری احسان بیوریلوب اسمی موجود و طوب باشنده جسمی ناموجود بیك طقوز یوز اللی ایکی نفر طوبچیلر حین اقتضاده خدمتلرینی ادادن مجانبت و ادای خدمتلریچون بعضا بر قایقجی . . . a) وکیل نصب و تعیین ایله دولت علیه‌ده مسقولو و نمچه و فرانچه دولتلرینه مقابل طوب انداخته ایتمکه مستعد آدم اولمدیغی بو دفعه فرانچه (124 r.) طرفندن توارد ایدن بك زاده مرسومك معلومی اولدقده مجددا سرعت طوبی اصاغه‌سیله بر وجه سرعت انداخته طریقنی تعلیم اولنمسی با تقریر باب علیه б) تقدیم اولندقده موجبنجه مکتوبی صدارتپناهی خلفالرندن سید افندئی معیتنه تعیین و خاص کویده مجددا طوب اوجاغی انشا و درونلری مجوف B) اولمیه‌رق سرعت طوپلری اصاغه و صنایع غریبه ایله دور عدر Г) تصنیف ویریلوب اداوات Д) سایره‌سی بعد التنظیم کاغذ خانه‌ده تعلیم ایچون نفرات تنظیم و مجددا سرعتجی علوفه‌سی اعطا اولندی بك زادهٔ مرسوم مدت قلیله طرفنده تعلیم ایلدیکی طوبجی نفراتی بر دقیقه‌ده بر طوبی اون بش دفعه انداخته ایتدیردکده حضور اصفیه صحرای

а) Тутъ небольшой пробѣлъ, не нарушающій, однако же, связи рѣчи. б) Ркп. علیه в) مجف г) Чт. یوزعبر д) Прв. ادوات

مقتضاسی اولغله فنا بولور ایسه تجدید یچون احتیاطا نعلبند
ایچون بر غروش لازم اولوب اندن ماعدا مصارف سفریه
ایچون بر اقچه لازم دکلدر طایفهٔ مزبوره a) جبن و پری
عسکرینه مشابه بر نوع عسکری ایدی لبقه б) تعبیرینك بیانی
طایفهٔ تاتارلردن از قدیم خان و میرزالرینه انفعال ایدن
قریه اهالیلری وطنلرینی ترك و مال معتبر حیواناتلریله عیال
و اولادلرینی علی الغفله ارکاب و شبخون ایله حدود روسیه‌یه
دخول و مسقولویه رعیتی قبول ایلدکلرنده مسفور خالی و خراب
اولان اراضیسنی اعماریچون او مقوله فراری‌لری اسکان و خانه
و جامع و مساجد انشاسنه رخصت ایله سنه‌ده بر التون ویرمك
و روغن ساده (123 r.) و حیوانات و حبوبات و سائر هر نه
فروخت ایدرلر ایسه قریه‌لرنده رایج اولدیغی اوزره روسیه‌لویه
فروخت ایلمك وجهله مقاوله و قریهٔ مزبوره‌یه بر قاج نفر
روسیه‌لو دخی اسکان و بر کلیسا دخی انشا ایدر که مسلمین
اولان تاتارلرك صبیانلری مخلوط اولوب عادت روسیه اوزره
کوزلری الیشوب طبیعت اولانلرندن خرج ایده‌لر بو حیله ایله
مدت قلیله ظرفنده تحویل مزاج ایدوب یالکز مسلمانلقدن بر
دعوای ادعالری باقی قالوب مسلمانلغی بابالرندن و آیین
روسیه‌یی اقران و همسایه‌لرندن عالم صباوتنده تحصیل ایدوب
میان روسیه‌ده ایین روسیه اوزره و درون اسلامیه‌ده مسلمان
ایین в) اوزره اولدقلرنده او مقوله‌لر لبقه г) تعبیر ایدرلر،
آمدن طوت بکزاده بجانب д) فرانجه (123 v.)

а) Ркп. مزبور б) Ркп. ابقه в) Прв. ایینی г) Ркп. لیقه
д) Чт. از جانب

چون مرا نیست از فلك بهره کیر مریخ بر کس زهره مشار
الیه هر نقدر شجیع و بهادر و مالك عسکر موفور ایسه دخی
مقرر اولوب ایه‌جکی ایشنی دشمننك رهبرلکنه اماده ایله ناموس
تاتاری بر باد ایدوب مأمولك غیری (و)a) واقع اولوردی
شعر اسکی ایشلر بتمه بر باق نلر پیدا ایمش سروران
عالم انجق واله و شیدا ایمش ذکر و بیان اولندیغی
اوزره‌ده اولمقدار تاتار عسکرلرینك مقدار مصارفی
۱۲۱۰
عبرتنمای دولتدن در که قدم б) تاتار в) خان و سلطان
و میرزالرینك امرینی امر حق بیلوب یکسر متجاوز ایلمك
لازم کلسه عندارنده کفر (122 r.) مثابه‌سنده بیلورلر بناء علیه
اولی الامره اطاعت و امرینی طوتوب نهیندن г) حذر ومجانبت
ایدرلر ایدی و چاپول و اقین ایلمك ضمننده یرلیغ موجبنجه
عمل و فقیر و غنی هر д) تاتار ایام شتاده پنجره و قپولرینی
کشاده ایدوب بر هفته و بعده حاضر ایلدیکی درت راس
بارکیری اوزرینه سوار اولوب بالاده ذکر اولندیغی اوزره بر
دخی زمینه نزولدن حذر و میانده اولان طالقاندن تناول
ایدوب امر و اشارته اماده اولورلر ایدی بناء علیه روم ایلی
و اناطولی عسکری کبی مأکولات و مشروبات و ملبوسات
و مفروشات و قهوه طاقمی و چادر و چرکه ومطبخ و پابند e)
طاوله و قصاب باشی و نزول امینی وار(?) امینی و قوناق
محلی لازم کلمیوب انجق بارکیرلری اوته‌دنبرو (122 v.) بلا
نعل اعمال اولنورکن شتا و بوز مداریچون بر کره نعل ضروری

а) و лишнее б) Чт. از قدیم в) Чт. تاتارلر г) Прв. نهیسندن
д) Ркп. بهر e) Тутъ надо прибавить و

اولان سازنده‌لریله لهلو مغبچه‌لرینی اویناذوب هر کون بر نوع کرکی کبی خان مشار الیه چاقوب و انشاء الله شو یولون چاپول اولدقده شویله حقارت و مسقولو اولکه‌سی بویله غارت اولوب بو دخی جهانده بر نام و بر نوع شهرت ایله جناب‌لری مشهور انام اولور دیه‌رك قریب ایتمکله اوستهٔ مسفور چاپوله معیت و مرهندلکی (?) ایله مهلکه‌یه القا شویله که کیوه قلعه‌سی قربنده ایکی طاغ میانده واقع ایچندن دورینی رأی و ارائه (121 r.) ایدوب محل مرقومه قریب وارلدقده مسفور درون عسکردن غایب اولمسی هر نه قدر تجسّس اولندی ایسه دخی دسترس اولنمدی و شتانك وفرتی ایچون واقع اولان دعالری اکرچه مستجاب اولوب طورله نهرنده درت قارش بوز متجمد اولدیغی مژده‌سی کلدکده نصکره چاپوله حرکت اولنمشیدی بو حال اوزره بر طرفدن برف دخی تکثیر اولمغه ایندی از ین جانب چونکه بویار غائب اولدی و راه (و) a) راست عسکر دخی دره ایچنده اولغله بی ب) پروا مرور داعیه‌سنده ایکن ایکی طرفدن قار اوچوب غزاة موحدین یعنی بیداق عسکرینك اکثری باصدیروب تلف ایلدی و بقیه B) قلان اعشارك г) هر بری انف و کوش و دست و پایینی محل مرقومه д) کم ایدوب چقدی (121 v.) و طایفهٔ تاتارك ادمانی انفا ذکر و بیان اولندیغی اوزره ده اولغله قار التنده قلانلردن ماعداسنك وجودلرینه خطر ایراث ایتمیوب سالما خروج ایلدیلر شعر

а) و лишнее. б) Ркп. پی в) Чт. باقی г) Чт. عشایرك или عسکرینك д) Ркп. مرقومه

یاننده باقی قالان یکرمی اوتوز نفر ادمیله سوار و خلال طریقده
اماده اولان مار الذکر عسکری یاننه جمع ایدرك طومبصار
و بالطه نام محله وارنجه جمله‌سی طوب اولدی لباس خانی قور
و بوستندمه (?) قالپاق و پوست غنمدن شلوار و کذلك نیم تن
و عنتاری یرینه دخی اوزرینه قورد کورکی اما بر طرفی دخی
پوست غنم ایدی و مأکولاتی ایچون سائر تاتارلرك اکل ایدیجکلری
طالقان تعبیر اولنان دقیق ارزن ایله بارکیر یورکینك یاغی که
چاپوله وارب کلنجه مجموع مأکولاتی ایچون (120 r.) سرکاتب a)
مرقومك میاننده اینار б) ایله بغلو ایدی و قس علیه البواقی
جنبش خانی مشار الیه مایلْ ذوق و طربی شعر هر کیم в)
که تلمع ایده پرتو خدا ترك پرستش ایلمم مذهبم بو در مقالی
اوزره کیجه کوندز رقاص صفا قامتی موزون ایله اوینار دیه‌رك
آهنك و صفا ایلدیکندن استانه دولت اشیانه حماملرنده و بربر
دکانلرنده г) و غلطه و بك اوغلنده ظهور ایدن غلمانلری کرم
امیدنده اولان اوسته‌لر صرف مال و همت مجال مقدارلریله قوجیلره
سوارا قاوشانه صحراسنی مالا مال ایلدیلر بو مقوله غلمان جماعت д)
مأمور اوسته‌لر کلدکده خلعت الباس و عطیهٔ موفوره و تعیّنات لایقه
اعطا ایلدیکندن استانه‌ده قول باشیلر یانلرنده دخی خوبرو
غلمان (120 v.) بولنماز اولدی بو قضیه کفار دوزخ قرارك
معلومی اولدقده له بویارلرندن e) و پوطوسکی‌نام یورك ж) اقربالرندن
بر بویار له مغبچه‌لرندن چند نفر ایله دوستلق یورندن
درون لَهْدن فرار ایتمش صورتنده دائرهٔ خانه لحوق و یاننده

а) Ркп. سركاتبی б) Чт. ازار в) Ркп. كيمد г) Ркп. دكانلرندن
д) Чт. جماع е) Ркп. بويالرنده ж) Чт. بويارك

و بوندن ماعدا بهر بیداقله یوز یکرمی‌شر نفر اولمق اوزره
بر فرمان عالی و با مکتوب اوجاق ایکی یوز عدد سردن a)
کچدی چاپول با یرلیغ ایلخانی ایکی یوز عدد که درت یوز
سردن کچدی بیراقلری کشاد و ذکر اولنان ایامدن قاوشانه
صحراسنده موجود بولنمق اوزره ترتیب ایتمشدی مدت وافره‌دنبرو 5
سفر اولدیغندن شاب و امردان احوال چاپولدن (119 r.)
اکاه اولمدقلرندن سردن کچدی بیراقلری در عقب کشاد
و حاضر سای (?) قنایمدر (?) دیو مطلوب б) دو بالا (?) یوز
اللی دوخر (?) زیاده بهر بیراق‌ده نفراتلرینی اماده و غره‌ٔ
رمضان‌ده (و) B) قاوشانه صحراسنه کلوب نفراتلرینی تعداد 10
و ثبت جریده اولدقدنصکره تاتار قاعده‌سی اوزره یول اوزر(لرنده) г)
مترقب اوللری امرار اولندی و بر وجه مبین یرلیغ کوندیریلان
تاتاران چاپولجیان دخی بر برینی متعاقب ورود عسکرینی تعداد
و راه راسته منتظر اولمق ایچون طریق چاپوله زین ایدوب
تمام اولدقده خان مشار الیه حرکت ایلمك ایچون عسکر دفتری‌نك 15
یکوننی لدی السوٴال یوز یکرمی بش بیك سواری موجود
اولدیغی پوصوله‌سی قیدی عسکر مذکور بیك باشیلر عسکری
بلا چشم (?) اسامیلری دفترده (119 v.) مسطور یازمق حسابی
قبیلندن اولیوب اسمعیل وکیلی و اوزی و بندر جانبلرندن باشی
بوش (?) صکره‌دن علاوه اولنمش سواریدن ماعدا صحیح اولمق 20
اوزره بر وجه محرر عسکرك اردی الندقده خان مشار الیه دخی

а) Ркп. سودن б) Противъ этого слова въ ркп. на поляхъ почему-то стоитъ رق в) و лишнее. г) Что въ скобкахъ—приписано на поляхъ.

دخی ایچمیوب میاننده مربوطا بر ایلق طالقان تعبیر اولنور ذخیره‌سندن تناول ایله قناعت ایلمك و غلبهٔ جوع مستولی اولور ایسه کرندن بر طوقه قاصمق و آرقان a) قوی ایله اماده اولمق عادت تاتار (118 r.) چاپولندندر ترتیب عسکر چاپول ایتماکی 6) بالاده تحریر و بیان اولنان دلی قریمکرای خان دعوت ایله در علیه‌یه واصل اولوب بتکرار کندویه با تشریفات خانلق توجیه و احسان بیورلدیغی دقیقه‌ده سرکاتبی اولان چوبان زاده احمد افندی ایله خزینه کاتبی مقامنده کفوی مصطفی افندی و عزیز افندی معیتلرینه ارباب قلمدن اون بشدن متجاوز کاتب تعیین و یدی صان یعنی یتمش بیك قبیله تعبیر اولنان عشائره و اور قپوسی طرفلرینك بشقه و بوجاق تعبیر اولنان اراضیده کاین B) اوراق اوغلی و روم ند (?) اوغلی و بدیجی r) اوغلی و منصور اوغلی و قصای اوغلی نام قبیله‌لرك محلّ ماوالرینی دفتر ایتدیردوب هر بر خانه‌دن بر آدم المق و میرزالری بیداغی التنده موجود بولنمق و بیك (118 v.) یوز سکسان ایکی سنه‌سی ماه رمضانك غره‌سی که نی д) قاوشان صحراسنده عسکرینی تعداد اندرمك و قنقی e) محلك عسکری اولدیغنی کلوب مقداریله دفتره قید ایتدرمك ایچون میرزاسی یالکز خانه ایاغنه یقلمق یعنی خانه ایاغنی تقبیل ایتمك اوزره یرلیقلری تحریر اولندقجه اماده اولان اولاقلره ویریلوب طاقم طاقم در علیه‌دن ارسال اولنمشدی

а) Ркп. ادمان б) Ркп. ایتما فی в) Ркп. کاینه г) Чт. پدیجی
д) Чт. کونی е) Прв. قنغی

درونده اون ایکی بیك مجار التونی سلطان مومی الیه غصب و یغما ایلدی دیو با عرضحال دیوان ایلخانیه انها و تحصیل اولنوب کیرویه ویریلمه‌سنی الاستدعا a) تحصیلی امر اولندقده ویرمم دیو ō) پدری امرینی رد و ایناد B) و خان مشار الیه دخی اصرار ایلدکده در عقب اطه اوزرنده موجود اولان عسکرله بندر جانبنه دوغری عزیمت و روسیه‌لویه داخل دوشوب r) مسافرة Д) نیت ایلدیکی مشاهده اولندقده اغاجه‌لری مینی(?) بیون (?) عموجه‌لرینی وراسندن e) کوندروب رجالر ایله عودت ایتدیرلدی غمایته (?) چاپوك سواری تاتار چابك رفتار چاپوله نیت ایلدکلرنده جامعی Ж) و مسجده شتانك زیاده اولمه‌سیچون دعا و فقرای درویشان (117 v.) و معلم خانه‌لرده اولان صبیان و یتیم و غربایه حدلرینجه عطیه و قرابین ذبح و اعطا ایدرلر که مسقو اراضیسنك З) اکثری بطاق و صولری کثیر اولوب بوز زیاده اولدقده منجمد و تحویل طریق اقتضا ایتمیوب طی مراحله И) وسیله اوله ایکنجی البتده بر تاتار درت بارکیره سوار النده طوته اوچنجی چاپوله کتمدن اون بش کون مقدم بارکیرلری اوزرنده یانوب i) دفع تقاضا دخی اقتضا ایدر ایسه نزول ایتمك و بارکیرلرینه علف ویرمیوب ایاقلریله К) برفی رفع و بولدیغی مقدار کیاهه قناعت ایلمك و کندو

а) Чт. لدى الاستدعا или بالاستدعا б) Это слово надписано надъ строкою и съ знакомъ вопроса. в) Прв. عناد г) Ркп. دوشيوب д) Прв. مسافرته е) Ркп. وراستون ж) Прв. جامع з) Ркп. اراصيسنك и) Ркп. مراحاله і) Чт. ياتوب к) Ркп. اياقلرينه

شهریاری و خازن a) شهریاریدن غیر از محسوبات ایکی بیك
سکز یوز اون ایکی کیسه رومی ایله ایکی یوز سکسان بر
بجق غروش و هر یللق مقاطعه‌سندن بیك اوجیوز سکز کیسه
ایله یتمش سکز غروش که جمعًا درت بیك یوز یکرمی بش
کیسه ایله اوج یوز اللی سکز بجق غروش تحصیل اولندیغی
یکونی اولندی ازین جانب حوادث بخت کرای
سلطان ابن قریم کرای سرعسکر خوتین و له
سلطان مومی الیهك پدری قریم خانلقی ایله بکام اولدقده له
و خوتین جانبی سرعسکرلکنی توجیه و اون بش بیك تاتار
(116 v.) ایله ایام چابوله б) و کلان کفار حیله‌کارك اوکنی
سد و اکر مقابله قیدنده اولور ایسه اجدادلری حاجی خان B)
قضیه‌سنه مثال اوله‌رق له و قمانیچه г) و کیوه طرفلرنده بولنان قرا
و قصباتنی احراق بالنار و مالنی یغما و عیال و اولادلرینی
اسیر اتمك توصیه‌لریله ارسال اولنمشدی فی‌الحقیقة بالای کناره
تحریر اولندیغی اوزره کفار دوزخ قرارك له درونده عسکری
موجود اولوب مذکور بختکرای مقابله ایلدکلرنده تاتار تیز
رفتاری له قریه‌لری جاپولنه رخصت ایله یغمای تاتاری اجرا
و بر وفق مطلوب یاقوب تارمار و بر باد ایلدیکندن صکره
پدری خان مشار الیه بندر قربنده قوشانه قصبه‌سنه واردقده
وقوعاتی بیان ایچون کلمشدر سلطان مرقومك وراسندن له
بویارلرندن دولت علیه‌یه عبودیت خلوص (117 r.) ابراز
ایله بر قاج نفر بویار کلوب مرقوماردن برنفری خانه‌مك д)

а) Чт. خزائن или خزینه б) Чт. چاپوله в) Ркп. خانه г) Ркп. قمنانچه д) Ркп. خانه‌من

قید و تذکره‌سی ویریلمك دیو تاخیص اولندی یکیچری a)
اسامیسنده محلول اولان یومیه б) جانب میریدن
مبایعه اولنور ایکن ینه تنزل بولمیوب زیاده
اولدیغنك حکمتی یوز طقسان التی اورطه‌دن اورطهٔ
اصلیه‌لری بعض سرحداته بولنانلره (?) قومنده (?) اولان (115 v.) 5
اشجی و اوطه باشی ملاذملرندن в) اچمدن مهور г) ویریلوب
سرحدات اورطه‌سی خدمتنه ارسال اولنور مرقوملر واردقده
عتیقلری اعاده و کلدکلرنده اچمدن اولان یومیه‌لری استانهٔ
مواجبه داخل اولور و بو مواجبه داخل اولان یومیهٔ استانه‌ده
اولان اوطه بکجیلرینه توجیه اولنوب بکجیلکدن اخراج و سرحددن 10
کلان آستانه‌ده اوطه بکجیسی اولور بو وجهله دائما دور д)
و تسلسلله اولدیغندن یکیچری е) و جبه‌جی ж) مواجبلری تقلیل
اولنمیوب تکثیرده و سفرلر تقریبی ایله بهر اوطه‌ده بیك ادم
دال قالج یازیلوب الدیغی مهورلر з) هر نه قدر محلوله
و اولفه‌سنی и) المغه وقت قالمیوب اکثری اسیر و شهید اولمش 15
ایسه‌ده دخی بیك ادمدن التمش و یوز آدم باقی قالوب
اولفیه і) مستحق اولمرق (116 r.) زیاده اولور . جناب к)
میریدن مبایعه‌سی نقلینه مدار در دیو سیاق مشروح اوزره
تنظیم اولندی سنهٔ مرقومه‌ده تحصیل اولنان جبه‌لو
اقچه‌نك مقداری مال مقاطعهٔ میری و خواص ساحدار 20

а) Ркп. یکنچری б) Ркп. یومیهٔ в) Прв. ملازملرندن г) Ркп.
جمهوز д) Ркп. دوبر е) Ркп. یکنچری ж) Ркп. جبه‌سی
з) Ркп. جمهورلر и) Прв. علوفه‌سنی і) Прв. علوفه‌یه к) Прв. جانب

خزینه مانده مقابله‌سنده بهر اقچه عطیهء a) شاهانه اولمق اوزره اون بش غروش نظامی حاوی یکیچری б) اغاسنه و یکیچری в) کاتبنه خطابا بر قطعه بیورلدی تحریر اولنمغله بهر (114 v.) مواجبه‌ده عرض ایله‌جکلری معلولك نه مقدار اوله‌جغی ظاهر اولمیوب سنه‌ده سکز یوز اقچه می اولور دخی زیاده و نقصان اولمق احتمالی ملحوظ اولمغله ویریله‌جك عطیهء همایون ایچون جزیه جایزه‌لری و یاخود موقوف جزیه‌دن اون بش بیك غروش افراز و خزینهء عامره‌ده بشقه‌جه حفظ و خلقای مزبوره هر مواجبنه قاج اقچه معلول عرض ایدرلر ایسه تماما خزینه مانده اولندقدنصکره حسابیله ویرلمك اوزره نظام ویرلمکله باخط همایون یکیچری г) قلمنه قید ثبت اولندی صورت بهاءِ نظام یومیه یکیچریان д) درکاه عالی بو دفعه اخراج اولنان یتمش طقوز سنه‌سی . . . e) بر قطعه مواجبلری اجمالنده واقع اولان معلولاتدن یکیچریe) قلمی خلفا و شکردانی حصه‌لری اولمق اوزره فرو (115 r.) نهاده برله خزینه مانده اولان ایکی یوز طقسان اوج اقچه یومیه‌نك بر موجب نظام جدید بهر اقچه‌سنه اون بش غروش з) تقدیریله اقتضا ایدن دورت بیك اوج یوز طقسان بش غروش عطیه‌سی اعطا اولنمسی قلم مزبورك باش خلیفه‌سی افندی قوللری اشبو عرض حال ایله استدعا ایدر موجبنجه حساب ایتدیریلدیکی اوزره مبلغ مزبور خزینهء عامره‌دن جزیه جایزه‌سندن ویرلمك اوزره باش محاسبیه

а) Ркп. عطیهء б) Ркп. یکنچری в) Тоже. г) Тоже. д) Ркп. یکنچریان е) Тутъ маленькій пробѣлъ въ ркп., не нарушающій однако же хода рѣчи. ж) Ркп. یکنچری з) Ркп. غرش

ویریلان نانپاره‌اریله چراغ اولمق قانون قدیم اولوب ذکر
اولنان درت قول هر لواء شریف و اوجاق استانهء علیه‌ده
اولدیغی وقت بهر یوم میدان محمه یکرمی نفر کوکلو
اوسته‌لر ایله قانون قدیم اوزره سکردرلر الیوم لواء شریف
اوجاغ عامره طشره‌ده بولنمق حسبیله ایکی قول اردوی همایونده
اولوب و ایکی قول استانه‌ده اولمغین اوردی برده موجود اولمقچه
سکـردم چیغوب (و a) سکـردمك (114 r.) قانـونی پادشاهی
اولمامشدر الیوم کاهی ویررلر لکن اسکی اوطه‌لرده دویر б)
دخی اولماز و اولسی قانون اولمامشدر یکیچری в) اوجاغنه
یوما فیوما ویریلان یومیه‌سی ترقی بولیوب
نشرینی وسیله سهولیتی г) ایچون محلولاتی д)
جانب میری‌یه فروخت بنابرین e) فرمان عالی
صادر اولمغله بیك یوز یتمش طقوز سنه‌سی بو
وجهله تنظیم اولندی یکیچری قلمی حلفا و شاکردلریچون
مقدما ویریلان نظام موجبنجه یکرمی اقچه‌ده بر اقچه ضبط
ایلمکاری محلولی فیما بعد اخره فروخت ایلمیوب بر مواجبدن
او بر مواجبه دك نسقدار محلول جمع اولور ایسه عضا ж) و تماما

а) و лишнее. б) Это слово, очевидно, какая-то коррупція. Такъ какъ подобныхъ словъ, возбуждающихъ своею формою сомнѣніе въ ихъ правильности и истинномъ смыслѣ, стало въ ркп. встрѣчаться довольно много, то дальше они будутъ отмѣчаться знакомъ вопроса при нихъ самихъ, а не въ выноскахъ. в) Ркп. یکنچری г) Чт. نشرینه وسیله سهولتی д) Ркп. مخلوقاتی е) Ркп. بنابره ж) Чт. بعضا

اولطرفه توجه ایتمکله طرف طرف سرعسکر و عسکر تعینی اقتضا ایتمکله اقتضاسنه کوره حرکت اولندیغی صورتده کاه زیاده و کاه بر مقدار نقصان اولمسی احتمالدن بعید اولمیوب بر قاچ کون مقدم روزنامچهء همایون حریص‌لرندن یدنده a) بولنوب حضور عالی‌لرینه (113 r.) عرض اولنان تقریرده تحریر اولنان یوز یدی سنهسنده واقع سفر مصارفی کذلك موره و یکرمی و یکرمی طقوز سنه‌لرنده واقع سفرلرك مصارفلری درونده اردوی همایونده ویریلان علوفات داخل اولیوب انجق لازمهء سفریه‌یی ضبط و تحریر ایتمشلر بو دفعه ترق طقوز سنهسندن اللی سنهسنه کلنجه اشبو عرض اولنان دفترلرده استانه مواجبندن ماعدا اردوده ویریلان مواجبلر دخی داخلدر لکن بالاده ذکر اولندیغی اوزره مرور زمان ایله حساب کوروب اول سفر بقیه‌سی اولمق اوزره اقچه ویریلان دفترداران و مبایعه‌جیان و سائر بعضی کسانك مصارفلری دخی دفترلرینه باقیله‌رق تحریر اولنور ایسه یوز یکرمی بر بیك ایکی یوز التمش سکز کیسه آقچه و قصور غروشدن دخی زیاده‌جه اولمق احتمالی (113 v.) واردر دیو روزنامچه کیسه‌داری و خلیفه‌سی قوللری خبر ویررلر دیو سکروم عشجیلرینك б) قانونی بیان اولنور در علیه‌ده یکیچری в) قشلاقلرندن یکی اوطه قرینده ات میدانده سکردن عشجیاردن г) بو قوللری مقتضاسنجه اسکیلرندن برینی طوره д) قولنه و برینی تخمیسی e) قولنه و برینی قنطار قولنه تعیین اولنوب یوللرینه

---

a) Чт. یدمده б) Чт. سکردم اشجیلرینك в) Ркп. یکنچری г) Чт. سکردم اشجیلردن д) Чт. طاوه e) Чт. تحمیس

بالغ اولدیغی روزنامچهء همایوندن بالتحریر اخراج و حساب دفتر اولنمشدر لکن سفر همایونلرك مصارف (112 r.) لازمهسی اول سفر اولان سنهنك ظرفنده a) تماًما ایراد و مصرف اولوب یکونی معلوم اولمق قابل اولدیغی جهتدن اول سنهنك سفر مصارفنده اولان بعض مواد سفر بر طرف اولمقدن بر ایکی و یاخود اوج بش سنهنك б) اردی الندیوب قلعه دفتردارلری و مبایعهجیلر و انبار یمقاری в) رفته رفته حساب کوردکجه مطلوبلری ظهوراتدن عد اولنان اقچهلر کیرو (و) г) سنهلر مالندن و خزینهء عامرهدن ویریلو کلمکله بالاده اخراج اولنان یکرمی بر بیك ایکی یوز التمش سکز کیسه دورت یوز اون بش بجق غروش انجق ذکر اولنان سفرك مدتی اولان اون سکز بجق ایله ویرلمش اولغله سفردن صنکره کیرو سنهلرده جسته جسته ویریلان دخی تفحص اولن مصارف سفریهنك یکونی دخی زیاده اولمق احتمالی واردر لکن بو دفعه یکرمی (112 v.) کون قدر مدتله انجق مدت معلومه д) سفر اولان اون سکز بجق ای درونله خرج و صرف اولنان اقچهلر اخراج و بیان اولنمشدر کیرو سنهلری دخی فرمان بیوریلور ایسه اکا دخی مباشرت ایله کیرو درت بش سنهدن ویریلان مصارف دخی اخراج اولنور لکن بر قاچ کون دخی وقته محتاجدر بو مقوله اسفار همایون مصارفنده بر مقدار معین اولیوب اقتضای وقت حاله کوره کاه اطراف اربعه e) سرعسکرلری تعیین و کاه انجق کفارك اجتماعی بر محله اولغله عموما اوردوی همایون

а) Ркп. طرفنده б) Ркп. سنهدك в) Ркп. ایماقلری г) و лишнее.

д) Ркп. معلوم e) Ркп. اربعیه

عزیمت بیورمش اولهلرنك ادرنیه وارنجه سكز كونلك تعیيناتلری
بو حسابك یكوننه داخلدر درگاه عالی یكیچری اوجاغنه ابتد
استانهء سعادتدن حركنه یومیه اوتوز بر بیك التمش بش جفت
نان عزیز تعیيناتی ویریلوب اثنای راهده تصحیح بدرگاه اولهرق
یومیه یوز اوتوز ایكی بیك اوج یوز سكز جیفت نان عزیز
ویریلدیكی حساب مذكوردن مستثنا اولغله بو تقدیرجه نه مرتبه
كسوت a) اوزره عساكر جمع اولمش اولدیغی ظاهر اولور سفر
مذكورك ایاب و ذهابی اولان ایكی یوز غروش كونله مجموعی
ویریلان تعیيناتك ذخائرینه نظرا بو سنهء مباركه ایچون ترتیب
اولنان ذخائر بعضًا نصف و بعضًا ثلثان و بعضًا (111 v.) ثلث
مرتبه زیاده اولدیغی و بو سنهء مباركه تعیناتی ایچون بر وجه
محرر ذخائر ب) بندر و قریم اوردولری و اوزی قلعهسی تعیناتی
ایچون ترتیب اولنان ذخائر و قبریس و سلانیك طرفلرنده
طبخی فرمان اولنان بكسماد داخلدر قرق طقوز سنهسی
واقع اولان سفر همایونك مقدار مصارفی بیان
اولنور سنهء مرقومه B) ماه صفرك غرهسنده اردوی همایون داود
پاشا صحراسنه خروج و اللی سنهسی شعبانك اون بشنجی كونی
استانهیه دخول ایدنجه اون سكز بچق ایله كرك بندر و كفه
جانباری سرعسكرلری و كرك اوردوی همایونده و كرك باباطاغی
مشتاسنده صرف اولنان مصارف سفریه یكرمی بر بیك ایكی
یوز التمش سكز كیسه ایله درت یوز اون بش بچق غروشه r)

а) Чт. كثرت б) Это слово лишнее, или тутъ пропускъ.

в) Ркп. مرقومه г) Ркп. غروش

یدی سنه‌سی ربیع الاولی‌ننك یکرمی التنجی کونی مووه جزیره‌سی سفرنده ترتیب اولنان ذخائرك سکسان ایکی سفرینه قیاسا مقدار وکیتی a) مووه سفرپچون بش یوك اون بش بیك سکز یوز اون سکز بجق کیله دقیق ایله یوز اوتوز التی بیك یدی یوز طقسان بش بجق کیله شعیر و یکرمی بش بیك بش یوز یتمش بجق قنطار بکسماد (و) 6) ترتیب و ایکی یوز یکرمی یدی سنه‌سی ربیع الاولی‌نك یکرمی التنجی کونی اردوی همایوندن حرکت (110 v.) و شهر ذی الحجه‌ننك دردنجی کونی استانهء دولت آشیانه‌یه داخل اولنمش اولغله وارب کلنجه‌یه ایکی یوز قرق بش کون ظرفنده صدر اعظم و سردار اکرم و عموم رجال دولت علیه دایره‌لرینه و درگاه علیه یکیچری و جزیه‌جی و طوبجی و طوب عربه‌جی‌سی و سپاه و سلحدار و بلوکات اربعه و ذخیرات سائره‌یه ویریلان تعیناتك دقیق و شعیر و بکسمادلری مقدار محرّره‌یه B) بالغ اولدیغی سفر مزبوره‌ده F) نزول امینی اولان محمد افندینك حسابی اجمالنده مقید اولغله بو سنهء مبارکه سفر همایونی ایچون ترتیب اولنان بش یوك طقسان التی بیك التی یوز اللی کیله دقیق ایله قرق بر یوك ایکی یوز کیله خنطه و اون طقوز یوك طقسان بش کیله شعیر و یتمش بیك قنطار بکسماد ترتیب اولندیغی ذکر اولنان مووه (111 r.) سفرنده پادشاه عالم پناه حضرتلری شیخ الاسلام و صدرین F) و وکلای رجال دولت علیه ایله ادرنه

---

a) Ркп. مقداد کینی б) و лишнее. в) Прв. محرّره д) Прв. مزبورده д) Ркп. صدریین

بر ایکی کون اولوب لکن یوز یدی سنهسنده a) خداوندکار
اسبق ذمت‌لرنده واقع شبش و لوغوس б) تعبیر اولنان نمچه
سفرلرینه اون اوج بیك ایکی یوز یتمش بر (بر) B) دیوانی
کیسه ایله اون ایکی بیك اوج یوز سکسان اقچه‌یه بالغ اولدیغی
و بیك یوز یکرمی طقوز تاریخنده والد ماجد جناب حضرت خلافت
پناهی سلطان احمد خان غازی افندیمز г) حضرتلری‌نك اوان
سلطنت سنیه‌لرنده بیك д) (109 v.) یوز یکرمی سکز e) سنهسنده
موره جزیره‌سی فتح و تسخیری سنهسنده شهید علی پاشا زمانده
واقع سفر همایون یکرمی اوج بیك ایکی یوز اوتوز کیسه دیوانی
ایله قرق سکز بیك طقوز یوز قرق اقچه و کذلك مرحوم مشار
الیه اوان سلطنت و بوستانجی باشی خلیل پاشا مرحومك اوان
سفارتلرنده واقع اولان بلغراد محاربه‌سنده اون سکز بیك اوج یوز
قرق اوج کیسه دیوانی ایله بیك یکرمی آقچه مصارف اولدیغی
و روزنامچه همایون دفاتری وضع اولنان صندقلردن بریسی‌نك
درونده حفظ اولنمق بر مفید و صحیح جریده‌ده محرّر و مسطور
اولدیغی وж) یکرمی اوج سنهسنده واقع مسقو سفری مصارفی
یکونی بولنمق قابل اولمیوب اول تاریخك دفترلری غایت مغشوش
و مسیت 3) (110 r.) اولدیغی و بو دفعه جمع و تحریر و ترتیبنه
سعی و اهتمام اولنان قرق طقوز و اللی بر سنه‌لری مصارف
سفریه‌لری بوندن زیاده‌جه اولدیغی شمدیدن استفهام اولنمغله
انشاء الله تعالی اول دفترلر دخی تتبع и) حضور عالیلرینه
عرض اولنمق اوزره در دیو تقریر اولندی بیك یوز یکرمی

а) Ркп. سنهسنی б) Ркп. لوغوسی в) Лишнее. г) Ркп. اقغز
д) Ркп. ایکی е) Чт. یدی ж) Тутъ надо прибавить بیك یوز
з) Чт. مسقّر и) Надо прибавить здѣсь و

منازل ذخایری ترتیب اولندیغی باش محاسبه ایله موقوفات
قلملرندن اخراج اولندی سکسان ایکی سنه‌سی واقع
اولان سفر همایونده هنوز لواء شریف حرکت
ایتمه‌دین a) واقع اولان مصارفات و سابقلری (108 v.)
بیان اولنمق امر همایون بیورلمغله عیان اولندی
مقدما واقع اولان اسفار б) همایون بر سنه‌ده مصاریف в) سفریه‌نك
یکونی نیه г) بالغ اولدیغی دفاتر اقلامدن اخراج و حضور
عالیلرینه عرض اولنمق بابنده صادر اولان فرمان عالی‌لری
موجبنجه بر قاج کوندن برو طقوز یوز اللی و اللی بر سنه‌لرنده
واقع اولان مسقو سفری مصارفی اولان دفترلردن تتبع اولنه‌رق
جمله‌سی بر یره جمعنده و تکمیلنده یکونی نیه д) بالغ اولدیغی
حضور عالیلرینه e) عرض اولنمسی خصوصنده ж) مع اقلام و بالنفس
قوللری سعی و اهتمام ایلیوب لکن هر بری بر دفترده و هر
ماده‌سی بر قاج ورقه‌ده متفرق تحریر و تقریر اولنمق اولدیغندن
ماعدا اول حوالیدن 3) ایران طرفلرینه دخی سفر و روم ایلنده
نیش и) و ودین و بندر و خوتین جانبلرینه (109 r.) بر قاج
طرفه سرعسکر نفیس i) ایله عموما اردوی همایون دخی سفر
همایونه توجه و عزیمتی سببی ایله مصارف سفریه مخلوط اولمقدن
ناشی هر بر بریسی بر برندن تفریق اولنه‌رق تصحیح اولنمسی
بر قاج کون توقفه محتاج اولمغله اکثری ظاهره اخراج و بر برندن
تفریق اولنه‌رق صحت و حقیقتی к) بیان اولنمسی بوندن صنکره

а) Прв. ایتمه‌دن б) Ркп. اسفر в) Прв. مصارف г) Ркп. ینه
д) Тоже. е) Ркп. عالیلرینك ж) Ркп. خصوصه з) Ркп. حوالیده
и) Ркп. نیشه і) Чт. نصب к) Ркп. حقیقنی

اعلا ایدن و هم اولمقدار انچهنك تداریکی مشكل اولمجغی
معلوم دولتلری بیورلمقه قرق طقوز سنهسی ترتیبنه قیاس
تکالیفه تقاضاً a) مبایعهسی صورتنه مساعده بیورلمق دیو عرضه
و تنظیم اولندی ترتیب ذخایر سفر سالغه یکرمی اوچ
سنهسی واقع اولان مسقو سفریچون استانهٔ سعادتده ایساقجیيه
وارنجه واقع اولان (107 v.) منازل ذخایری نرخ جاریسی б) اوزره
بر فرده ظلم و تعدی اولنمیوب بهالری مباشری یدندن عن
نقد اوزره ویرلمك ترتیب اولندیغی یکرمی دورت تاریخنده
سفر همایون ایچون استانهٔ سعادتدن ایساقجیيه وارنجه منازل
ذخایری کذلك رایجی اوزره پشین اقچهسی ویریلهرك مبایعه
و رعایا و برایا حمایت اولندیغی و یکرمی التی تاریخنده موره
سفرلریچون استانهدن دربند موره‌یه وارنجه منازل ذخایری بعضاً نرخ
جاریسی اوزره نقداً اقچه ایله و بعضاً دخی جزیهلرینه محسوبا مبایعه
اولنوب منصور و مظفر اولندیغی و موره‌دن عودتده ادرنه‌یه کلنجه
منازل ذخایری تکالیفلرینه تقاضی B) اولنمق اوزره ترتیب اولندیغی
و یکرمی سکز تاریخنده سفر همایون ایچون ادرنه‌دن (108 r.)
نیشه وارنجه منازل ذخایری نصفی تکالیفلرینه تقاضی Г) و نصفی
پشین ویرلمك شرطیله ترتیب اولندیغی وقرق طقوز تاریخنده واقع
اولان سفر همایون ایچون ایساقجیيه وارنجه منازل ذخایری تکالیفلرینه
تقاضیД) اولنمق شرطیله ترتیب اولندیغی و اللی تاریخنده استانهدن
صوفیه‌یه e) وارنجه منازل ذخایری نقد ж) اقچه ایله ترتیب اولندی
و اللی بر تاریخنده استانهدن نیشه وارنجه کذلك تکالیفه تقاضاً з)

а) Ркп. تکالفه تقاصًا б) Ркп. چاوشی в) Ркп. تکالغلرینه تقاص
г) Тоже. д) Тоже. е) Ркп. صوفیه ж) Чт. نقداً з) Ркп. تقاصًا

یکرمی اوج تاریخنده واقع اولان مسقو سفریچون یکرمی ایکی
سنه‌سنده ذخائرك بهاسی غایت رخیص اولوب حتی شعیرك
بهر کیله‌سی سکز و طقوزر اقچیه و ذخائیر سایره دخی اکا
قیاس اوجوز و کثیر اولدیغندن تعین اولنان (106 v.)
مباشرلرندن نقدًا اقچه‌سی ویرلماسی اوزره بهر منزلك ذخیره‌سی 5
تدارك اولنوب اندنصکره واقع اولان اسفار همایونلرنده دخی
بر وجه مبین نقدًا اقچه ایله ترتیب اولندیغی اکرچه قیوداتدن a)
مستفاد اولوب لکن اندنصکره واقع اولان قرق طقوز تاریخنده
ذخایرك فیاتی مدت وافره سفرلرك انقطاعندن ناشی تکالیفرینه
تقاضی б) اولنمق اوزره ترتیب اولنوب تکالیفی в) اولیانلره ینه 10
بعده عن نقدًا میریدن ویرلمك اوزره فرمان اولنوب او وجهله
مبایعه اولنمغله بو تکالیف تقاضی г) ماده‌سی انجق بر وجه
پیشین اقچه‌سی تدارك اولنمق منفر اولمقدن نشئت ایدوب
بعده قضالر اهالیلری مباشرلر یدلرندن الدقلری تمسکلری جسته
جسته کتوروب تکالیفلری д) واریسه تقاضی е) و محسوب و تکالیفی ж) 15
(107 r.) اولدیغی حالده اونده‌لغی اشاغی وارلدقدنصکره بعض
مناسب مالدن حواله з) ویریلوب کسنه‌نك اقچه‌سی میریده قالمز
انجق میری‌یه سهولت اولور اکر شمدی دخی تکالیفه تقاضا и)
ترتیب اراده بیوریلور ایسه وجه مشروح اوزره امر شریفلری
اصدار اندیریلور اکر نقدًا اقچه مبایعه‌سی ترتیب اولنمق 20
لازم کلور ایسه شمدی ذخایرك زیاده اولدیغندن بشقه مباشرت
اولندیغی کبی الـکالی і) و محتکیر к) طائفه‌لری دخی زیاده‌یه

а) Ркп. قیپودانلدن б) Ркп. تکالفلرینه تقاص в) Ркп. تکالفی
г) Ркп. تقاص д) Ркп تکالفلری е) Ркп. تقاص ж) Ркп. تکالفی
з) Ркп. حوالة и) Ркп. تقاصًا і) ? к) Прв. محتکر

اوردوسنه و قره دکزه اخراج اولنان دوننمایه و سایر مواد مهمّیه
هنوز مسقو ایلچیسی قالدیرمقسزینه a) صرف اولنان مصارف
بشقجه بر دفتر ثبت اولنمغله یکونی ایکی بیك یوز طقسان
طقوز کیسه‌یه رسیده اولوب مبالغ مرقومه جبه‌لو تحصیلاتندن
صرف اولندیغنه بناءً دفتر مذکور دخی تقدیم اولندیغی b)
و ایلچی قالدیردقدن صکره اوج دفعه‌ده اندرون همایوندن
احسان بیوریلان مبالغ معلومه ایله قبریس محصلی متوفانك
ترکه‌سنك B) نقود یکونی رومی بش بیك ایکی یوز سکسان
کیسه‌یه بالغ اولمغله بو تاریخه کلنجه مواد مهمه سفریه‌یه صرف
اولنان مبالغ دفتر اندریاس‌کاه г) یکونی بش بیك ایکی یوز
قرق اوج بچق کیسه‌یه بالغ اولدیغنه بناء الحالة هذه ضربخانه
عامره‌ده قرق بش کیسه ایله ایکی یوز (106 r.) اون سکز
غروش قالدیغنی دفتردار افندی قولاری با تقریر افاده و قرال
اوده д) طرفنه ترتیب اولنان عساکرك میریاری ایچون دخی
سکسان ایکی بیك سکز غروش دخی e) ویرلمك اقتضا ایلدیکنی
تقریر ایدر اشبو سکسان ایکی سنه‌سنده واقع
اولان سفرده مصارفك زیاده اولندیغی‌نك سببی
استانهٔ سعادتدن ادرنیه وارنجه واقع منازلده و کرك ادرنه‌دن ж)
ایساقجی‌یه وارنجه اولان منزللرده تعینات ایچون اشبو بیك یوز
سکسان ایکی سنه‌سی ترتیبی اماده بیوریلان ذخایر з) مقدما

а) Чт. قالدیرقسزین б) Прв. اولندیغنی в) Ркп. ره‌کهنك
г) Ркп. اندریاس‌کراه д) Коррупція вмѣсто اووه قرطال
е) Это دخی или предыдущее лишне. ж) Ркп. ادرنیه‌دن
з) Тутъ, очевидно, пропускъ.

دولت روسیه‌نك طرز و طورارندن مفاسد درونیه‌لری معلوم اولق حسبیله لاجل الاحتیاط قره دکزه مکمل دونمما اخراجی و اسماعیل سرعسکری و مکمل اوردو و سرعسکر ترتیبی و اوزی قلعه‌سنك و بندر و خوتین سرعسکر و مهماتی ایله تقویتی لازمهء حالدن اولدیغنه بناءً بوندن اقدم میری و حرمین مقاطعاتنك جبه‌لوری کشاد و تحصیلنه صرف اجتهاد اولندی ترتیب اولنان جبه‌لولرك یکونی رومی اوج بیك کیسه‌یه بالغ اولوب شمدیه‌دك تحصیلاتی ایکی بیك یوز طقسان طقوز کیسه‌یه رسیده اولمغله باقی قلان (105 r.) سکز یوز بر کیسه‌نك اوتوز بر کیسه مقداری‌نك صاحب‌لری فوت اولمغله جبه‌لوسی اخذ اولندی و یوز اوتوز بش کیسه‌سی دخی شروطی براتی اوزره معجلات قدیمه‌سنه اعتبار اولندیغندن نقصان قبول ایتمکله جبه‌لو بدلیه‌سنك ناتحصیل قلان التی یوز اوتوز التی کیسه‌نك a) اوج یوز اون بر کیسه‌سی طشره اولان اصحاب مقاطعاتك ذمتلرنده اولوب پی در پی تحصیللریچون اوامر علیه ارسال اولندیغی б) و اوج یوز یکرمی بش کیسه دخی بعض سلاطین علیة الشان و خانم سلطان و وزرای عظام و بعض مدرّسین کرام و رجال و خدمه ذمتلرنده اولمغله اشبو جبه‌لو بدلیه‌لرندن в) تحصیل اولنمیان г) التی یوز اوتوز التی غروش اصحابی استانه سعادتده اولنلری بشقه و طشره‌ده اولنلری بشقه‌جه دفتر اولندیغی д) و تحصیل اولنان جبه‌لو (105 v.) بدلیه‌لرندن е) اسماعیل

а) Прв. کیسه‌سنك б) Прв. اولندیغنی в) Ркп. بدایت‌لرندن
г) Ркп. النمایا д) Прв. اولندیغنی е) Ркп. بدایه‌لرندن

غروشدن اشاغی وارلدقدن صکره باقی قلان بش بیك یدی یوز
قرق طقوز کیسه ایله یدی بجق غروش و تقسیط اول و ثانی
اعتباریله استانه‌ده اخـراج اولنه‌جق بر سنه‌نك مواجب اچون a)
ترتیب اولنمشدر استانهء سعادتده اخراج اولنان بر سنه‌نك مواجب б)
یدی بیك التی یوز اوج کیسه ایله درت یوز یکرمی سکز
غـروشه B) بالغ اولدیغی روزنامچهء (104 r.) همایون قلمندن
درکنار اخراج اولنمغله جزیه مالدارندن ترتیب اولنان سالف
الذکر بش بیك یدی یوز قرق طقوز کیسه Г) یدی بجق
غروش مواجب مزبوره‌دن Д) اولندقدنصکره تکمیلیچون اقتضا ایدن
بیك سکز یوز اللی درت کیسه ایله درت یوز یکرمی غروش
یتمش یدی سنهسنه e) مقاطعات مالدارندن و عوارض پشینلرندن
و ضربخانهء عامره‌دن ویریلهجك پاره‌نك و سائر موادن ЖК) جمع
و تحصیل اولنمق اوزره اولمغله شـرف یافتهء صدور اولان خط
همایون شوکتمقرون 3) موجبنجه مقاطعات مالدری سنهسی اچنده
النمق اوزره مواجب ترتیبندن اخراج و جزیه مالدارندن ترتیب
اولندیغی صورتده بالاده ذکر اولنان و تصریح اولنان امنا И)
مصارفی و بلغراد و ودین و بندر و خوتین مواجبلری و مصارف
(104 v.) مهمهء سائره کیرو قالهجغی درکنار و حساب اولندی
ابتدای ظهور سفرده بیرون خزینه‌سنده اقچه
قالمامغله میری وحرمین مقاطعاتندن تحصیل اولنان
جبه‌لونك مقداریله مصارفی محللری ذکر اولنور

а) Прв. مواجبیچون б) Прв. مواجبی в) Ркп. غروش г) Чт. کیسه ایله д) Ркп. مزبوردن е) Чт. سنهسی или سنهسنه ж) Чт. موادن з) Ркп. خط همایونه شوکتمقامیله و и) Ркп. امناء

اولنور و نیکبولی و کستره و مرعش و قرمان وسیواس جزیه‌لرینك
تماما اوراقی سوریلمدیکنه بناء میری خسارتدن صیانته بشیوز
التمش سکز کیسه ایله درت یوز اللی درت غروش مالله‌ری
سپاه و سلحدار مواجب‌لری عن خزینه‌سنه و قلاع یرلو نفراتی
مواجباتینه حواله اولنور بو اقچه‌لر اصل یکون مال جزیه‌دن
فرونهاده اولنان قدیه یدی بیك طقوز یوز اون بش کیسه ایله
درت یوز یتمش سکز غروش صاغ جزیه‌لرك ارساليه‌سی قالور
مبلغ مزبوردن (103 r.) دخی بشیوز سکسان اوچ کیسه ایله
ایکی یوز یکرمی غروش ترسانه و مطبخ و امناء سائره مصارفلرینه
و بیك اون کیسه ایله یوز اللی التی غروش بلغراد و ودین
و اقلاق جزیه‌سندن حواله اولنه‌جق اقچه‌دن ماعدا بندر و خوتین
و بوسنه قلعه‌لری مواجباتینه و غیر از اوجقلق عموم زمستانی
چوقه بهاسنه و یوز اللی التی کیسه اوچیوز سکسان غروش
دخی نقدا ویریلان اقچه‌لردن ماعدا سابقی موجبنجه یتمش التی
سنه‌سی مبایعه حنطه بهاسنه ترتیب وتخصیص اولنوب درت یوز
اون کیسه ایله ایکییوز اون درت بچق غروش دخی مبایعات
حنطه بهاسیچون اندرون همایون خزینه‌سندن ویریله‌جك اقچه‌یه
تعویضی اولنمق و ترسانهء عامره‌ده و مصر جانبنده یاپلان قالیونلرك
کراسته و آهن خام (103 v.) بهالرینه و بعضی قلاع تعمیراتی
مصارفی و مهماتی بهاسنه و سائر سریعا تحصیلی مقتضی مصارف
ظهور ایتدکجه حواله اولنمق ایچون الیقونلمقله ذکر اولنان مصارفاته
ترتیب و تخصیصی قلنان اوج بیك التی یوز التمش طقوز کیسه
ایله اوتوز در بچق غروش صاغ جزیه‌لرك از کیسه‌سی باقی قلان
یدی بیك طقوز یوز اون بش کیسه ایله درت یوز یتمش سکز

بهر سنه ویریلو کلان زمستانی چوقه‌لریچون ویریلان عساکر مذکوره ایچون سلانیکده نسج اولنان چوقه بهالری مصارفیچون مصادقهٔ جزیهٔ قبطیان و رسم دونیم و خان سلانیك و بدل اولاد فاتحان سلانیك و عوارض سلانیك و عوارض اوخری و سلانیك کمرکنك فائضندن و سلانیك (102 r.) مقاطعه‌سی ماللرندن التمش بش بیك غروش حواله اولندیغی اجلدن سبب تحریرلری ویرلدی دولت علیه‌نك مجموع ایراد و مصارفنك خلاصه‌سی بیان اولنور ممالك محروسه‌ده واقع مجموع جزیه‌لرك مقید اولان مالی a) اشبو تاریخده اون بر بیك التی یوز اون ایکی کیسه ایله ایکی یوز اون طقوز بچق غروش اولمغله ایکی بیك طقسان درت کیسه ایله یوز سکسان بچق غروش حج شریفه و قصاب باشی و یوز باشی و بازار باشی و سائر امنا مصارفلرینه و وظائف و اوجاق تعین اولنمش اولمغله فرونهاده اولندقدنصکره طقوز بیك درت یوز اون سکز کیسه ایله اوتوز طقوز غروش ارسالیه‌سی قالدیغی جزیه قلمندن دفتر اولنمش در لکن اولونیه б) کرید و بلغراد و حلب و ارضروم و چلدر و طربزون (102 v.) و کمشخانه و دیاربکر و ماردین و موصل و وان و خوتین جزیه‌لری ممتنع و نقدًا تحصلی متعذر اولمغله طقوز بیك یوز اوتوز اوج کیسه ایله یوز یدی غروش ماللری سمتلرنده واقع قلاع یکیچریلر в) مواجبلرینه و سائر سمتلرنده ظهور ایدن مصارف مهمه‌یه حواله

---

a) Рки مانی б) Тутъ надо прибавить و в) Прв. یکیچریلرینك

(101 r.) اون بیك یدی یوز التمش بش رومی کیسه ایله اوچیوز قرق درت بجق غروش اوتوز قرق تاریخندن التمش طقوز تاریخی ختامنه دك a) دیوانی کیسه حسابنده مال جزیه بیك یدی یوز یتمش سکز دیوانی کیسه ایله اوجیوز التمش بچق غروش یکرمی اقچه و رومی کیسه حسابنده بیك درت یوز سکسان ایکی رومی کیسه ایله ایکی یوز طقسان درت بچق غروش فضله بولمشدر یتمش سنه‌سنده غیر از معاش مال جزیه بهر کیسه‌سی اللیشر بیك اقچه حسابیله اون درت بیك یوز اوتوز سکز دیوانی کیسه ایله یوز اون بر غروش و بهر کیسه‌سی التمشر بیك اقچه حسابیله اون بر بیك یدی یوز سکسان رومی کیسه ایله درت یوز التمش غروش اولوب سنهٔ سابقه‌دن دیوانی کیسه حسابنده بیك یدی یوز اون طقوز دیوانی کیسه ایله ایکی یوز سکسان (101 v.) اوج بجق غروش یکرمی اقچه و رومی کیسه حسابنده بیك اون التی رومی کیسه ایله طقسان طقوز بجق غروش زیاده بولمشدر بالاده تحریر اولدیغی اوزره اوتوز ایکی تاریخندن یتمش سنه‌سنه б) دك غیر از معاش مال جزیه دیوانی کیسه‌سی حسابنده درت بیك یدی یوز یکرمی بجق کیسه ایله قرق سکز بجق غروش و رومی کیسه حسابنده اوج بیك طقوز یوز اون سکز رومی کیسه ایله یکرمی التی بجق غروش زیاده بولدی و حساب اولندی یوز طقسان الی в) عدد درکاه معلا یکیچی‌ملرینك г)

а) Ркп. حنامه دك б) Ркп. سنه‌یه в) Чт. التی г) Чт. یکیچری و سپاهلرینك

ایلیه‌سن باری تعالی هر خصوصه توفیق علیه‌سن a) رهبر طریق ایلیه دیو مجموع جزیه‌لرك مالنك مقداری ممالك محروسة المسالك جهانداریه متمکن یهود و نصارا طایفه‌سنك خزینهٔ عامره‌یه عامهٔ جزیهٔ شرعیه‌لری مالی غیر از معاش یوز اوتوز ایکی سنه‌سنده بهر کیسه‌سی اللی‌شر بیك اقچه حسابیله طقوز بیك درت یوز اوتوز التی بجق ō) دیوانی کیسه ایله التمش ایکی بجق غروش اولوب بهر کیسه‌سی التمشر بیك اقچه حسابیله یدی بیك سکز یوز التمش اوج بجق رومی کیسه ایله یوز سکسان یدی بجق غروش و اوتوز ایکی سنه‌سندن قرق درت سنه‌سنه کلنجه سنه بسنه ازدیاد بوله‌رق (100 v.) قرق درت سنه‌سنك غیر از معاش مال جزیه بهر کیسه‌سی اللیشر بیك اقچه حسابیله اون بر بیك یوز اوتوز طقوز کیسه دیوانی ایله اوچ یوز غروش و بهر کیسه‌سی التمشر بیك اقچه حساب اولندیغی صورتله طقوز بیك ایکی یوز سکسان اوج رومی کیسه ایله اللی غروش اولمغله اوتوز ایکی سنه‌سندن قرق درت تاریخنه کلنجه کیسهٔ دیوانیه بیك یدی یوز اوچ کیسه و رومی کیسه حسابنجه بیك درت یوز اون طقوز بجق رومی کیسه زیاده بولمش اولور قرق درت سنه‌سندن التمش طقوز سنه‌سنه کلنجه غیر از معاش مال جزیه بهر کیسه‌سی اللیشر بیك اقچه حسابیله اون بیك طقوز یوز اون سکز دیوانی کیسه ایله ایکی یوز قرق درت غروش اولوب بهر کیسه‌سی التمشر بیك اقچه b) حساب اولندیغی تقدیرچه

---

a) Прв. علیسنی ō) Чт. بچوق в) Ркп. اقچه‌یه

و اندرون همایون و رکاب شوکت مقرون اغالری و مطبخ
و اصطبل عامره و ترسانه معموره‌لری خدمه‌لری و سایر اوجاقلولری
نفراتندن متقا(عدین) a) اولنلریله اشکنجی قوللرینك مواجبلری
اقلامدن ویریلان اجمالری موجبنجه b) دیوانی کیسه ایله B)
اقچه‌یه بالغ اولوب کیسه ایله اقچه‌سی سپاه r) (99 v.) عن
خزانه وجهله ویرلمکله اشاغی وارلدقدن صنکره قصور ایجاب ایدن
کیسه اقچه‌یه Д) بوکون دیوان مشید الارکان ملوکانه‌لرنده تماما
توزیع اولندیغی معلوم همایون جهانداریلری بیورلدقده e) امر
و فرمان شوکتلو قدرتلو مهابتلو عظمتلو پادشاهم حضرتلرینکدر
دیو عرض اولنور مواجب اخراج وتوزیعی دوری
تمامنده وارد اولان خط همایون بنم وزیر اعظم
و وکیل مطلقم سن عموما قپو قوللریمك مستحق اولدقلری
مواجبلرینی وقت و زمانیله تدارك و اخراج و توزیع و تقسیمی
مبرور شاهانم ж) اولغین مجرد حال و شانمی ترفیع ایچون
رکابدار اغا ایله سکا بر ثوب سمور صفا موفور و بر قبضه 3) خ
خنجر مجوهر ثریا پیکر عنایت и) و احسانم اولمشدر ایمدی
خط همایونمی استقبال و فروء سموری و خنجری دخی زیب
بنل میان (100 r.) ایدوب صداقت و استقامتکی اضعاف
مضاعف ایه‌رك خدمات دین و دولتی روئیته i) بذل مقدور

а) Поставленное въ скобкахъ приписано на поляхъ.
б) Гуть, надо полагать, пропущена сумма. в) Тоже.
г) Это слово тутъ лишнее, или же тутъ пропускъ.
д) Ит. کیسه ایله اقچه е) Ркп. بیوریلانلر ж) Прв. شاهانمم
з) Ркп. قبضه بر , и و пѣть. и) Ркп. غایث і) Прв. ولتم روئیتنك

همایون و التی یوز سکسان طقوز نفر چاوشان درگاه عالی و التیوز نفر بوابین (98 v.) درگاه عالی و بشیوز قرق طقوز نفر طوب عربه‌جیلری و بیك التی یوز درت خدمه مطبخ عامره و بیك التمش یدی نفر خدمهٔ اصطبل عامره و یدییوز طقسان یدی نفر نفرات ترسانهٔ عامره و التیوز التمش بر نفر دونمای همایون قالیون‌لری قپودانان و کاتب و خلفا و کیجیان و سکز یوز یتمش بر نفر مهتران خیمهٔ خاصه و ایکی یوز اوتوز نفر اهل سوق و طقسان بش نفر مهتران طبل و علم وسکسان درت نفر پیکان خاصه و یوز درت نفر طباخین a) و اللی بش نفر جامه شویان خاصه و اون طقوز نفر خزینه داران بیرون و یتمش درت نفر اطباء خاصّه که جمعًا یکون التمش بیك طقوز یوز اون سکز عدد نفرات مذکوره‌نك ب) پیاده و سواری قلملرندن ویریلان اجمالری موجبنجه حساب ایتدیریلدکده مضرور حج (99 r.) مواجبلری درت بیك سکز یوز یکرمی بر کیسهٔ دیوانی ایله قرق سکز بیك درت یوز یکرمی سکز اقچه کسور مواجبلری دخی اوج یوز التی کیسه و کسوری عن خزانه وجهله و ماعداسی نقدا ویرلدی مواجب مذکوره ۲) توزیع اولندقده جانب دفتریدن رکاب همایونه عرض اولندی معروض بنده بیمقدارلری بو در که ملازم درگاه معلالری یکیچری و سپاه و سلحدار و بلوکات اربعه و جبه‌چی و طوبچی و طوب عربه‌جیاری نفراتی

---

a) Рнп. طناجیان б) Рнп. مذکورك в) Чт. مصرف خرج
г) Рнп. مذکور

سنه‌سی قلعهٔ مزبوره‌نك a) تعمیرینه مأمور بیورلدیغم اجلدن قلعهٔ مزبوره‌نك ō) کبیر قلعه‌سنی توسیع ایچون حفر ایتدیردیکمده اوج بیك قنطاردن متجاوز بکسماد ظهور B) و خاص وبیاض و ماکول اولدیغی و ایراد قید ایچون وقوعی اوزره اردوی همایونه عرض و اعلام ایتدیریلدی در علیه‌ده علوفه‌لری 5 ویریلان صنوف عسکریه‌نك مقداری سنه ١١٨٢ه اشبو تاریخده یکرمی بیك اوچیوز سکسان نفر متعاقد یکیچری r) و طقوز بیك اوچیوز نفر غلمانان عجمیان و ایکی یوز یکرمی ایکی نفر غلمانان عجمیان باغچهٔ خاصه و طولمبه‌جیان و اون بر بیك طقوز یوز یتمش طقوز نفر علوفجیان یسار و یوز 10 التمش التی نفر غربا یمین و یوز اون طقوز نفر (98 r.) غربا یسار A) و درت بیك یوز یتمش التی نفر جبه‌جیان عتیق و بیك اوچیوز التمش ایکی نفر جبه‌جیان جدید و بیك درت یوز اون طقوز نفر طوپچیان عتیق و بشیوز اوتوز اوج نفر طوپچیان جدید و سکسان اوج نفر آغایان دار السعادة 15 و قرق بر نفر اوقاف خاصه و اون بش متقاعدین و یوز قرق التی نفر خانهٔ خزینهٔ همایون و یوز قرق ایکی نفر خانهٔ کیلار e) همایون و ایکی یوز یدی خانهٔ سفرلی و اون درت نفر تبرداران و سکسان طقوز نفر متقاعدین اغایان اندرون همایون و سکز یوز سکسان طقوز نفر اغایان 20 اندرون همایون و سکز یوز سکسان طقوز نفر اغایان رکاب

---

a) Ркп. مزبورك б) Тожс. в) Ркп. طهور г) Ркп. یکیچر
д) Ркп. ایسار e) Ркп. کیلدر

چوب اوستوبی و درت یوز اللی عدد فوغله a) و بیك یوز عدد طومار و اولمقدار مانەوله 6) و اولمقدار طوقماق و اولمقدار سکیل B) مبایعه و روغن زیت و زیتون یاغجیلـر کدخداسی طرفندن و روغن ساده و سرکه و مرجمك و نحود r) و ارز مصری و پیاز خشك ذخیرلری (97 r.) مطبخ عامره امینی طرفندن ویرلمك اوزره بر وجه بالا مبایعەسی اقتضا ایدن مهماتك بهالریچون علی الحساب و کسور غیر از مرتبات ۹۳۳ طبخ اولنان بکسمادك مقداری استانـەده یوز بیك کلیبولیده یوز بیك ایساقچیده انبار امینی خطیب زاده احمد اغا یدیله ایکی یوز بیك قنطار بکسماد d) طبخ اولندی مبایعات ذخایر افلاق و بغدان و بوجاق بر وجه مقاسمه اوتوز بیك کیله حنطه ایله اوتوز بیك کیله دقیق و یوز اللی بیك کیله ارزن و یتمش بش بیك کیله شعیر مبایعه و در انبار اولندی غریبەء بکسماد e) اللی بر تاریخنده سفر همایون وقوعنده ایساقچی انبارلری موجودندن طبخ و غزاة موحدینه اعطا اولنان بکسمادن ik) فضله قالدقارینی ایساقچی قلعه انبارینه تودیع و ادخار و زمان مروریله اوزرینه طوز و طپراق نزولیـله (97 v.) پنهان و کمسەنك و حتی درزدار قدیمی فوت اولوب اوغلنه з) توجیه اولنمقدن ناشی بکسماد اولدیغی معلومی اولیوب بو حقیر ، پر تقصیر سکسان ایکی

а) ? б) Прв. مانیوله в) ? г) Ркп. نخود д) Ркп. بکسملر
е) Тоже. ж) Ркп. بکسملردن з) Ркп. اوغنه

تیرشه صارغی کیچه‌سی کرباس ایکنه اپلك ادوات نجار ادوات مرانقوز ادوات (96 r.) تیمورجی ادوات دوکمه‌جی a) جراح صندوقلری چلنکر б) صندیغی بهالریچون ویرلدی دفعه بکسیماد в) میری خبازینه و کلیبولی و سلانیك و استانبول فرونلرنده بکسیماد г) طبخی ایچون ویرلدی مصارفات д) ترسانهٔ عامره سفاین شاهطوره e) سفاین جلبه سفاین چاملیچه سفاین اتش سفاین طراباقو ж) سفاین شولوپه جمعاً ایکی یوز قطعه مجدداً سفاین انشاسیچون ویرلدی مبایعات برای لازمهٔ مخزن چوب غیر از موجود مخزن سرب و چوب ترسانهٔ عامره مبایعه‌سی اقتضا ایدن بیك ایکی یوز قنطار زفت و قطران و درت بیك قنطار تیمور خام و بشیوز قنطار تل فانسه з) و یتمش بش بیك بش یوز اللی ذراع کرباس بادبان و بش بیك ذراع قولان و بیك دسته اسپاولوی и) فرنکی و اون بش عدد سال ستون و بش بیك (96 v.) قنطار تیمور لنکر چارمیخ و جواطه و اون بر بیك کبیر و صغیر مقره الواح و بیك بشیوز ذراع سنجاقلق شالی و بیك بش یوز قنطار فتیل مصری و ایکی بیك عدد فنار سفاین و بیك عدد قندیل وبش یوز عدد ترشه و اوج بیك ذراع خرتوج شالیسی و اون بیك عدد ایکنهٔ بادبان و بیك عدد آهنی بالطه i) و بش یوز قنطار تخته قورشون و اللی صندوق طاقم جراح و اوجیوز طوب یواسی к) و یوز قبه تیره مندی ساقز و درت یوز قنطار

---

a) Ркп. دولکمه‌جی б) Ркп. چلنك в) Ркп. بکسیملر г) Тоже. д) مصادفات е) Ркп. شاهطور ж) ? з) ? и) ? i) Ркп. بالیته к) Ркп. یوغاسی

جدید بمعرفت خطیب زاده احمد اغا a) باروت غیر از
موجود استانبول و کلیبولی و سلانیك مبایعه اولنان باروت د بهاسی ۷۰
کرباس خیمه و بادبان 6) غیر از B) موجود خیمه خاصه و مخزن
چوپ وکرباس ۲) مبایعه‌سیچون د ویرلدی ۱۳۵ کلیم ساده Д) و کیچه
5 غیر از موجود مبایعه‌سی اقتضا ایدن کلیم و کیچه ایچون د ویرلدی ۲۲
کوهرجیله باروت خانهٔ ثلاثه‌ده باروت اعمالی ایچون اناطولیده
و سلانیکده و قیصریه و بور قضالرنده کوهرجیله مبایعه‌سیچون
د ویرلدی ۱۲ اشتر و استر استانبول و خیره بولی و یان بولی e)
میری اخورلرنده میری استران و اشتران (95 v.) وافی اولمامغله
10 مبایعه‌سی ایچون اقچه د ویرلدی ۱۱۱ عربهٔ سرم ж) مهمات کیلار З)
تحمیلی ایچون مطلوب اولنان عربهٔ سرم و عربهٔ کاو اجریاریچون
د ویرلدی ۱۰ شایقه سفینه‌سی طونه و کردابلر محافظه‌سیچون
چکدری رسمنده دونانمش и) شایقه‌لر انشالریچون علی الحساب د ویرلدی ۲۰
نزل امینی اردوی همایون نزل امینده د ویرلدی ۲۰۰ مهمات اهن
15 قازمه i) وکولنك فرمادی к) و مسمار شرانبو و تیه ور خام
و الواح کورك تیمور و اهن واریه л) و الواح طوقمق و مشك
و مطلق м) و اوتوردمه н) مبایعه‌سیچون د ویرلدی ۵۰ تفنك و قالج
غیر از موجود جبه خانه تفنك و قالج و فشنك کاغدی بهاسی
د ویرلدی ۲۲ اجناس مهمات چالی قوب o) اوراق مسما متنوعه

а) Здѣсь, очевидно, есть пропускъ. б) Ркп. کریاس خیمه
و بادبان в) Ркп. غیر г) Ркп. محزن چوب کریاس д) Ркп.
ساده е) Ркп. یان بولی ж) Чт. سیرم или, прв. صریم з) Ркп.
کیلدر и) Ркп. دونانق і) Это слово написано заурядъ съ
заголовкомъ. к) فرنکی ?л) Чт. اره و м) Чт. مصلق . н) ? о) ?

بر معتاد تنظیم اقچه ویرلدی (۱۵۷) تعمیرات سرحدات قلاعی تعمیراتی ایچون بنا امینلرینه بشقه بشقه ویریلان (۲۵۰) a) جبه خانهء ادرنه غیر از موجود ادرنه جبه خانه‌سنده بولنمق ایچون مبایعه اقتضا ایدن مهمات بهاسیچون اقچه ویرلدی (۳۶) جسر ایساقجی قبریس محصلی سابق سلیمان افندی معرفتیله ایساقجی قلعه‌سی (94 v.) مقابله‌سنده عمله و کراسته‌سی افلاق و بغدان‌دن ویرلك اوزره مهمات بهاسیچون علی الحساب اقچه ویرلدی (۱۰) انبار جوجوره б) طاغستانی علی اغا معرفتیله جوجوره انبارینه دقیق و شعیر مبایعهء اذخاریچون اقچه ویرلدی (۲۰) منازیل قارشویقه ایساقچی قارشوسندن بندر و خوتینه وارنجه و انچه منازل ذخایریچون غیر از انبار جوجوره اقچه ویرلدی (۲۰۰) مهمات سرحدات جبه خانه‌ده B) موجوددن ماعدا سرحدلره ارسال ایچون مبایعه اولنان مهمات بهاسی ویرلدی (۱۲۸) سرعسکر بابا طاغی سرعسکر مشار الیه معیتنده موجود بولنمق اوزره مرتب عسکرك تعیناتی ایچون اقچه ویرلدی (۲۵) نول سفینه بعضی محلله‌ره г) مهمات ارسال ایچون نول سفینه دفعه ویرلدی (۵) سنجاق دپه‌لری در علیه‌دن ایساقچی وارنجه (95 r.) سنجاق دپه‌لری و یول اوزرنده اولان اورمانلری قیریب д) توسیعی ایچون مباشرلرینه ویرلدی (۳۰) مبایعه ایساقچی ایساقچی انبارنده موجود بولنمق اوزره طونه بویندن ذخیره مبایعه‌سیچون ویرلدی (۳۰۰) انبار

а) Чт. ویرلدی б) Чт. جورجوه в) Ркп. جبّه خانه г) Ркп. محللرده
д) т. е. قیروب

میری عسکر بجانب اناطولی اناطولی‌نك صاغ و صول
و اورته قوللرندن میری عسکری تحریری ایچون مباشرلرینه a)
١٥
خزینه ویرلدی b) شیخ اردوی همایون افندی مومی
الیهه چادر و چرکه و خرج راه و قوجی و بارکیر بهاسی ویرلدی
٤
ذخایر منازل استانه‌دن ایساقجی معبرینه وارنجه منازل
ذخایری ترتیبیچون اقچه ویرلدی چاموس طوپکشان جاموسلری
١٩٧
مبایعه‌سیچون سکز یوز یکرمی جفت B) اولق اوزره اقچه ویرلدی
٦٦
بارکیر بیك درت یوز اللی درت راس طوپکشان بارکیرلری
مبایعه‌سی ایچون اقچه ویرلدی بلدار بیك نفر بلدرانك
٥٨
پشین ایکیشر ایلق اجرتلری ایچون اقچه ویرلدی اوستی
٢٠
اجق г) سفینه نهر طونه‌ده مجدداً اوستی (94 r.) اچق
سفینه‌لر انشاسیچون اقچه ویرلدی طومباز نهر طونه‌ده طومباز
١١٢
قایغی انشاسیچون اقچه ویرلدی عربه طومباز کذلك طومباز
٣٠
عربه‌لری انشاسیچون اقچه ویرلدی مهمات جبه‌خانه
١٥
متفرق مهمات جبه‌خانه مبایعه‌سیچون اقچه ویرلدی قصاب
١١١
باشی اردوی همایون قصاب باشیسنه اقچه ویرلدی ساربان д)
١٠٠
باشی و مکاری باشی و مشعلجی باشیه ویرلدی یاکچری
٣
٢٠ ١٠
وجبه‌جی و طوبجی و عربه‌جی اوجاقلرینه

а) Ркп. مباشركرينه б) Сумма пропущена, и должна быть та, которая не кстати поставлена раньше подъ словомъ مباشرلرينه в) Чт. چفت г) Чт. اچيق д) Ркп. سربان

اوزره اقتضا ایدن شاهی طوپلرك عربه‌لری a) اولمامغله تعمیر و تجدیدلریچون ایکی بیك طقسان اوج غروش علی الحساب ویرلدی قلعهٔ ابرائیل (93 r.) قلعهٔ مرقومه‌نك б) طوپلری قونداق و تکرلکلری مصارفی ایچون طقوز یوز اون اوچ بچق غروش ویرلدی в) چادر و چرکه г) سکیان استانهٔ سعادتده و کوتاهیه‌ده و حلب الشهباده д) مبایعه اولنه‌جق چادر و چرکهٔ متنوعه ایچون е) ویرلدی قالدرم و جسر استانه‌دن ادرنه‌یه وارنجه قالدرم و جسرلر تعمیری ایچون اقچه ویرلدی مـ ۲۸۷۶ ع ما بین ж) بکسماد دوننمای همایون قالیونلری و اردوی همایون لازمه‌سیچون استانهٔ سعادتده میری خبازینه و کلیبولی‌ده بولغار اوغلینه و سلانیکده بکسماد طبخی з) بشقه بشقه علی الحساب اقچه ویرلدی و ادرنه‌ده и) دخی بکسماد اعمالی امر اولندی انجه і) دوننما ترسانهٔ عامره‌ده و بحر سفید جانبنده مجددا انشا اولنان جلبه و شاهطوره к) و قرلنقج л) و شالوپه و آتش سفینه м) آقچه ویرلدی طوب کبیر شایقه کبیر و صغیر (93 v.) شایقه н) طوبلری اصاغه‌سی و اسکی استانبوللق о) طرفندن مرمر کله اعمال و جلبی ایچون ویرلدی

а) Ркп. غریبه‌لری б) Рк. مرقومك в) Все это написано одинаково съ заголовкомъ. г) Тутъ надо прибавить و д) Ркп. الشهباضی е) Сумма тутъ пропущена. ж) Чт. مبایعه з) Тутъ надо прибавить ایچون и) Ркп. ادرنه і) Ркп. انچه к) Ркп. شاهقور л) Ркп. قرلنقح м) Надо прибавить ایچون н) Ркп. شابقه о) Чт. استانبولك

ویرلمك اوزره مقاوله ایتملریله بو قدر خزینه و تعینات اتلافیله روسیه‌لویه امداد و اعانت اولنمش اولندیغنی بر نوع عبرت غریبه‌دندر بو خبر موحش اثر سردار اکرم یقاقچی زاده امین پاشایه واصل اولدقده قهرمان پاشائی خان دپه‌سی نام صحرایه احضار و اعدام ایلدی مقتول مذکورك روسیه‌لویه ویردیکی آلتی بیك عسکری الان مسقولو تصرفنده اولوب بیك یوز طقسان یدی سنه‌سی ینه مأموریت ایله بحرا چراکسه طرفنه حین عزیمتده قریم جزیره‌سنده ایو و یالوطه و بالاقلاوه نام محللره ضرورت روزکار ایله وضع لنکر اولندقده سواحل مذکوره‌نك a) امر محافظه‌سنی مذکور ارنبودلره سپارش ایلمش اولدیغی مشاهده اولندی بیك یوز سکسان (92 v.) سنه‌سی سفر همایون ایچون علی الحساب ویریلان مصارفات نیکپولی و روسجق و کستره б) و زشتوی قضالرندن مبایعه‌سی مطلوب اولنان یوز التمش بش بیك کیله شعیر ایچون علی الحساب قرق بر بیك ایکی یوز اللی غروش ویرلدی مرتب جانب صوفیه و توابعی قضالرندن یوز بیك کیله شعیر مبایعه‌سیچون علی الحساب یکرمی بش بیك ویرلدی نول سفینه استانه‌دن ایساقجی в) اسکله‌سنه ارسال اولنه‌جق مهمات طوبخانه و سدره قیسی г) معدنی نقل ایچون سکز بیك سکز یوز قرق یدی غروش نول سفینه ویرلدی مهمات عربه д) اردوی همایونده موجود بولنمق

а) Ркп. مذکورك б) Чт. سلستره или خرسوه в) Ркп. ایسامجی
г) ? д) Ркп. غریبه

درت بیك طقوز یوز نفر سواری و پیاده‌یه بالغ اولدیغی
حساب اولنمغله متعاقبا استعجاللرینی حاوی اوامر علیه تحریر
و ارسال اولندی انجق عسکر مذکورك وجودی دفتر‌ده مسطور
اولدیغی اوزره تعبیراتیله محرر عسکر اولدیغی عین الیقین
علم چاکرانه‌مه a) لاحق اولدی غریبه قهرمان پاشا
پاشای مومی الیه تام الاسلحه التی بیك نفر پیاده ایله مسارعة
محل مأموره‌سنه عزیمت و خدمت محافظه‌ده موجود بولنمق اوزره
مأموریت و متعدد استعجال امرلری ارسال (91 v.) اولنمشیدی
و انشاء الله تعالی قهرمان پاشا و سائر عسکری طائفه‌لری
حدود اسلامیه‌ده خدمت محافظه‌ده آماده ایکن کفار 6) خاکسار
اکرچه حمله ایتمك احتمالی اولور ایسه مقابله ایدرلر و امید در که
طابور کفار مضمحل اولوب اردوی همایون عسکری ورودینه
حاجت قالماز دیو در علیه‌ده ملاحظه ایله تسلیت خاطر اولنور
ایدی بعد زمان اردوی همایون ادرنه صحراسنه واصل اولدقدن
صکره پاشای مومی الیه ایساقجی معبرینه وصول و موجود اولان
عسکر طوسقه و پیکار تعبیر اولنان ارنبود ذمیلرندن اولدیغی
مشهود عاجزانم B) اولوب متعاقبا جانب خوتینه مأموریتم تقریبیله
وارلدقده مسفورلرك میریلری وعده‌لری Г) تمام اولوب تکرار
علوفه‌لرینی مطلوب ایلدکلرنده دولت علیه‌یه تحریر ایدوب
نقود و جواب کلنجه‌یه دکین یومیه‌لو (92 r.) عسکر متحمل
اوله میوب در عقب روسیه‌لو طرفنه عبور و یومیه‌لری بهر روز

а) Ркп. چاکرانم б) Ркп. نکار в) Прв. عاجزانم г) Это можно еще и такъ читать: و علّه‌لری

ارسال a) ارسلان اوغلی حسین پاشایه و ابازه محمد پاشایه و خزینه‌داری فیض الله پاشایه و طرسوسلی قوجه آغایه و ادنه‌لی چویور (?) اوغلینه و جانیك محصلی علی پاشایه و اوغلی مقداد(?) پاشایه و اوغلی بطال پاشایه و قره عثمان اوغللرینه و چپان(?) اوغلنه و کوتاهیه‌لی رضوان آغایه و ادم آغایه و ادنه‌لی (90 v.) حاجی بکه و اووه‌جاقلی اودیقار (?) اوغلنه و ازرکانلی موصطویه(?) و طربزونلی فالجی اوغلنه و قوعی (?) اوغلنه و قیصریه‌لی اوغلینه و سکودلی فایقی (?) اوغلنه و انقره‌لی مراد اوغلنه و ویران شهر ویوده‌سی حالیق اوغلنه و مولد و عانی (?) علی پاشایه و زاره‌لی زاده فیض الله پاشایه و لوئد باشبوغی ایپکلی اوغلی مظفر پاشایه و قپلان پاشایه و قوجه عبدی پاشایه و عبدی پاشا کتخداسی خلیل پاشایه و عبدی پاشا چراغی چرکس حسن پاشایه و فرخ علی و ماردین مفتیسی سابق حسین پاشایه و محسن‌زاده محمد پاشایه و اوزون عبد الله پاشایه و شاهین علی پاشایه و سلحدار محمد پاشایه و قره خلیل پاشایه و ایواض پاشازاده خلیل پاشایه و صارم ابراهیم پاشایه خطاباً مکمل دائره‌لریله و بیك باشیلر کزیده عسکرلریله و یکیچری سردانکجدیلری (91 r.) بر آن اقدم و بر قدم مقدم تعین اولنان محللرنده موجود بولنمق دیو اقتضا ایدن امرلری و اوجاقلری طرفلرندن اغا مکتوبلری تحریر و مباشران تسییر اولندقدن صنکره ترتیب اولنان عسکرك دفتری یکون اولندقده غیر از موجود سرحدات ایکی یوز اللی

---

a) Тутъ трудно возстановимая коррупція, замѣтная и въ послѣдующихъ собственныхъ именахъ и эпитетахъ лицъ, возлѣ которыхъ будетъ поставленъ знакъ вопроса.

قلعه مزبوره‌ده فرمان اولنان محلدن ویریلمك اوزره خدمت محافظه‌ده قیام ایتدیرلمك و خصوصًا خلال a) (89 v.) راهلرده منازل و مراحلده بر فرده جور و تعدی و فرار و غیبت ایتدیریلمامك ایچون کرکی کبی محافظه (لرینه) б) اهتمام و هر حاله اقتضا ایدن ذخیره‌لرین طرف میریدن ویریلان اقچه ایله مبایعه و توزیع ایتدیردب تسیر B) اهالی ولایتدن مفت و مجانا یم و یمه‌جك مطالبه‌سیله تعدیدن مجانبت و طائفه مزبوره‌نك بلوکباشیلری دخی بعض خباثت و ملعنته جسارت ایله نفرات مرقومه‌یی اصل فاتحان جنسندن اخراج ایتمیوب ایچلرینه علیل و مریضی مقوله‌سی ادخال ایلمك احتمالری اولور ایسه بر درلو عذر و جوابلری مسموع و معتبر اولمیوب محافظ مشار الیه معرفتیله بلا توقف تادیب و تنکیل اولنه‌جقلرینی محقق بلوب اکا کوره انتباه و بصیرت اولنمق اوزره اشبو ترتیب دفتری باش محاسبه‌یه قید اولنوب اقتضا ایدن صورت و تذکره و فرمانلری (90 r.) و خاص‌لر قلمنه علم و خبری ویرلمك بابنده دیو تلخیص اولنوب موجبنجه اوزی قلعه‌سی محافظه‌سی ایچون اون یدی بیك بشیوز التمش و بندر قلعه‌سی محافظه‌سی ایچون یکرمی درت بیك و خان معیتنده موجود بولنمق ایچون ایکی بیك و بندر سرعسکری معیتنه بلوکات اربعه‌دن اون بش بیك و بغدان محافظه‌سیچون التی بیك نفر پیاده ایله ارنبود پاشالرندن قهرمان پاشایه و قاضی پاشایه و جان

а) Ркп. فلان б) Поставленное въ скобкахъ окончаніе приписано на поляхъ. в) Чт. تسییر

علوفه‌لری بوله‌جقلری تاریخدن اعتبار ایله ویرلمك شرطیله جمله‌سنی برمحل مناسبه جمع و تکمیل و یوله روان اولدقلرینی در علیه‌یه عرض و اعلام و حین عزیمتلرنده کرکی کبی تعداد اولنوب بر نفری نقصان و مریض و علیل اولمامق خصوصنه اهتمام و دقت اولنوب شویله که جمله اولاد فاتحان جنسندن کزیده و منتخب اولدلردن تمام تحریر و تسییرلری اقصای a) آمال پادشاهی و قصوای مأرب حضرت جهانداری اولمغله مباشر مومی الیه دخی کندودن مأمول و مطلوب اولنان صداقت و استقامت اوزره حرکت و حفظه الله تعالی طمع خامه تبعیت و مغایر رضای خلافت پناهی حرکته جسارت ایله شروط مذکوره‌یه مغایر مفسدته مبادرت ایتمامك شرطیله لوندات مذکوره‌ئی بر آن اقدم سلانیك متصرفی وزیر (89 r.) مشار الیه معرفتیله تماما اخراج و تعداد б) و تصحیح و یوله عزیمت و صوب مامورلرینه в) وصوله مسارعت و تماما تسلیمنی مشعر هیأت مجموعه و مقدارینی حاوی عرض و اعلام آلوب آستانهء دولت اشیانیه عودت و رجعت اتمك و قلعهء مزبوره بعد الوصول محافظ مشار الیه معرفتیله بیراقلرین تعداد ایتدیردوب نقصان کلنلری اولور ایسه ویریلان بخشش و علوفه و مهمات سائره بهالری ویریلان حجة شرعیه موجبنجه ضابطانه‌دن г) و کفیللرندن تحصیل و تضمین د) و تکمیل ایتدیریلمك و پشین ویریلان علوفه و تعینات بهالری مدتی منقضیه e) اولدقلرندنصکره ایجاب ایدن علوفه و تعینات بهالری

а) Ркп. اقتضای б) Ркп. بغداد в) Прв. مأمورلرینه г) Ркп. صابطاندن д) Ркп. تطمین e) Ркп. منقصیه

تمشیت کاره مبادرت و وزیر مشار الیه الحاج حسن پاشا انضمام رأی و معرفتلری و اولاد فاتحان ضابطی معرفتیله اول امرده اعمال عسکره قادر شجیع و بهادر و معتمد و کارکذار بر کمسنه باشبوغ نصب و تعین و کذلك اداره a) عسکره قادر کمسنه‌لری بلوکباشی نصب و تعین و سائر ضابطاننی دخی قدیمدن اولدیغی وجهله ترتیب و هر بر بیراغی b) نفراتنی محل مأمورلرنده خدمات علیهده موجود اوللری شرطیله قوی کفیللر و ضابطانندن حجت شرعیه اخذ ایلدکدنصکره در عقب بیراقلرین کشاد ایتدیرب سلانیك و سیروز B) و سایر اولاد فاتحان ساکن (88 r.) اولدقلری قضالردن صحیح فاتحان طائفه‌سندن مرقوملرك معریفتلریله لوندانك - تحریرلرینه مباشرت و بر نفری علیل و مریضی و صبی Г) و اختیار و رنجبر مقوله‌سندن و قبطی طایفه‌سندن اولمیوب جمله‌سی حرب و ضربه قادر کزیده و بهادر و سلاحلری یکی و مکمل تفنك انداز فاتحان یکتلرندن اولمق شرطیله کرکی کبی انتخاب ایلیه‌رك بیك نفر لوندانی تحریر و تکمیل و باش محاسبه‌دن ویریلان ممهور و ممضی صورت دفتر موجبنجه طرف میریدن ویریلان مبلغ مزبوردن علوفه بخششلرین کندولره توزیع و تقسیم و ضابطان Д) اونه‌لقلری و چادر و چرکه و اوانی نحاس و مهمات سفریه‌لرینی و سقا و سایسانه بارکرلرنی دخی مبایعه و بلوکباشیلری معرفتیله توزیع و تقسیم و مقبوضلری اولدیغنی مشعر ضابطانندن تمسك و حجت شرعیه و (88 v.)(e(و)

---

a) Ркп. واراده б) Ркп. بیپراغی в) Ркп. سلانیك دیروز г) Ркп. جبی д) Ркп. ضابطا e) و лишнее.

مقطوعلری مطالبه اولنمامق اوزره مقید اولان عینی اشکنجیلری
اخراج و قلعهء مزبوره محافظهسنه ارسال و تسییر و حالا سلانیك
متصرفی سعادتلو الحاج حسن پاشا حضرتلرینك عهدهء اهتمامنه
احاله قلنان بیك آلتمش نفر اولاد فاتحان a) عسکرندن ماعدا
قاعدهء حزم و احتیاطه رعایة б) محافظ مشار الیهك معیتلرنده
عسکرك توفیر و تکثیری ایچون ینه طائفهء مزبورهدن (87 r.)
سابقده اوله کلدیکی وجهله هر بر نفرینه اون ایکیشر غروش
بخشش و بر وجه معتاد شهریه ایکیشر B) بچق غروشدن
آلتیشر ایلق علوفه و یومیه برر پاره نان و برر پاره کوشت
بها و ضابطان اوندهلقلری Г) و شعیر و مهمات سائره بهالری عن
نقد ویرلمك شرطیله بغایت کزیده و منتخبلرندن هر بر بیراغی Д)
اللیشر نفردن یکرمی بیراق e) اولمق اوزره بیك نفر تفنك
اندراز پیاده لوندات تحریر و ذکر اولنان اشکنجیلر ایله معًا
قلعهء مزبورهیه تسییر و وزیر مشار الیه معیتلرنده خدمات
محافظهده قیام ایتدیریلمك اوزره صادر اولان فرمان عالیلر
موجبنجه ترتیب و بر وجه معتاد اقتضا ایدن بخشش و علوفه
و تعینات و مهمات بهالری قرق بیك سکز یوز اون طقوز
غروشه بالغ اولدیغنی مشعر باش محاسبهدن تحریر اولنان
ترتیب (87 v.) دفتریدر معلوم دولتلری بیورلدقده بو خصوص
ایچون خدمهء دولت علیهدن تعین اولنان مباشر قوللری بتوفیق
الله تعالی اولطرفه واردقده قطعا تأخیر و توقیفه رخصت کوستررمکسزین

а) Ркп. فاتمان б) Чт. رعایةً в) По ходу рѣчи, чт. یك یشر
г) Ркп. انهلقلری д) Ркп. یپراغی е) Ркп. یپراق

و اول وجهله تطييب اولندی افلاق و بغدان محافظه سیچون
قهرمان پاشا تعیین اولندی و سایر میریلو
فاتحان a) عسکری کاغدلری ارسال اولندی این
سیاق ممالك وسیعة المسالك б) جناب (86 r.) حضرت جهانداری ده
واقع سرحدات منصوره‌نك اوته‌دنبرو داب دیرین دولت ابد
پیوند و آیین ابهت رهین سلطنت سینه مؤید اوزره حسب
الاقتضا وقت محافظه و محارسه‌لرینه اهتمام و دقت و درون B)
بیرونلرنده مقیم اولان اهالی و رعایانك اطمینان بال ایله قرین
اسایش و استراحت اولملرینه صرف همت اولنمق لازمهء شان
و شکوه دولت علیه‌دن اولدیغنه بناء اشبو سنه مبارکه دخی انتهاء
ثغور اسلامیه‌ده اولان خوتین قلعه‌سی محافظه‌سنه بو دفعه
عواطف علیهء خسروانه‌دن رتبهء والای وزارت احسانیله مأمور
قلنان وزیر مکرم سعادتلو الحاج خلیل پاشانك معیتلرنده موجود
بولنوب قلعه مرقومه‌یی محافظه ایچون مستوفی عسکر ظفر رهبر
بعث و تعینی ایله وجوه اهالیسنك تأمین و تطمین اولنملرینه
ارادهء (86 v.) علیه جهانداری تعلق ایلدیکی جهتدن میان
فرق مسلمیندن عهد بعیددن برو کمال صلابت و شجاعت ایله
معروف و نیچه نیچه محافظه‌لرده قیام ایله مأمور اولدقلری خدمات
دولت علیه‌ده صداقت و استقامت ایله خدمت ایتمکه مفطور
و مجبور و من کل الوجوه خدمتلری مشکور اولدیغی مشهود г)
اولان روم ایلنده ساکن اولان فاتحان д) طائفه‌سنك بدل مقاطعة e)

а) Ркп. قاتمان б) Ркп. المالك وسعية в) Тутъ надо прибавить г) Ркп. похоже на مشهور д) Ркп. قاتحان е) Ркп. معاقبت

حمزه پاشا حضورینه کتوردیلوب قلعهء هفته ارسال اولندی
آمدن قریمکرای خان بوندن اقدم قریمخانی اولوب بر
مدت‌دنبرو بیکار باشی a) نام محلده مقیم قریم کرای خانك بالاده ذکر
و بیان اولندیغی اوزره قوت و شجاعتی مشهور اولمقدن b) ناشی
5 در علیهیه احضار و دعوت و تالیف قلوبیله قریم خانلغی توجیه
و ارسال اولنمق امر صواب و استحسان کورلمکله حسب المصلحه
دعوت B) سلیمانیه‌ده ملا Г) زاده قوناغنده Д) اقامت و جانب
صدارت پناهیدن قرق نفر اندرون اغاسی سلحدار آغا
سرکرده نصب و خدمت و رسم مهمان نوازی اجرا اولندی
10 غریبه‌سی تورهات e) نام کتابده ذکر و بیان اولندیغی اوزره
خان مشار الیهك دائره‌سی زورق نوحه مماثل هر مخلوق موجود
اولوب از جمله ماردین مفتیسی (85 v.) سابق سید حسین
افندی نام کسنه‌نك رتبهء والای وزارت مطلوبی و چوقداران
آصفیدن یوسف آغا ایله صالح آغا نام کسنه‌لر دخی بر معتاد
15 جانب دولت علیه‌دن Ж) بیکر نفرك میریلری یدلرینه اعطاسیله
بیك باشیلق مطلوبلری اولدیغنی استدعا و خان مشار الیهدن З)
التجا ایتملریله مفتی مرقوم سید حسین افندیه طمان اراضیسنده
آجه И) و آجو نام قلعه‌لرك محافظه i) شرطیله با رتبهء К) میرمیرانی
ایکی طوغ احسان بیوریلوب دیکرلرینه دخی بیکر نفر علوفه‌لریله
20 بیك باشیلق احسان و اعطاسیله مشار الیهك عرضنه مساعد

а) Ркп. بیکا باش б) Ркп. اولغدن в) Тутъ надо прибавить و
г) Ркп. ملاض д) Ркп. قوناقنه е) Прв. تورات ж) Ркп. علیه‌یدن
з) Прв. مشار الیهه и) ? і) Прв. محافظه‌سنك к) Ркп. یارینه

علیه‌یه ارسال و خزینهء عامره‌یه تسلیم و صورت محاسبه‌سنی اخذ ایلمکه سعی و دقت و مغایری ظهور ایدر ایسه عهدکده اولان مقاطعاتك قائمه‌لرینی اخراج و مزایده و طالبنه فروخت و سنکدخی سزای لایقك اوزره مجازات اولنه‌جغنی امر محقق a) آکا کوره مبصرانه و عاقلانه حرکت و مغایرتدن حذر و مجانبت ایله‌سن دیو مسودهء خودی ایله اوامر علیه تحریر و کسکین حسین نام مباشر ایله تسییر و استعجالا عزیمتنی تاکید ایلمشدر مباشر مرقومك عزیمتی б) کون مشار الیهه مهر همایون توجیه بیوریلوب تبدیل خصکی в) ارسال اولندیغی بش کونده‌نصکره اکرچه شیوع بولدی انجق (84 v.) هی اولبار آسیب قدرت ازاله * تیر جسته باز کردانند زراه * غطنجه ورای مباشره آتیلان اوقلر ایریشمیوب کیرویه کتوردیلمك محال در بو درد نهانك چاره‌سی بولنمق لابد اولغله ضربخانهء عامره‌یه ایکی بیك نصفیه و ایکی بیك زر محبوب سپارش و اماده و باعرضحال دیل باشنه (?) ارسال و ذات صارمانه‌لری دخی اسکدارده حیدر پاشاده بمعکك (?) محلنده جملهء تقدیم و صندال عالمینك رسننی قاپوب بر قاچ کره تقبیل ایله‌رك خدمتنی خوره کیچوروب خشونت اولاسی مستوراً مانه‌یه قالدی مسقو بالیوزی حبس اولندی مسقو بالیوزدن حدودی تجاوز ایلمامك و دولتی کیفیتندن هر تقدیر سوأل اولنمش ایسه دخی واقعك مغایری تقریر ایتمکله روسیه‌لو اوزرینه سفر جایز و مقتضی اولوب قلهء هفته حبس اولنمق امر همایون اولمغله موجبنجه (85 r.) باب عالیده مشار الیه

а) Тутъ надо прибавить و б) Прв. عزیمت اولندیغی в) ? г) ?

جمع و ادخار و بر برینی متعاقب استیجار اولنان سفاینه طوپ و باروت و مهمات جبه‌خانهء سائره تحمیل و ارسال اولندی تعیین شدن ایالت اناطولی و روم ایلی (و) a) متعاقبا اناطولی و روم ایلنده موجود اولان سپاهیان ایله سلحدارلی سواری‌لری تعین اولنوب بر آن اول بیورلدقلری قلعه‌لرده موجود بولنمق اوزره مأموریتلری امری تاکید و استعجاللرینی حاوی مباشرلر تسییر اولندی امدن سلحدار حمزه پاشا بهر همایون بو میانه‌ده سلحدار حمزه پاشا حضرتلری در علیه‌یه دعوت اولنوب (83 v.) وکالت کبرا ایله کامیاب اولدی مشار الیه مهر همایون ایله سرای جدید عامره‌دن مراسم دولت علیه ایله خروج و باب عالی‌ده عرض اوطه‌سنه قعودنده اول کلامی بو وجهله لساندن جاری اولدی بیت جمع دولت در پریشان کردن سیم و زراست * مد احسان رشتهء شیرازهء این دفتراست * دیو بیوردقلری مسموعم اولغله ثبت جریده قیلندی غریبه‌دللر بو فقیر پر تقصیر اولوقت مکتوبی دفتری قلمنده مهمه تحریرینه مأمور بیورلدیغم اجلدن ملازمت و قلم مزبوره مداومت ایدر ایکن مشار الیه صارم پاشا دفتردار وقت بولوب کوتاهیه والیسی حمزه پاشا حضرتلرینه شویله خطاب ایدر-که سنکه وزیر مشار الیه‌سن مدت وافره‌دن برو عهدهء آصفانکده б) تراکم ایدن مقاطعات مال میری و قلمیه‌لرندن (84 r.) جمعًا بو قدر غروشی اشبو امر عالیشانم واردیغی کون مالکدن افراز و خزینیه ربط و مباشرینه تسلیم و یوله اخراج و اشبو تاریخدن اون بر کونه دکین در

---

a) و лишнее. б) Чт. آصفانه‌کده

و نیتی اراضیء دولت علیهء دایم القراره حمله ایدی بو سببدن
قطانه و سلطانارندن وافر عسکر حدودی تجاوز و بالطه و طومبصار
درونده دخول و موجود بولنان اهل اسلامه رعایا مقامنده معامله
و ادنا بهانه ایله بر ایکی مسلمانی مجروح و بر قاج نفرینی قتل
و اعدام ایلدیکلری a) موجود اولان سائر یماقاتك معلومی 5
اولدقده مقابلهیه (82 v.) مبادرت و ضابطان اعانتیله بر تقریب
تفریق ایلدیکلرینی بوجاق جانبی سرعسکری و بندر محافظی
و سائر اول حواليده اولنلر هنکامهء مزبوری تحریر و بر برلرینی
متعاقب اولاقلر وساطتیله بعث و تسییر ایلدکلرنده حال علی
هذه المنوال اوزره 6) اولدیغی معلوم اولدی تدارکات سفریه 10
بمعرفت صارم ابراهیم پاشا دفتردار شق اول
سرحدات منصورهدن خوتین و بندر و اوزی وابرائیل و کیلی
قلعهلری عسکر و ذخیرهدن تهی اولوب عسکر جمع اولدیغی
صورتده اول امرده ذخیره و ثانیا ادوات حربیهنك موجود اولدمسنه
موقوف اولمغله لاجل الاحتیاط ذکر اولنان قلعهلرك هر برنده یوز 15
بیك کیله شعیر و یوز بیك کیله حنطه و یوز بیك کیله دقیق
مبایعه اولنمق و مبایعه مذکورهیی B) دزدارلرینه تسلیم اولنمق
و اکر اقتضا (83 r.) ایتمز ایسه وقتنده ارباب زراعته توزیع
ایدوب وقت خرمنده جدیدینی ادّخار و بهر اون کیلهده بر
کیله فائضی الق شروطیله بر کیلهسنه نقصان ترتیب ایتمامك 20
اوزره نظام قویه ربط و ابتدای امرده علی جناح الاستعجال

---

a) Ркп ایلدیکلرینی б) Чт. حال علی هذا المنوال или
в) Ркп. مذکوری حال بو منوال اوزره

اولمیوب مشار الیهی عزل و دیکرینی نصب و معزول مذکوری کلیبولی‌یه اندن ساقز جزیره‌سنه اندن مدللویه اندن لمنی‌یه نفی و اجلا و هر قنغی محله نفی اولنمش ایسه حکومت بلاد ید a) مشار الیهده اولوب قاضی و ویوده و متسلمی (81 v.) بر فرده ظلم و تعدی ایله انچه الهمدقلرندن در علیه‌یه عرض و طمطراق تعبیرات ایله جزیره‌دن جزیره‌یه سیاحت و عاقبت الامر جورلی قصبه‌سی ایله برغوس میانند بیکار باشی نام جفتلکند اولان سراینده قیام ایلمکه رخصت و عنایت بیورلدی مشار الیه عاقل و فطین و صاحب مرحمت و شفقت و سخی بر خان عالی اولدیغندن مصر بکلرندن بعضی مغدورلری و جزایر قپودانلرندن و ارنبود پاشاهلرندن ب) و بوسنه قپودانلرندن و دزید B) چوقدارلرندن و بعضی جزیره‌لره جزیره یندر Г) اولمش بیچاره‌لردن بشیوزدن متجاوز آدم جفتلك مذکور سراینده موجود اولوب هر برینك مقادیری اوزره اکرام اولنور ایدی حتی درکاه عالی قپوچی باشیلرندن اولوقت ادرنه بوستانجی باشیسی طرفندن مرجان دونمالو سیم رخت و مکمل بساطیله ارسال (82 r.) ایلدیکی بر رأس اسب مصری وصول و عرضحال ایله عرض اولنور ایکن پهلواندن قیواراسی Д) نامنده چنکانه نزد ایلخانی‌ده موجود بولنمغله اسب مذکوره باش اوروب یعنی مطلوب ایتمکله بخش ایلدی بك ایت وسنخ مصالحهٔ روسیه‌لو بسط وبیان اولندیغی اوزره لازانه e) و لهلو منازعه‌سی بهانه‌لریله روسیه‌لو قلعه‌لرینه متانت و عسکرینی بر قاچ سنه‌دن برو رأس حدوده آماده ایلمشیدی

---

a) Ркп. بلا دید б) Прв. پاشالرندن в) ? г) ? д) ? е) Чт. لازارتو

قاوقلی ادم اولدیغنی و چند (80 v.) روز مترقب اولوب بر مشتری ظهور ایتمدیکی معلومی اولدقده بر وجه مبین کیفیتی تحریر و قریمکرای خان دیوانده عرضحال ایلدکده کمال جنبش و صفاسندن ناشی اختیاره مرحمةً قاوقلرینه فی وضع و وضع فیاتندن نقصان a) ویرمامك اوزره و دعوات خیریه‌سنی استجلابیله b دکاننه بعد الاعاده فرداسی شیرنیان و سایر میرزالرك جمله‌سی قاوق و خارطاوی دستار ایله دیوان ایاخانیده موجود بولنملری ضمننده یرلیغ ایاخانی تسطیر اولنمش اولمغله ضروری وضع اولنان فیات اوزره بر ایکی ساعت ظرفنده قاوقلرینی فروخت و فروختی تمام اولدیغی بعد الاخبار ینه یساغ بیوریلوب فی الواقع احسان وافر c) ایله در علیه‌یه اعاده اولندی مدت وافره‌دن برو شجاعت و قدرت قریمکرایدن لرزان و هراسان اولان مسقو کفره‌سی بو احواله (81 r.) واقف اولدقده قریم خانی دائره‌ء عبودیت دولت علیه‌دن خروج ایلدی و یدی یوز یکرمی تاتار انتخاب ایدوب در علیه‌دن حوادث جلبی ایچون ارسال و بهر کون بر نفری بغچه سرایدن استانبوله و استان‌بولدن بر نفری بغچه سرایه چیقوب ایکی یوز ساعت مسافه‌ء بر هفته‌ده قطع مراحل ایله بهر کون در علیه‌دن بر نوع حوادث اخذی مجرد در علیه‌یه هجوم ایتمك ایچون اولدیغی اجلدن کندوسی و اتباعی قاوق کیدی دیو تفصیل دروغ پر B) فروغ شاهی ایله مسامع دولت علیه‌یی تصدیع و نیك و بدی تصحیحنه وقت

---

a) Ркп. نقصانه б) Ркп. وافره в) Въ ркп. сперва было написано بی, но потомъ поправлено پر

ایجاب ایدن علوفه‌لرینی تماما اعطا ایدر ایدی و دولت علیه دائم القراردن بو درجه‌لرده هراسان اولدقلری مشاهده اولندی قریمکرای خان توابعات و شرین میرزالرینه قاوق کیلردیکی وعزلی استانهء سعادته تیریاکی چارسوسنده تریاکی قاوقجیلرندن بری قریم تجارندن سرمایهء قلیل ایله تجارت بسیارك طریقنی لدی الاستفسار کچن سنه قریمده بغچه سرایه بشیوز عدد قاوقلریمك فروختی ایچون وارمشیدم هر برینی اوچر قات بهایه فروخت ایلدکدن بشقه قریم خاننه دخی بر ایکی قاوق هدیه ایلمشدم مقابله‌سنده درت کیسه بهایه متحمل ایکی جاریه و کذلك ایکی رأس غلام عنایت (80 r.) و احسان بیورملریله در علیه‌یه کلدکده بهاسیله بر خانه مبایعه و اخذ مفروشات و سائر مالزمه‌سنی تنظیم و قصور قلان اقچه ایله جانب حجازه عزیمت ایدوب هم حج شریف و هم امتعهء هدیه‌دن وافر شیء آلوب در علیه‌یه کتوروب بعد از فروخت a) حاجیلق مصارفندن ماعدا وافر کار باقی قالوب الآن بر شئیه ب) احتیاجم یوقدر آنجق بو اسراری کمسنه‌یه فاش ایتمیه‌سز که بر آخر ب) دخی واقف اولور ایسه سنك سعیك هبا اولور دیو مذکور تریاکی وافر دولاندروب جنف ر) ایلمش اما تریاکی حقیقت ظن ایله وافر قاوق تدارك و در عقب سفینه‌یه ارکاب و قریمه عزیمت و باغچه سرایه واردقده تاتاران و میرزایان و سلاطین خانان پوست غنمدن عورتلریله دوخته ایتدکلری قلپاقدن غیری

---

a) Ркп. بعد الفروخت ب) Ркп. شیئه в) Ркп. اخری
г) Ркп. دوقلنوب جنس

شروطنه مراعات و بینلرنده اولان سربستیتلرینه رعایت اولنور
و بوندن اقدمجه فرانچه و نمچه و روسیه و پروسیا ایلچی‌لـرینه
ویریلان تقریرلرك مضمونلرینی تصدیق ایله بو دفعه دخی اول
وجهله جواب. ویریلمکله مرقوملرك ما فی الضمیرلری اولان دولت
علیهیی تحریکدن مأیوس اولهجقلری ظاهر اولغله لهلو اوتهدنبرو 5
قرالری هالك اولدقده بینلرنده بو مقوله مناقشه و قتال اوله
کلمشدر و دولت علیه طرفندن قطعا اعانت و مداخله مسبوق
اولدیغنه بناء تحریرات مذکوره‌یه التفات اولنمیـوب (79 r.)
خصوص مذکور بینلرنده توجهله قرار ویریله‌جکنه توقیف و دولت
علیهیه مضر اولهجق بر حالت ظهور ایدر ایسه اولوقت مقتضای 10
وقت و حاله کوره تمشیت اموره مبادرت اولنمق اقتضا ایلدیکی
معلوم ولی النعمتلری بیورلدقده a) امر و فرمان له درونده
قمینجه قلعه‌سی عجیبه‌سی б) سرحدات منصوره‌دن خوتین
قلعه‌سنه اوکنده جاری نهر طورله قارشو یقه‌سنده اولان قریه‌یه
ایزوانجه تعبیر ایدرلر اندن اوتهده له طپراغنده قمینجه قلعه‌سی 15
واردر که خوتین قلعه‌سی اوزرنده اولان جبالك فوقندن کورنور
مذکور قمینجه قلعه‌سی مقدما فتح اولنوب بعده ینه لهلویه اکرچه
ترك اولنمش اولدقده درونده اولان جامع شریفك مناره‌سی باشنده
اولان تاجنی اخراج و منبر و محرابنه و درونده اولان قنادیل و سائر
لوحه‌لرینه وضع (79 v.) یدв) ایلهمیوب اشبو تاریخه دکین امام 20
و موذن و خطیب و سایر وظیفه‌لو اولان خدمه‌لرینه بهر شهر

а) Ркп. ولی النعمانه‌لری بیوریلانده б) Это заглавіе въ ркп. написано одинаково съ остальнымъ текстомъ. в) Ркп. یدب

قصد ایلدیکنی و قرال‌لغه ناسزا اولدیغنی و له مملکتنه مسقولونك
عسکر a) تعیینندن غرضلری б) مجرد لهلویه اجانبدن قرال نصب
اولنمیوب شروط سربستیتلرینه رعایت ایلملری قصدینه مبنی
ایلدیکنی تسطیر ایلمش بو تقدیرجه لهلونك بغضیسی فرانجه‌لو
ایله متفقلرینه متوجه و بعضیلری دخی روسیه‌لو ایله پروسیالیه
متردد اولمغله بینلرنده اولان عدم اتفاق (78 r.) و نفسانیته
بناءً له جمهورینك احوالی مختل و مشوش حرکات نامرضیه
وقوعی محقق اولوب لَهْ باش خطمانی ایله فرانجه‌لو و سایر
متفق‌لری لَهْ جمهورینك سربستیتنی علی الاطلاق و بلا استثنا
دیلدکاری کائنا من کان بر کسنه‌نك قرالله انتخابنه حصر
و روسیه‌لو ایله پروسیالو طرفکیرلری اولان سربستیت مزبوره‌یی
یالکز لهلوی الاصل в) برکسنه‌نك انتخابنه تخصیص г) ایله
کلملریله هر بر طرف دیلدکاری وجه اوزره خصوص مزبورك
حصولی بابنده سعی و اهتمام اوزره اوله‌رق هر بری بر وسیله
ایله دولت علیه‌یی تحریك و کندو فکر فاسده‌لری اوزره دولت
علیه‌نك اعانتی ایله امورینه تمشیت و خلافنده بولنانلری
تکدیره مبادرت و بو تقریب ایله دولت علیه ایله طرف دیکر
بینلرینه برودت القاسی سوداسنده (78 v.) اولدقلری بالاده
مذکور تقریرات مضمونلرندن مستفاد اولمغله دولت علیهء دایم
القرار اوتهدنبرو عهدنامهء همایون شروطنه رعایت ایله کلدیکنه
بناء بو بابده دخی قارلوغجه منعقد اولان عهدنامهء همایون

а) Это слово приписано надъ строкою и съ знакомъ вопроса. б) Ркп. عرضلری в) Ркп. تحصیص

و منشأ منافسه‌لری دولت علیه‌یه تحریرات ارسالیله استعانت ایلملری خصوصی اولدیغی (77 r.) تحقیق اولنمش بونـدن در علیه‌ده مقیم پروسیا ایلچیسـی دخی ایکی قطعه تقـریـر کوندروب خلاصهء مفهوملرنده خطمان مومی الیه قراللق خصوصنده نمچه و فرانچه و سقسونیه ایله متفق اولدیغنی و سـوء حالنی تحریر و فرانچه‌لونك دخی دك و حیله‌سنی تسطیر ایلیوب پروسیا قرالی a) روسیه ایمپراطوریچه‌سی б) لهلونك شروط سربستیتلرینه رعایت اوزره اولوب آخـر کونه بـر درلو حرکته قصدلـری و کذلك بالاده مذکور اولان اون بش B) نفر لهلونك ایراد ایلدکلری مواد خـلاف واقـع اولدیغنی Г) روسیه‌لونك مملکتنه بر مقدار عسکر کوندرمسی Д) بعض لهلو (و) e) فرانجه و نمچه و سقسونیه‌لویه تبعیت کونه حرکت ایلـدکلـرینه بناء شـروط سربستیتلرینك محافظه‌سی ضمننده اولدیغنی و له باش خطمانی سکسان یاشنده مختل الشعور پیر اولدیغنه بناءً فرانچه و نمچه و (77 v.) سقسونیه طرفکیر Ж) اولوب اختلال نظام مملکتی موجب حرکاته 3) تصدی ایلمکله قراللغه استحقاقی اولدیغنی تصدیر ایلمش روسیه قپو کتخداسی دخی برقطعه تقریر ترجمه‌سنده له باش خطمانی لهلوی الاصل И) اولق تقریبیله هـر نقدر شروط سربستیتنه کوره قرال اوله‌جق رتبه‌لرده ایسه دخی مسن و مختل الشعور اولغله دُول آخره طرفکیر و کندو مملکتنه سوء

а) Тутъ надо прибавить و б) Ркп. ایمپراطوریچه‌سنی в) Ркп. بشر г) Тутъ надо поставить و д) Ркп. کوندرمسنی е) و лишнее. ж) Чт. طرفکیری з) Ркп. حرکات и) Прв. اهی‌الاصل

خلاصه‌سیدر a) سنه ١١٧٧ بوندن اقدم له باش خطمانی طرفندن وارد اولان مکتوبه جواب اولمق اوزره جانب صدارت پناهیدن б) مکتوب تحریر اولنمشیدی بو دفعه خطمان مومی الیهدن کلان بر قطعه مکتوب ایله بر قطعه محضری در علیه‌ده مقیم له قپو کتخداسی بر قطعه B) ایله قپویه کوندروب مکتوب مزبورك مضمونده جانب دولت علیه‌دن قراللق خصوصنده لهلویه اعانت اولنمسنی و خلافلرنده بولنانلردن شکایتی اشعار و تقریر مذکورك مضمونی دخی مسقولونك علیهنده اولوب محضر مذکورك خلاصه‌سنده یوز اوتوز سکز نفر کسنه‌لردن عبارت اولان له جمهورندن یالکز اون г) نفر کسنه‌لر قراللق д) خصوصنده دولت علیه‌دن استعانت و مسقولولردن شکایت ایلمشلر انجق در علیه‌ده (76 v.) مقیم مسقولو قپو کتخداسی‌نه له مملکتنك رئیس الکتابی مقامنده اولان کسنه ایله جمهور لهك کبار و سایر یکرمی التی e) نفر رجالنك امضالریله ممضی کلان محضرده و طرف چاکرانمه اولان ж) بر قطعه مکتوبده بالاده مسطور اون بش نفر لهلودن شکایت و مسقولودن شکرانیتی ایچون تحریر ایلملرندن ناشی لهلونك الحالة هذه ایکی فرقه اولدیغی و احدهما اخرك خلافنده اولدیغی مستفاد اولدیغندن غیری بغدان ویوده‌سی دخی بر قطعه تقریر کوندروب خلاصه مفهومنده لهلودن بالاده مسطور اون بش نفر کسنه‌لر ایله یکرمی التی نفرك بینلرنده منافسه ظهورینی تصدیق

а) Ркп. خلاصه‌سنده б) Ркп. بناهیدن в) Тутъ, очевидно, пропущено слово تقریر г) Чт. ,по ходу рѣчи, اون بش д) Ркп. قوللق е) Ркп. دیکر آلطی ж) Чт. или کلن وارد اولان

توجیهنه مساعدهٔ علیه ارزانی بیورلمسنی دردنجی کفده واقع حمید افندی وقفی ملحقاتندن اولان رحمی افندی صاحب الخیرك تکیهسنك مشیخت و تولیتی اولاده a) مشروط ایکن استانهده ساکن سید عارف نام کمسنه خلاف انها اولیت б) ادعاسیله اوزرینه برات ایتدرمکله مزبور بلاد بعیدده B) اولدیغنه بناءً خدمت شیخیتك تعطیلنه و تکیهنك خرابنه باعث اولمغله اوزرندن رفع و عسکریدن ایتدیردیکی براتك قیدی ترقین و ارباب استحقاقدن الشیخ محمد افندیه مشفقاتیله معا توجیه و مالیهدن برات عالیشان اصدار (75 v.) بیورلمسنی بشنجی خوتین قلعهسی محافظهسنه مأمور علوفجیان r) یمین ثالث اغاسی اولان علی یوسف فرار ایتمکله لهدن کلوب قلعهٔ مزبوره ایله نواحیسنده توطن ایدن جدید لبقهلردن خان مشار الیهك التماسیله یدلرینه اعطا اولنان امر عالیده اسماری مسطور اولنلردن یوسف اسمعیله Д) اغالق مزبور توجیه و یدینه برات عالی اعطا اولمشکن مرقوم علی یوسف ظهور و محافظه بیورلدیسیله خوتین خزینهسی مقابلهسندن تذکره اخذ و اغالغی ضبط و مرقوم یوسف اسمعیل مغدور اولمغله اغالغی مزبور رفعندن کما کان یوسف اسماعیله توجیه و مرقومك و اخرك واقع اولان مداخله و تعرضلرینك منع و دفعی ایچون امر شریف اصدار بیورلمسنی بشقه بشقه تحریر و التماس ایلدی له جمهوری (76 r.) اشبو سنهٔ مبارکهده اعانت طلبیله وارد اولان اوراقلرینك

а) Прв. اولادنه б) Ркп. اولادیت в) Чт. بعیدده г) Ркп. یشلوپان д) Ркп. اسمیله

ابراهیمك امورینه مداخله و فقرایه تعدیدن خالی اولمغله a)
حرکات نامرضیه‌ئی دولت علیه‌یه تحریر ایلدم حقندن کلنور
دیو خان مشار الیه طرفندن کندویه مکتوب ارسال اولمشیکن
تنبیه اولمیوب الحالة هذه متسلم مومی الیهك امورینه تعرض
و رعایا فقراسنه تعدی خسارت اوزره اولدیغنی و مرقومك
حرمینه تعلقی اولدیغنه بناء سعادتلو دار السعادة علیه اغاسی
(74 v.) حضرتلرینك خاطرینه رعایةً بو آنه دك مقتضای تأدیبنك
اجراسی خصوصنی اکرچه خان مشار الیه قلمه کتورمیوب لکن
بن پادشاه خدمتکاریم بکا خان قارشماز جوابیله خان مشار
الیهٔ بو اثناده تکدیر ایتمکله فیما بعد قوری امورندن ماعدا
قرق کلیسا متسلمنك امورندن و رعایا فقراسنه تعرضندن کف ید b)
ایلمسیچون اغای مشار الیه طرفندن مخصوص آدم ارسالیله تنبیه
اکید اولنمسنی B) اوچونچی خان مشار الیهك اوغلی سلامت
کرای سلطانك با برات عالیشان متصرف اولدیغی کلیس و حلب
و عزیر معتبر Г) سنجاقلرنده اعزاز و غیره ناحیه‌لرده صلبب Д)
نام قریه و غیریدن یتمش طقوز بیك قرق آقچه زعامت e)
مسافهٔ بعیده واقع اولدیغنه بناءً ضبط و تعشیرنده کمال صعوبت
اولدیغندن ماعدا حاصلاتی دخی بهر سنه تعین (75 r.) اولنان
صوباشینك مصارفنه کفایت ایتممکله زعامت مرقومه بر قوللرینه
توجیه و سلطان مومی الیه زعامت بدلی اولمق اوزره تکفور
طاغی کمرکی مالندن سنوری ж) بر یوك صاغ آقچه سالیانه

а) Ркп. اولغله б) Ркп. بر в) Ркп. اولنمسی г) Прв. و معرة
д) ? е) Ркп. رعامت ж) Чт. سنوی

اوغلنی لهه قرال نصب و مملکت مزبوره‌یی ضبط ایتمك
سوداسیله رأس حدوده یوز بیکدن متجاوز عسکر ایله طابوری
اولدیغی و خان مشار الیهك در علیه‌یه کوندردیکی تحریرات
استانهٔ سعادتده مقیم روسیه قپو کتخداسنه ارائت اولدیغنه
بناء بهر تحریرینه برر کون (73 v.) جواب ایله مشار الیهی
تکذیب ایلدیکی و کنار حدود لهه مهیا اولان طابورلردن ما عدا
التوانیه طرفنده التمش بیکدن متجاوز عسکری موجود اولدیغندن
بشقه اونر و اون بشر بیکدن متجاوز عسکرینی دخی برقاج
محلدن درون لهه ادخال ایتمکله مسفوری قرال نصب ایده‌جکنه
شبهه اولدیغنی و بو کونه حرکتی مسقولونك سوء ظن قصدنه
دلیل ایدیکنی و بو کیفیتك نتیجه و حقیقتی استانهٔ علیه‌ده
مقیم فرانجه و نمچه ایلچیلرندن سوءال اولنور ایسه معلوم
اولهجغنی و بو سنهٔ مبارکه‌ده خان مشار الیهك التماسیله روم
و اناطولی ایالتلری (و) a) صنوف عسکری اکرچه اوزی قلعه‌سی
تعمیری بهانه‌سیله تعین اولنوب لکن مقتضای وقت و حاله
کوره سوق ذخائر بهانه‌سیله عید اضحی‌دن صکره قریدن
حرکت (74 r.) و بوجاق طرفنه کلمك اوزره اولدیغی و بو
دفعه کوندردیکی چوقدار اوچ کوندن زیاده مکث ایلمیوب
بوجاق جانبنه حرکتی ایچون توجهله جواب ویریلور ایسه درحال
اعاده اولنمسنی б) ایکنجی خان مشار الیهك بر وجه خاص
متصرف اولدیغی قرق کلیسا سنجاغنده قوری اغاسی اولان в)
کندو امورینه قناعت ایلمیوب خان مشار الیهك متسلمی الحاج

---

a) و лишнее. б) Ркп. اولنمسی в) Ркп. اولدن

ایراد حاصل اولهجغین و معدن امورینه عارف اولطرفدن کمسنه اولمدیغنه بناء معاینهسیچون خان مشار الیه طرفندن هنوز آدم کوندرلمیوب اکر ارادهٔ علیه تعلق ایدر ایسه معدن احوالنه واقف (72 v.) بر کمسنه ارسال و معیتنه خان مشار الیه طرفندن آدم ترفیق و محل مذکور بعد المعاینه مسموع خانی اولدیغی اوزره ظهور ایدر ایسه برایراد جسیم حاصل اولهجغی و بردرلو مخاطره و محذور a) اولدیغی اجلدن برکون اول معاینهسیچون آدم ارسال اولنمسی و مسقولونك برقاچ سنهدن برو قوبان جانبنی استیلاسی اول طرفدن یعنی اراضی دولت علیهدن کورجستانه بر طریق احداثیله قوبان جانبنی ضبط ایلمك و بو تقریبله معدن مذکوره دخی مالك اولق فکرنده اولدیغنی تحریر و اخباری خصوصنه اعتبار اولنمیوب بوکون یارین صدق و کذبنی در علیهده مقیم قپو کتخداسندن استخبار ایتمك قیدیله ایکن مسقولو دلخواهی اوزره محل مذکوردن جانب کورجستانه طریق کشاد و صلمون نام کورجی خاننی (73 r.) کندویه مسخر ایلدی سُرخ ایله اشارت اولندیغی اوزره الان معدنلر بر وجه مبین اراضی دولت علیهده باقیدر خان مشار الیهك خزینه کاتبی عبد العزیز افندینك تقریری در ذکر اولنور روسیه دولتی طرفندن قبارطهلویه بو وجهله تعرض و بر قاج عدد قلعه بنا اولنوب کورجستانه بر طریق کشاد ایتمك قصدنده اولدیغی مقدما خان مشار الیه طرفندن در علیهیه انها اولنوب و بو دفعه دخی له جمهورینك منفوری اولان بونیهتوسکنبك a)

---

a) Рец. مخدوری б) Чт. پونهتووسکی ذك

غازی کرمان یوردی تعبیر اولنان محل قبیلهٔ مرقومه بش التی ساعت مسافه و اراضی (71 v.) اسلامیه‌دن اولغله محل مزبورده مجدداً بر اسکله بنا اولنور ایسه آستانه‌دن کلان سفینه‌لر اوزی پیشکاهندن مرور و اسکلهٔ مزبوره‌دن ذکر اولنان قبیله‌نك ذخیره‌سی سهولت وجهله سفاینه تحمیل و در علیه‌یه کثرت اوزره ذخایر نقل تسبیلی اکرچه ممکن اولوب انجق کبیر اوج درکلی سفاین a) بنا اولنه‌جق اسکلیه یناشاجاغی خان مشار الیهك معلومی اولمیوب و ذخیرهٔ جدیه‌نك اللی التمش کونه دك ظهوری مأمول اولغله اکر اسکلهٔ مذبورك بناسنه رخصت علیه بیوریلور ایسه خان مشار الیه طرفندن محل مرقومه آدم ارسال و کبیر اوج درکلی سفاینی یناشمه‌سی خصوصنی معاینه و امکانی اولدیغی صورتده قپان دقیق سفاینی ارسال б) اولنمسی ایکنجی عهد قریبده قوبان в) جانبندن قصای و قصپولات (72 r.) وبسلنی г) و شفاکه e) قبیله‌لرینك ساکن اولدقاری اراضی اسلامیه‌ده سیم و التون معدنلری ظهور ایلدیکنی کیچن سنه قبایل مرقومه میرزالری خان مشار الیهه افاده ایلدکلرنده بر مقدار نمونه کتوردب قال ایتدیردکده استاد کسنه اولدیغندن بش التی و قیه‌سندن جزئی سیم اکرچه حاصل اولوب لکن بعض کسنه‌لر کشخانه معدنی مثللو اولدیغنی خبر ویرملریله واقعه مطابق اولدیغی صورتده محل مذکور طمان اسکله‌سنه بش التی قوناق مسافه اولوب و اطرافی کوهستان اولغله مصارف قلیله ایله کشخانه‌دن زیاده

а) Ркп. سفا б) Въ ркп. это слово приписано на поляхъ.
в) Ркп. قوپان г) Ркп. بستی д) Чт. شغاکه ?

و رؤسا ایچون اعلا و اوسط یکرمی قطعه خلعت ایله قرق بش قطعه خلعت خاص ساده و یکرمی بش بیك غروش عطیهء احسانیله مملکت افلاق و بغدان و له جانبنه اولان نیتدن رجوع ایله خانلق ایله اسکات اولندی داد و ستاد سلاطین چنکزیه بجانب افلاق و بغدان مرسومارك عهدهء التزامارنده اولان افلاق و بغدان ویوده‌لقلری نه درجه‌لرده نمالو اولدیغنك a) مقداری سلطانلرك یقینا معلومی اولدیغندن غیری سایهء دولت علیده بی پروا کوسترشلر ایدوب مال و عسکرینه مغرور و دائرهٔ اطاعتدن عدول ایده‌جکلری امر انکار اولمغله وراسنده قوم چنکیزیه آماده اولدیغنی اخطار ایچون با تمسك یوز عربه شعیر و اوج بیك غروش اخذ (71 r.) و استقراضی ایچون بر ماه (ماه) 6) افلاق ویوده‌سنه و بر ماه بغدان ویوده‌سنه با مباشر عربه‌لر ارسال و در عقب مطلوب اوزره مبلغ و ذخیره ویروب ارسال و تمسك مذکوری دخی طرفلرینه ایصال ایلمك عادتلرندن اولدیغی غریبه‌دندر مشار الیهه قریم کرای خانك نظام ملکنه دائر دفع B) و تقدیم ایلدیکی تحریراتی سنه ١١٧٧/٢٧٤ده‌ا حالا قریمده واقع یدیجکی اوغلی قبیله‌سنك بو سنهٔ مبارکه‌ده ذخیره کثرت اوزره اولدیغی کلنارك تقریرندن اکرچه خان مشار الیهك معلومی اولوب لکن قبیلهٔ مرقومه کوزله‌وه اسکله‌سنه اللی بش ساعت مسافه اولدیغندن ماعدا اوزی اسکله‌سنه دخی سمت اولیوب و اوزینك آق صو بوغازندن یوقاری

---

a) Ркп. اولغله б) Одно ماه лишнее. اولدیغیك в) Ркп. رفع

بغدان مملکتنك اون سکز قضاسندن غنایمه شایان اولان محللرینی یغما و غارت و مال غنایم ایله کیرویه عودت و برطرفدن دخی بوجاق جانبندن عسکر تدارك ایدب یوز اللی بیك سواری ایله بابا و دەده a) ایکی قطعه مجوهر سرغوج б) و بر قبضه مجوهر التون شمشیرلرینك в) ایتدیکی مثللو روسیەلونك لازارته نامیله احداث ایتدیکی قلعهٔ کبیری و ازاق صوی بوینده قمش قلعەلر نامنده انشا ایلدیکی قلعەلرینی خراب و هدم و انشاءالله تعالی پطرەبورق نامنده اولان تختکاهنه تازیانمی г) اویزه و مدت وافرەدن خانلری نیچه قهر و محکوم ایلدی ایسه بندخی اجدادمدن موروث اولدیغی اوزره (70 r.) باج و خراجنی آلوب مقهور ایدەرم دیو ادعا ایلدیکنی افلاق و بغدان ویودەلری و قمینجه و کیوه جنرالری بالمخابره دولت علیەیه فریادنامەلر تحریر و بر بریتی متعاقب تحریراتلرینی بعث و تسیر و قضیه صحیحا وجه مشروح اوزره اولدیغی دولت علیەنك معلومی اولدقده چند مجلس شورادنصکره لاجل الطیب و الاسکات حالا قریم خانتی عزل ومرقوم قرمکرای سلطانه خانلق اعطا و مسارعة بغجەسرایه واروب اقامت ایلمسی خصوصنده وصایای سائره ایله منشوری و سراسر قاپلامه д) اوستلك سمور کورك و ایکی قطعه مجوهر سرغوج e) و بر قبضه مجوهر التون شمشیر و بر قطعه مجوهر ترکش و اللی بیك غروش نقود و معیتلرنده بولنان قالغای سلطانه و خادملرینه اوج قطعه قاقم کورك (70 v.) و درت قطعه خلعة خاص الحاض و سائر سلاطین

---

a) Ркп. بابا وده ودە و б) Ркп. سرغوح в) Ркп. شمشیرلریمك

г) Чт. تازیانەمی д) Ркп. سراسره قپلو مع e) سرغوح

و بغدانه چاپولی بالادن اشبو محله کلنجه ضبط
و تحریر اولندیغی اوزره عن اصل مسقو دولتی قریم
خانلرینك محقر رعایاسی منزلنده a) اولوب آقین و چاپوللردن خوف
و هراسان اولدقلرندن ازاده б) اولنماملریچون دولت علیه طرفندن
قریم خانلرینه توجه اولنمهلرینی رجا و قریم خانلرینه دخی بلا
طلب پی درپی هدیه کرانبها بعث و تسیاریله حسن حمایت
اولنمهلرینی استدعا ایدرلر ایدی بعضی اسباب تشبث ایله
فریب B) دولت علیهنك طریقنی بولوب نو بنو دفع Г) (69 г.)
تقریر و مغلطه ایله خانلری عزل و نصب ایتدیردهرك قدرت
و قوتلرینی کسر و خان اولنلرك دخی معلومی اولدقده از جمله
ازاق نهرندن قطع حدود اولوب یوز ساعت بعدندن حدود بحث
ایلدیکی صورتده درعلیه رجالندن کسنهنك معلومی اولیوب خانلر
دخی افادهیه جسارت ایدهمدکلرندن کوه البروزك داغستان طرفی
و قبارطهنك قارشوسنده اراضیء چراکسه مغلطه ایله ید کفاره کرفتار
و قلعه بناسیله جوارنده بولنان دولت علیه رعایالرینی تار و مار
ایلدیکی حاجی کرای اولادارندن و مختار سلاطین و عقلای
اشخاصلرندن Д) بوجاق جانبی سرعسکری قریم کرای نام سلطانك
مسموعی اولدقده اول امرده اظهار جلادت و کارکذاری و شجاعتنی
طبیعت روزکار ایله مسامع دولت علیهیه e) تشنیف ایچون درون
بوجاقدن بر مقدار تاتار میرزالری یانده جمع و اوتوز (69 v.)
ساعت قریب اولان یاش جانبنه توجه و نهر پروتی عبور و تمام

а) Прв. منزلنده б) Ркп. ازره в) Ркп. قریب г) Ркп. رفع
д) اشخیالرندن e) Ркп. علیهئی

قریم خانده طرفمزدن تحریر و حقیقت حاله تحصیل اطلاع
اولدقدنصکره عهدنامهء همایون موجبنجه و مقدما ویریلان نظام
مستحسنه اوزره طرفیندن معتدل و منصف آدملر تعین ایله
دوستانه تنظیمنه اهتمام اولنور و دولت مشار الیها دوستلغندن
عن صمیم البال ثابت قدم اولهجغی حالده ارباب (68 r.) حسدك 5
حاشاك کلماتی منهل العذب مصافاته بر درلو ایراث کدورت
ایتمیهجکی محتاج بیان دکلدر دیو جواب ویرلدی غریبهسی a)
روسیهلو قبائل تاتاره کبر و غرور اظهار ایلدیکندن تأدیب ایچون
اکرچه برمقدار مالارینی غصب و غارت ایلمشلر ایدی بر وجه
مشروح رأس حدودلرنده موجود اولان قطنه б) سوارلرندن 10
وافرینی جمع و علی الغفله نهر قوبانی عبور و حدودمدر دیو
ادعا ایلدیکی حاجیلر قلعهسی نام دیکر بسلنی مملکت قربنده
ابازه و ابازك в) قبیلهلری اوزرینه هجوم و درت یوز اسب
و اول مقدار کاو و اوتوز ایکی نفر میرزا و طوقاغیلرینی г)
یعنی زنجیر مقولهلرینی اخذ و اسیر و ایلغار ایدوب کلدکلری 15
محله رجوع ایلدکلری صحیحا معلوم ایکن قریم خانی عند الدولتین
متهم اولمق و روسیه شکایت ایدر (68 v.) ایسه عزل و انفعال
و اوتهدنبرو داب دولت اوزره جزیرهلرك برینه نفی و اجلا
اولمق خوفیله روسیهلو دخی حدودی تجاوز ایلدی دیمکه قادر
اولهمدیغی شکسته а) بال و روسیهلونك فرجهیاب б) اولمسنه 20
بادی اولدیغی عبرتنمای دولتدندر ولی خانك افلاقه

а) Ркп. غربیهسی б) Ркп. قطایه в) Чт. ابازخ г) Чт. طوغمهلرینی
г) Ркп. شکستهکی д) Рк. فرجه باب

اولديغى ظاهر و شمديه‌دك روسيه دولتنك حدوده قريب محلده تكلفلو لازارته بناسى مسبوق اولميوب قديمه مغاير اولمغله بناى مذكورك تركى مقتضاى عهد همايونه و دوستلغى كدورتدن مصون اولمسنه بادى (67 r.) اولهجغندن اشتباه يوقدر ديو اكرچه جواب ويرلنجيه قدر زمان مرور ايدوب مطلوبى اوزره روسيه‌لو لازارته تعميرنه اولان قلعه‌سنى انشا و تمام ايلدى روسيه‌لونك خسارت ادعاسنه جواب عالى (حرمتلو قپو كتخداسى دوستمز عرض ايلديكى تقريرى) a) منظورمز اولمق ايله خلاصه‌ء مفهومنده كيچن سنه و اولكى سنه قوبان جانبنده ساكن طوايف تاتاردن روسيه رعاياسنه ايصال خسارت اولديغنه بناء بو سنه‌ء مباركه‌ده روسيه دولتى طرفندن بر مقدار عسكرى طائفه‌سى تعين و تاتارلرك ٥) تعديسى ظهور ايدر ايسه دفعلرى خصوصى تنبيه اولنديغى و مقدما بو مقوله طرفين رعاياسنه واقع اولان خسارات و ضايعاتك دوستانه تصفيه‌سنه نظام ويرلمكدن ناشى بو دفعه دخى نظامى خصوصنده دولت عليه‌نك (67 v.) ما فى الضميرى نه كونه ايديكى دولتكز طرفندن مأموريته بناءً تحرير و بيان اولنمش دولت عليه دايم القرار ايله روسيه بينندهٔ مستحكم اولان شرايط مصافاتك على الدوام محافظه‌سنه طرف دولت عليه‌دن رعايت و دقت اولنه‌جغى بى اشتباه اولوب لكن خسارات مذكوره‌نك وقوعى يالكز روسيه دولتى رعاياسنه‌مدر يوخسه تاتارلره انلرك دخى خسارت‌لرى اولديمى كيفيت مزبوره سلفمز وقتنده اولغين ابتداى امرده كيفيت

---

a) Слова, поставленныя въ скобкахъ, въ ркп. написаны красными чернилами заурядъ съ заглавіемъ. б) Ркп. تارتارلرك

العموم اهالی مملکت اتفاقانه برلر بونی قبول اینمزز دیو جواب
و دفعنی التماس اینملریله کلان محضرلری صدر سابق (66 r.
مرحوم مصطفی پاشا عصرنده در دولت مداره ارسال اولنمغله امر
دولت علیه ایله روسیه طرفندن منع و دفع اولنان ماده اولدیغی
ایله جواب ویریلوب اسکات اولنمشدر قالدیکه مخلصاری مدعوا
استانه‌یه ورودمزده a) بو ماده جناب عالیلریله و رئیس الکتاب
افندی ثناکارلریله رد (و) ب) جواب اولنمشکن بعد ازان رکاب
همایون ایله شرفیاب اولدیغمزده حضور لامع النور خسروانه‌ده
بالمناسبه تذکار اولندقده جناب والا شانلری حاضر مجلس بولنوب
مخلصلری طرفندن کیفیت قاله کلدکده نطق پاك حضرت شهریاریدن
منعیله علم صادر اولدیغی مسموع وزیرانه‌لری اولمشیکن نطق
همایونك عکسی امر محاله تعلیق معناده اولمغله امر حضرت ولی
النعمی کما ینبغی جاری اولمق بابنده جواب با صواب (66 v.)
عالیلری ارزانی بیورلمق ملحوظدر و بو روسیه‌لویه بو درجه‌ده
محکوم اولدیغنی و ممالك دولت علیه چنکال روسیه‌لویه کرفتنه بدا
اولندیغنی لاجل الحفظ تحریر ایدر لازارته ماده‌سیچون
جواب دولت علیّه ایکی دولتك بر برینه مضر بر حالت
ظهور ایدر ایسه او مقوله حالت مصالحهء مؤیده‌یه مخل اولور ایسه
طرفیندن دفعنه اهتمام اولنه دیو عهدنامهء همایونده مذکور اولوب
و بو دفعه روسیه دولتنك بناسنه مباشرت ایلدیکی لازاته в) ماده‌سی
قیل و قالك حدوثنه بادی اولمجغی و بو مقوله حالتك مضرتی

а) Ркп. похоже на ورودصرده б) و лишнее. в) См. выше.

مادەسیچون روسیه قپو کتخداسی طرفندن کلان . . . . . a) ترجمه б)
مرفوع عتبهٔ علیالری قلنوب منظور ولی نعمتلری B) اولدی دیو
تقریر ایلدی قونسلوس مادەسیچون قریم خانی‌نك
تقریری Г) بو دفعه ورود ایدن قایمهٔ آصفانه (لرنڈ) Д)
5 درون قریمڈ روسیه طرفندن بر قونسلوس تعین اولنوب اقامتی
خصوصنده ملاحظه و هجنت یوق ایسه رخصت ویریلوب اکرچه
دورمسنك هجنتی وار ایسه اشارت اولنمسی استخبار بیورلمش بو
اثناده کیوه جنرالی طرفندن جانب مخلصیه بر نفر ایلچی‌سی ورود
ایدوب حین مکالمەده قونسلوس تعین اولنماسی خصوصنی کندویه e)
10 (65 v.) ایراد ایلدکندن سلفم عصرنڈ خلاف عاده قونسلوس
تعین اولندیغی وقتنڈ حالا مطلوبکز اولان تضمین ضایعات اولزمانڈ
واقع اولان ماده اولمغله قونسلوس بولندیغنك ж) نه لطفی اولدی
بحمد الله تعالی دولت پادشاهڈ مسند خانیت طرفمزه توجیهیله
بوجاغه وصولمزده اهالی قریمدن طرفمزه عرض (و) 3) محضرلری کلوب
15 قدیم الایامدن II) بو آنه کلنجه درون مملکتمزده روسیه دولتی طرفندن
قونسلوس نصب و تعین اولمامش و معتاد دکل ایکن عصر سلفکزده
تعین اولنمغله درون مملکتمزده مکث و اقامتڈ کندودن i) خلاف
شروط مصالحه حرکات ناهمواره صدوریله هضمی قابل اولمیوب علی

а) Въ ркп. тутъ небольшой пропускъ; но должно стоять слово تقرير или ему подобное. б) тутъ надо прибавить و в) Ркп. ولی النعمانەلری г) Въ ркп. это заглавіе написано заурядъ съ прочимъ текстомъ. д) Что въ скобкахъ, въ ркп. написано на поляхъ. е) Ркп. کندوئی ж) Ркп. اولندیغننك з) و лишнее. и) Ркп. قریم اوللدن і) Ркп. کندندن

درونده روسیه دولتنك بنا ایلدیکی پلنقه مادەسی در میان و دونکی کون سماحتلو شیخ الاسلام افندی داعیلریله مناسب کوریلان تقریر قراءت اولندقده چونکه پلنقهء مزبور معاینه و مشاهده ایچون شمدیدن برر آدم تعین اولنمسی رأی بیورلمش انجق بزلر قریه داخل اولدقدنصکره مخصوص ادملر تعین و پلنقهء مزبور قبارطه درونده بنا اولدیغنی اطرافیله بعد التصحیح در علیهیه تحریر اولنوب کرکی کبی معلوم اولدقدنصکره دولت علیه طرفندن و روسیهلودن معتبر آدملر تعین اولنمق و خان طرفندن خبر کلنجهیه قدر شمدیلك مادّهء مزبوره a) (64 v.) علی حاله ترك اولنمق و قبارطهلو بین الدّولتین فاصله و سربست قالهلر دیو عهدنامهء همایونده اکرچه ذکر اولنمشدر انجق جانب دولت علیهیه اتباع خواهشلری اولمغله ایجلرندن کندولری رضالریله اسلامی قبول ایدوب قریم جانبنه کلور ایسه علی الطریق المسافره بر محلده اقامت ایتدیریلوب موجبنجه b) عمل اولنور بوندن ماعدا روسیه دولتی طرفندن بناسنه مباشرت اولنان لازته B) مادەسی دخی خان مشار الیه افاده اولندقده کندولری طرفلرندن حرکت و تخمیناً قاوشانه قریب اولدقلرنده چاکر بیمرالری طرفندن مخفیاً مخصوص بر جاسوس خان مشار الیه طرفلرینه ارسال و انلر دخی بر معتمد آدملرینی ترفیق و لازانه و اران ر) یاپلان محله واردقلرنده بنای مزبور نه مقوله بنادر و راس حدودن مقدار ایچرودر و دولت علیهیه (65 r.) مضرتی وارمیدر کرکی کبی معاینه و بعد التحقیق در سعادته خبر ویرلدکدن صکره اقتضاسنه کوره اولوقت حرکت اولنمق مناسب کورلدیکی و لازانه

---

a) Ркп. مزبور б) Ркп. موجبله в) См. выше. г) Ркп. واران

امرلرینی انفاذ و اجرا ایده‌جك ضابطانه ایصال اولنجیه دكین مدت وافره مروری اقتضا ایدر و بو اثناده اشقیای مزبورون حركتده بولنملری حسبیله سائر حالات نامرضیه وقوعی منظور اولمغین حوالی مرقومه‌ده بولنان اهالینك امنیتی و اشقیانك شر و مضرت‌لرندن راحتلریچون احتیاطا بر قاچ بیك قزاق و قالمق ارسال اولنمشدر و طرف دولت علیه‌دن حسن نظامی ویرلدكده بلا توقیف كیرو وطنلرینه ارجاع ایتدیریله‌جكی محققدر و روسیه دولتنك بو آنه دك بالاده مذكور مضرات واقعه‌یه دائر دولت علیه‌یه تشكی ایله (63 v.) تصدیع اقامك ایچون رعایت ایلدیكی اعتدالی و قدیم خان‌لرندن لایقانه تمشیتی ترقیب و انتظاره رضا ویردیكی و بعده بوندن ازید اختلال وقوعی و بوندن بویله محذور اولان حالات ناملایمه‌یی قبل الظهور دفع ایچون تدارکین a) كورمدیكی دولت علیه ابدی الاستمراره б) روسیه دولتی اخلاصكارلرینك خلوص (و) B نیتنه و علی الدوام مصافات و موالاته اولان رغبتنه برهان اولدیغی اجلدن دولتنك خیر و رفاهیتنه حسود اولانلرك اغوالرندن Г) هنوز بر باقی وار ایسه اندفاع و ازاله اولنمسی اقتضا ایدر بناء علیه بو خصوصده دولت علیه ابد پیوندك ما فی الضمیری بو داعیلرینه اشراب بیورملری نیاز اولنور حتی طرفمدن دخی مترقب اولان دولتمه بلا توقف بر آن اول اخبار ایلیم دیو قدیم خانلنی غمز و اراضی تاجداری‌یه (64 r.) تجاوزینی حسن تعبیرایله بیان واهانتلرینی با تقریر عیان ایلدی صدر عالی ایفای تبریك ایلخانی ضمننده بو كون خان حضرتلرینك سراینه واریلوب قبارطی

---

a) Ркп. تداریكن б) Ркп. اسمراره в) و лишнее. г) Ркп. اغولرندن

مایلیقلری اهمال اولنمقدن ناشی بو مثللو فسادك اجراسنه
خسارتلری مزداد اولدیغی حسبیله ایرتهسی سنه ینه ماه تشرین اولهٔ
دخی ذکر و بیان اولنان تاتارلردن بر طائفه ترك a) نام نهرهدك
کلوب روسیهلونك اوج یوز رأس خرکلهسنی سوردکلرنهٔ اولدخی
کمال سهولت ایله کچوب مغصوبانك ردینه جبر و تضییق
اولنوب قلرندن فساداته غیرت و بو کونه جرأت و خسارتلری کتدکجه
مزداد و یقیناً تحصیل وقوف اولندیغی وجه اوزره انلردن درت بیك
نفر مقداری ارسلان بیك و صونقون حاجی نام میرزانك باشنه جمع
اولوب روسیه (62 v.) اراضیسنه کلیلتو اقنلر اتمك اوزره بر
برلریله اتفاق ایلدکلرندن اوچ آی مقدم مذکورولدن التی یوز
نفردن متجاوز طایفه قزلر قلعهسنك اقرب حوالیسنهدك اقین و اول
محلهٔ بر قراغوله مصادفه ایتدکلرنهٔ اوزرینه هجوم و بر مقدارینی
هلاك و اکثرینی مجروح ایلدکلرندن بشقه اوچ نفرینی دخی اسیر
ایدوب اول حوالینك سکانی میانهده اولان مصالحهیه استناداً بو
مقوله اقینلر وقوعنه احتمال ویرمدکلری جهتدن تحفظ ضمننهٔ واقع
محتمل 6) ملحوظدر و دولت علیهنك حقوق همجواریهیه مصالحهٔ
مؤیدهیه مراعاتی خصوصنهٔ دفعاتله خلوص نیته روسیه دولتنك قطعا
اشتباهی اولیوب و کندو رعایاسنك بو کونه حرکته رضا ویرمك
دکل بلکه واقع اولان خساراتك بر آن اول تضمینی و متهملرك
شدت (63 r.) اوزره تأدیبی و فیما بعد بو مثللو تعدیات
وقوعنك منعی خصوصنهٔ حددن افزون اهتمام ایلهجکی امر مقرردر
لکن اول حوالیدنك بعد مسافهسی تقریبی ایله دولت علیهنك

---

a) Вкп. نرك б) Чт. اهمال

نفوذینه مورث خلل و سهولت ایله اجرای ملعنت[a]
ایتمك ایچون تقدیم ایلدیکی روسیه قپو کتخدا سنك
تقریری در بو دفعه روسیه دولتی طرفندن وارد اولان مکتوبك
دولت علیه یه تابع قوبان جانبندن اولان تاتارلرك بین الدّولتین
استقرار پذیر اولان حسن مصافات و مصالحه یه منافی[б] روسیه
مملکتنه تجاوز ایله واقع اولان تعدیاتندن[в] (61 v.) تشکی
و ماسبقه باعث خسارات و مقدمات اولان[г] متهماره تضمین
ایتدرلمك و فیما بعد کندولردن بو مقوله اطوار ناملایمه صدور
ایتمامك اوزره نظام ویرلمکی التماس ایلمم ایچون تنبیه
اولندیغنه بناء خسارات سابقه‌نك ایرادی ضمننده در علیه یه
عرض و انها اولنورکه تاریخ میلادك بیك یدی یوز التمش اوج
سنه‌سی تشرین اولنده قوبان تاتارلرندن بر طایفه روسیه مملکتنه
دخول ایدوب ازدرهاندن قزلر قلعه‌سنه متوجّه برتجار کاربانه
تصادف ایلدکلرنده اوزرینه هجوم و یکرمی یدی بیك بش
یوز غروشلق مالللرین غارت ایلدکلرنده در عقب قزلر قلعه‌سی
قومندانی[д] طرفندن قوبان سرعسکرینه و قریمه اولان قونسلوسدن
دخی خان سابق طرفنه و حالا قریم خانه اشتکا اولندقده شقیلر[e]
ظاهره (62 r.) چیقاریلوب کندولری متهم اولدقلرینی اعتراف
اتمشلر ایکن خساراتك تضمینی دفعاتله طلب اولندقده بر
شیئك تحصیلی میسّر اولمیغندن بشقه متّهملرك تأدیب

а) Чт. ممانعت б) Ркп. منافع в) Ркп. تعدیاتدن г) Это слово въ ркп. некстати находится выше, послѣ слова باعث д) Ркп. قومندانی е) Ркп. سفیلر

و قیوداتنی هر حالده کمال دقت و اهتمام ایله مراعات a) محافظه
(60 v.) برله میانه‌ده اولان موالات و مصافاتك بوزلمن بویله
دخی هر نه کونه کوشش و اجتهاد ایله استحکام و تقویه‌سی
امرنده روسیه‌لونك ضمیری خلوص اوزره ثابت و برقرار اولوب
شبو ضمیر دوستانه‌نك اثارینی براهین باهره ایله اظهار ٥) ٥
کمال شوق و اشتیاق ایله هر درلو وسائله تشبث ایلمدن
خالی اولیه‌جغی بی اشتباه اولمغین معاهدهٔ مبارکه‌نك شروطنه
مخالفت و بر وجهله اذنا وضع و حرکت صدور ایتمیه‌جکی دولت
علیه‌نك یقیناً مجزومی بیوریله و اکر دولتم اخلاص کارلرندن
صفوت ضمیر خصوصنده خانلرك اغوالرینه دولت علیه‌یه بعضی
کونه تردد و اشتباهلر عارض اولدی ایسه طرفمزه کشف و بیانلری
رجا اولنور و هر ماده‌نك حقیقت حال اوزره ریادن عاری
وجهله اعلامنی کندو عرض (61 r.) و دینم اوزره تعهد
و التزام اولنوب انشاء الله تعالی دولت علیه‌نك بو بابده کمال
مرتبه مطمئن اولهجغی مأمول در روسیه‌لو قوبان بوینه
قزاق و قالموق طائفه‌سندن بیك آدم ارسال
ایلمش جبر و قهر ایله کندویه تبعیت و برنوع
صنایع ایله اهالیلرینی کندویه بند ایدنجیه دکین
قریم خانی طرفندن دولت علیه‌یه حوادث تحریر
اولنور ایسه عمل و اعتبار ایتدرمك و خانلرك

---

a)Надо прибавить و б) Надо прибавить ایچون

محلدن بر قاچ ساعتلك (59 v.) مسافه‌ده دخی ایلرو ممتد ایکن قبارطه اهالیسنك مذکور پلنقه‌لر و کندو اراضیلرنه اولق اصلا ادعا ایلمکلری یوغیدی الحالة هذه نهر صغیر مذکورك ترك صوینه منصب اولدیغی محلدن یعنی قبارطه‌لونك اراضی و املاکندن مشرقه دوغری بر قاچ ساعتلك بعد مسافه‌ده اولان مازدوق نام موضعه کائن پلنقه‌دن ایلرو مغربه دوغری اولان سائر پلنقه‌لر کلیًا متروك و اهالیدن خالی در موضع مذکورده واقع پلنقه اولصوره‌ده اولان سائر پلنقه‌لردن زیاده وسعتلی و محافظه‌سیچون دخی ایچنه زیاده‌چه خلق وار در لیکن سولتاد نامنه اوچ یوز یا درت یوز نفر تجاوز ایتمز و پلنقهٔ مذکوره‌نك درونده سولتاد وضعی دخی ایکی سببه مبنیدر بری بو که پلنقهٔ مذکوره شقاوته معتاد اولان طاغیلرك (60 r.) کنارنه واقع اولمغله هجوم و تعدی‌لری منعی ضمننه در و بری دخی بو درکه پلنقهٔ مذکوره‌نك موضعی ترك نهرندن مرور ایدنلره زیاده مناسب و مخصوص بر سمت اولدیغندن روسیه دولتنك تحت حکومتنه اولوب چندان معمور اولمیان حوالیٔ مذکوره‌ده بولنان طوایف نیچه کرّه عجمه بیع اولنمق ایچون آتلر کچورمکه مراد ایتدکلری ایچوندر روسیه دولتی بو ایامده دیار a) عجمك اختلال حالاتندن ناشی اصلا فرقه‌لرینك برینه طرفکیرلك استنادندن احترازًا جایز اولمیان اشبو تجارتی منع ضمننه اول موضعه نفراتك تکثیرینی معقول کورمشیدی ایمدی واقع حال منوال محرّر اوزره اولمغله دولتین بینننه مستقر اولان مصالحهٔ موءیّدنك شروط

---

a) Ркп. جاری

خان مشار الیهك ایرادی اوزره پلنقه احداثی خصوصنده ملحوظ
داعیاری اولدر که اراضیء مذکورهنك مسافهسی مشرقدن a)
طرفه 6) نه مقدار یرهدك ممتد اولوب حدودی نه محله منتهی
اولدیغی اول حوالینك بعد و مسافاتندن ناشی خان مشار
الیهنك کرکی کبی معلومی اولیوب ظن غالبده ینه نفس
قبارطه سکاننك نقللرینه (58 v.) اعتماد بیورمشلردر زیرا بوندن
دخی عرض و تقدیم ایلدیکم اوزره سکان قبارطهیه مخصوص
اولان اراضی اشبو تقریر ایله معًا کوندریلان رسم کاغدندن
مشاهد اولندیغی کبی مغرب طرفندن دولت علیهنك زیر
حکمنده اولان بسلنی طائفهسنك متصرف اولدقلری املاك
و اراضیلرینك منتهای حدودندن باشلیوب مشرقه دوغری ممتد
اولدقدنصکره ترك نام نهر صغیرك ساحل غربیسنهدك B) منتهی
اولمغله قبارطه سکاننك اراضلری مشرقدن یکا نهر مزبوردن
اوته ممتد اولدیغی مبین اولوب آتی (59 r.) الذکر ایکی
وجهله دخی وضوح اوزره عیان اولنور وجهك بری قبارطه اهالیسی
قدیم الایامدن برو فقط نهر صغیر مذکورهدك ممتد اولان اراضیده
مرعالر پیدا اتمك و اوتلق بچمك و اورمان و سائر بو مقوله منافع
ایله انتفاع اتمك و نهر صغیر مزبورك اول بر طرفدن روسیه
دولتنك زیر حکمنده اولان طوائف دخی کذلك انتفاع اتملریدر
و سالف الذکر ترك نام نهر ساحل شمالیسنده صره واردی
واقع اولان کوچك پلنقهلرك حدودی مقدما قرار قلعهسندن
باشلیوب نهر صغیر مذکورك ینه ترك r) نهرینه منصب اولدیغی

---

a) Ркп مشرفندن б) Чт. یکا в) Ркп. غربیسنهدك г) Ркп. ترك

مجددا بنا اولنان قلعه‌سندن کندولره کمان اوزره انفعال کلدیکندن
برلر اهل اسلامدن ایز ینه اهل اسلامه التجا ایدرز دیدکلرنده
مسقولو طرفندن دخل و تعرض اولنمامسی نیاز a) قالدیکه مسقولو
قلعه بناسنی انکار و یاخود (57 v.) قلعه بنا اولنسه دخی کندو
سنوریمزده در دیو ادعا ایدر ایسه جانب سلطنت علیه‌دن بر
بنه‌لری تعین و قریم و قوبان جانبلرندن اولحوالینك سنورینه واقف
متعیّنه بش اون آدم ترفیق ایله محلنه واریلوب رأی العین مشاهده
و تصحیح اولنمغه محتاجدر دیو خان مشار الیه تحریر ایدر و ینه
لازاته b) ماده‌سیچون روسیه قپوکتدن اسنك تقریری
سرحدات اسلامیه‌دن اوزی قلعه‌سندن التی ساعت مقداری مسافه
محلنه روسیه دولتی طرفندن مجددا بر قلعه بناسنه شروع و قبارطه
اراضیسندن دخی کذلك بر قلعه بنا و احداث اولنمشدر دیو
بوندن اقدم ورود ایدن خبرلرك صحتی اوزره کشف و بیاننده
قریم خانی طرفکیرلکدن B) بری در Г) علیه‌یه تقدیم ایلدیکی
حسبی ایرادات صداقة Д) المللرینك کمال تشکرندن بو داعیلری
(58 r.) خالی e) اولیوب فی نفس الامر دولت علیه‌نك سرحداتنه
قریب محللرده اصلا قلعه بناسی واقع اولمادیغندن بشقه قلعه احداثی
خیالی دخی روسیه دولتنك تصورندن کیچمیوب اوزی صوی‌نك برو
یقه‌سنه اوزی قلعه‌سندن تخمیناً سکسان و بندر قلعه‌سندن اللی
درت ساعت مقداری بعد و مسافه‌سی اولان اورل نام قصبه قربنده
انجق بر لازته ж) بنا اولدیغی محققدر قالدیکه اراضی قبارطه‌ده

а) Ркп لازارتو или لازارته б) Чт. نیار в) Ркп. مرافکیرلکدن
г) Ркп. در д) صادقنه е) Ркп. حالی ж) См. выше.

ایلمك داعیه‌سنده اولدیغی حاوی قریم خانی‌نك

نقریری در قبارطه‌لر خلقی اوته‌دنبرو دولت علیه‌نك خلقی اولوب قریم خان‌لرینك زیر حکمنده ایکن منکلی کرای خانك وقتنده بعضی تأدیب ایچون (56 v.) بر مقدار عسکر ایله ایکی سلطان واردقده بقضاء الله تعالی اللرنده شهید اولوب جانبندن خوفلرندن ناشی مسقولو طرفنه دخیل دوشوب قریم خانلری طرفندن نه زمان جرمز عفو اولنور ایسه قدیمی خلقی اولدیغمزه بنا ینه طرفلرینه التجا و اطاعتلرینه رجوع ایدرز فکرلرنده ایکن قرق طقوز تاریخنده دولت علیه ایله نقض عهد و بعده صلح اثناسنده طرفیندن امورلرینه دخل اولنمیوب سربستیت اوزره دورب کندو راحت حاللریچون طرفینه رهنی ویریشوب الشمق و ینه کندولرندن حالی اوزره دورمیوب قصور ظهور ایدر ایسه طرفیندن تادیبلری جائز اوله دیو تنظیم و الّی a) طقوز تاریخی اواخرنده سلیم کرای خان مدعوًا در علیه‌یه کلوب قبارطه‌لره و قوبان جانبی سنورینه متعلق خصوصلر ایچون مسقو بالیوزی ایله بینلرنده (57 r.) مذاکره اولندقده نهر ترکده چتای کچیدی تعبیر اولنان معبرك یوقاری جانبی اهل اسلامك و آشاغی جانبی مسقولونك اولمق اوزره نظام ویر یلوب بو حال اوزره قرارداده ایکن بر ایکی سنه ظرفنده چتای کچیدینك یوقاری جانبی که سنور اسلامیه در قبارطایه ب) اون ساعتدن متجاوز مازدوك نام محلده مجددًا بر قلعه بنا و احداث و انشا ایدوب اول وجهله قبارطه‌یه دخل و تعرض‌دن خالی اولمدیغی معلومز اولوب قبارطی خلقی عن اصل اهل اسلامدن اولمغله مسقولونك

---

a) T. e. اللی ب) Рец. قبارتیه

اشبو خصوصك وقوعنده در a) عليه‌يه ورود ايله‌جك اخبار و حوادثك
صحيحى غير صحيحندن تفريق و تميز اولنمق ايچون احتياطاً (.55 v)
بيان و تقديم ايدرمكه روسيه ممالكنه عازم اولان تجار و ابناء سبيلك
اكثرى مار الذّكر اورل 6) قصبه‌سنك طريقنى بحسب الطريق
5 البحريه طرف سائره‌دن اسهل و مصارفنى معتدل بولوب بر قاچ
سنه‌دن برو اول طريق‌دن مرور و عبورى اختيار ايلمكلرى روسيه
دولتى خلوص كارلرى مطلع اولدقده امراض ساريه‌نك سرايتندن
احترازا لازانه بنا و تعميرى B) روسيه دولتنك بالجمله ايشلك يوللرنده
معتادى اولديغى كبى قصبه مزبوره‌نك قربنده دخى قاعده مرعى‌يه
10 اوزره تماماً قرق كون مقدار مكث ايلمك شرطيله راهيلرك r)
استراحتلرى ايچون كندولره سكنا و امتعه و اشيالرينى بر خوشجه
هوالنديروب بر درلو نقصاندن تقصير ايچون وافر اوطه‌لرله д)
سائر رفاهيت ضمننده اقتضا ايدن مواضع متعدده‌يى مشتمل بر
بيوك (56 r.) خان مثللو منزلدن عبارت معتاد اوزره لازانه‌نك
15 بناسى دولتم طرفندن تنبيه اولديغى كيوه جنرالى e) طرفندن دونكى
كون كلان اولاغله تحرير و اخبار اولنمغين خصوص مرقومك حقيقت
و صحتى وجه مشروح اوزره اولديغى معلوم دولت عليه ж) بيوريلوب
اطرافدن بو ماده‌يه دائر خلاف واقع ورود ايله‌جك اخبارك عدم
صحتى نمايان اولمجغى مقرر ديو قديم خان‌لرندن خوف وخشيتدن
20 ناشى تقرير ايدر مغايير صلاح و صلاح روسيه‌لونك قلمه
بنا ايلديكى و حدودى تجاوز ايله قبائلى з) تسخير

а) Ркп. در б) Ркп. اردل в) Ркп. تعلينى г) Ркп. راهبارك
д) Ркп. alrlabrw e) Ркп. جزالى ж) Ркп. عليه‌يه з) Ркп. قبائى

انكلتره‌لونك ايكى سنه‌دن (54 v.) برو يكى دنيايه دائره فرنجه‌لو ايله ظهور ايدن منازعات ومنافسه‌سى نقريبى پروسيا و انكلتره قراللرى بينندە كذلك رابطهء اتفاق و اتحادلرى نتيجه پذير اولدقدنصكره فرنچه‌لو و مسقولو بينندە دخى بشقه‌چه عقد اتفاق و شروط معاهده‌لرى قرارداده و لكن هنوز بيان اولنميوب بينهمالرنده مستور و طرف 5 دولت عليه‌يه اشبو تاريخه دكين ارائت وافهام اولنمامشدر ديو تقرير اولندى مسقولو لازاته a) بهانه‌سيله قلعه وشهر انشاسنه مباشرت ايلديكى خان طرفندن تحرير اولنور ايسه اعتماد اولنمامق ايچون در عليه‌ده روسيه قپو كتخداسنك باب عاليه تقديم ايلديكى 10 تقريرى در دولت عليه ايله روسيه دولتى ميانندە متين و استوار اولان موالاتك حسادى بيكد و بيعد اولوب بين الدولتين برودت و عدم امنيت (55r.) القاسى 6) قصديله على التوالى خلاف واقع نيچه حالاتى اختراع و اتفاق واقع حال اولان موادى دخى اعظام و تخشيه برله صورت عجيبهء ناملايمه‌ده ارائت ايتدكلرينه بو داعيلرى 15 روز بروز تجربه تحصيل وقوف ايلديكمدن بو دخى ممالك طرفينك سرحداتى له مملكتنك سرحداتى ايله مقابل اولدقلرى محللرن جانب شماله مايل برقاچ ميل بعد و مسافه‌سى اولوب آق صويك ساحل شرقيسنده اورل B) نام قصبه‌ده احداثنه شروع اولنه‌جق بنانك خصوصنه دخى بدخواهان اغراض فاسده‌لرندن حيل و دسائسلرينى 20 اعمال و اجرايه تصدى ايده‌جكلرى مجزوم داعيلرى اولمق حسبيله

---

a) Прв. لازارتو б) Ркп. القاصى в) Ркп. اودل в) Ркп. ساليلرى

بو درکه بو کونلرده وعلی تمامی قریب اولدی مشاوره اولوب جمله جمهوریمز راضی اولور ایسه برینی قرال ایدرلر. دیو تحریر ایلمش در دول اوروپا بیننده واقع اولان کیفیتك اجمالی سنه ١١٧٠/٣٨٤ بوندن اقدم نمچه‌لو و فرانچه‌لو تحصیل امنیت داعیه‌سیله بر قاچ ماده حاوی a) عقد شروط اتفاق و اتحاد و طرف تفحص عهد ایله تعرض وقوعنده بر برلرینه یکرمی بشر بیك نفر ایله امداد و اعانت ایلمکی متعهدلر و بو صورت بینلرنده قرارداده و نظام ویرلدکدن صنکره خصوص مزبور پروسیا قرالی‌نك سبب انفعالی و عدم امنیتی موجب اولق دعواسیله نمچه‌لو اوزرینه فجأة حرکت و یوز یکرمی بیك عسکر جمع و نمچه اولکه‌لرندن اولان چه مملکتی‌نی (54 r.) استیلا ایلمك قصدیله حالا له قرالنك هرسکلکی اولان سقسونیا مملکتنه دخول وضبط و سقسونیه عسکری دخی جبرا کندویه بیعت و چه طرفنده حرکت ایدوب استیلاسنه ظفریاب اولوب واروب سقسونیا مملکتنده قرار و بتکرار جمع عسکره اشتغال و نمچه‌لو طرفندن کذلك کلیتلو عسکر تدارك و متفق‌لری اولان مسقو b) و فرانجه امداد عسکرلرینی دعوت ایله مدافعه‌سنه مبادرت و موسم بهار حلولندنصکره مقابله و محاربه‌لری محقق اولق اوزره اولدیغی و نمچه‌لونك امدادینه کله‌جك عسکرلردن ماعدا پروسیا قرالی اوزرینه ترتیب و تدارك ایتدکلری نمچه عسکری یوز سکسان بیکه بالغ اولدی و بو تقدیرچه پروسیا قرالی نمچه‌لونك بویله کلیتلو تدارکنه عدم مقاومتی ذوی العقولك مسلمیدر

---

a) Ркп. ماده حاویه ع b) Ркп. مسقوه

ایچون دیو بعضیلری جواب a) تاتار خوفندن قراغوللرده زیاده
عسکر بولنمق ایچوندر مرقومدن غودت و لهلو اوقراینهسیله
کلور ایکن باشینقه б) نام قریـهده وارونسکی B) اوستهروسته
ویشینهویسکی خانهسنه کلوب مسافر اولوب اولکیجه بنی خانهسنده
الیقویوب طرفکزه بعض حوادثاتی حاوی مکتوب تحریر اتمشدر دیو 5
تحریر و تقریر ایلدی شمالی الذکر مکتوبك ترجمهسی در r)
شویله ایشتدم که درون لهده بر قاچ بیك مسقولو عسکری وار در
قدیمدن پروسیا قرالی سفرلردن Д) باقی قلان عسکرلرندن e)
ذخائر (53 r.) محافظهسنه درون لهده تعیین ایتدکلری مسقولو
عسکریدر و اندن بشقه خبرمز واردرکه ایکی بیك مسقو عسکری 10
نووه سربیهیه دوغری کلییورلر و بعضیلر کیوویه داخل و جوابلرنده
روس سفرلرنده کندو مملکتلری قحط اولوب بو حوالیلره تعیین
ایلمشلردر راحت اولسونلر دیو و لهلو جمهوریمزك عادت قدیمهسی
اوزره جمهورمزده قرال اولدیغی پریمات نام باش کشیشمز ж)
و کیل اوله کلوب اندك طرفندن خبر کاغدلری لهلو و لیطهلو 15
شهر و قصبهلریله جمعا قضالردن برر معتمد آدم ایجلرندن انتخاب
ایدوب و مشاوره ایچون تعین و اغستوك یکرمی برنجی کونکده
مشاورهیه مباشرت و جمله اتفاقیله قرال نصبی ایچون جمعیت
اولهجقدر اوتهدنبرو قرال نصب اولندقده باشنه تاج وضعی قراقوه
شهرینه مخصوصدی (53 v.) شمدی تبدیل اولندی وارشوده 20
اولهجقدر قراقوه قلعهسنك بعض محللری تعمیر اولنور سببی

а) Надо прибавить ویردیلر б) Чт. بابنه ? в) Чт. رادومسکی ?
г) Ркп. ترجمهسنك д) Чт. سفرلریندن е) Чт. عسکرلردن
ж) Ркп. کشیشمزی

نام لهلو قصبه‌سنه عبور ایدن مسقولو ایله کوریشوب سؤال ایتدیم قلعهء مزبوره‌ده a) طوب و جبه‌خانه وار و محافظه‌سنده ایکی بیك یدی یوز پیاده و سواری قطانه عسکری موجود در و بندن بر قاچ کون مقدم کوکصویی برو طرفه کچوب چونکه راجویل بکزاده بالطیه طوغری کیدر ایمش قارشولق ایچون قلعهء مزبوره‌دن چیقوب صکره راجویل بکزاده‌نك مایلوه‌دن بغدان طپراغنه عبور ایلدیکنی خبر آلدقلرنده کیرویه عودت اتمشلر اندن قلعه (52 r.) مرقومه‌دن اشاغی الیصوت نام طپراق قلعه‌یه کتمك مرام ایتدم یوللر بغلو اولدیغندن عبور ایده‌مدم قلعهء مرقومه‌ده دخی ایکی بیك بشیوز پیاده و سواری قطانه عسکری وار محافظه و نوه سربیه б) تعبیر اولنان پلنقه‌لریده B) اوجربشر یوز محافظه قلعه سواری مسقو عسکری قراغول ایچون موجود در وراجویل بکزاده‌نك ملکی اولان بوخره‌بشیجه г) قصبه‌سنه مابلـوده‌دن Д) اذن ویـردیکی قزاق سواری‌لـری خانه‌لرینه کلدکلرندن e) مسقولو خبردار اولدیغی ساعت ایکی بیك مسقو قطانه‌سی بکزاده مسفورك قره و قصبه‌لرینی غارت ایده‌یورلر طارغوبنتجه Ж) قصبه‌سندن عودت ایتدیکمده ایکی بیك مسقو عسکری طابور اولوب کیوه قلعه‌لرینه کلدکلرینی خبر الدم مرادلـری نه در دیو بحث ایتدیکمده (52 v.) نوه سـربیه پلنقه‌لرینه 3) تعین اولنمغله قراغولجیلری اولدیغی محللرده توزیع ایده‌جکلردر قراغوللری تقویت ایچون دیو بعض کسنه‌لردن استماع ایلدم لهلو درونده اولان مسقولویه اقتضا ایدر ایسه اعانت

а) Ркп. مزبورده б) Ркп. نوه سریيه в) Ркп. بلنقه‌لرده г) ?
д) Чт. مایلوه‌دن е) Ркп. کلدکلرنده ж) См. выше. з) Ркп. بلنقه‌لرینه

و یمین ایله محکوملری اولهلر انچق نمچهلولر بو شروطه هنوز
جواب ویرمیوب حسن واقعه ایله معامله و بر نتیجه a) ویرمك
امنیه سیله قراللق مراسمنی عوق و تأخیر و استریا خاندانه تابع
اولان اولکه و ممالك وارثه و خلیفهسی اولدیغی حسبیله سائر ملوك
نصارا ایله مراسله و بعضیلردخی قرالیچهلغنی تسلیم و وارثهء صحیحه
اولدیغنی بلوب جملهدن زیاده دولت علیهء عثمانیه جانبندن
(51 r.) الم و شبههلری اولمغله قشلاقلرده اولان عسکرلرین قلاعلره
جمع و مجدداً قطنه تحریر و بو غائله و وسوسهلری دخی درکار
ایدوکی تواتر بولمشدر و نمچهلولر متوفی مسقو جاریچهسندن
وجوهله اعانت و مظاهرت ایتدکلرندن ناشی جاریچهء مرقومهنك
فوتندن غایت ایله متالم و متکدر اولدقلرین باطناً و ظاهرا اظهار
ایتمشلردر لهلو اوقراینهسیله نهر اوزی سواحلندن
کلان علی نام جاسوسك خلاصهء تقریری در б)
مرقوم لهلو قصبهسندن درت ساعت مسافهده اولان نروبایقه в)
قریهسنده قدیمدن اشناسی اولان قزاق خانهسنده مسافر اولوب
بر خدمتکاری بارکیرینی سرقه و بو جانبلره کلدیکنی خبر
اولدیغنی г) و ارخان خور نام قلعهیه کتمش بنمله برابر قلعهیه
کیت دیو رجا ایلمش (51 v.) مرقوم قزاق دخی برای خاطر
قالقوب کوکصو کنارنده مسقولونك قدیمدن بنا اولنمش ارخان خور
قلعهسنك برو جانبندن طارغونبتجه д) نام لهلو قصبهسنه واروب
قارشو طرفه عبوره رخصت اولدیغندن محل مزبوردن طارغوبتجه e)

а) Ркп. نتچه б) Ркп. تقریرنده в) Ркп. ترویایقه г) Чт. خبر الدیغندن д) Чт. طارغوویچه e) Тоже.

عداوت و خصومتلری عین ظاهره a) چقوب بر قاچ دولك بیننده اتش
جنك و جدال اشتعال بوله‌جغی امر مقرر در چاسار متوفی‌نك دامادی
اولان لورنه دوقه‌سی ایله استریا خاندانك کرك ایمپراطورلق وکرك
ممالك موروثه‌لری ایچون لوطران مذهبنده اولان هرسکلر جانبدار
5 و معین‌لری اولمغله طرفدارلرینك عددی غالب اولوب سالف الذکر
باویرا دوقه‌سی فرانجه‌لودن امداد کلیه ایله معاونت (50 r.)
اولنمدیغی حالده طرفی ضعیف اولوب سقسونیه دوقه‌سی دخی
مسقولودن کذلك امداد و اعانت اولنمدیغی حالده اولدخی یالکز
قالوب ورای پرده‌دن غیری عوارضات ظهور ایتمز ایسه ایمپراطورلق
10 ینه استریا خاندانندە قرار ویریله‌جکنی استنباط و استدلال ایدرلر
انکروس قراللغنك معتاد اوزره الباسی خصوصیچون اولو و اورطه
مجار اهالیلری تکرارا بو وجهله جواب ویرمشلر که قراللق ادعاسنده
اولان چاسار متوفی‌نك قزی حملنی وضع ایدنجیه دکین رسم
مرقوم تأخیر اولنوب قدیمی سربستلکلرینی و قلاعدن ماعدا
15 اردل و مجارلودن ضبط و ربط و حکومتنی بر معتاد قدیم کندولرینه
احاله و تفویض و قوجه ایمپراطورك ویره کلدکلری مقطوعلرندن
ماعدا سائر احداث ایلدکلری بدعت و خصوصا (50 v.)
رسومات کمرك بالکلیه منع و امنا و ملتزمان بالجمله رفع اولنوب
نمچه عسکرینه قرا و املاکلرنده قشلا ویرلمیوب قلاع مستحفظلرندن
20 غیری طشره‌لرده عسکرلری کزمیوب بر وجه б) مشروح قولاً
و فعلاً اشبو شروط حقلرنده اجرا اولنوب الی ما شاء الله в) باقی
دستور العمل شرطیله بالارث و الاستحقاق قراللغه قبول و عهد

---

a) Ркп. غیر ظاهره б) Ркп. بر وجهله‌جَهْ в) Ркп. ما شاء لِه

قرالی قرق بیك مقداری مرتب عسکر حاضر و ترتیب و نمجه‌لولرك
زیر تصرفلرنده اولان سیلزیا a) مملکتی جانبنه ارسال و تسییر
و بعض یرینی دخی ضبط ایلدیکی شیوع بولوب و بو خصوصده له
قرالی ایله معهود و متفق اولدیغی منقولدر انجق بعضیلر نمجه‌لوره
اعانت و تقویت ایچون اولدیغینی دخی خبر ویررلر 5
ایمپراطورلغك b) انتخاب و قراریچون هرسکلر طرفندن اکرچه جمعیت
مبادرت اولنوب لکن بینلرنده عدم اتفاق (49 r.) و اختلاف الان
درکار اولوب خصوصا باویرا دوقه‌سی قرنداشی ایله فرانجه‌لویه استناد
ایله چه اولکه‌سنه مالك اولق ادعاسی اوزره در و فرانجه دولتی ایله
بعض شروط و عهودی متضمن کیزلو معاهده ایندکلری شیوع بولوب 10
فی‌الواقع فرانجه قرالی الآمان و نمچه حدودلری جانبلرنده عسکر جمع
ایدوب ذخیره مخزنلرین و سائر ادوات و مهماتن حاضر و مهیا
ایتدکدن غیری اولرك B) نام محله عموم ایله عقد ایلدیکی شروط
و عهوده مغایر هدم اولنان دونکرق نام قلعه‌یی مجدداً بنا و استحکام
و عسکر ایله متانت ویرمکه مباشرت ایتمکله الامان بکلری 15
و خصوصا فلمنك جمهوری بوکا بر وجهله رضاداده اولمیوب فرانجه
ایله خصومته حالا مستعد اولان انکلتره قرالی متحد و متفق اوله‌جغی
امر مقرر اولوب و فی الحقیقه (49 v.) انکلتره قرالی لورنه دوقه‌سنه
و استریا خاندانندن معین و ظهیر اولمغله اسپانیا قرالی سببیله فرانجه‌لو
ایله اولان منازعه‌سنی تزیید و تکثیر و اسبانیه قرالنك یکی دنیادن 20
مال ایله کلجك آلاینك امداد و محافظه‌سنه قارشو کیدن فرانجه
دونمه‌سنك اوزرینه مکمل دونمه‌ما کوندردکی واقع حال اولمغله

---

a) Ркп. سپیلرنا б) Чт. ایمپراطورلرینك в) Чт. اوترك .

مذکوره ایچون جمعیتلر اولان محلده و کلیسالره خفیة مذکرلر الغار a)
ایلدکلرندن ناشی حالا دختر مرقومه بر سرایك ایچنده دائرهٔ نظرده
محصور و محبوس اولدیغنی خبر ویررلر و احواللری حالا بو وجهله
مختل و مشوش اولدیغی اجلدن قشلاقلرده و سائر قلاعلرده اولان
عسکرلرینی یوقلمه ایدوب له سنوری (48 r.) جانبلرنده و ازاق
طرفلرنده و بو مثللو سوء ظن و مظنه ایتدکاری محللرده عسکرلرینی
نقل و تبدیل اتمکده در پطرهبورقده مکث و اقامت اوزره اولان
وزیرین مکرمین یحیی پاشا و قولجاقا 6) پاشا حضرتلرینه
جاریچهنك فوتندین صکره اعزاز و اکرام ایله کشاد ویرلمشیدی
و سایر اسرای مسلمینك دخی سبیللری تخلیه اولنمشیدی سقسونیه
دوقهسی اولان له قرالی حالا دررده B) نام شهرده مکث و اقامت
اوزره اولوب مسقو و فرانجه و اسپانیهیه و دامادی اولان سجلیا
قرالنه و باویرا r) و پروسیا هرسکلرینه و نفس Д) بچه علی
طریق الرساله معتمد و معتبر رجاللرندن هر برینه مخصوص برر
ایلچی بعث و ارسال و حتی ماتروسکی e) ویودهسی اولان
پنهطو وسکی ж) ویودهٔ مخصوص فرانجه قرالنه کوندروب کندوسی
(48 v.) عسکر تدارکی ایله حالا مشغول و مقید اولدیغنی تحریر
ایدرلر و له خطمانی اولان ویوده کیوسکی 3) اشبو ماه کانون
ثانی نك ابتداسنده ورشوهدن حرکت وله مملکتنك مسقولو ایله سنور
و حدودلری اولان طرفلره توجه و اولجانبلرده مکث ایله اقامت
ایدهجکینی خبر ویررلر حالا برانهبورق هرسکی اولان پروسیا

а) Ркп. مذکرهلر الق . б) ? в) Чт. درزدن а) Ркп. بایرا .
д) Ркп. نفسن е) Чт. مالبورسکی или مازووهسکی ж) Ркп.
پتهطوسکی з) Ркп. کبوسکی .

و تبیین ایلمسی تنبیه اکید اولنمق امر همایون بیورلدی
مسقو و له واردل جانب لرندن اخذ واستجلاب
اولنان حوادث عجیبه در بیك یوز یتمش یدی سنهسی
مسقولونك وکالت وصایتدن اخراج اولنان برون (47 r.)
نام قورلاندیا دوقهسنی اولاد و عیالی و جمله توابع و لواحقیله
مسقو وکلاسی و خصوصا وارث و خلف اتخاذ اولنان یوان نام
معصومك پدری کمال عنف و غضب و محافظه ایله الامان
طرفلرنده واقع اسقلیسپرق نام قلعهیه a) نفی و اجلا ایتدکلری
محقق اولمشدر وکالت و وصایتی معصوم مرقومك والدهسی در
عهده ایدوب اهلی اولان پرنجبوق پرنجپایی جمله عساکر مسقو
اوزرینه منیق نام فریت‌مارشالك یرینه باشبوغ نصب ایدوب
مارشال مزبوره آنجق باش وکیلك پایهسن ویرمدیکندن
زیاده متکدّر اولغله حالا صاحب فراش و ورطهء موته اولدیغنی
خبر ویررلر و وکالت ایله باش قنجلیر اولان قونته اوسترمانه
دونمها قپودانلغی ویریلوب و کالاوّل6) محرم اسرار و باش مستشارلری
اولق اوزره در (و)B) (47 v.) و مسقوی الاصل اولان پرنچ
چرقاسکی باش قنجلیر اولوب و قونته ولوفکیم نام مسقولو
مرقوم اومانك r) پایهسی ایله ویچك قنجلیر اولوب و بو وجهله
علی مراتبهم مسقولولری بعضا تطییب ایدرك قورلاندیا دوقهسنك
دفع و اخراجی ایله اکرچه صورت ظاهرده مواضعه ایله اظهار میل
و اطاعت ایدر کبی اولدیلر لکن جمله مسقو اعیان و رجاللرینك
نظر و توجهلری الیساوته نام پطرونك قزنه اولوب و الیساوته

---

a) Ркп. قلعه б) Ркп. بجالاول в) و лишнее. г) Чт. اوسترمانك?

تشویق اقتضا ایدر امّا بالاده بیان اولندیغی اوزره دولت علیه‌نك
مهمات سفریه‌سی مرتب و مکمل دکل ایکن اکر روسیه‌لو ایله
اولان مصالحه فسخ اولنمق لازم کلسه دولت علیه‌نك امداد و اعانتی
اولمق‌سزین یالکز خان حضرتلری روسیه دولتی ایله مقابله و مقاومته
اقتدارلری وار ایسه فبها و نعمت و اکر بهر حال دولت علیّه‌نك
اعانت (46 r.) و حرکتندن مهم و مقتضی ایسه شمدیکی حاله
دولت مشار الیها ایله اولان شروط مصالحه و مصافات رعایت و له
طرفنده اولان آدملری حسن اعاده و لهلونك قراللق امورینه
مداخله‌دن و او مثللو قبایل تاتاری لوازم سفریه ایله تهیه a) و احضاردن
و کندولرن بو جانبه حرکتدن کف ید بیوروب له قراللغی خصوصی
اوچون مقدما دولت علیه طرفندن ویریلان جواب مقتضاسنجه لهلو
طایفه‌سنك بینلرنده اولان شروط سربستیتلری اوزره رجال له بینلرنده
انتخاب و استحسان و استصواب ایلدکلری کمسنه‌یی قرال نصب
ایدرلر دیو لهلو طرفندن استعانت اولنور ایسه دخی جواب
ویرب انجق قارلوفجه مصالحه‌سنده ویریلان عهدنامه‌ء
همایون شروطنه رعایت بیورورلر بمنه تعالی الامور
(46 v.) مرهونهٔ باوقاتها مدلولنجه وقتله خان حضرتلرینك
مراملری اوزره امر غزا و جهاده اهتمام اولنور دیو تقریر اولندقده
اشبو مواد خان حضرتلرینه با تحریرات افاده اولنسه یدنده سند
اولوب ارائتندن اجتناب اولنان کمسنه‌لره ارائت و یاخود بر
تقریب اله کیروب بر فسادی منتج اولور ملاحظه‌سنه بناءً
تحریراً افاده‌دن احترازا خان حضرتلرینك کاتبی عبد العزیز
افندیه مواد مذکوره یکان یکان افاده و تفهیم و کرکی کبی کوزه‌ء
محافظه‌سنه ودیعه و تلقین و تقریراً لسان ایله خان مشار الیهه افاده

---

a) Ркп. تهیه‌ء

خان حضرتلری دخی آدم کوندردی بو کونه حرکت لهلوئی حمایت
اقتضا ایدر و لهلوئی بلا موجب حمایت مقدما دولت علیهنك
له قرالی خصوصنده ابراز ایلدیکی کلامندن نکول و دلخواهلری
اولان کسنهیی a) قرال نصب ایلمك قصدینه مبنی اولمسی لازم
کلور ایسه لهلرنك شروط سربستیتلرینه منافی بر کیفیت اولوب b
و لهلو ایله (45 r.) روسیه دولتنك محافظه شروط سربستیتلریچون
از قدیم بینلرنده معاهده اولمقدن ناشی بالضروره روسیه دولتی
دخی دولت علیه بو کونه حرکت ایلمامسنی تکلیف ایلمك لازم
کلدکده بینهماده واقع اولهجق قیل و قال فسخ مصالحه و جدالی
مستلزم اولوب دولت علیهنك عسکریسی قرب و جواردہ اماده
و خان حضرتلری دخی منهی ب) اولغله علی الغفله مملکتمزه
جابول B) ایدوب خسرانمزه باعث اولور ملاحظهسیله روسیهلونك
دخی جا بجا عسکر ترتیب ایلمسندن لابد اولدی دیو اول
حوالیلرك احوالنه وقوفی اولنلر خبر ویردیلر دولت علیهنك
دخی اکرچه غزا و جهاد اقتضای مرامی انجق مدّت وافرهدن
برو سفر (و) Г) حضره تبدیل اولنوب مهمات سفریه و لوازم
امر جهاده التفات و اعتنا اولدیغندن مالزمهء سفریهنك اکثری
(45 v.) مجدّداً انشا و تدارك و اکمالنه محتاج اولوب و لوازم
مهمات مذکورهنك مجموعی درحال تدارك اولنور قبیلندن
اولیوب بهر حال جملهسنك انشا و اتمامی مدت وافرهیه محتاج اولان
موادن اولدیغی ظاهر و پدیدار در قالدیکه خان حضرتلرینك
بو کونه حرکتلری و کندولرینك بوجاق جانبنه حرکته رخصت
طلب ایلملری فی الجمله امر غزا و جهاده سر رشته و دولت علیهئی

---

a) Ркп. کسنهیه б) Чт. هتهیی в) Чт. چاپول г) و лишнее.

علیه ایله عهد بعیدندن برو اولان مصافات و موالات بردرلو قابل اندراس اولمیه‌جغی یقیناً بیلنوب دائما دولت علیه‌نك شأن و شوکتنه و دوستلرینك امنیت و رفاهیتنه وسیله اوله‌جق حالاتنه ایکی دولتمز بیننده (44 r.) بالمخابره سعی و اهتمام اولنمسندن فرانجه دولتی هر وجهله محظوظ اوله‌جغی محل اشتباه بیورلمیه دیو تقریر ایدر المحصول پردهٔ خفادن صورت حقدن حیله‌یه بر مقدمه اولدیغی اون ایکی سنه مرور ایتدکدنصکره ظاهر و نمایان اولدی بو دخی مسقولونك اراضی دولت علیه‌یه بدایت تعدیسی و ممالك لهك بند وتسخیری و شکسته بال ایلخانك بیانی سعادتلو شهامتلو خان عالی شان حضرتلری قبایل تاتارلردن بعضی قبیله‌نك تهیئه و احضارینی تنبیه و له مملکتنه له قرالی نصب اولنجیه‌دك دولت علیّه سرحدّاتندن و قریم جانبندن بعض کمسنه‌لر له مملکتنه کیدب اثنای مشورتلرنده و له ایچنده بولنمامق و دائرهٔ مشورتلرنده موجود اولمامق خصوصی خان مشار الیه حضرتلرینه و سرحدّات محافظلرینه (44 v.) و افلاق و بغدان ویوده‌لرینه توصیه اولنمش ایکن a) بو اثناده له مملکتندن قریم جانبنه بر بکزاده کلوب بعده خان مشار الیه طرفندن حسن نامنده بر آدم له مملکتنه مأموراً عزیمت ایلدکندن روسیه دولتی همجوار بولنمق حسبیله بعض کونه واهمه‌یه تابع اولوب دولت علیه‌نك روسیه دولتی ایله فسخ مصالحه قصدی اولمق کرکدر زیرا اوزی قلعه‌سنی تعمیر بهانه‌سیله ایکی ایالت عسکری‌نی تعین ایلدی بعده

a) Ркп. اکن

اولميه‌لر بو تدبير و نظام كيدشده و كليشده و حين مكث‌لرنده
مراعات اولنديغى صورتده له قرالنك ممالك موروثه‌سنه عودتى
ايچون اطرافده صرف اولنان (43 r.) همت و قدرتك توفيقى
ميسّر اولدقده دولت عليه دخى محفوظه اوله‌جغى بى اشتباه در
و لكن روسيه عسكرى‌نك a) مرورى له جمهورى‌نك استقلالنه 5
خلل ويرب ياخود جمهور مزبورك اختلالات درونيه‌سنى اطفا
ايلمك اقتضا ايدر ايكن انلره ارقه اولملرينه وسيله اولديغى
صورتده لهولرك حقنه مطابق اولان شكايتلرينى در عليه اصغا
ايدوب اقتضا ايدن نظامى وضع ضمننده وجه لايقى اوزره
تدارك كوريله‌جكى معلوم اوله ديو روسيه قپو كتخداسنه 10
مشفقانه تفهيم اولنمسى خصوص دولت عليه‌نك راى عاليلرينه
احاله اولنور بو مقوله تقرير روسيّه عسكرى مرورينه روسيه
دولتنك تعهد ايلديكى امدادينه مانع بر حالت اولمامغله روسيه
دولتنه موجب انفعال اوليه‌جغى ظاهر (43 v.) اولديغندن بشقه
تقرير مزبوردن حاصل اوله‌جق ثمره‌دن بو دركه له جمهورينك 15
سربستيتنه و قواعدينه و آسوده حالنه دولت عليه علاقه‌دار
اولديغنه بناء . . . 6) مامول ايلكارى اظهار تردد و تعلقى
دركار اولوب له جمهورينك ممنونيتنه باعث اولور بو داعيلرينك
بالاده ايراد و عرض اولنان ملاحظه‌لر دولت عليه‌نك معلوم
شريفلرى اولدقده مامول و مرجودر كه فرانجه دولتنك بو خلاله 20
بعضى دولتلر ايله عقد ايلديكى شرط و نيت خيره و مقتضاى
حاله جمله يريله в) قديمى دوستلرى ايله على الخصوص دولت

а) Ркп. عسكرى‌ننك б) Въ ркп. тутъ маленькій пробѣлъ, не нарушающій однако же хода рѣчи. в) Чт. لايق وجهله ?

خیر خواهانی کندی قراللرینك ناحق یره تظلم و اضطراب
حالنی مشاهده ایدرلر ایکن امدادینه لازم و لابد اولان روسیه
عسکرینی علنًا منع ایتمك قیدنده (42 r.) اولدقلری عقلدن
دور در آنجاق الحاح و ابرام تاملرنده مقصد کلّیلری اولدرکه حال
استقلال لری معلوم اولوب سربستیتلری نك قواعدنه خلل و خاص
و عامه ضرر و زیان ترتب ایتمك وجهله عسکر مزبورك
مروری حسن تدبیرله ترتیب اولنه روسیه دولتی جانبندن فرانجه
دولتنك بو خلاله سعی و اهتمام ایلدیکی بو تدبیر هر وجهله
مطابق اولوب بو مثللو نیتنه بناءً دولت علیه طرفندن دخی
استانه‌ده مقیم روسیه قپو کتخداسنه بو کیفیت سیاقی اتی البیان
اوزره مشفقانه تفهیم اولنمسی اولنسه ثواب عظیمه باعث اولهجغی
بی اشتباه در روسیه عسکری له اراضیسندن مروره حاجت مس
ایلدیکی تواترا معلوم اولور a) حالدرکه روسیه دولتی بو خصوصك
حسن نظامنه دائر اقتضا (42 v.) ایدن اوامر و تنبیهاتی اصدار
ایلمش اوله اول وجهله که له جمهورینك استقلالنی تصدیق
ایچون و اراضیسنك امنیتی و اسوده حالی ایچون عسکر مزبورك
مرورینه بعد الاستیذان خلال طریقده بر کسنه‌یه ضرر و زیان
ایلمیوب روسیه‌لولرك اشترا ایلدکلری هرنه ایسه بهاسنی عن
نقد ویره‌لر و اقل ما امکن له اراضیسنده مکث و اقامت ایده‌لر
و ارالرنده احسن وجهله نظام و انتظام جاری و مرعی اوله و له
جمهوریته مخصوص امور مصالحنه قطعا قارشمیه‌لر و له جمهوری
فرقه فرقه اولوب اول فرقه‌لرك هیچ بریسنه صاحب چقمق داعیه‌سنده

---

a) Было написано اولوب и исправлено اولور

اولوب مصالحه‌سنه کفیل و بج دولتی ایله متفق اولوب کرك
نمچه دولتنی و کرك بج a) دولتنی طمعی غالب بر همحدود
ظالك (41 r.) تسلطندن صیانت ایچون بذل قدرت ایلمسی
اوزرینه واجبدر لیکن افندم مشار الیهه کندو قدیمی دوستلرینه
خلوص اوزره صادقانه دوست اولوب له جمهورینك آسوده حالنه
خلل ویره‌جك پروسیا قرالنك نقض عهد ایله ملل نصارا بینندهٔ
اختلالانه باعث اولان حرکتی ظهور ایلدیکی بج دولتنه و له
قرالنه روسیه طرفندن معاهده‌لری مقتضاسنجه امداد b) عسکری
تعین اولنه‌جغی مجزوم اولدقده در حال فرانچه دولتی روسیه
دولتی جانبنده ممکن مرتبه سعی و اهتمام ایلدیکه عسکر مزبور
مروری لهلوله موجب غدر B) اولمامق وجهله تدبیر و ترتیب
اولنه و بو خصوص ایچون فرنچه دولتی طرفندن روسیه دولتنه
ارسال اولنان تقریر له جمهورینك اسوده حالنه فرانچه دولتنك
کمال اعتناسی درکار اولدیغنه (41 v.) دلیل برهانیدر اکر
روسیه دولتی طرفندن له جمهورینه اوله‌جق تقریر فی الواقع
مطلوب اولدیغی سیاق اوزره ویریلوب شروطی دخی عسکری
ضابطانی طرفلرندن صادقانه مراعات اولنور ایسه له جمهورینك
اسوده حالنه بر درلو خلل ویرلمیه‌جکی ظاهر در لکن تقریر
مزبور خصوصنده روسیه دولتنك بر نوع تعللی ظهور ایتدوکی
تقدیرده احتمالدرکه دولت علیه له جمهورینه اولان تردد و تعلقنی
اظهار بیورملری مناسب کورلسه روسیه دولتی در حال الزام
اولنوب انصاف طریقنه سلوك ایده قالدی که له جمهورینك

---

a) Чт., по смыслу рѣчи, ал . б) Ркп. امدادیه в) Ркп. غبار.

و روسیه‌لو اورته ایلچی‌سنه کذلك بهر یوم طقسان
سکز غروش تعینات بها و درت باب خانه اجاره‌سیچون قرق
غروش که جمعًا یوز اوتوز سکز غروش اولور که شهریه درت
بیك یوز قرق a) اعطا اولندیغی وذلیك ایلچی‌سنه کذلك
یومی سکسان غروش تعینات بها و درت باب خانه اجاره‌سیچون
دخی یومیه اوتوز التی غروش که جمعا یوز اون التی غروش б)
شهریه‌سی اوچ بیك درت یوز سکسان غروش اولوب ویرلدیکی
باش محاسبه دفتری درکناری موجبنجه بهر شهر تلخیصاتی تحریر
اولنمغله ضبط و ثبت جریده قیلندی له امورینه دائر
فرانجه ایلچی‌سنك تقریری درکه باب عالیه‌یه B)
تقدیم اولندی بیك یوز یتمش سنه‌سی ماه رمضان شریفك
اون ایکنجی کونی مرسومك خلاصه‌ء تقریرنده (40 v.) روسیه
عسکریله له اراضی‌سندن عنقریب مرور ایه‌جکندن لهلو
خیرخواهان فرقه‌سنك قلوبی دغدغه‌دن خالی اولدیغارینی
لهدن کلان بعض г) تحریراتدن دولت علیه‌نك ملاحظه‌سی
اولدیغی امر محتملدر پروسیا قرالنك حرکات نامرضیه‌سی عسکر
مزبورك اولطرفدن مرورینه سبب اولدیغی له جمهورینه تعلق
و ترددی اولان هر بر دولتك کوجنه‌جکی امر محققدر علی
الخصوص فرانچه پادشاهنك بو خصوصه خاطر خطیرینه д) انقباض
عارض اولمشدر زیرا له جمهورینك حقوقنه و سربستیتنه و اراضی‌نك
امنیت و آسوده حالنه اوتەدن برو اولان میل و رغبتی برقرار

а) Пропущ. غروش б) Ркп. که بعد از اون آلتی غروشنك
в) Ркп. علیه г) Ркп. بعضًا д) Ркп. خطرینه

قدر محلّ مأموره‌لرینه عزیمت ایلمك بیورلدی تحریر و مباشر
تعینی ایله تاکید اولندی بو صورتله مسفورلرك تجارتلرینه خلل
ایراث ایه‌جکی ظاهر اولغله بیك وندیك التونی مشار الیهه
و اولمقدار دخی حلب قاضی‌سنه و محصل و کمرکجی و تعین
اولنان مباشره اعطا ایله هر نقدر عفو و صفح بیورلمسی رجاسنده
اولدیلر ایسه دخی قبول اولنمیوب ارساللری خصوصنه همت
و جبر ایله بیت المال مسلمینه اعانت اولندی دول نصارا
قراللری طرفلرندن استانهٔ دولت آشیانه‌ده مقیم
اولان ایلچیلره و قپو a) کتخدالرینه ویریلان تعینات
و نفقه بهانك مقداری ذکر و بیان اولنور بوندن
اول اسوج قرالی طرفندن در علیه‌یه کلان اورته ایلچی‌سنه بهر
یوم اون غروش تعینات بهاسی جانب میریدن با تذکرهٔ خزینه
اعطا اولندی نمچه اورطه ایلچی‌سنه کذلك اون ایکی
غروش بهاء تعینات اعطا اولندی و مسقولو قپو کتخداسنه
کذلك یومی بش غروش نفقه بها ویرلدیکی و یتمش اوچ
سنه‌سی در علیه‌یه کلان له اورته ایلچی‌سنه یومیه یکرمی بش
غروش بهاء تعینات ایله سکز باب خانه اجاره‌سی ایچون یومی
یتمش التی غروش که جمعاً اوچیوز بر غروش یومیه‌دن (بر)
ماعدا б) ایجاب ایدن طقوز بیك اوتوز غروش و تعین اولنان
مهماندارینه دخی یومی سکسان آقچه ویریلدیکی (40 r.)

---

a) Ркп. قبو б) Въ ркп. было сперва написано بر ماهده, а потомъ ماهده зачеркнуто и поставлено вверху عدا, но при этомъ оставлено также и بر, хотя оно тутъ лишнее.

علیه‌ده سابقا کتخدا و دفتردار و رئیس a) الکتاب اولان حلب والیسی سلیمان فیضی پاشا حضرتلرینه نقل و تعریفلرنده مشار الیه قانون دولت علیه‌یه واقف و دول اوروپانك هر خصوصنه عارف اولمغله در عقب در دولتمداره تحریر و عرضی موجبنجه دیوان همایون قلمندن صورت دفترینی (38 v.) اخراج وهمت تازیانه‌ء تاتار ایله جلب و احضار . . . б) بیورلدی بو چاکر پر قصورلرین تعین و یدلرنده اولان براتلر یله دیوان حلب الشهبایه بعد الاحضار براتدر دیو ابراز ایلدکلرینك اکثری یول حکمی اولوب عن اصل مورانی в) و سریانی رعیت و رعیتی اوغللرندن اولدیغی و بشر اونر سنه‌لك جزیه کاغدلری اولدیغی ظاهر و اشکار اولدقده زجر ایله г) جزیه کاغدلری اعطا و فیما بعد رعایا اولوب رعیتنی اجرا ایلمك اوزره تنبیه و تاکید اولندی و کذلك قصور ترجمانلردن حلبده مقیم التی نفر قونسلوسلرك التی نفر ترجمانلری اولوب ماعداسنك براتلرنده موره جزیره‌سنده و اغریبوز д) جزیره‌سنده و طرابلیس (جزیره)e) شام و صیدا و بیروت و عکا و قدس شریف و جزیره قبرس و ازمیر و موقلو ж) و ساقز طرفلرنده مقیم قونسلوسلر (39 r.) معیتنده موجود بولنمق اوزره دیه‌رك یدلرینه برات ویرلش اولدیغی و مرسوملردن بر فردی مدتا محل مأموره‌سنی کورمك میسّر اولدیغی وزیر مشار الیه حضرتلرینك معلومی اولدقده برات مذکورلری جانب شرع انوره تودیع و بوندن صکره اوچ کونه

а) Ркп. تدریس б) Худо написанное тутъ и похожее на دیا и ریا слово не имѣетъ тутъ никакого смысла. в) Чт. ماروني г) Ркп. زجراله д) Чт. اغریبوز или اغریبوس е) Это слово лишнее. ж) Чт. مدللو .

طشره‌ده . . . . . a) دانیمارقه دولتی ایله عقد مواد تجارت اولندقده (37 v.) اون ایکی ترجمان اولمق اوزره نظام ویریلوب شمدیه‌دك درت نفرینه برات ویرلمشدر دانیمارقه ترجمانلری نفرله ٣ استانه‌ده ایلچی یاننده ¼ طشره‌ده قونسلوس یاننده قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمان نفرله 1/5 دویره دینکلور b) ترجمانلری نفرله ٣ استانه‌ده ایلچی وکیلی یاننده ⅐ طشره‌ده قونسلوسلری یاننده B) مسقو ایلچیسنك اولتاریخده کرك یاننده و کرك طشره‌ده براتلی ترجمانلری یوغیدی بالاده مسطور ترجمانلرك جمله‌سی ایکی یوز اون طقوز نفر اولوب دولت علیه طرفندن بر نفرینه یومیه و جانب میریدن تعینات بها ویرلدیکی یوغیدی غریبه‌ء احوال نظام ترجمان بیك ایکی یوز طقوز سنه‌سی نفس حلب الشهباده بیك بش یوز نفر سمورپوش (38 r.) ترجمان موجود اولوب جمله‌سی متمول ذی قدرت و ترجمان شکلنده اولدیقلرینه بناءً محصّل و جزیه‌دار طرفلرندن r) مسفورلره و کرك هر برینك یاننده اولان آدملری д) حلبك امتعه و دخان کمرکلرینه حددن بیرون حسارت ایلدکلرینی اولوقته محصّلی قطار اغاسی الحاج ابراهیم e) آغا که بعد زمان والای ж) وزارت اعطا اولنمشدر و دخان کمرکی امینی آق پاشازاده السید حسین آغا دولت

а) Здѣсь небольшой пропускъ въ ркп. б) دوبره وندیك ?
в) Пропущена цифра. г) Здѣсь надо прибавить کرك
д) Чт. آدماره е) Ркп. ابراهیم ж) Чт. والائی

(وندیك ترجمانلری) a) $\frac{٢٣}{٣٢}$ طشره‌ده قونسلوسلر یاننده (37 r.)
(قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر نفرله ٢
وندیك ترجمانلری) б) استانه‌ده براتلی ترجمانی یوقدر $\frac{١٢}{١٢}$ B)
طشره‌ده قونسلوسلر یاننده — г) بالاده مسطور درت ایلچیلرك قرق
5 اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلری هالك اولدقده
براتلری Д) دیوان قلمنده حفظ اولنوب ترجمانلغی آخره ویرلمامك
اوزره مقدما شرفبخش صدور اولان خط همایون موجبنجه نظام
ویرلمشدر اسواج ترجمانلری نفره ٧ استانه‌ده ایلچی
یاننده $\frac{١٧}{٢٤}$ طشره‌ده سچیلیاتیز e) ترجمانلری نفره ٩
10 استانه‌ده ایلچی یاننده $\frac{١٢}{٢١}$ طشره‌ده نمچه ترجمانلری نفر... Ж)
ستانه‌ده براتلی ترجمانی یوقدر $\frac{IV}{IV}$ з) قونسلوسلر یاننده

а) Эти слова приписаны, въ видѣ выноски, на поляхъ, но совершенно не кстати, по ходу рѣчи. б) Поставленныя въ скобкахъ слова были написаны, но потомъ зачеркнуты въ рукописи, хотя они не лишнія по смыслу рѣчи. в) Это число тутъ не умѣстно. Кромѣ того, нижняя цифра зачеркнута въ рукописи, но противъ нея на поляхъ, вѣроятно рукою переписчика, поставлена замѣтка بياض, указывающая на то, что помарка не дѣйствительна. Очень можетъ быть, что эта замѣтка относится и къ словамъ, поставленнымъ въ скобкахъ выше. г) Тутъ, очевидно, должна бы была стоять цифра, и вѣроятно та, которая не кстати находится послѣ يوقدر д) Ркп. براتلی е) Ркп. ساجياتين ж) Цифры нѣтъ. з) Здѣсь эта цифра не при чемъ и, надо полагать, должна стоять раньше, вслѣдъ за словомъ نفر, гдѣ ея не имѣется.

و قبوجی a) جمعًا یتمش سکز نفر و کذلك انکلتره
ایلچیسنك ایللی بش نفر و فلمنك ایلچیسنك اوتوز سکز
نفر وندیك بالیوسنك یوز اون سکز نفر نمچه ایلچیسنك
اوتوز یدی نفر اسوج ایلچیسنك یکرمی طقوز نفر سچیلیاتین б)
ایلچیسنك اوتوز بش نفر دانیمارقه ایلچیسنك اوتوز بر نفر 5
روسیه ایلچیسنك اوتوز سکز نفر که جمعا درتیوز ایللی
طقوز نفر خدمه‌لری (36 v.) اولوب رفته رفته بسیار اولدی
سنه ١١٧٧ کذلك استانهٔ سعادتده ایلچیلر خدمتنده
و طشره‌ده قونسلوسلر یانلرنده اولان براتلی в)
ترجمانلرك مقدار موجودی دیوان همایون قلمندن 10
درکنار اولنمشدرکه ذکر و بیان اولنور قرق
تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر نفرله ١٢ فرانجه‌لو
ترجمانلری نفرله ١٣ استانهٔ علیه‌ده ایلچی یاننده موجودی ٣٩/٥٢
طشره‌ده قونسلوسلر یانلرنده . . . . . г)
قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر نفرله ٩ 15
انکلتره ترجمانلری نفرله ١٦ استانه‌ده ایلچی یاننده ٣٤/٥٠ طشره‌ده
قونسلوسلر یاننده قرق اوج تاریخندن صکره محدث اولان ترجمانلر
نفرله ١ ندرلانده ترجمانلری نفرله ٩ استانه‌ده ایلچی یاننده

а) Чт. قپوجی б) Ркп. سلجیاتین в) Ркп. براتی г) Въ ркп. тутъ полстроки пропущено; но смыслъ рѣчи, въ связи съ послѣдующимъ, отъ этого не нарушается.

حرکت وبر سنهء کامله مروریله یتمش سکز سنهسی اواسط
محرمنده استانه سعادته یوز سورمك مقدر اولمشدر اثنای راهده
و زمان اقامتده مطلع اولدیغم احوالی مفصلاً a) قلمه آلوب
عرض و ارائته لایق هیئته کیرمك ایچون کتاب (35 v.) رسمنه
بیاض ایتدیرمکه شروع اولنمغله انشاء الله تعالی ایکی اوج کون
ایچنده حضور دولت ظهوره ایصال اولنور دولت علیهنك بعض ادوات
حربیهء غریبیه میل و رغبتی قرال مومی الیهك معلومی اولدیغنه
بناء بو دفعه بو قوللری یدیله استانهء سعادته التونلی و طاشلی
بر پیل б) تفنکی وایکی تیمورلی پل طبانجهلری в)
و طونه مثللو انهاردن عبور اقتضا ایلدیکی صورتده استعمالی
آسان قایق رسمنده کپری صورتی و کله و باروتدن ترکیب
اولنمش طوب خارطوجی г) کبی شیلر و عربهلریله
ایکی قطعه مصنع کوچك طوب دخی حاضرلیوب برّا کلمه
صعوبت اولمغله سلزیهده برسلاو یانندن جریان ایدن اودر
نهریله دریای شمالییه ایندیروب قریبا سبته بوغازندن استانبوله
کوندرمك اوزره ایدیکی معلوم دولتلری (36 r.) بیورلدقده امر
و فرمان سلطانم حضرتلرنکدر در علیهده مقیم طقوز نفر
ایاچیلرك بر معتاد خدمتلرنده موجود بولنه کلان
ادملرینك مقدارلری از جمله فرانجه ایاچیسنك دیل
اوغلانی و ترجمانلری و قنجلیری و سرکاتبی و کتخدا و میراخور
و طبیب و جراح و رهبان و قفتانجی و چوقدار و اشجی و سایس

а) Ркп. مفصلهء б) Прв. پل в) Ркп. بر طبانجهلی г) Ркп. خارطوجی

اولنهجق اتفاقك فسخی شو صورتله اولمشدرکه بو ماده منافق a)
لسانیله نمچهلو ایلچیسنه واصل اولدقده مقتول قیومجی طاهر
ناپاکی (34 v.) جلب و بیك کیسه کندوسنه و بیك کیسه
عثمان منلایه و بیك کیسه نقشیبه و اوج بیك کیسه دخی
متفرق اولهرق تمام التی بیك کیسه آقچهء تقسیم و اخذ ایلدکلرن b
مرقوملر بر یره کلوب کرچه افندمز بو کوزل انجق علما و کبار
و اوجاقلو واقف اولدن بو کونه امور جسیمهء ملکیه همان قطع
اولنمق نامناسبدر دیو جانب تاجداری اغفال و بعد زمان
ماریه ترزه نام نمچه قرالیچهسی هالك اولدقده 6) ایراد و مصارفی
رؤیت اولنوب فسخ اتفاق دولت علیه ایله پروسیا ایچون در
علیهده اوج نفری معلوم و اوج نفری غیر معلوم التی نفره بیکر
کیسهدن التی بیك کیسه اقچه ویریلدیکی ظاهر اولمشدر بناً
برین تمسکلر دخی افندمزده موجود اولدیغندن جلوس همایون
وقوعنده پروسیالو طرفندن اتفاق اولندقده بر منوال (35 r.) مشروح
رابطه ویرلدی بوندن اقدم پروسیا جانبنه کیدوب
کلان کریدی رسمی احمد افندینك تقریری در

سنه ١١٧٧/٢١٤٢ بمشیة الله تعالی اشبو سنه مبارکه ماه محرم الحرامك اون
دردنجی کونی استانهء دولت اشیانهدن پروسیا قرالی جانبنه
عزیمت و غرهء جمادی الاولیده قرال مومی الیهك مقر امارتی
اولان برلین شهرینه وصول میسر اولوب ابلاغنه مأمور اولدیغم
هدایای همایونی تسلیم و رسم سفارتی تتمیم ایدرك محل
مرقومده التی ماه اقامتدن صکره غرهء ذی القعدهده برلین دن

---

a) Ркп. منافق موافق b) Ркп. اولنده

علیه یه انفع (33 v.) و باخصوص بو اتفاقك ثمره‌سی اللی التمش سنه دشمنلریمز باش قالدیره‌میوب هر وجهله کوزل اولور ایدی زیرا دولت علیه‌یه بو اثنالرده سفر غایت خطرناك اولوب معاذ الله تعالی اکر فسخ مصالحه اولنسه وزرا و کبارده سفر کورمش قولکزدن غیری آدم یوقدر لا محاله نمچه و مسقو اتفاقلری حسبیله ممالك اسلامیه‌یه طرفیندن یوررلر ایواه ایواه دیو کویان اولمرق نقل ایلدکده بنم وزیرم بو بویله لکن سنك ایله بن بو ایشی بو درجه‌یه کتوردك لکن اوجاقلو کبار و علما نه دیرلر ایشك شرعی‌سنی دخی ملاحظه ایدلم دیو دفع مجلس ایلدکده راغب پاشا بو ایشی وار ایسه عثمان منلا و نقشی بو صورته قویمشلر اما چه فائده فسخ اولمش و یالکز استانه‌ده ایلچی اقامتی ایله تجارت ماده‌سنه نظام ویرب بو غم ایله کندوسی دخی آخرته کتمش اشته (34 r.) بو سبب ایله یتمش بش تاریخی اثناسنده مسقولو پروسیالویه سفر ایلدیکی زمان مرادلری بز ایدك انك مکرینی قطع ایلیوب سکسان ایکیده دولت علیه اوزرینه مسقو ظاهرا و نمچه باطنا ایلدکلری سفر معلوم قریم دخی مراملری اوزره اولدی سلطان مصطفی خانك انحطاطی a) و سلطان عبد الحمید خانك جلوسی ایله مصالحه‌یه قرار ویریلوب بو قدر ممالك ید کفاره کرفتار اولدی و نمچه‌لو دخی وقت وقت الدیغی یرلر معلومدر بو قدر سنوحات خودرای و خود پسندی اوروپا حالندن بیخبر اولوب بنلك ادعاسنده اولدیغندن امور فائده‌سی اولدیغی و دولت علیه ایله پروسیالو بینده عقد

---

a) Ркп. انخطاطی

ایله کندوسنك اتفاقنه محتاج اولدیغندن دولت علیه حدود
و سنوریله و قوت شوکت همجواری اولدیغندن بشقه بو اثناده
دولت علیهنك علیهنه نمچه و مسقو اتفاقنی در میان ایدرك
قریمك آسودهلغی a) و بوسنهنك امنیتی خصوصلری ارائه ایله
کندوسنه دخی دشمنلری اولان مسقو و نمچهلونك تسلطلرینی
دفع ایتمك ایچون تجاوزی اتفاقه خواهشکر اولوب و بو اتفاقك
وجوهیله فوائد ملکیهسی ظاهر و باهر اولغله راغب پاشا مرحوم
پادشاه عالمپناهه کوزلجه تفهیم ایله تجاوزی اتفاق تمسکی تحریر
و خط کشیده اولنمق ایچون چهار (33 r.) شنبه کونی بعد الظهر
عتبهء علیایه ارسال و ایرتهسی پنجشنبه کونی طرنقجی یالیسنه
بنیش ایله تشریف ببوروب پڕوسیا ایلچیسنی علنا کتوروب
کورك الباس و اتفاق تمسكاری مبادله اولنهجغنی کمال سرورندن
و دولت علیهیه شویله بر خدمت موفق اولدم دیو سطحیجه
نقل ایلمش اخشام б) واصل اولدن دشمنه واصل اولمش بنا
برین راغب پاشا شمدی خط کلوب تمسك کلور انتظاریله
اخشام اولمش نتیجه ساعت اوجه بر خط شریف کلوب بنم
وزیرم یارین بنشه کیت لکن ایلچیهیه کورك الباس ایتمه بر
قاچ کون مکث اولوب в) اطرافیله ملاحظه اولنسون تمسکی
کوندرمدم تنبیه (و) г) بویلجه یازلمش راغب نه حال اولدیغنه
واقف اولهمیوب بویله خیرلی مصلحت فوت اولندیغندن д) مغموم
و محزون و فرداسی طوب قاپویه کلوب افندم بو ماده دولت

а) Ркп. آسوده б) Ркп. احشم в) Прв. اولنوب г) Или و лишнее, или тутъ послѣ него пропущено слово — синонимъ съ تنبیه д) Ркп. اولدیغندن

و مراعات اولنمسی ایمپراطورلق و a) کلامز ایله تعهد ایدرز
و تاکید یچون اشبو تصدیقنامه‌مز کندی امضامز ایله ممضی
قیلنوب و چارلق و b) مهرمز ایله ممهور قلنمسن تنبیه ایلمشز
ولادت حضرت عیسی‌نك بیك یدی یوز اوتوز طقوز سنه‌سی
ماه تشرین اولك اوتوز برنجی کونده حکومتمزك اونجی سنه‌سنده
پطره‌بورغ شهرنده تحریر اولنمش (32 r.) در تم تسطیر و بیان
اولنان عهدنامه و حدودنامه عینی ایله بلا نقصان و زیاده نقل
اولندی ازاق قلعه‌سی و تن صوی و قوبان نهری نه محلّرده در
و بو کونه قطع اولنان حدودك دولت علیه‌یه بعد زمان نه
درجه‌لرده مضرتی ظهوره کله‌جکی شرح و بیاندن بیرونلر و بو
سببدن تسوید کتابه عبرتنمای دولت تاریخ اولغله دقت
و مزایاسنه کسب اطلاع داعیه‌سنده اولنور ایسه ذاتنده عبرت
نمای دولتلر مادهٔ قریم در زمان راغب السید محمد
پاشا سنه ۱۱۷۰ دور سلطان مصطفی خان ثالثده راغب محمّد پاشا
صدارتنده نمچه‌لو ایله مسقولو بینهمالرنده قریم مسقولویه و سرای
بوسنه‌ده متنازع فیه اولان محلّلر و بلغراد و اطه نمچه‌لو یدنده
اولوب زیر حکمنده قالمق اوزره تجاوزی اتفاقلری پروسیالونك
نمچه‌لودن سلزیائی (32 v.) اخذ ایلدیکی ایامه تصادف
ایلدیکندن نمچه‌لونك b) مسقولو ایله بو کونه تجاوزی اتفاقی
پروسیالویه دغدغه ویردیکدن سلزیا کبی لقمهٔ کبیری اکل
و هضم و یدنده استقراریه بادی محاله بر دولت عظیم الشان

---

a) Рки. ایمپراطورلق б) Рки. جارلق (в Рки. نمچه‌لونیك

نهرندن نهر میوسه a) وارنجه واقع اولان اراضی‌نك حدودلری بیك یدی یوز یعنی اون اوج تاریخنده ایکی دولت بینندہ عقد موادك حدودلری معتبر طوتیله بعد الامضای ایاجی فرانجه بز که لودویق سالواتور (31 r.) مارکیز دویلنوف که حشمتلو فرانجه پادشاهنك ارباب استشاره‌سندن اولوب در دولت علیه‌ده مقیم مرخص وبیوك ایلچیسیوز اشبو بیك یدی یوز اوتوز طقوز سنه‌سی ماه ایلولك یدنجی کوننده دولت علیه ایله حشمتلو اوروس جاریچه‌سی بینندہ عقد و اتمام اولنان حدود موادینك امضاسنه مشار الیهدن رخصت کامله ایله مرخص اولدیغمزه بناء حدود موادینك وزیر اعظم و وکیل مطلق دولتلو سعادتلو الحاج محمد پاشا حضرتلرینك وکالت مطلقه‌لری اوزره دولت علیه‌نك مرخصلرینه ویریلان رخصت کامله‌سی موجبنجه بالاده تصریح اولنان اوج ماده‌یی مشتمل و قرارداده اولان اشبو مواد مشار الیه وزیر اعظم حضرتلرندن لسان ترکی اوزره ممضی و معمول به تمسك یدمزه دفع اولنمغله بز دخی عقد اولنان اشبو اوج عدد (31 v.) حدود موادی‌نی فرانجه لسانینده اولان امضامز و مهریمز ایله ممضی و ممهور قیلوب بو تمسکی دولت علیه‌یه دفع و تسلیم ایتمشیز در ولادت حضرت عیسی‌نك بیك یدی یوز اوتوز طقوز سنه‌سی ماه تشرین اولك اون سکزنجی کوننده نیش صحراسنده اولان مکالمه خیمه‌سنده تحریر اولنمشدر خاتمه بالاده اولان б) حدود موادی طرفمزدن قبول و تصدیق اولنوب وارث و خلفلریمز طرفلرندن دخی تماماً و کاملا حفظ

---

a) Ркп. مویسه б) Прв. تصریح اولنان или ذکر اولنان

ماه ایلولك یدنجی کونده بلغراد (30′ r.) صحراسنده عقد و امضا
اولنان مصالحهنك موادی اوزره اشبو طرفینك حدودلرینه دائر
اولان مواد دخی حشمتلو فرانجه پادشاهنك توسطیله قرارداده
اولوب و بلغراد صحراسنده عقد اولنان مواده a) ازاق طرفنده
و قوبان سمتنده حدود تعین اولنوب و ایکنجی مادهسنده حدودلرك
ایضاحی ایچون تصریح اولندیغی اوزره ایلچی مومی الیه و دولت
علیهنك وکلاسی بینلرنده دفعاتله مذاکره و مکالمه اولنوب اشبو
حدود نظامنه دائر محدداره دستور العمل وعلایم وضع اولنمق
ایچون اتیده ذکر اولنان اوچ عدد ماده عقد اولنمشدر
مادهٔ اوّل اوزی صوینك طرف غربیسندن له جانبنده اولان
حدودلر بیك یدی یوز بش سنهسی ماه تشرین اولك
یکرمی ایکنجی б) قرارداده اولدقاری وجه (30′ v.) اوزره اولهلر
ایکنجی ماده اوزی صوینك اوته طرفندن یعنی شرق جانبنه
سالیوا و قونسکی وودی в) تسمیه اولان г) نهرك منبعندن یاخود
باشندن ابتدا اولنوب بیوك بردا д) نهرینك طرف غربیسنده
اولان منبعنه یاخود وارنجه بر خط مستقیم چکیله واوزی e)
و سالیوا و بیوك بردا ж) نهرلرندن اشبو خط ایچنده اولان صولر
و اراضی دولت علیهٔ عثمانیهنك ضبطنده قلالر و اول بر
طرفدن اولان صولر و اراضی یعنی انهار مرقومه و ذکر اولنان
خطك طشرهسنده اولنلر اشبو اتیده ز) ذکر اولنان مادهنك
استثناسیله مسقو دولتنه قلالر اوچنجی ماده بیوك بردا и)

а) Чт. مواددہ б) Надо прибавить کونی или کوننده в) Ркп. قولنکی ودی г) Прв. اولنان д) Ркп. بروا е) Ркп. افروی ж) Ркп. بروا з) Ркп. اتیهده и) Ркп. بروا

و امضامز فرانجه لسانی ایله امضا و معنون اولان a) مهرمز ایله ممضی و ممهور قیلوب تبلیغ ایلمشز شول شرط ایله که حشمتلو اروس حاکمهسی طرفندن تصدیقنامه کلور ایسه فرانجه پادشاهنك استحقاق وتقدمنه بر درلو نقصانیت ترتب ایلمك‌سزین ذکر اولنان تکفل ایلمکی تعهد ایدرز ولادت حضرت عیسی‌نك بیك· یدی یوز اوتوز توقز سنهسنده ماه ایلولك б) یدنجی کوننده بلغراد صحراسنده مکاله خیمهسنده تحریر اولنمشدر ذکر و بیان اولندیغی اوزره مسقو چاریچهسنك в) حدود مذکوره ضمننده تصدیقنامهسی ۱۱۵۲ سنه ۲۸ ب г) اشبو بیك یدی یوز اوتوز طوقز سنهسی (30 v.) ماه ایولك یدنجی کوننده دولت علیهٔ عثمانیه و مسقو دولتی بینلرنده عقد و اتمام اولنان مصالحهٔ مؤبّدسنك д) موادی مقتضاسنجه طرفینك مرخصلری یعنی طرفمزدن مرخص اولوب در دولت عثمانیهده مقیم اولان حرمتلو مارکیز دویلنوف e) نام فرانجه پادشاهنك مستشاری ж) و بیوك ایلچیسی و طرف سلطنت علیهدن وزیر اعظمی و وکیل مطلقی الحاج محمد پاشا حضرتلری فرانجه پادشاهنك وساطت و کفالتی ایله طرفینك حدودلرینه دائر اولان مواد دخی قرارداده اولوب و بیك یدی یوز اوتوز طقوز سنهسی ماه ایلولك یکرمی ایکنجی کوننده اوج مادهیه افراغ و لفظ بلفظ زیرده تحریر اولنوب دولت علیه ایله حشمتلو مسقو جاریچهسی بینلرنده بیك یدی یوز اوتوز طقوز سنهسی

а) Ркп. اولا б) Ркп. ایولك в) Рк. جاریچهسنك г) Ркп. ۱۱۵۲ سنه
д) Ркп. سنك موأیده e) Ркп. دونبلون ж) Ркп. ۰۲۸۴ مستشیری

نظارت اولنوب اشبو عقد اولنان صلح و صلاحك موادندن
خارج بعض نسنه‌لره a) طرفيندن مباشرت اولنور ايسه و اويله
خصوص صلح مويدك نظامنه خلل ويره‌جك شى اولور ايسه
بلا تأخير منع و دفع و اصلاحنه طرفيندن حق و عدل اوزره
سعى اولنه ذكر اولنان شروط و موادك فيما بعد طرفيندن
رعايت و اجرا اولنمسى ايچون دولتلو سعادتلو وزير اعظم
حضرتلرندن لسان تركى اوزره بو مفهومه ويريلان موادنامه ايله
بر وقته مبادله و عزتلو مومى اليه فرانجه ايلچيلرينك رخصتى
و سائر وساطتيله فرنك لسانى اوزره اوشبو عقد اولنان موادنامه
وزير مشار اليه حضرتلرينه تسليم اولنمشدر (29 ′ v.) اشبو
مواد قبول اولنوب تصديقناممسى كلور ايسه اولوقته حشمتلو فرانجه
پادشاهى طرفندن ايلچى مومى اليهه اولان رخصتى كفالت مادّه‌سى
دخى تصريح اولنه خاتمه‌دن دولت عليه‌نك رجالى ايله دفعات
ايله مكالمه اولندقده بالاده ذكر اولنان مصالحه‌نك موادى تدقيق
و استحسان اولنوب بز كه لودويق صالواتر ماركيز دويلنوف
و فرانجه پادشاهنك ارباب استشاره‌سندن و دولت عليه‌يه عرض
اولنان رخصت كامله‌مز منطوقنجه مواد مرقومه مشار اليه ب) و دولت
عليهء عثمانيه‌نك دولتلو سعادتلو وزير اعظم و وكيل مطلقى
الحاج محمد پاشا حضرتلرى بينده بالاده تصريح اولنان شروط اوزره
قرار داده اولديقلرينى بيان ايدرز و اشبو عقد اولنان مواد
دولت عليهء عثمانيه‌نك مشار (30 v.) اليه وزير اعظمى طرفندن
دستور العمل اولمق اوزره تركى لسانى ايله ممضى و مختوم يدبمه
دفع ب) اولنمغله اشبو عقد اولنان موادى فرنك لسانى اوزره

---

a) Рк. نسخه‌لره б) Ркп. اليها в) Ркп. رفع

خصوصاتك رؤيتی ايچون و رعاياسنك نظام حال‌لريچون دولت
عليهده مسقو دولتنك رجالی مشمتلو مسقو دولتی جاريجهسی a)
طرفندن مناسب كوريلان رتبه و اتباع و سربستيت‌لری ايله مقيم
اوللری جايز اولوب سائر بيوك دولك رجالی كبی رعايت
اولنه‌لر اون دردنجی ماده ميانه‌ده عقد اولنان صلح و صلاح
و مصافات و موالات استحكام بولمق ايچون طرفيندن مناسب
و تعيين اولنان وقتده ايكی دولت جانبندن رسم اوزره بيوك
ايلچيلر كوندريلوب و حدودلرده مساوات اوزره مبادله و قبول
و مكرّم اولوب سائر بيوك دولك ايلچيلرينه معامله اولنديغی
(29 v.) اوزره يينه معامله اولنه و اشبو ايلچيلری وساطتيله دوستلق
اظهاريچون آل عثمان پادشاهی حضرتلرينه و مسقو ايمپراطوريچه‌سنه
مناسب اولان هدايا تبليغ اولنه اون بشنجی ماده اشبو
صلح و صلاحك امضاسندن صكره اوج ای مدتنه دكين ورود
ايده‌جك تصديقنامه‌لری فرانجه پادشاهنك عزتلو رتبتلو ايلچی‌سنك
وساطتيله مبادله اولنه خاتمه اشبو صلح و صلاحك شروطی اون
بش ماده‌يه مبنی و طرفيندن قبول و امضا اولنوب رعايت اولنه
و تعين اولنه‌جق حدودلردن بشقه بوندن اقدم عقد اولنان مواد
اعتبار اولنه‌جق‌سزين اشبو عقد اولنان مواد معتبر طوتيلوب
(و) б) اجرا اولنه و بالاده ذكر اولنان موادك ايضاحی اوچون B)
دردنجی ماده‌ده ذكر اولنديغی اوزره اشبو ايكی دولتك قراردادهسی
اوله‌جق حدودلری (29 r.) ايچون دولت عليه طرفندن تعيين
اولنان محدداره جلادتلو خان عاليشان حضرتلری طرفندن دخی

---

a) Чт. چاريچهسی و (б лишнее. в) Т. е. ايچون

مداومتی اثناسنده طرفین رعایاسی بینلرنده بر درلو نزاع و مخالفت عارض اولور ایسه اولوقتده حدودلرده اولان ولات و ضابطان عدل و حق اوزره اقتضا ایدن تفتیش و تفحص ایدوب و حدوث ایدن نزاعلرینك کیفیت و صعوبتی ایکی دولت طرفندن صلح و صلاحك حفظ و صیانتی ایچون مناسب کوریلان وجهله تسویه و بو کونه همحدود اولان رعایا بینلرنده حدوث ایدن نزاعلر (28 v.) طرفیندن خصومت عد اولنمیه‌جغندن بشقه دوستانه اهتمام تام ایله بلا خلل اولان راحت و ارامشك حفظنده ایکی دولت طرفندن سعی اولنه اون برنجی ماده مسقو دولتنه تابع اولان رهبان طائفه‌سی و سائرلری a) قدس شریفه و سائر زیارت‌گاه‌لری اولان یرلره وارملری جایز اوله و بو مقوله سیاحت ایدنلردن دولت علیهء عثمانیه‌دن جزیه و بر درلو ویرکو طلب اولنمیه‌جغندن بشقه اقتضا ایدن یول امرلری سایر مستأمنلره ویرلدیکی اوزره ویرله و دولت علیهء عثمانیه‌ده مکث ایلمکلری مدّتده شرع شریفه مغایر تعدی اولنمیه‌لر اون ایکنجی ماده حشمتلو مسقو چاریچه‌سندن б) ذکر اولنان ایمپراطور القابی ایچون علی التوالی مذاکره اولنوب چاریچه в) مومی الیهانك شان و مکنتنه г) موافق و مناسب اولدیغی (29 r.) وجهله طرفینك تطیبی д) ایله قرار ویرله اون اوچنجی ماده دولت علیهء عثمانیه و مسقو دولتی بینلرنده عقد اولنان اشبو صلح و صلاحك و موادك و بالاقتضا طرفیندن جریان ایدن

а) Ркп. тутъ было و но слегка зачеркнуто. б) Ркп. چاریچه‌سندن в) Ркп. چاریچه‌سی но конечное سی слегка зачеркнуто. г) Ркп. مکنته а) Чт. تطییبی

علیهنك سائر رعایاسندن بولندقلرنده بلا بهانه رد a) اولنهلر
بناءً علی ذلك او مقوله اسارانك اطلاقی ایچون مسقو دولتی
طرفندن یول کاغذلری ایله کندو حاللرنده مرور و عبور ایدن
ادملره بر درلو تعدی اولنمیوب شرع شریفه مغایر بو کونه ادملره
تعدی و زیان (27 v.) ایدنلر وار ایسه حقلرندن کلنه
سکزنجی ماده اشبو صلح و صلاحك عقدی و تصدیقنامهسنك
ورودندنصکره طرفین رعایاسی بر درلو تهمت و اطاعتسزلك
و عصیان اظهار ایدوب ایکی طرفك برینه چکلور ایسه بو
مقولهلر بر درلو قبول و حفظ اولنمیهجقلرندن بشقه بو مثللو
ایکی دولت بیننده بر درلو برودت واقع اولمامق ایچون بلا تأخیر
رد و یاخود صغندقلری دولتك اراضیسندن طرد و ابعاد اولنه
تغیر مذهب ایله ایننی б) و مملکتنی ترك ایدن رعایهسندن
بشقه طرفین رعایاسی آخر طرفه فرار ایدوب طلب اولندقلرنده
رد اولنهلر طقوزنجی ماده تجارت خصوصی صلح و صلاحك
ثمرهسی اولوب دول و رعایا و برایانك ازدیاد منافعنه باعث
اولدیغندن دولت علیهنك تجّارلری в) مسقو دولتنده سائر دولك
تجارلرتنه г) مساعده (28 r.) اولندیغی اوزره و اول مقدار ویرکو
ایله تجارتلرینی سربستیت اوزره اجرا ایدهلر و بونك مقابلنده
مسقو دولتنه تابع اولان تجارلر دخی دولت عثمانیه طرفلرنده
بو مثللو سربستیت ایله تجارتلرینی اجرا ایدهلر و قره دکزده
واقع روسلرك تجارتی دولت علیه رعایاسنه متعلق اولان سفینهلری
ایله اولق جائز اوله اونبجی ماده اشبو صلح و صلاحك

а) T. e. ردّ б) Чт. آیینندی в) Ркп. تجارتی г) Ркп. تجارتنه

طرفیندن مناسب کورلمشیدی که ذکر اولنان قبارطه‌لر سربست
قاله یعنی کرك مسقو دولتنك و کرك دولت عثمانیه‌نك زیر
حکمنده اولیوب ایکی دولت بیننده فاصله a) اوله‌لر و دولت علیه‌نك
عثمانلو و تاتار (26 v.) طائفه‌سی ذکر اولنان قبارطه‌لره خلل
ویرمیوب قارشمیه‌لر و کذلك مسقو دولتی طرفندن دخی خلل
ویرلیوب قارشلمیه و لکن معتاد قدیم اوزره ذکر اولنان قبارطه‌لردن
راحت تحصیلی ایچون مسقو دولتی طرفندن رهنلر النمق و بو
خصوص ایچون دولت علیه طرفندن دخی رهنلر النمسی جائز
اوله و ذکر اولنان قبارطه‌لردن ایکی دولتك 6) برینه شکایته
مبنی حالت اولندقده کرك دولت علیه‌یه و کرك مسقو دولتینه
تادیب و حقلرندن کلنمسی جائز اوله یدنجی ماده کرك بو
جنکده و کرك بوندن اقدم طرفیندن اخذ اولنان اسیرلر و بر
تقریب ایله آلیقونیلان کرك عسکری و کرك سائرلردن هر کیملر
اولور ایسه مسقو دولتنده تنصر B) و دولت علیه‌ده اسلامه کلنلردن
ماعدا اشبو خیرلو اولان صلح و صلاحك تصدیقنامه‌سی (27 r.)
ورودندن صکره بالجمله موجود اولان و بوندن صکره تحصیل اولنانلر
بلا تأخیر و بهانه مبادله و بلا استثنا ازاد اولنوب Г) عودتلری خصوصنده
مرخص و مأذون اوله‌لر و بو مقوله اسارانك اطلاقلرینی مشعر
تاکید امر وتنبیهلر ایکی طرفك ممالکلرینه و شهرلرینه شیوع
بوله که بلا تاخیر و صعوبت امر و تنبیهلری اجرا اولنه و اشبو
مواد عقد اولندقدن صکره صلح اثناسنده مسقو دولتندن استرقاق
اولنمش اسارا قریم و بوجاق وقوبان و عثمانلو و تاتار و دولت

---

a) Прв. فاصله‌لو б) Ркп. دولتیك в) Прв. تنصّر ایدن
г) Ркп. و استثنا ازاد اولوب

اولنهجق حدودلردن طرفین رعایاسی خبیر واکاه اوله و حدودلر
معین اولمق ایچون (25 v.) مناسب اولان محللرده علایم وضع
اولنه و تصدیقنامهلرك مبادلهسندن صکره التی ماه ظرفنده
تکمیل اولنوب بر معتاد حدود نظامنی مشعر تمسکلر تحریر اولنه
بشنجی ماده مسقو دولتنه تابع قزاق و قالموق و سائر اجناسدن
دولت علیهیه تابع قریم تاتارلری و سایر طوایف تاتار وجنسلرینه
و تابعلرینه بر درلو تعدی و خصومت و مضر اولنمیوب و کندو
حاللرنده اولوب اشبو مصالحهنك خلافنده اولیهلر و طرفینده تعدیه
جسارت ایدنلرك حقلرندن کلنه و کذلك دولت عثمانیهنك
رعایاسی و قریم تاتارلری علی الاطلاق اکا تابع هر کیملر
اولور ایسه مسقو ایمپراطوریجهسنك زیر حکومتنده اولان شهر
و قراده و بیوك و کوچوك a) روسه واقع رعایاسنه б) و کندویه
تابع اولان قزاق شهرلرینه و مسکنلرینه و نهر اوزی و تنه
واقع سواحلنك محللرنده (26 r.) و کوچك قلاعه в) و انلرده ساکن
اولنلره و علی الاطلاق مسقو دولتنك و دولت علیهنك متعین
اولهجق حدودلرینه اشکاره و کیزلوجه بر درلو تعدی و خصومت
اولنمیهجقندن ماعدا اسیر ایتمك و حیواناتلرینی غصب و بر
وجهله رعایاسنه خلل ویرمك خصوصنه جواز ویرلمیه و تعدی
ایدن وار ایسه بو مقولهلره صاحب چقلمیوب شرعًا و قانونًا
تهمتلرینه کوره محکم حقلرندن کلنه و طرفیندن غصب اولنان
هر نه ایسه تفتیش و تفحص ایله تحصیل اولنوب اصحابنه رد
اولنه التنجی ماده کوچك و بیوك قبارطه اهالیلر г) ایچون

а) Ркп. كوجوك б) Ркп. رعاسنه в) Ркп. قلعه كوجك г) Чт. اهالیلری

کوندنده استانهٔ سعادتده مقیم فرانچه ایلچیسی
مسقو دولتی طرفندن مرخص اولوب عقد اولنان
مصالحه موادینك صورتیدرکه ذکر اولنور مادهٔ اوّل
میانه‌ده حدوث ایدن عداوت بو کوندن من بعد محو اولنوب
انتقام سعیسنده a) اولنمیه و بو دوستلق مقابلنده برًا و بحرًا مؤید
و مستحکم مراعات اولنه و روس ایمپراطوریچه‌سی b) و آل عثمان
پادشاهی و وارث و خلفاری طرفندن و اهالی و رعایالرندن بلا خلل
الی الابد کاملا حفظ و مخفیجه و اشکارا بر درلو خصومت و مخالفت
اولنمیه ایکنجی ماده ایکی دولت حدودلری بوندن اقدم عقد
اولنان موادك حدودلری اوزره عقد اولنه اوچنجی ماده ازاق
قلعه‌سی بالکلیه هدم اولنه و بیك یوز اون اوج تاریخنده اولان
حدودی (25 r.) ایله طرفینك تصرفندن اخراج و خالیة الحالیة بین
الدولتین فاصله قاله و بونك مقابلی قدیمدن مسقو دولتنك
حدودی اولوب تن صوینده اولان جرقاسکی اطه‌سی قربنده که
ازاق سمتنده اولان محلهدر مجدّدا قلعه بناسی جایز اوله و کذلك
دولت علیه طرفندن دخی قوبان حدودینك ازاق سمتنده اولان
محلنده مجددا قلعه بناسی جائز اوله و اشبو قلعه‌لرك بنا اولنه‌جق
مناسب محللری تعینی طرفیندن تعین اولنان محدلرك عدل
و انصافنه حواله اولنه و مقدما هدم اولان طیغان قلعه‌سی دخی
بنا اولنمیه و مسقو دولتی طرفندن ازاق دکزنده و قرا دکزده
سفاین و جنك کیلری احداث و اجرا اولنه دردنجی ماده قرارداده

---

a) Ркп. سعینده б) Ркп. ایمپزاطوریچه‌سی

ضابطانلرینك اسامیلری جان پولات و تیمور جان تسمیه اولندیغی
مثللو ارواحلری تیموره معادل ایدی ایکیده برده روسیه‌لو اوزرینه
حمله و هجوم و چاپول ایدوب قرا و قصباتنی نهب و غارت
و عیال و مال و اولادلرینی اسیر ایدوب خراب و بر باد
ایلدکلرندن غیری اسوده حال ایکن دخی قزاقلرینی سرقه
ایتمکدن خالی اولدقلرینه بناء مسقولونك کوزینی قورقودوب
امراض وبادن زیاده حذر ایلدکلرندن غیری دائما دولت علیه‌یه
غمز و نفاق و تاتار بلیه‌سندن خلاص اولمنك تدابیری فکرندن
خالی اولماز ایدی (24 r.) و دولت علیه‌یه غمز و نفاق ایده‌رك
خانلری عزل و دیکرینی نصب و منصوب اولنلری بو احوالی
دولت علیه‌یه افاده و تفهیمده عجزی اولدیغندن بر وقتدن برو
روسیه‌لو خانلره عبودیت ایدر ایکن امر بر عکس اولوب خانلر
روسیه‌لویه مداهنه ایده‌رك قوم تاتاری پازده و عاقبت الامر رعایاسی
ذیلنه ادخال ایلدی بوجاق سرعسکرلکی نهر طونه ایله نهر
طورله‌نك عرضی اوتوز دورت ساعت و طولی یتمش ساعتدر
درون اراضی مذکور a) معمور اولوب خالی محللی ء б) قلیلدر بهر
قریه درونده منصب بدلی میرزایان شیرینیاندن в) برر г) نصب
اولنوب انلرك اوزرینه سلاطین چنکیزیه‌دن برینی سر عسکر
نصب ایدرلر ایدی قریه‌لرینی میرزالری و میرزالرینی دخی
سرعسکری اعمال ایلمك عادتلرندن ایدی بیك یوز ایللی
سنه‌سی جمادی (24 v.) الاخرینك اون دردنجی

а) Прв. مذکوره б) Чт. محللری или محللر в) Ркп. شیرین بیاندن
г) Ркп. بری

مأكولات و ملبوسانه محتاج اولميوب يالكز اجرت دوابدن غيرى
بر شيئه محتاج اولمزلر احوال چاپول قبائل تاتارك ذكر و بيان
اولنديغى اوزره ملبوسات خفيفه و مأكولات قليله ايله كندولرينى
بالاتفاق اداره ايدر بر قوم عجيبه اولوب ركوب و نزوللرنده دخى
تكلف اولنديغندن حين اقتضاده قريم خانلرى طرفندن بهر قبيلهنك
ميرزا و اختيارلرينه يرليغ ارسال (23 r.) اولنور شويله كه بهر
قازغاندن بر آدم سوار و فلان آيك فلان كونى فلان محله
تسيارِ ايدهسز ديو واصل اولدقده برِ سر و چشم a) مؤداسيله
دقيقه فوت ايتميوب بهرى بشر راس اماده و سوار و محلّ
مخصوصهيه بر لك سواريدن متجاوز عسكر جمع و آماده اولورلر
و بو عسكره بيم و بيهجك و نزل امينى و قصاب باشى و بر
اقجهلق مصارف لازم دكلدر و چاپول ايدهجك محل دخى بيان
اولنمق لازم اولميوب عسكرك اردى الندقده سركردهنك امر
و رأيِ اوزره مصمم اولان محلهيه هجوم و يغما و غارت شهر
و قراده سلطان و ميرزاسى حمله و فرارده و فرار صورتنى كوستروب
اعادهده قصور و رخاوت ايلمدكلرندن غيرى مردهلرينى درون
اعدادهده براقمق b) ناموس اولديغندن بهر حال قربنده بولنان
تاتارلر بالاتفاق اخذ و اخراج ايلمك دخى عادتلرندن ايدى
و اكر (23 v.) قيش زياده اولمز ايسه غلمان в) وصبيانه دعا
ايتدررلر г) ايدى و اثناى چاپولده هنكام شتاده محافظهء وجودلريچون
وافر باركير يوركينك ياغندن حفظ و اكل ايدوب شدايد برودت
هوا ايله مخاصمه ايدرلر ايدى و مذكورلردن ميرزا و سائر

---

a) Ркп. برسرچشم. б) Ркп. براقمق в) Ркп. علما г) Ркп. ايتديردرلر.

اولنلرینی کندویه وافی کیلنی خانه‌سنه نقل و ماعداسی حنطه و شعیر و چاودارینی حفظه وافی قیولر حفر و درونده ادخال و اوزرینه پدرندن (22 r.) منتقل بر طاش نشان وضع و خانه‌سنه ارجاع و داروی مذکوری قاوورب ظرفنی تفریق و سوك و پاسته و طالقان و چوربا و بوزه اعمال ایدوب تعیش ایدرلر چاهلرده مدفون اولان حنطه و شعیری رؤسای سفاین ظهورنده بهاء قلیله ایله فروخت وثمننی چادر رسمنده اوطه و a) تعبیر اولنور مکانك بر طرفنه دفن ایدرلر بازاردن مبایعه‌سی اقتضا ایدن اشیالری دخان و لوله‌ء دخان و کوملك ایچون کرباس لادیق و جزمه و اکر طاقمیدر بونلر دخی یکرمی بش غروش ایله اداره اولنور ماعداسنی خرج و صرف ایده‌جك محللری اولدیغندن اسب و قصراق و دوه و قیون و کاو مبایعه ایدوب سود و یوغورت و پنیر و روغن ساده‌سندن صاندرمق б) و انك دخی فضله‌سنی دفن ایلدیکی مبالغك اوزرینه ضم в) ایدرك و حج فرض (22 v.) اولدی دیو لاجل الاحتیاط یاننده موجود اولمق اوزره استصحاب و جانب حجازه عزیمت ایدرلر جانب حجازه نیت و عزیمتلری قبائل تاتار مرقوم جانب حجازه نیت عزیمت ایلدکلرنده دقیق دار دارودن بر سنه‌یه وافی دقیق آماده و قوی کچی انبانه‌لرینه وضع و خلال طریقده خرج و مصارفدن اتقاءً کندویه بار ایدینوب عزیمت ایدرلر یعنی اوانی‌ء نحاس و اشجی و جامه شوی و سائر

а) و лишнее: его, вмѣстѣ съ предъидущимъ словомъ, надо читать اوطاق б) Ркп. سدّرمق в) Чт. ضمّ

كردننه لاله تعبير اولنور قوش قفسى رسمنه اولان تيمورى
كيچوروب اذا و اولوجهله كافهء امورينى رويت و بر اسلوب
سابق زير چاهه تنزيل و يانىنه بر و ايكى عدد جاريه دخى
براغوب آز مدتده تك a) جفت اولوب حاصل اولان تخمهلرينى б)
ايراد و عقارى в) حاصلندن و حلال اولهرق طالبنه فروخت ايلمك
عادتلرندن ايدى بو سببدن قربنده اولان روسيهلو تاتارك بو
كونه اسرايه جور و ازاسى г) اولديغنى كوروب و اشتدكلرندن
زياده وهم д) و لرزان اولورلر ايدى صحرانشين اولان
تاتارلرك لباسلرى و احتشاملرى اولديغى حدّ
و شماردن بيرون اولان صحرانشين تاتاران قبائللرينك سراى
و خانه و مفروشاته دائرهء عنوان و احتشامدن مبرّا اولوب مال
اطلاق ايلدكلرى كاو و خركله (21 v.) و دوه و قيوندر وقت
حاجتده يعنى مسافرى ظهورنده بر راس قيون ذبح ولحمنى اكل
و ياغنى بازركانه فروخت و پوستنى عورتلرى е) دباغت ايدوب
قالپاق و كورك و شلوار دوخته وار و عورتلرى صيف و شتاده
البلس و ماعدا حاصل اولان يپاغىسندن رشته اعمالى ايله
چيكمان ж)نسج ايدرلر زراعتلرى خصوصى نهر طونهدن
قريم آطهسنه وارنجه يوز ساعت مسافه درونده حجر و شجردن
اثر وآثار اولديغىندن ارض الله واسعه اولان دشتك درونده
ارام و اقامت ايدن تاتاران طمع كار زراعت و حراثت كاله
رسيده اولدقده تارلاسى قربنده خرمن ايدوب ارزن نوعندن

а) Ркп. تكست б) Ркп. تخمهلرينى в) Ркп. عقارى г) Т. е. اذاسى д) Чт. واهم е) Ркп. عوتلرى ж) Ркп. چيكان

ایسه معیتنده موجود اولان آدملرندن بری باش اوروب اخذ ایلمك عادتلرندن اولغله ضروری التی ای صویوغیوب عریان اولدقده مجموعنك تجدیدینه مجبور اولورلر و غریان a) اولوب چیقاردیغی لباسی بر دخی کیمامك عادتلرندندر اسیرلریندن اذالری قریم اطهسنده موجود طاط و کرك تاتار یعنی ساحل بحرده بولنوب فن دریاده مهارتی اولنلره طاط و ماعداسنه تاتار تعبیر ایدرلر و ماعداسی ایله صحرا نشین اولنلره تاتار تعبیر ایدرلر مرقوملرك اکثر ازمانده روسیه‌لودن اسیر سرقه ایلمك عادتلرندن اولوب سرقه ایلدکلری اسیرلری وطنلرینه کلنجه‌یه دکین یانلرنده موجود بر (20 v.) آدم قدنده اولان عصای 6) قویه‌نك ایکی باشنده و اورطه‌سنده محکم قایشلری واردر اخشام رسیده اولوب آرام ایلمك مراد ایلدکلرنده اسیرلرك فرارندن حذراً عصای مذکوره‌ده B) اولان بندك یوقاری طرفنی کردننه و اورطه‌سنده اولان بندی ایله ایکی الارینی وراسنه و اشاغی طرفنده اولان قایشلرله ایاقلرینی بغلیوب حرکته مجال ویرمز و کندوسنی و بارکیرلری چند ساعت ارام ایلدکدنصکره Г) ینه راکب اولوب اسیر مذکوری بارکیر قویروغنه بغلیوب اون بش ساعت ایلغار ایدرك خانه‌سنه کلدکده اسیر مرقومك قدینه مناسب بر قیو حفر و بهر کیجه التزام ایدوب چاه مرقومه القا و قباغی اوزرنده یاتوب فرار ایتمامك خصوصنه اهتمام و دقت و فرار و غیبت ایتمك احتمالی اولور ایسه مجموع خویشان و همسایه‌لری بالاتفاق سوار اولوب (21 r.) بهر حال ورادن رسیده و اخذ و کلدکده اسیر مذکورك

---

a) Чт. عریان б) Ркп. عصار в) Ркп. خذراً عصار مذکورده
г) Ркп. ایلدنصکره

مقامنده اولان نور الدین و قالغای نام سلطانلر و انلرك وراسنده قاضی عسکر افندی و انلرك وراسنده خان اغاسی و انك وراسنده ضربخانه امینی و انلرك وراسنده شیرین میرزالری علی مراتبهم دیوان عدالت عنوان ایلخانیه داخل اولق ایچون حوض مذکور پش‌کاهنه ورودلرینه رفع حجاب ایچون هر بری اللرینه برر قباق آلوب حوض مذکور درونلرنده موجود بوزه‌دن قباق قباق نوش ایلدکدن صکره دیوانه داخل اولق قانون تاتاریه‌دندر لباس اعطالری لباس کهنه و پلاسدن عجز ایله قبای قفتان رجاسنده اولنلرك (19 v.) استدعاسنه مساعده برله خزینه‌دار باشینه a) خطابا امر ایلخانی صادر اولور ایسه بازاردن بیقصور البسه و قلپاق و پاپوش احضار و بهاسنی دفتر و بعده ویرمك اوزره اصحابی یدینه ایلدکدن صاحب عرضحالی البلس ایدرلر خزینه‌دار باشی وخزینه‌دار قریم خانلری‌نك خزینه‌دار باشی و خزینه‌دارلری اولوب سیم مسکوك آلوب ویردکلری اولیوب کدك تعبیری تهی قالمامق ایچون برر آدمه خلعت البلسیله شهریه و تعینات اعطا و اسملرینه خزینه‌دار باشی و خزینه‌دار تسمیه ایدرلر شربتچی باشی کذلك شربتچی و شربتچی باشیلر دخی واردر انجق سکری و عسلی شربتك رنکی زوجهله اولدیغی معلومی اولمز لکن بوزه‌نك انواعی معلوملریدر قریم خانلری‌نك و سلطان‌لرینك بر قات لباسلری اولدیغی خانلر و سلاطینلری (20 r.) ادعالرینه بناءً برر قات لباسلرندن غیری البسه‌لری اولیوب فرسوده اولنجیه دکین تجدید قمیص و کسوة ایده‌مزلر هرنه وقت عریان اولور

a) Ркп. باشیه

رعایت و بدن التزام نیابتدن انقتاع ایلمك خصوصلرینه
مجاسرت ایلرلر ایدی a) و اکر بو مقتولك б) وارث و مدّعیسی
یوغیسه جانب عرفیه‌دن کوریلوب بر وجه مبین جانب شریعت
غرّادن حکم اولندقده داره بردار و سیاست اولنورلر ایدی
خان آغالغی کویا در علیه‌ده یکیچری اغاسی کبی و یاخود
احتساب اغاسی کبی اولوب اصنافك نرخنی تنبیه و بر درهم
مغایر в) (18 v.) حرکته جسارت ایدر ایسه عفو و اغماض ایلممك
رسم و قانون عدالته رعایت، ایچون سیاست واجبهء ذمت ایکن
بعد زمان مائل احتشام اولدقلرندن ترکی بادی پریشانیتلری
اولدی اغالق مذکور دخی شهریهء مقطوعه ایله ایدی
ضرب خانه امینلری بونلر دخی شهریهء مقطوعه ایله
منصوب اولوب بعضا سیم مبایعه اولندقده ضرب فی بغچه سرای
و بر طرفنه فلان کرای خان دیو ضرب اولنوب مضروب اولان
آقچه سیم خالص اولمق و درهم حسابی اوزره اولمق و سیم بولنمدیغی
حالده نحاس منقر ضرب و عادتا آلنوب ویریلور ایدی و ضرب
خانه امینلری بدستان دلاللری قدر لباس و احتشامه مالك دکللر
ایدی بو سببدن امورلری تأدیه‌سنده ضرورت و زحمت‌لری
اولماز ایدی دیوان خان قریم بر معتاد قریم (19 r.)
خان‌لری‌نك دیوان خانه‌سی قپوسی خارجنده بر عدد حوض کبیر
اولوب درونندی بوزه ایله مملو ایدرلر و اطرافنه قدح مقامنده
قباق‌لر زین ایدوب اماده ایدرلر ارباب دیواندن وزراسی

---

a) ایلدی‌لر ای б) Ркп. مقولهنك в) Ркп. مغایری

عمروك قرنداشی a) قصدا و سهواً б) قتل و اعدام ایلدیکی وارث مقتولك معلومی اولدقده در عقب دیوان خانی یه عرض حال تقدیم و صورت حالی افاده ایلدکده قاضی (17 v.) مذکور عرض حالی تمهیر ایدوب مدع в) علیهك احضاری ایچون ید مدعی یه اعطا г) وار ایدی خصمك اولان آدمی ترافع شرع ایچون احضار ایله دیو بعث و اسرا д) ایلمك و قاتل مذکوری در عقب اهالی قریه اخذ و حبس ایلمك و مدعی مرقوم مهری عرضحالی ایله توارد ایلدکده بر ایکی اختیار قاتلی خصمنه بعد التسلیم فرارندن حذراً بالمعیه حضور شرعه کلمك و بعد الثبوت قصاص اقتضا ایلدکده دم دیت تکلیف اولنمیوب قاتلی مقتول ورثه‌سی یدینه تسلیم شرعاً قتلی اقتضا ایلمشدر هر نه درلو الات ایله اعدام ایدر ایسك رایکه مفوضدر دیلر ایسك هلاك ایله و مطلوبك ایسه اسیر ایدوب حیاتنده اولدقجه خدمتکده استخدام ایله دیو یدینه ویررلر ایدی و اکر بو مراسمه رعایت اولنمیوب قاتلك فرارینه رخصت و اخذینه مقید اولمازلر ایسه (18 r.) اله کیرمز ایسه قاتل مرقومك اطاعت شرع و قانون قدیمه یه حرمت ایلمدکلری ایچون مجموع اقربا و متعلقاتنك دماری هدر اولمق اوزره بر موجب فتوای شریفه و با مراسلهء شرعیه مجموعنی قتل و سیاست و آخره موجب عبرت ایلدکلرندن هر فرد دیکری اوزرینه الات حربله حمله و هجومه جسارت ایلمزلر ایدی زمان ایله شریعت محمدیه‌یی تأویل و خاطره

а) Прв. قرنداشنی б) Прв. و یاخود سهواً в) Чт. مدّعا

г) Прв. اعطا ایدر д) Чт. اسراء

ولوب اسمی یاد اولنمچه اعداء بدخواه لرزان و هراسان اولوردی
ضابطهٔ شریعتلری اوته دنبرو قریم خانلری شریعت مطهره یه
اطاعت و انقیاد و مصالح امور عبادی قول کتاب اوزره رؤیت
ایتدیرمك ایچون علمای عاملدن برینه قاضیعسکر تعبیریله
علماء سائره یه تفوّق ایتدیرب ارباب مصالحدن بر پاره رسم
و قسمت و چوقداریه و خدامیه و محضریه و تختهجی و مسوده
و قیدیه و مهر اقچهسی و اعلام و حجت و قسام افندی عوایدی که
مال ورثهٔ موجودك نصفنی بر وجه مبین میانهلرنده بعد التّقسیم
قصورینی وارث یتیمه ویرمك a) و بر پارهسنی قبول ایتمیوب
احقاق حقّه دقّت ایلمك ایچون جانب ایاخانیدن شهریهٔ
وفیره б) و بهاء البسه و تعینات بسیار (17 r.) اعطا اولنوب в)
صحرانشین اولان قصای و قصولات و منصور اوغلی و یدیجی
اوغلی و جان بویلوق و یدیصان نام یتمش سکسان لیك قبایئل г
درونده موجود منطقیلره داٴب قدیملری اوزره اجرای شریعت
احمدی ایچون بلا جایزه نیابت مراسلهلری تحریر و یدلرینه
اعطا اولنور ایدی بعضیلرندن بارکیر هدیهسی و قیون و قوزی
النهرق طمع خامه تبعیت و خانلر دخی رسم قدیملرندن عدول
ایله عدم دقت و زوالللرینه قریب قبایئل д) نیابتلری مراسلهٔ
شرعیهلرینی بازرکانلر التزام و اخذ و فایض ظلمیله طالبلرینه
فروخت ایلمکه مبادرت ایلدیلر رؤیت دعاویلری زید

а) Рк. ویرمك б) وافر в) Ркп. اولوب г) Прв. قبائل
д) Тоже.

ایدرك و اوز اولادینه بسلمه اولادینی ترجیح ایدرك پرورده
و سن بسلمه یدی‌یه بالغ اولدقده رکوب و نزولی و قاچوب
قوومغی و فن حرب و ضربی و اوق اتمق و قلیج چالمق هنرلرینی
کرکی کبی تعلیم ایدر شویله که بسلمهء مرقوم خیر و شر هر نه
ایدر ایسه معقول و مناسب کوروب تعذیر کونه بر حرف مقابله
اتامك خصوصنه ابویني a) مرقوملر اتفاق ایدرلر بو سببدن
طبیعت جبلیسی б) هر نه ایسه عینی مایه‌سی ظاهر اولوب اون
بش سنه‌یه وارنجه پدر و مادر خودی مطلوب ایدر ایسه اولوقت
اسب مزیّن و (16 r.) لباس جدید و اسلحه تمام ایله دونادوب
قبائل مذکوردن B) مقدما اخذنده برابر اولان میرزا و سپاه
و اوزدن تعبیرنده اولنلردن بر قاچ یوز نفر و رضاع Г) پدری
بالمعیه بسلمه‌سنی الوب خان طرفنه عزیمت و بر اسلوب سابق اوچ
کونلك استصحاب ایلدکلری ذخیره‌لری ایله وصول و قوربانلرینی
ذبح و قازغان قاینادوب خان دائره‌سنه اوج کون و کیجه ضیافت
تمام اولدقده خان طرفندن اول مقدار عسکره وافی و هر برینه
بخش قالنلری Д) ایلمکله کافی مشین و سختیان و تفنك و یای
و قلابدان و چوقه هدیه‌سنی میدان مقاسمه‌یه مانده و تقسیم
و بعد e) الاخذ ینه خانه‌لری طرفنه عزیمت و بو وسیله ایله
قبائل مذکوره‌یه تقرب ایتمك و عالم طفولیتنده سر بستیت اوزره
پرورده و بو فردن Ж) آزرده اولدقلرندن شجیع و بهادرانه (16 v.)
حرکت ایلدکلرندن نامارینی قپلان و ارسلان تشبیه ایله تسمیه

а) Прв. ابوین б) Чт. جبلیه‌سی в) Чт. مذکوره‌دن г) رضاعا
д) Ркп. قلندری e) Ркп. بعده ж) Ркп. قزدن

قمش بورنی و یکی قلعه‌یه عبور و طوغری باغچه سرایه واروب
اوچ کون و کیچه a) قریم خانننه مهمان اولورلر غریبه قبائل
مذکور б) مهمان اولدقلری حالده کندولرینه و قریم خانی‌نك
مجموع دائره‌سنه وافی نان عزیز و لحم و عسل و دقیق و غومول в)
و عرق و بوزه اشربه و اطعمه‌لری خانه‌لرندن (15 r.) برابر г)
کوتروب دایره‌ء خانی و جوار قومشولری و مرور و عبوری д)
خوان نعمت فراوان ایله سیر ایدوب مدّت مذکوره‌ده اظهار
شادمانی و سرور کوستردلر ж) اوچ کون تمام اولدقده میانه‌لرنده
یتی ایلچی نصب ایدوب بو جمعیت ایله قریمه کلدکلری
انجق خان حضتلرینك اولادینی بسلمکه آلمق مقصودلری اولدیغنی
ایلچی لسانی ایله افاده و المدقچه اعاده لری ممکن اولدیغنی
بیان ایدرلر اوتهدن برو عادت اولدیغنه بناءً ضروری e) معصومی
پستان مادرندن تبعید و تفریق و قبایل مذکوره یدلرینه تسلیم
و عندلرنده موجود اولان خاتون اغوشنه تودیع و اخذ و کمال
سرور ایله اعاده ایدرلر یعنی خان مشار الیهك قبایل مذکوردن ж)
پیاده و سواری کلان اوچ بشیوز آدمه بر آقچه‌لق مصارفی اولماز
چونکه معصومی اخذ ایله بر (15 v.) مراد اولدیلر خاتون
مزبوره‌ء کاه باغرینه باصوب و کاه باشلری اوزرینه نهاده ایده‌رك
محل مذکوره‌لرینه اعاده و خدمت بسلمیه‌ده з) ترك خواب و راحت
ایله مساعی موفوره ابرازنده قصور و رخاوتدن حذر و مجانبت

а) Чт. کیچه б) Чт. مذکوره в) Чт. غوموز = قومیز ? г) Прв. و مرور وعبور ایدنلری д) Чт. کوستردیلر е) Прв. بالضّروری ж) Чт. مذکوره‌دن з) Чт. خدمت بسلمه‌ده

قریم خانلری a) اولادلری ظهوری قبائل
چرکسه б) بسمله в) ویردکلری خانان و سلاطین‌لرینك
(14 r.) اولادلری تولد ایلدکده قریم اطهسی قارشو یقهسنده
طمان اطهسنك اوته یقهسنده قبائل چراکسهنك معلومی اولدقده
میانه‌لرنده اعلا دایه‌لقه شایان برینی انتخاب و در عقب اطراف
واکنافه منادیلر نداسی ایله اخبار اولنوب جمله‌سنك معلومی
اولدقده ترتیب ایلدکلری صحرایه جمع اولوب پر г) واختیارلری
دیوانده اماده اولورلر ودایه‌لقه انتخاب ایلدکلری خاتونی دخی
احضار ایدوب الیوم قریم خانی‌نك اوغلی وقزی هر ایسه д)
اولمش عادتمز اوزره بسلمه آلمق اوچون عزیمت ایلسك کرکدر
انجق جمله قبائل سنك ید امانکه ویرلمسنی استصواب و استحسان
کورمشلر دیو بعد e) الافاده خاتون مزبوره مسرور اولوب دعالر
ایدر میرزا وسپاه و اوزدن تعبیر اولنان اسلحه و زره ж) پوش
بر قاج یوز (14 v.) نفرینی انتخاب و بر ایکی اختیار میرزالرینی
اختیاران قبائل سرکرده نصب ایدوب اسبلرینه سوار وطمان
ایله چراکسه جبالی میاننده جاری قوبان نهری اوزرینه کلوب
لباس واسلحه‌لرینی اکرلری التنده موجود اولان کچی طلوملری
درونده وضع و بارکیرلری قویروغنه ربط ایدوب اوزرلرینه
سوار و قارشو طمان اطهسنه امرار و اندن دخی سفینه‌لره راکب
اولوب اون سکز میل قریب اولان ازاق بوغازندن قریم اطهسنده

а) Прв. خانلرینك б) Чт. چراکسه в) Народ. вмѣсто بسلمه
г) Чт. پیر д) Прв. ایسه هرکیم е) Ркп. بعده ж) Ркп. تعبیرنك
اولا نام لا سلحه ذره

وفات ایلدکده اولاد و سائر اقرباسی قدرت و شوکتلرنده بر برلرینه
اقران اولمغین خانلق صدرینه معین برینی لایق کورمدکلرندن
و کاه دولت علیهء دائم القراره انقیاد و کاه بغی و طغیان اوزره
اولوب دواملری اولدیغندن و غلك بحرام اولوب ولی نعمت
اولان دولت (دولت) a) علیهیه ظاهراً حرمت و درون لرنده 5
عداوتلری درکار اولدیغندن نشئت ایتمشدر ،،

وفات ایتدکده اولادی و سایر اقرباسی قدرت و شوکت‌ده بر برلرینه
اقران اولمغین بللو برینی خانلق صدرینه لایق (121 v.)
کورمدیلر بر بریله جنك ایده ایده انقراض نسله سبب
اولدیلر منکلی کرای اولادینك الی الان ظهور قوّت 10
و دولتلری سلاطین آل عثمانه استناد ایتمکله در *

---

a) лишнее.

اللی بیك فیلوری جیب خرجلغی احسان بیورلدی بعده یانق
قلعه‌سی فتحنده سردار سنان پاشا ایله معًا موجود اولوب سردار
مشار الیهك عرضی موجبنجه یومی بیك آقچه علوفه‌سنه ضعفی
مقداری ترقی ویریلوب یومیه‌سی ایکی بیك آقچه اولدی
و دخی بیك یدی سنه‌سی ینه عسکر اسلامه سردار اولان a)
صاطیرجی نام وزیر مکرم محمّد پاشایه معاونت ایچون سفر ایلیوب
خدمت (13 v.) موفوره ایتمشدر و سلاطین ال عثمانه متابعت
ایدن قریم خانلری اول وقته قدر جمعًا طقوز خاندر که یوز
اوتوز سنه ظرفنده دور ایلمشدر پس حاجی کرای خان اولادینك
ملکی زائل اولغه سبب حیاتنده اوغللرینك برینی ولی عهد ایتمکله

سکّه فلوری (119 v.) جب خرجلغی احسان اولندی بعده یانق
فتحنده بولنوب کلی فتح و نصرته باعث اولغین سردار وزیر اعظم
اولان سنان پاشانك عرضی ایله یومی بیك اقچه وظیفه‌سنه ضعفی
مقداری ترقّی اولنوب یومیه‌سی ایکی بیك اقچه اولدی بیك بش
سنه‌سنده جغاله زاده سنان پاشا بشنجی دفعه وزیر اعظم اولدقده
غازی کرای خانی معزول ایتدورب قریم خانلغنی برادری فتح
کرای‌یه توجیه ایتدردی и т. д. (121 r.) محصل کلام سکز یوز
سکسن تاریخنده که ابتدآء б) سلاطین آل عثمانه متابعت ایدن
قریم خانلرندن منکلی کرای خان زمانندن بیك سکسن دورده
کلنجه مدّت حکومتلری ایکیوز دورت ییله وارمشدر پس حاجی کرای
خانك اولادی ملکی زوالنه в) باعث اولدرکه حال حیاتنده اوغللرینك
برینی ولی عهد ایتمکله قلوبی اکا ربط ایتمدوکی در کندوسی

---

a) Ркп. اولولان б) Ркп. ابتداء в) Ркп. زواله

سنه‌سی فوت اولدی سلطنت ملك قبچاق غازی کرای خان
نام قرنداشنه مناسب کورلدی سنهٔ مزبوره جمادی الاوّلینك اون
یدنجی کونی خانلق ویریلوب قادرغه تعبیر اولنان سفاینلر ایله
ارسال اولندی حتّی مرقوم غازی کرای خان بر صاحب هنر
و بهادر اولوب هنکامهٔ پیشه زارینك اردشیر و نوشیروانی و اهل
معارفك ناظم (و) a) معجز بیانی و موسقی شناس اولوب غزایی 6)
مخلصی ایله مشهور جهان بر پادشاه ذی شأن ایدی هنوز تازه
میرزالغی (13 r.) حالنده دولت عثمانیه‌یه کلی خدمتی کیچوب
حتّی شروان سفرینه معاونت ایچون واردقده اثنای جنکده عجم شاهی
حمزه بن محمّد خدابنده‌یه کرفتار اولوب بعده در دولته کلدیکی
کبی اسلام کرایك وفاتی خبری کلمشیدی دشت قبچاق خانلغی
مشار الیهه بیوریلوب قانون عثمانی اوزره سائر بخششدن غیری

اول دخی فوت اولوب سلطنت ملك دشت غازی کرای خان
نام قرنداشنه مناسب کورلدی که هنرور عالم بهادر و شجیع
بنی ادم صواش میشه‌زارینك اردشیر و انوشروانی اهل نظم معجز
بیان عود نواز موسیقی شناس و اهل عرفان غزایی مخلصی ایله
مشهور جهان بر شهریار ذی شان ایدی هنوز میرزالغی حالنده
دولت عثمانیّه‌یه کلی خدمتی کچوب حتّی شروان لشکرینه
معاونت ایچون واردقده اثناء جنکده عجم شاهی حمزه میرزا ابن
محمّد خدابنده‌یه کرفتار اولوب بعده خلاص بولوب در دولته
کلدکدن صکره اسلام کرایك وفاتی خبری کلدوکی کبی خانلق
ویرلدی و قانون عثمانیّه اوزره سایر بخشیشدن غیری اون بیك

---

a) و лишнее. б) Ркп. غزالی

الغفلة معبر مرقومه ورود و تنها اولغله اول بی کناهی قتل و اعدام
ایلدی که مکر رستم تاریخ دوشمشدر عاقبت طقوز یوز سکسان
بش تاریخنه‌دك دولت کرای خان دشت حکومتنه مالك اولدی
بعده سلطان مراد ابن سلطان سلیم خان زمانی عجم سفری ظهور
ایلیوب قره مصطفی پاشا که فاتح شروانلدر سفره آنکله معاً کتمکه
فرمان اولندی امر پادشاهی‌یه اطاعت ایلمدی و بعضی نا سزا
کلماتی سلطانمراد خانه معلوم اولدقده وزیر ثانی اوزدمر اوغلی
عثمان پاشایه و قلج علی پاشایه با دونمما درت (12 v.) (درت) a)
بیك یکیچری ایله عزیمت ایلمسی و خانلق دخی قرنداشی اسلام
کرایه ویریلوب عثمان پاشا حسن تدارکله تیمور قپو یولندن
عبور و خان مشار الیهك حقندن کلنوب در دولتدن اسلام کرای
مستقل پادشاه دشت اولدی بعده طقوز یوز طقسان التی

الغفله اول معبره واردی تنها دوشورب اول بیکناهی هلاك ایلدی
عاقبت طقوز یوز سکسن بش تاریخنده دولت کرای خان وفات
ایدوب محمّد کرای خان سلطان مراد بن سلطان سلیم خان بن
سلیمان خان توجیهی ایله دشت حکومتنه مالك اولدی التی یل
سلطنت‌دنصکره شروان یولنده بالذّات عجم سفرین ایتمه‌سی فرمان
اولندی امر پادشاهیه اطاعت ایتمیوب اول سفره وارمدوغندن
غیری ناموس‌دین و دولته خلل ویرر بعض نا سزا کلماتی مزبور
سلطان مراد خان معلوم ایتدکده وزیر ثانی عثمان پاشایه ازاله‌سنی
امر ایلدی حسن تدارکله حقّندن کلوب خانلغی در دولته بولنان
اسلام کرای خان نام قرنداشنه ویروب عاقبت طقسان یدی تاریخنده

---

a) Лишнее.

باقی بکدن بو کونه کستاخلق صدور ایلدی اکا بناءً شدت شتاده
صو ایله طولمش بر حوضه حبس اولنوب طوکدورمغله هلاك
اولدی القصه مزبور صاحب کرای خان چوق زمان خانلق
ایلیوب سلطان سلیمان خان زمانندہ داماد شهریار و وزیر اولان
رستم پاشانك مکر و حیله‌سی ایامندہ انواع غدر (و a) صریح ایله
مشار الیه صاحب کرای خانی قالدردی و خانلغی دولت کرای خان
ابن مبارك سلطان بن منکلی خانه ویردی اول بی کناه اصلا سیاه
و عرض б) (12 r.) و عناد ایلمیوب حالنی افاده ایچون عزیمت
درکاه B) پناه ایدوب طمان نام معبره کلوب منتظر موافق روزکار
ایکن سابقا حبسنه کرفتار اولان خانلردن مبارك کرای نام میرزا علی

مرقوم باقی بکدن کلّی کستاخلق صدور ایتمکله اکا بناء صو ایله
طولمش بر حوضه حبس ایدوب شدت شتا اولغله طوکوب هلاك
اولدی القصّه مزبور صاحب کرای نیچه روزکار خان اولدی. آل
عثماندن سلطان سلیمان خان زمانی وزیر اعظم داماد محترم اولان
رستم پاشانك مکر و حیله سی ایّامی اولدقده انواع غدر صریح
ایله (119 r.) صاحب کرای خانی قالدردی یرینی دولت
کرای خان ابن مبارك سلطان ابن منکلی یه ویردی اول
بی‌کناه اصلا عناد و غرض سیاه г) ایتمیوب حالن اعلامق ایچون
عزیمت درکاه ایدوب تمن نام معبره کلوب موافق روزکاره
قتلانورکن سابقا حبسه کرفتار اولن д) خانلردن مبارك نام میرزا علی

а) و тутъ лишнее, если его не принять за обозначеніе изафета, что иногда случается въ турецкихъ рукописяхъ.
б) Прв. اصلا غرض سیاه в) Пропущ. سعادت или другое, этому подобное, слово. г) Ркп. عرض سپاه д) Чт. اولان

حسن زنکانیمز a) مقرر در دیو بلدردی بناء علیه طبل و علم و توغ ویریلوب صاحب کرای خان کوندردیکه حسن جمال ایله تماشا ایدر سلطان سلیم خان نامدار بالضروره زلفی قلابنه کرفتار ایدی رضاسنه امتثالا عالم وصالدن کیچوب الم هجرانی تقدیم و سلطنت دشت ایله ارسالنی روا کورمشیدی و نیچه 6) زمان فراق و اشتیاقلری مقرر و محقق ایدی مشار الیه اسلام کرای خان ایله بر یئل مقداری مدارا ایله امرار اوقات ایتدکدنصکره اسلام کرای خان اکا دخی رخنه و ضرر قصدین ایدوب بر خان نوجوان تدارك ایدوب باقی (11 v.) بك نام یار غارینه مزبور اسلام کرایی قتل ایتدیردی بو مقاتلهده مأمولدن زیاده رعایت اولندی لکن ارادة الله بو مقوله پادشاهلرك اعدامنه جسارت ایدهنك B) عمری قلیل و وقتی ذلیل اولوب جزاسی مقرر اولمغله

ایلدی انلره خانلق توجیه اولنورسه حسن زنکانمز مقرّر در دیو بلدردی فلا جرم تکرار طبل و طوغ و علم ویریلوب صاحب کرای شمس خانه Г) کوندرلدیکه حسن و جمالله بدر اولمش ای و ملاحت برجنده نور افزای اولمغین سلطان Д) خان نامدار بالضّروره زلفی قلابنه کرفتار ایدی رضای خاطرینه امتثالا عالم وصالدن الم هجرانی تقدیم ایدوب سلطنت دشتله ارسالنی روا کورمشیدی حالا که نیچه ماه و سال فراق واشتیاق المی ایله حضور و راحت کندودن یوز دوندرمشیدی محصّل بر یئل مقداری مدارا ایله کچنوب عاقبت اسلام کرای اکا دخی مضرت قصدین ایتمکله خان نوجوان حسن تدبیر ایله باقی بك نام یارغارینه فرصتله مزبوری قتل ایتدردی بو مقوله e) پادشاهلرك قتلنه ال اوزادنلرك عمری قصیر اولوب جزاسی مقرّر اولمغین

---

a) Ркп. زنکانمز б) Ркп. بنجه в) Чт. ایدنك или ایدنارك
г) Код. Имп. Публ. Библ. شمس خان д) Пропущено سلیم
e) Ркп. معقوله

سنجاق بکی بالی بکی شهید ایتمکین نصرت اسلام کرایه و هزیمت
سعادت کرایه عائد اولمسی ایله جمله‌سی بر برینه دوشوب
نیچه a) وقت جنك و جدالدن صنکره حضور و راحت جانبنه رغبت
ایلدی یعنی خانلغین براغوب در دولته کلدی ال عثمان عتبهء
علیه‌سنه قول اولغی قریم خانلقندن زیاده منت و ترجیح ایلدی
آغر علوفه و ارپه‌لق و یازلق و قشلق و بیراملق تعین اولندی
حتی عجم سفرنده سلطان سلیم خان ایله برابر بولندی استانبوله
کلدکده وفات ایلدی ایوب انصاری قربنده مدفوندر اسلام
کرای ایسه زور و بازو ایله خان اولمغین دائما سلطان سلیم
خان (11 r.) جانبندن احتیاط اوزره اولور ایدی اخر الامر
عرض عبودیت ایله رهن ویریلان صاحب کرای خان ایله
حقوق سابقهء بیان ایلندی و اکر آنلره خانلق بیوریلور ایسه

بالی بك مرحومی شهید ایتدیلر پس نصرت اسلام کرایه و کسر
و هزیمت سعادت کرایه عاید اولدی و بالجمله بر برلرینه دوشوب
نیچه روزکار جنك و جدالدن خالی (118 v.) اولمامغین حضور
و راحت جانبنه رغبت ایلدی یعنی‌که خانلغی براغوب در دولته کلدی
آل عثمان عتبهء علیّه‌سنه قول اولغی قریم خانلغندن ترجیح ایلدی
آغر b) علوفه و ارپه‌لق و یازلق و قیشلق و بیراملق تعیین اولندی
حتّی عجم سفرنده سلطان سلیم ایله بولندی استانبوله کلدکده نصره
وفات ایلدی اسلام کرای ایسه زور بازو ایله خان اولمغین دائما
سلطان سلیم خان جانبندن احتیاط اوزره اولدی اخر عرض عبودیّت
ایدوب رهن قونیلان صاحب کرای خانله حقوق سابقه‌سن بیان

---

a) Ркп. ایچه b) Ркп. آخر

خانلغی ویرلمکده رهین a) ویرلمك کندو اولادندن سلطان سلیم
خان زماننده صدور ایتمشدر و بونك تفصیلی کنه الاخباردہ
مسطور در و سلطان سلیم قهار زماننده قریم خانلرندن رهین b)
طریقیله اولنلره کوندہ بیك آقچه علوفه و بعضی اغواتنه رعایت
کلیه اولوب ویزه سنجاغی بر وجه ارپه‌لق ویرلمشدر القصه
قریمده مزبور سعادتکرای خان عدالت اوزره حکومت ایدر ایکن
محمد کرای اولادندن حماقت و ظلم ایله مشهور اسلام کرای نام
ظالم خروج ایلدی و تاتار طائفه‌سی ایکی بولنوب نصفی اکا
و نصفی سعادت کرایه متابعت (10 v.) ایتمکین ممالك دشت
اختلاله یوز توتدی آخر کار طقوز یوز یکرمی اوچ
سنه‌سنده نهر آزاق کنارنده جنك اولدی بعض باغی تاتار کفه

که بویله دکلدر رهنه رغبت سلطان سلیم خاندن صدور ایتمشدر
تفصیلی مورّخ عالی کنه الأخبار نام کتابنده مسطور
در و قریم خانلرینه کونده بیك اقچه علوفه و یرلمك و بعض
اغالرینه استانبولدن B) علوفه ایله رعایت قلنمق جمله سلطان سلیم
خان مرحومدن اولمشدر القصّه مزبور سعادت کرای خان عدالت ایله
حکومت اوزره ایکن محمّد کرای اولادندن حماقت و ظلمله مشهور
اولان اسلام کرای نام ظالم خروج ایلدی تاتار طائفه‌سی ایکی
بولنوب نصفی اکا و نصفی سعادت کرایه متابعت ایتمکین ملك
دشت اختلاله یوز طوتدی اخرکار طقوز یوز یکرمی اوچ سنه‌سنده
نهر ازاق کنارنده جنك اولدی بعض یاغی تاتار کفه سنجاغی بکی

---

a) Ркп. ریحا б) Тоже. в) Гзрф., код. Имп. Публ. Библ.
اسلام بولده

توقز یوز یکرمی سنه سنده فوت اولنجه اندہ حکومت
ایلدی بعده اولادینك یرار و نامدارلرندن محمد کرای خان حکومت
ایلدی بعده نوغای تاتاری مکری ایله سفر اوزرنده شهید اولدی
کندو ایله معًا بولنان غازی خان نام صغیر چوجق a) باباسنك
یرینه خان اولغی معقول و مناسب کورلدی دارالملك دیار قریمه
کلوب اجرای احکام ایتمکه قادر اولهمغین التی ای حاکم اولوب
بعده عزل اولندی اندن صکره کفه‌دن سلطان بایزید خان جانبنه
کلوب آستانه‌ده بولنان سعادت کرای خان کوندرلدی یعنی که
سلطان سلیم خان قهارك توجیهی ایله (10 r.) حکومت دشت
قبچاق اکا ویرلدی حتی صاحب کرای خان قرنداشی رهین ٥)
طریقیله در دولته کوندرلدی و بعضیلر درکه قول صحیح ابو الفتح
سلطان محمد خان منکلی خانی دیار قریمه نصب ایلدی قریم

ایتدی بعد اولادینك یرار و نامداری محمد کرای خان سلطنت
ایلدی عاقبت نوغای B) تاتاری مکری ایله سفر اوستنده شهید
اولدی کندی ایله بیله بولنان غازی کرای نام طفل صغیر دار الملك
قریمه اجرای احکام ایتمکه قادر اولامغین التی آی مقداری خانلق
ایتدکدن صکره عزل اولندی کفه‌دن سلطان بایزید خان جنابنه
کلوب استانه‌ده بولنان سعادت کرایی خان ایدوب کوندرلدی
یعنی که سلطان سلیم خان ابن بایزید خانك توجهی ایله حکومت
دشت اکا ویرلدی حتی صاحب کرای نام قرنداشی رهن طریقیله در
دولته کوندرلدی بعض تواریخده r) سلطان محمدخان منکلی کرای
خانی نصب ایلیه‌لی رهن ارسالی عادت اولمشدر دیو یازلمشدر حالا

---

a) Ркп. كوچك б) Ркп. ريحا в) Ркп. توغای г) Ркп. تواريخنده

بولنوب مقدما بر قاج كون خان اولدقدن صكره كندويه غالب
كلان برادرلرى قورقوسندن قاچوب مانكوب قلعهسنده متحصن
اولمشيدى وقت فرصته ناظر اولوب آنده قالمش ايدى چونكه
سلطان محمد خان منكلى خانى كيم ايدوكنى بلدى آستانهٔ دولت
آشيانهده مكث ايدوب كلى رعايت و اكرام بيورملريله بعد
زمان ملك كبير اينك خاندن جناب سلطنته مكتوبلرى وارد
اولوب بر بريته دوشن خانلرك نسللرى منقرض اولمغله ولايت
دشت خراب اولديغن بلدرمكله مسلمانلرك صلاح احواللرى ايچون
منكلى خانك (9 v.) كوندرلمسنى رجا ايلدى فلا جرم سلطان محمد
خان مزبوره طبل و علم و توغ و برات ويروب اعزاز و اكرام
ايله كوندردى واروب صاحب سكه و خان اولدى هجرتك

منكوب قلعهسنه كيرمشيدى وقت فرصته منتظر اولوب انده
قالمشيدى چونكه سلطان محمّد خانه منكلى خانى بيلدرديلر(a استانهسنده
اليقويوب كلّى رعايت و اكرام قيلدى حكمت خدا ملك كبير
ايبلك (б بكدن متعرّض مكتوبلر كلدى برى برلرينه دوشن
خانلر نسللرى منقرض اولمغله ولايت دشت خراب اولوب خاكله
يكسان اولدوغنى بيلدردى مسلمان صلاح احوالى ايچون منكلى
خانك كوندرلمسنى رجا ايلدى سلطان محمّد خان اعظم مزبوره
طبل و توغ و علم ويروب اعزاز (118 r.) و اكراملە كوندردى
وارب صاحب سكّه و خطبه خان اولوب كندولرك سنجاغن چكمكه
مناسب كوردى هجرتك طقوز يوز يكرمى سنده وفات ايلينجه حكومت

---

a) Ркп. بيلدردى б) Код. Имп. Публ. Библ. ايلك

قالغین اول ولایتلره اختلال دوشدی کاهی دشت قبچاق ملکنه ایکی اوچ کشی حکومت ایتدی بو اختلاله بناءً نیچه a) معمور مملکتلر یقیلوب خراب اولدی فاتح استانبول سلطان محمّد ابن مراد خان بو احوالی که ایشتدی یکیجری اشچیلرندن مخرج б) یکرمی برنجی آغا بلوکندن حاصل اولوب جورباجی و احتساب آغالغی و بعض مناصبدن صکره وزیر اولان کدك احمد پاشائی اوچیوز پاره کی ایله کوندروب فرنك کفره‌سنك الندن کفه قلعه‌سنی و کفار و نصاری الندن کرج و طمان (9 r.) و منکوب نام قلعه‌لرینی اخذ و فتح ایلدی حتی وزیر مزبور مسقو خان بکلرندن نیچه в) بکلری اسیر ایلیوب سلطان محمد خانه کوندردی اتفاق г) حاجی کرای اولادندن منکلی کرای اول اسیرلرده معًا

نیچه نامدار اقرباسی قالغین اول ولایتلره اختلال دوشدی کون اولدیکه دشت ملکنه ایکی اوچ کشی حکومت ایتدی بو اختلاله بناء نیچه معمور مملکتلر یقلوب استانبول فاتحی سلطان محمّد خان بن سلطان مراد خان طاب ثراه بو احوالی که اشتدی کدك احمد پاشا نام وزیرنی کوندروب فرنك کفره‌سی الندن کفه قلعه‌سنی و کفّار نصاری الندن منکوب نام قلعه‌یی فتح ایدوب حتّی وزیر مزبور نصاری بکلرندن نیچه کسنه یی اسیر ایدوب سلطان محمّد خانه کوندردی اتّفاق حاجی کرای خان اولادندن منکلی کرای خان اول اسیرلرده بیله بولندی مقدّما بر قاج کون خان اولدقدنصکره کندویه غالب کلن برادرلری قورقوسندن قاچوب

---

a) Ркп. بنجه б) Ркп. مخرج в) Ркп. بنجه г) Прв. اتّفاقا

تصرّفنه دوشدی و ییکرمی یئل مقداری حکومت قیلدی حتی مورّخ طاشکندی قولنجه توقتمش خان اولادندن قادر ویردی خان عسکر چکوب ایدکو خان ایله جنك اثناسنده قادر ویردی خانه اوق دوقنوب هلاك اولدی بعده توقتمش خان اولادندن کوچك محمد خان ظهور ایلدی و بعضًا a) ابو الخواقین قدیم بو در دیدیلر و بعض б) علماء اهل دشت اولاً توقتمش خان کبیر و ایکنجی توقتمش خان صغیر و اوچنجی اولوغ محمّد خان (8 v.) دردنجی کوچك محمّد خان سلطنت ایتدی دیو تحریر ایدرلر بونلردن صکره ملك حاجی کرای هجرتك سکز یوز سکسان تاریخنده وفات ایدوب خانلق صدرینه اون ایکی یرار اوغلی و سلطنته حاضرلنمش نامدار اقرباسی

مقداری حکومت قیلدی حتی مورّخ طاشکندی قولنجه توقتمش خان اولادندن قادر بردی (117 v.) خان عسکر چکوب ایدکو ایله طتوشدی بعده ینه توقتمش خان اولادندن کوچك محمّد خان ظهور ایلدی اکثر مورّخین ابوالخواقین قدیم بو در دیرلر فامّا علماء اهل دشت اولان в) توقتمش کبیر ایکنجی توقتمش صغیر اوچنجی اولو محمّد خان دوردنجی مرتبه ده کوچك محمّد خان سلطنت ایتمشدر دیو خبر ویررلر بونلردن صکره ملك حاجی کرای خان اولدخی هجرتك سکز یوز سکسن تاریخنده وفات ایدوب خانلق صدرینه اون ایکی یرار اوغلی و سلطنته حاضرلنمش

а) Чт. بعضیلر б) Ркп. بعضیاری в) Чт. اولاً

التی یوز یتمش بش تاریخنده برکه خان فوت اولوب یرینه اقرباسندن منکو تیمور خان اولدی واول دخی کیچدکدن a) صکره بداق ابن طغان خان بعده تلابغا ابن منکو تمرخان بعده طغطغای ابن منکو تمرخان و در عقب اورنك خان ابن طورلجه بعده فلان اوغلان بعده جانبك کرای خان بعده اوروس خان سلطنت (8 r.) ایلدی بعده تیمور کورکان ظهور ایلدی اوروس خانك مملکتنی توقتمش خانه ویردی و بر زمان سرای پای تختنده ساکن اولوب آلوب ویردی لکن بعده زمان تیمور کورکان مخالفت ایدوب مدار احواش 6) ایتمکین توقتمش خان هلاك اولدی بو دفعه سلطنت دشت قبچاق ایدکو خان

خان فوت اولوب یرینه اقرباسندن منکو تمْ خان اولدی و اول کیچدکدنصکره قزاز ابن طغاز دخی صکره بل بغا ابن منکوتم و عقبنجه ارتك خان دخی صکره اروس خان سلطنت ایتدی بعده تیمور کورکان ظهور ایدوب اروس خانك مملکتنی توقتمش خانه ویردی بر زمان سرای تختنده ساکن اولدی الوب ویردی لکن بعد زمان تیمور کورکانه مخالفت ایدوب مراد جنك ایتمکین توقتمش هلاك اولدی بو کرّه سلطنت دشت تصرّفنه دوشدی یکرمی بیل

---

a) Ркп. کیجدکندن б) Самое близкое къ этому безсмысленному сочетанію буквъ, по начертанію и значенію, будетъ مراد صواش что, и соотвѣтствуетъ параллельному مراد جنك у Гезаръ-Фенна.

تاريخ هجرتك سكيز يوز اللى دردنده جلوس ايلديكنى a)
بوندن اقدم سمرقنديلر تحرير ايدرلر شويله كه آو اوزرنده
فرصتن بولوب دوشورمكله خواجه محمود خانى اوق ايله اوروب
هلاك ايتمشدر بعده ملكينه مالك اولديغندن غيرى خاتوننى
نكاحليوب تزوّج (7 V.) ايتمشدر ديو طاشكندى تاريخنده
مسطور در اما (و) б) بعضيلر اولاً دشت قبچاق و لايتنه بركه خان
ابن ..... B) خان چنكيز خان حكومت ايلمشدر وقتا كه
التى يوز التمش التى تاريخنده هلاكو خان ايله عمى
زاده‌سى Г) محكم جنك و جدال ايليوب بركه خان قسطنطنيه اوستنه
عسكر چكوب اطراف مملكتلرى يغمايه ويردى بعد زمان

جلوس ايتمشدر لكن أو اوزرنده فرصتن دوشورمكله محمود خواجه خانى
اوق ايله اورب هلاك ايلمشدر بعده هم ملكنه مالك اولوب هم خاتوننى
تزوّج ايلمشدر و بو محلّدك اولان نقل وتفصيل طاشكندى تاريخندندر
شيبانى احمد بن عمرى عربشاه انصارى تاريخنده
اولان دشت ولايتنه بوكه خان ابن بوجى خان Д) ابن جنكيز خان
حكومت ايتمشدر وقتاكه التيوز التمش التى تاريخنده هلاكو
خان ايله عمّى زاده‌سى بركه خان ميانده عداوت دوشدى حتّى
ارالرنده جنك و جدال اولوب بركه خان هلاكويى صندردى و اول
اثنالرده مزبور بركه قسطنطنيه اوستنه لشكر چكوب اطرافلرنى
مملكتلرينى يغمايه و يردى بعد زمان التيوز التمش بش تاريخنده بركه

а) Ркп. ايلديكى б) و тутъ лишнее. в) Въ ркп. пропускъ; должно бы стоять: جوجى خان ابن; слѣдующее же затѣмъ слово خان лишнее. г) Прв. عمزادەسى д) Чт. بركه خان ابن جوجى خان

چنكيزيه‌دن اول دشت ولايتنه حكم ايلين شيبان a) خان ابن چنكيز خاندر تا جان‌بك خان وفاتنه دك اول سلسلهٔ تاتارى منقرض اولمامشدر بونلردن صكره ال چنكيز (7 r.) نسليدر اول دخى منقرض اولمغله بر زمان روس б) خان و طوغتمش خان امير اباعرب اوغلان ابو الخير الدين в) اول ديارە حكومت ايتمشلر در بعده تيمور كركان ظهور ايليوب وآنلرك دخى ذريّتى كسيلوب تمام اولمغين ولايت بولايت ادملر صالوب چنكيز خان نسلندن كمسه قالمشميدر ديو يوقلنوب زياده دقت اولندقدنصكره اولاد چنكيز خاندن محمود خواجه خان بولنمشدر بعده آنك اقرباسندن ابو الخير اوغلان ظهور و خروج ايدوب

اولاد جنكيزدن در جانبك خان وفاتنه‌دك اول سلسله منقرض اولمامشدر (117 r.) اندنصكره آل جنكيز نسلى دوكنمكله بر زمان روسى خان توقتمش خان امير اباعرب آنلرك دخى ذريّتى كسلوب تمام اولمغين ولايت آدملر صالنوب جنكيز خان نسلندن كمسه قالمشميدر ديو يوقلنوب دقت اولندقدنصكره اولاد جنكيزدن محمود خواجه خان بولنمشدر بعد انك اقرباسندن ابوالخير خروج ايدوب هجرتك سكز يوز اللى دوردنده

а) Ркп. شبان б) Чт. اورس в) Тутъ очевидная коррупція собственныхъ именъ, встрѣчающаяся и далѣе, которую мы пока оставляемъ въ томъ видѣ, какъ она есть въ нашей рукописи; собственныя же наши соображенія относительно этихъ коррупцій будутъ представлены въ особыхъ примѣчаніяхъ къ издаваемому тексту. То же надобно замѣтить и объ отрывкѣ изъ تنقيح تواريخ ملوك Гезаръ-Фенна.

قریم خانلری a) بو وجهله‌درکه (6 v.) دشت قبچاق ولایتلریدر که قدیمدن تاتار طائفه‌سنه مخصوص بر واسع مملکتدر جانب شرقیسنده 6) خوارزم و انزار ولایتلری وطرف غربیسی مسقو و روس و بلغار مملکت‌لری بو ذکر اولنان ممالك پای تخت‌لری قریم و اورتاق و سراچوق و حاجی‌ترکمان و ازاق وکفه و ازدرهان و کرج و طمان شهرلریدر لکن تیمور کرکان و طوختامش‌خان تکرار в) اولدیارلرده صواش ایتمکین اکثری г) دیاری خراب اولمشدر وحالا دارالملك تاتار خان باغچه سرایدر که کفیه بر کونلك یولدر طاش‌کندی تاریخی تقریری д) اوزره

Отселѣ начинается цѣлый сплошной отрывокъ изъ تنقیح تواریخ ملوك Гезаръ-Фенна, параллельный по содержанію съ нашимъ текстомъ, по рукописи СПбургскаго университета № 105, а именно:

(116 v.) فصل فی ذکر دولت خانان قریم در ولایت دَشْت و قبجاق و ازدرهان و باغچه سرای

دشت قبجاق ولایتلری قدیمدن تاتار طائفه‌سنه مخصوص واسع مملکتدر جانب شرقیسنده انزار و خوارزم ولایتلری و طرف غربیسی روس و بلغار مملکتلریدر بو ذکر اولنان ممالك پای تختلری قریم ارتاق سراچوق حاجی ترخان ازاق کفه ازدرهان شهرلریدر تیمور کورکان وتقتمش خان تکرار بتکرار اول ولایتلرده صواش ایتمکین اکثری خراب اولمشدر شمدیکیحاله دار الملك اولان مملکتلری e) شهر سرایدر امدی حافظ محمّد طاشکندی تاریخنده ж)

а) Ркп. خانلرینك б) Прв. شرقیسنده в) Прв. تکرار بتکرار г) Прв. اکثر д) Ркп. تحریری е) Чт. دار الملك مملکتاری‌اولان ж) Тутъ очевидный пропускъ.

اون آلتنجی آق قیونلرنك a) و قره قیونلو پادشاهلری
اون یدنجی قره قیون و آق قیونلرك بطونی اون سکزنجی
تیمور خانك ابتدای ظهوری و نیچه حکام ملوکك بطونی اون
طقوزنجی ملوك غورك 6) ابتدای دولتلری و ایکی صنفك
انتهاسی یکرمنجی باطنیلرك دولتی و باطل B) اولدیغی یکرمی
برنجی ملوك شیروان یکرمی ایکنجی ولایت هنده واقع
اولان کجرات پادشاهلری یکرمی اوچنجی (6 r.) سمرقند
خانلغی دولتی یکرمی دردنجی قریم خانلرینك ظهوری
یکرمی بشنجی عجم شاهی اسماعیل اردبیلی دولتی و بعض
مملکتلرینك دولت علیهء دائم القراره نقلی یکرمی آلتنجی
اولاد طلونك ظهور و بطونی یکرمی یدنجی اخشیدلرك طلوع
و عزلی یکرمی سکزنجی فاطمیه نك ظهورلری یکرمی
طقوزنجی اکرادك ظهور دولتلری اوتوزنجی ایوبیلردن
بن ملکنه حکومت ایدنلرك ظهوری اوتوز برنجی ترکانلرك
مصرده اولان ظهور دولتلری اوتوز ایکنجی ملوك چراکسهنك
ملك مصرده سلطنتی اوتوز اوچنجی ابتدای سعادت سلطنت
آل عثمان ابدهم الله الی انقراض الدوران (در) r) بدایت و نهایتی
و انتقاللری д) کیفیتلری کتب تواریخده تفصیل e) و حل و عقد نام
تاریخده دخی خلاصه اولنمشدر ملوك و سلاطین عظامدن

а) Прв. قیونلو б) Прв. غوریّهنك в) Ркп. باطن در г) лишнее.
д) Прв. انتقاللرینك e) Ркп. تفصیلاً

خود مرادلری حاصل اولوب معاویه دولت حکومت a) و عمرو بن عاص کاه سلطنت مصره و کاه وزارته یتشدوکی تعیّن بولدی یعنی که بو فتنه و اختلال و فترت علی رضی الله عنه وقتنده بدائی б) بو (5 r.) وجهله اولدی ایکنجی بنی امیهنك زوال ملك و دولتلری خلفای عباسیّه в) نقل اولدیغی اوچنجی اولاد چنکیزك دولت و نصرتی وخلفاء ال عباسك زوال ملك و حکومتلری و سلطنتلری دردنجی ال سامانك طلوع دولت و زوالی و اولاد سبکتکینك سلطنتی بشنجی ملوك طاهرینك г) زوال دولتی و امراء بنی نصرك آخر حکومتی و اولاد صفاریانك ابتدای شوکتی آلتنجی دولت ملوك جرجان و طلوع شمس سعادت دیلمیان که ال بویه دیدکلری در یدنجی سبکتکینك انتهای دولتی و ال سلجوقلرك ظهوری سکزنجی سلجوقیلرك کرمان جانبنده کی شعبه‌سنك ابتدای ظهوری و بطونی طقوزنجی روم دیارنده کی سلجوقیلرك ابتدای ظهوری وملوک دانشمندیه‌نك بطونی اونجی ابتدای دولت سلجوقیان و انتهاء دولت خوارزم شاه (5 v.) اون برنجی چنکیز خانك ابتدای دولتی و مغول سلطانلرندن کورخانك д) و بعضی حاکملری اون ایکنجی موصل و شام و حلب طرفلرنده ظهور ایلیان اتابکلر ظهور و بطونی اون اوچنجی اتابکان و سلجوقیان که آذربایجان و آخر یرلرده ایکی بلوکك دخی طلوع و بطونی اون دردنجی اولاد مظفرك بدایت و نهایتی اون بشنجی ایلخانیلرك ظهور دولتی

а) Гзрф. دولت و حکومته б) Чт. بدئی в) Рк. عباسه

г) Чт. طاهریّه‌نك д) Чт. کورکان

عمیسی اوغلی سن a) و کاتب وحی و محرم اسرار خدا بر حاکم
جلیل القدر б) سن بو بابده حضرت عثمانك قاننی دعوی B)
سنك حقّکدر دیو معاویه‌یه اغوا ایلدی Г) خصوصاً که حضرت
علی کندویی عزل ایلدیکنی سویلدی پس اول کسك ال
ایله قانلو کوملك بنی امیّه Д) قومنه عظیم سرمایه اولدی 5
ایکیده برده معاویه اهل شامی جمع ایلیوب و منبره چیقوب
اول قانلو پیراهنی (4 v.) خلقه e) کوستروب غیرت اسلامیه
قنده کتدی دیر ایدی عمرو بن عاص ایسه کرکی کبی حیله
و تدبیر ایلدی البتّه عثمانك قتلی Ж) سببی امام علیدن اولمشدر
دیو 3) افترالر ایلدی تا که اهل شام امام علیدن روکردان И) 10
وبنی امیّه خود ایکی بلوك i) اولوب بر بلوکی حضرت
عایشهء صدیقه یانه واردی و بر بلوکی معاویه یانه قالوب К)
آخرکار حقنده لحمك لحمی و جسمك جسمی دمك دمی بیوریلان
حضرت علی کبی ذات شریفی خلافت صدرنده دورور ایکن
بونجه جنکلر و فتنه‌لر اولدی Л) و امام حسن رضی الله عنه زمانده 15

---

a) Гзрф. شام شهرینه واردی و حضرت معاویه‌یه خطاب ایدوب
ذوالقدر .б) Гзрф سن خلیفهء رسول اللّهك عمّی اوغلی سین
کوکلك که .д) Гзрф دیواغوا ویردی.г) Гзрф قانی‌دعواسی.в) Гзрф
عثمان قتلنك .Прв (ж انلره .e) Гзрф کوندرمشلر ایدی بنی امیه
البتّه‌بو فسادامام‌علیدن‌اولمشدر عثمانی‌اول‌قتل‌ایتدرمشدر دیو.з) Гзрф
قالوب حدمتندن.к) Гзрф فرقه .i) Гзрф یوز دوندردی .и) Гзрф
اخرکار حضرت علی کبی ذات .л) Гзрф ایرلمغی مقرّر قیلدی
شریف خلافت صدرنده طوررکن بونجه فترتلر وجنکلر اولدی

ایدکنه a) بناءً ایدی و حضرت علی حضرت عثمان شهادتندن
صکره خلافت صدرینه کیجوب б) اهل اسلامه حاکم اولدقده
امیر شام в) معاویه‌نك عزلنی مراد ایدندی و عبد الله ابن
عبّاس رضی الله عنه ایله بو امورده г) مشورت ایلدی فاما
5 ابن عباس مناسب کورمدی اول دولت دنیا اسیری بر آدمدر
وبونجه یللردرکه شامده حکومت و خلقی ایله امتزاج ایتمشدر
و عمرو بن عاص کبی بر چوق فکرلو کسنه آنك یاننده‌در
مناسب اولان بو درکه شام حکومتیچون مقرّرنامه کوندره‌سین
بعده بر طریق ایله عزلی تدارکن کوره‌سین و الا سن شمدیکی
10 حالده آنی عزل ایدر ایسك فتنهٔ کلیّه (4 r.) ظهورنه بادی
اولورسن دیدکده حضرت علی بن معاویه ایله مدارای منافقانه
ایده‌مزین دیو عزلنی مقرّر ایتمشیکن حیله و خدعه ایله مقرّرنامه
کوندرمکی لایق کورمم جوابن وروب д) حتّی معاویه‌یه
عزلی حکمنی یازب е) کوندرمش ایدی او اثنالرده نعمان ابن
15 بشیر انصاری حضرت عثمانك خاتونی نائله ایله ж) کسلمش
الی و قانلی کوملکی з) ایله شامه واردی یا خلیفهٔ رسول اللّه‌ك

а) Гзрф. دیو ملوکدن ایدوکنی خلیفه دکل ایدوکنه б) Гзрф.
کتاب جامع الحکایاتك حضرت علی خلافتنه متعلق فصلنده یازمشدر
که امام علی حضرت عثمان شهادتندنصکره خلافت صدرنه کچوب
в) Гзрф. امیر شام اولان г) Гзрф. عنهما ایله بوخصوصی д) Гзрф.
معزوللغی حکمنی یازوب е) Гзрф. کورمزین جوابنی ویرمشدی
ж) Гзрф. خاتونی ایله که آدی نایله در آنکله з) Гзрф. کوکلکی

لانی همت الخلافة و ناولتها و لم اکن لها اهلا دیمشدر یعنی مصاحبلرینه خطاب ایدوب ملك و دولته و رفعت منزلته همّتکز a) بلند ایلك که مرادیکزه واصل اولمسز زیرا بن خلافتك اهلی و لایقی دکل ایکن همّته آنی б) حاصل قیلدیم в) دیدیکنی بیان بیورمشلر حالاکه خلیفه دکلدر امیر درلر زیراکه معاویهنك (3 r.) جلوسنه وارنجه اولان سلطنت г) خلافت دینمیوب e) امارت اطلاق اولنمشدر بو سبب ایله که حضرت رسول اکرم ж) و نبی المحترم صلی الله علیه و سلم الخلافة بعدی ثلثون سنة بیورمشلر پس з) ابوبکر رضی الله عنه ایکی یئل اوچ آی خلافت ایتدی و حضرت عمر رضی الله عنه اون ایکی یئل آلتی آی حکومت ایلدی وحضرت عثمان رضی‌الله عنه اون ایکی یئل اجرای احکام امّت محمّد قیلدی و حضرت علی رضی‌الله عنه و کرم الله وجهه درت یئل توقز آی خلافت ایلدی بو جمله یکرمی طقوز یئل اولمشدر بعده حضرت امام حسن آلتی آی خلیفه اولوب حضرت رسول اکرمك حدیث شریفی موجبنجه مدّت خلافت جمله اوتوز یئل ایدوکی تعین بولمش ایدی بوندان ماعدا حضرت عمر رضی الله عنه (3 v.) معاویهنك حقنده هذا کسری العرب بیورمسی یعنی شوکتنه نظراً и) زمان جاهلیتده‌کی عجم پادشاهلرینك بریدر و بو ملوکدن ایدوکی خلقه بلدرمسی خلفادن دکل

а) Гзрф. همّتکوزی б) Гзрф. همّتمدن в) Гзрф. , код. Имп. Публ. Библ. تحصیل ایتدم г) У Гзрф. этого слова нѣтъ. д) Гзрф. امّا اول مالك اولدقدنصکره e) Гзрф. دینلمیوب ж) Прв. الا کرم з) Ркп. بس и) Гзрф. نظراً یعنی که صوکنه

وزوال ملك بو قضيه a) درکه حضرت علی کبی سرور و رضی б)
حضرت پیغمبر اولوب علم و فضل و کرامتله جمله‌دن بهتر в)
وعدالت و شجاعت‌ده نظیر г) یوق بر خلیفهٔ معتبر و اهل
ولایته سردفتر ایکن بعض خیرخواه‌لرینك نصیحتین طوتمیوب
زمان خلافتنده معاویه ملك و دولته д) ال اوزاتدی اصلا بو
خصوصی e) کمسنه احتمال ویرمز ایکن و ایشیدنلر ایسه علی
قنده معاویه قنده دیو تعجّب ایدرلر ایکن شام حکومتندن
عزلنه مجال اولمیوب حرکت ایتدی بعده خلافت صدری ж) امام
حسنه مقرّر اولدقده (2 verso) دخی زیاده خروج ایدوب
مرادینه ایردی عاقبت صلح طریقیله سلطنت ایتدی باخصوص
کندوسی دخی امام علی‌نك کرامات و ولایات و لیاقتنه 3) منکر
دکل ایدی و امامته علی احق و الیقدر در и) ایدی یا نیچون
خلافتنی قبول ایدوب بیعت ایتمزسن دینلره i) ارادة الله‌ده
اولهجق واردر عنادیمزه باعث اولدر در ایدی к) حتّی شیخ
محی الدّین ابن العربی قدّس سرّه مسامره л) نام کتابنده تحریر
بیوررلرکه بو معاویه‌نك سوزلرندندر که هموا بمعالی الامور

а) Гезаръ-Феннъ. قصّه б) Ркп. رصی ; Гзрф. سروری в) Гзрф.
معتبر г) Гзрф. شجاعت جهتنده ایسه نظیری д) Ркп. قولنه
کرامت و ولایت لیاقتنه е) Гзрф. خصوصه ж) Ркп. صددی з) Гзрф.
и) T. e. دیر і) Гзрф. سوزینی سویلر ایدی к) Гзрф. بو مقامه
سنمی لایق سین یوخسه علیّ بن ابی طالب می لایقدر دیدکلرنه
انلر احق و الیق دردیر ایدی یانیچون خلافتنی قبول ایتمیوب
وبیعت ایتمزسن دیدکلرنه л) Гзрф., код. Имп. Пуб. Библ.
№ 520 مشاهره

غنچهٔ گلزار کَلٰام قَدیمْ

بسم اللّه الرّحمان الرحیم

اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم و لا الضالین والصّلوة والسلام علی سیدنا محمد وآله اجمعین اما بعد نهایت خلفاء راشدین امام حسن ابن علی رضی اللّه عنهمادن بر وجه آتی مذکور اولان دولتلرک بدایت و زوالی و زمان خلافتلرنده انتقال ایدن دولتلرک مقدار سلطنتلری وسبب زواللری انحراف شرع و قانون ایله و ودایع خالق البرایا اولان فقرای رعایایه ظلم و تعدّی‌لرندن نشئت a) ایلدیکی سیر و تواریخ معتبره‌ده مسطور و مقید اولدیغندن یالکز اسامی‌لری ذکر وبیان اولنمشدر خلفاء (2 recto) راشدین که حضرت ابو بکر و حضرت عمر و حضرت عثمان و حضرت علی و حضرت حسن‌در رضی اللّه عنهم اجمعین جمله‌سی اوتوز ییل خلافت ایلدیلر حضرت علی ایله امام حسن کوفه‌ده ماعداسی مدینهٔ منوّره‌ده ایدیلر تاریخ هجرتدنصکره جمله‌دن اوّل اولان اختلال

---

a) Ркп. منشئت

۲۰۳ دولت علیه‌دن پروسیا قرالنه نامهء همایون بعد تعداد بلدان
۲۰۹ انکلتره و فرانجه میانندهء واقع اولان مخاصمه‌نك بیانیله
بغدان ویوده‌سی طرفندن جانب دولت علیه‌یه وارد
اولان خلاصهء خوادث
۲۱۰ خصوص مزبور ایچون کذلك افلاق ویوده‌سی طرفندن
وارد اولان جوادثات
۲۱۲ فرانجه پادشاهی بیك یوز سکسان سنه‌سی اواخر شوالده
جانب قاهرهء مصرده و قدس شریفده واقع اولهجق فسادینك
بدایتی تحریر و رکاب کامیابه مرفع ایلدیکی
۲۱۴ قدس شریف ایچون سند شرعی المق داعیه‌سیله فرانجه
ایلچیسنك تقریری
۲۲۴ فرانجه عهد نامه‌سنه ذیل عنوانیله و ضم و ادخال ایلدکاری
ماده‌لرده محذورات ملحوظ اولانلری
۲۲۹ بیك یوز یتمش سکز سنه‌سی محرم غره‌سندن ذی‌الحجه‌سی
غایتنه وارنجه بر سنهء کامله‌ده استانهء دولت اشیانه‌یه
قاهرهء مصردن توارد ایدن قهوه‌نك مقداری
۲۳۰ دولت علیه‌نك اسوجلو ذمتنده اولان الاتنك مقدارینی
حاوی خلاصه
۲۳۳ سفارت ایله اسوج قرالی طرفنه مأمور اولوب عودتنده
تقریر عریضه‌سی

۱۶۹ تقریر غریبه یوزباشی مسفور
۱۷۱ شهید شدن محافظ خوتین اقسقه‌لی حسین پاشا
۱۷۲ فقره‌ء اورمان
۱۷۳ بوندن اقدم وقوع بولان محاصره التی کون اولوب بو
دفعه یکرمی یدی کون اولدیغی
... رسیدن امداد مولدووانجی علی پاشا
۱۷۶ ملاقات عسکران
۱۷۸ سحر ایله امطار وقوعی
۱۷۹ هنکامه‌ء مصائب دفعه‌ء ثانیه
۱۸۱ مخصوص بندر
... پریشانی باباطاغی و قره‌صو
۱۸۲ کیفیت تاتار خان
۱۸۳ کیفیت افلاق و بغدان
۱۸۵ قتل استاوراکی اوغلی
۱۸۶ ذکر مشتای شمنی
۱۸۷ شمنی وقعه‌سینك ماجاریسی
۱۸۸ سفر خزینه همایون
۱۸۹ قیمت غلمان برای اوردو
۱۹۰ دولت علیه ایله فرانچه دولتی بیننده عقد و تحریر اولنان
مواد دوستی ذکرنده‌در
۱۹۴ استانه‌ده فرانجه ایلچیسی صورت حقدن نمچه و انکلتره‌لویی
غمزه ایچون تقدیم ایلدیکی تقریری
۱۹۶ دولت علیه ایله پروسیا دولتی میانننده رابطه پذیر اولان
اتفاقك تصدیقنامه‌سی صورتی

۱۴۰ حوادث بخت کرای سلطان ابن قریم کرای سرعسکر خوتین و له
۱۴۱ عنایت چاپول سواری
۱۴۲ ترتیب عسکر چاپول ایتمکی
۱۴۶ تاتار عسکرلرینك مقدار مصارفی
۱۴۷ آمدن طوت بکزاده از جانب فرانجه
۱۴۹ کیفیت تنظیم نفرات سرعتچیان جدید و مصارفات علوفه
... ایجاد ماچینه
۱۵۰ ایجاد کون کوپری
۱۵۱ ترتیب آلای اوردوی همایون
۱۵۵ غریبه
... نصب خیام اوردوی همایون بصحرای داود پاشا و حرکت از صحرا
۱۵۶ اوردی همایون ادرنه‌ده و خلال طریقده واقع اولان غریبه‌سی
... محاصرهٔ اول سرحد خوتین
۱۶۰ هنکامهٔ ابازه محمد پاشا و خزینه‌دار فیض الله پاشا و جانکلی علی پاشا و اوغلی بطال پاشا و مقداد پاشا
۱۶۲ محاصرهٔ دفعهٔ ثانیه سرحد خوتین
۱۶۴ موجود سرحد اولان عسکرك مقداری
۱۶۵ غریبه
... احوال نظیره قلعهٔ مرقومه
۱۶۶ اخراج اسباب دست
۱۶۷ روسیه‌لودن دیل اخذ یتك طریقی
۱۶۸ آمدن یوزباشی از جانب مسقولو

... دولت علیه‌نك مجموع ایراد و مصارفنك خلاصه‌سی

۱۲۶ ابتدای ظهور سفرده بیرون خزینه‌سنه اقچه قالمامغله میری و حرمین مقاطعاتندن تحصیل اولنان جبه‌لونك مقداریله مصارفی محللری

۱۲۸ اشبو سکسان ایکی سنه‌سنه واقع اولان سفرده مصارفك زیاده اولندیغی‌نك سببی

۱۳۰ ترتیب ذخایر سفر سالفه

۱۳۱ سکسان ایکی سنه‌سی واقع اولان سفر همایونده هنوز لواء شریف حرکت ایتمه‌دین واقع اولان مصارفات و سابقلری بیان اولنمق امر همایون بیورلمغله عیان اولندیغی

۱۳۳ بیك یوز یکرمی یدی سنه‌سی ربیع الاولی‌نك یکرمی التنجی کونی موره جزیره‌سی سفرنده ترتیب اولنان ذخائرك سکسان ایکی سفرینه قیاسا مقدار و کمیتی

۱۳۴ قرق طقوز سنه‌سی واقع اولان سفر همایونك مقدار مصارفی

۱۳۶ سکردم اشجیلرینك قانونی

۱۳۷ یکیچری اوجاغنه یوما فیوما ویریلان یومیه‌سی ترقی بولمیوب نشرینه وسیله سهولتی ایچون مخلولاتی جانب میری‌یه فروخت وبنا برین فرمان عالی صادر اولمغله بیك یوز یتمش طقوز سنه‌سی بو وجهله تنظیم اولندیغی

۱۳۸ صورت بهاء نظام یومیه یکیچریان درکاه عالی

۱۳۹ یکیچری اسامیسنده محلول اولان یومیه جانب میریدن مبایعه اولنور ایکن ینه تنزل بولمیوب زیاده اولدیغنك حکمتی

... سنه‌ء مرقومه‌ده (۱۱۸۲) تحصیل اولنان جبه‌لو اقچه‌نك مقداری

۹۰ خان مشار الیهك خزینه کاتبی عبد العزیز افندینك تقریری

۹۳ له جمهوری اشبو (۱۱۷۷) سنهء مبارکه‌ده اعانت طلبیله وارد اولان اوراقلرینك خلاصه‌سی

۹۷ له درونندهٔ قمینجه قلعه‌سنك عجیبه‌سی

۹۸ قریمکرای خان توابعات و شرین میرزالرینه قاوق کیدردیکی و عزلی

۱۰۰ بدایت فسخ مصالحهٔ روسیه‌لو

۱۰۱ تدارکات سفریه بمعرفت صارم ابراهیم پاشا دفتردار شق اول

۱۰۲ تعیین شدن ایالت اناطولی و روم ایلی

۱۰۰ امدن سلحدار حمزه پاشا بمهر همایون

۱۰۳ مسقو بالیوزی حبس اولندیغی

۱۰۵ افلاق و بغدان محافظه‌سیچون قهرمان پاشا تعیین اولندیغی و سایر میریلو فاتحان عسکری کاغدلری ارسال اولندیغی

۱۱۲ بیك یوز سکسان سنه‌سی سفر همایون ایچون علی الحساب ویریلان مصارفات

۱۱۸ غریبهٔ بکسماد

۱۱۹ در علیه‌ده علوفه‌لری ویریلان صنوف عسکریه‌نك مقداری

۱۲۰ مواجب مذکوره توزیع اولندقده جانب دفتردارن رکاب همایونه عرض اولندیغی

۱۲۱ مواجب اخراج و توزیعی دوری تمامنده واردن اولان خط همایون

۱۲۲ مجموع جزیه‌لرك مالنك مقداری

۱۲۴ یوز طقسان اللی عدد درکاه معلا یکیچری و سپاهلرینك بهر سنه ویریلو کلان زمستانی چوقه‌لری

٧٠ دول اوروپا بینندہ واقع کیفیتك اولان اجمالی

٧١ مسقولو لازارتہ بہانہسیلہ قلعہ و شہر انشاسنہ مباشرت ایلدیکی خان طرفندن تحریر اولنور ایسہ اعتماد اولنمامق ایچون در علیہدہ روسیہ قپو کتخداسنك باب عالیہ تقدیم ایلدیکی تقریری

٧٣ مغایر صلح و صلاح روسیہلونك قلعہ بنا ایلدیکنی و حدودی تجاوز ایلہ قبائلی تسخیر ایلمك داعیہسندہ اولدیغنی حاوی قریم خانینك تقریری

٧٤ لازارتہ مادہسیچون روسیہ قپو کتخداسنك تقریری

٧٧ روسیہلو قوبان بوینہ قزاق و قالموق طائفہسندن بیك آدم ارسال ایلمش جبر و قہر ایلہ کندویہ تبعیت و بر نوع صنایم ایلہ اہالیلرینی کندویہ بند ایدنجیہ دکین قریم خانی طرفندن دولت علیہیہ حوادثی تحریر اولنور ایسہ عمل و اعتبار ایتدرمك و خانلرك نفوذینہ مورث خلل و سہولت ایلہ اجرای ملعنت ایتمك ایچون تقدیم ایلدیکی روسیہ قپو کتخداسنك تقریری

٨٠ صدر عالینك تقریری

٨٢ قونسلوسن مادہسیچون قریم خانینك تقریری

٨٣ لازارتہ مادہسیچون جواب دولت علیہ

٨٤ روسیہلونك خسارت ادعاسنہ جواب عالی

٨٥ غریبہ

٨٦ دلی خانك افلاقہ و بغدانہ چاپولی

٨٨ داد و ستاد سلاطین چنکزیہ بجانب افلاق و بغدان

٩٠ قریم کرای خانك نظام ملکنہ دائر دفع و تقدیم ایلدیکی تحریراتی

٣٦ بيك يوز اللى سنه‌سى جمادى الاخرينك اون دردنجى
كونكى استانهء سعادتلو مقيم فرانچه ايلچيسى مسقو دولتى
طرفندن مرخص اولوب حقد اولدان مصالحه موادينك صورتى
٤٣ مسقو چاريچه‌سنك حدود ضمننده تصديقنامه‌سى
٤٦ مادهء قريم در زمان راغب السيد محمد پاشا
٤٩ پروسيا جانبنه كيدوب كلان كريدى رسمى احمد
افنديينك تقريرى
٥٠ در عليه‌ده مقيم طقوز نفر ايلچيلرك بر معتاد خدمتلرنده
موجود بولنه كلان ادملرينك مقدارلرى
٥١ استانهء سعادتده ايلچيلر خدمتنده و طشره‌ده قونسلوسلر
يانلرنده اولان براتلى ترجمانلرك مقدار موجودى
٥٣ احوال نظام ترجمان
٥٥ دول نصارا قرالرى طرفلرندن استانهء دولت عليه‌ده
مقيم اولان ايلچيلره و قپو كتخدالرينه ويريلان تعيينات
و نفقه بيانك مقدارى
٥٦ له امورينه دائر فرانجه ايلچى‌سنك تقريرى
٦٠ مسقولونك اراضىء دولت عليه‌يه بدايت تعديسى وممالك
لهك بند و تسخيرى و شكستكىء بال ايلخانك بيانى
٦٣ مسقو و له و اردل جانبلرندن اخذ و استجلاب اولنان
حوادث عجيبه
٦٧ لهلو اوقراينه‌سيله نهر اوزى سواحلندن كلان على نام
جاسوسك خلاصهء تقريرى
٦٩ سالف الذكر مكتوبك ترجمه‌سى

فهرست کتاب

صحیفه	
۱	خلفاء راشدین بعض احوالی
۶	اسلامدن صکره ظهور ایدن دولتلرك اسامیاری
۸	قریم خانلرینك ظهور دولتاری
۲۴	قریم خانلری اولادلرینك ظهوری و قبایل چراکسه‌یه بسمله ویردکلری
۲۷	ضابطهء شریعتلری
••	رؤیت دعاویلری
۲۹	خان آغالغی
••	ضرب خانه امینلری
••	دیوان خان قریم
۳۰	لباس اعطالری
••	خزینه‌دار باشی و خزینه‌دار
••	قریم خانلرینك و سلطانلرینك بر قات لباسلری اولدیغی
۳۱	اسیرلرینه اذالری
۳۲	صحرانشین اولان تاتارلرك لباسلری و احتشاملری اولدیغی
••	زراعتلری خصوصی
۳۳	بازاردن مبایعه‌سی اقتضا ایدن اشیالری
••	جانب حجازه نیت و عزیمتلری
۳۴	احوال چاپول
۳۵	بوجاق سرعسکرلکی

دولت
علیه ایله
روسیه دولتی وقریم
حقنده بعض معلومات
مهمه وتحریرات
رسمیه‌یی حاوی
مجموعه
در

واسیلی سمیرنوفك
معرفتیله تذییل و نشر
اولندی

پطرسبورغ
۱۲۹۸

АНТИКВАРНАЯ
КНИЖНАЯ ТОРГОВЛЯ
В. И. КЛОЧКОВА.
СПБ., ЛИТЕЙНЫЙ 55.

دولت
علیه ایله
روسیه دولتی وقریم
حقنده بعض معلومات
مهمه و تحریرات
رسمیه‌یی حاوی
مجموعه
در

واسیلی سمیرنوفك

معرفتیله تذییل و نشر
اولندی

پطرسبورغ

۱۲۹۸

5p